

2024/2467

30.9.2024

DECIZIA (UE) 2024/2467 A COMISIEI

din 13 februarie 2024

privind măsurile ajutorul de stat SA.52162 (2019/C) (ex 2018/FC) – Danemarca și ajutorul de stat SA.52617 (2019/C) (ex 2018/FC) – Suedia puse în aplicare de Danemarca și Suedia pentru Øresundsbro Konsortiet

[notificată cu numărul C(2024) 959]

(Numai textul în limba engleză este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”), în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile ⁽¹⁾ menționate anterior și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

1. PROCEDURA

1.1. Plângerea oficială

- (1) La 16 aprilie 2013, ForSea ⁽²⁾ („reclamantul”) a transmis o plângere Comisiei, susținând că garanțiile de stat acordate de Danemarca și Suedia (împreună, „statele”) în favoarea Øresundsbro Konsortiet I/S („consorțiul”) în ceea ce privește legătura fixă din Øresund („legătura fixă”) constituie ajutor de stat ilegal și că acest ajutor de stat este incompatibil cu piața internă ⁽³⁾. Reclamantul prestează un serviciu de transport cu feribotul între Helsingør, Danemarca și Helsingborg, Suedia, în partea nordică și cea mai îngustă a strâmtorii Øresund.
- (2) La 13 mai 2013, Comisia a transmis statelor o solicitare de informații. Statele au transmis un răspuns comun, înregistrat la 28 iunie 2013. Comisia a solicitat informații suplimentare la 15 octombrie 2013, iar statele au răspuns la 11 decembrie 2013 și la 12 martie 2014.
- (3) La 2 decembrie 2013, reclamantul a prezentat informații suplimentare. Prin scrisoarea din 8 ianuarie 2014, reclamantul a prezentat documente suplimentare privind garanțiile de stat și a susținut că, pe lângă garanții, consorțiul a beneficiat și de un regim de impozitare favorabil în Danemarca ⁽⁴⁾. În urma comunicării reclamantului, Comisia a trimis statelor o solicitare de informații la 21 februarie 2014. La 11 martie 2014, Suedia a informat Comisia că nu are observații cu privire la presupusele avantaje fiscale. Danemarca a transmis răspunsul său la 24 aprilie 2014.
- (4) La 15 mai 2014, Comisia a transmis o altă solicitare de informații Danemarcei, la care aceasta a răspuns la 13 iunie 2014.

⁽¹⁾ JO C 109, 22.3.2019, p. 46 și JO C 109, 22.3.2019, p. 72.

⁽²⁾ Scandlines Øresund I/S a fost cea care, la 16 aprilie 2013, a transmis plângerea Comisiei. În ianuarie 2015, Scandlines Øresund I/S a fost cumpărată de HH Ferries Group și a fost redenumită HH Ferries I/S. La 9 noiembrie 2018, HH Ferries Group a anunțat că își va schimba denumirea în ForSea.

⁽³⁾ Această plângere a fost înregistrată cu numărul SA.36558 pentru Danemarca și cu numărul SA.36662 pentru Suedia.

⁽⁴⁾ Această parte a plângerii a fost înregistrată cu numărul SA.38371.

- (5) La 24 martie, precum și la 2, 3, 24 și 28 aprilie 2014, reclamantul a prezentat informații suplimentare sub forma unui raport anual al consorțiului, a unor articole de presă și a unei note privind presupusele avantaje fiscale. Comisia nu a transmis aceste comunicări Danemarcei sau Suediei.
- (6) La 20 mai 2014, reclamantul a prezentat informații suplimentare. La 4 iunie 2014, Comisia a invitat statele să prezinte observații cu privire la comunicarea reclamantului din 20 mai 2014. Statele au transmis un răspuns comun la 26 iunie 2014.
- (7) La 30 mai, precum și la 3 și 17 iunie 2014, reclamantul a prezentat informații suplimentare referitoare la articole de presă. Comisia nu a transmis aceste comunicări Danemarcei sau Suediei.
- (8) La 18 iunie 2014, reclamantul a prezentat informații suplimentare. La 30 iunie 2014, Comisia a transmis această comunicare statelor. La 1 septembrie 2014, statele au transmis un răspuns comun.
- (9) La 27 august și din nou la 8 și 9 septembrie 2014, reclamantul a prezentat informații suplimentare referitoare la articole de presă. Comisia nu a transmis aceste comunicări Danemarcei sau Suediei.
- (10) La 15 septembrie 2014, statele au prezentat o declarație comună și informații suplimentare.

1.2. Decizia din 2014

- (11) La 15 octombrie 2014, Comisia a adoptat o decizie ⁽⁵⁾ („decizia din 2014”) prin care a constatat, în primul rând, că finanțarea publică a conexiunilor rutiere și feroviare ale hinterlandului cu legătura fixă și „regimul de impozitare comună” danez nu ar trebui considerate ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE. În al doilea rând, Comisia a decis să nu ridice obiecții împotriva „măsurilor fiscale speciale daneze privind amortizarea activelor și pierderile reportate și a garanțiilor acordate de Danemarca consorțiului” pentru motivul că, deși aceste măsuri constituiau ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, ele erau compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE. În aceeași decizie, Comisia a considerat că „garanția acordată consorțiului de Suedia” era un ajutor existent în sensul articolului 1 litera (b) punctul (i) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului ⁽⁶⁾ („Regulamentul 659/1999”) și al articolului 144 din Actul de aderare a Norvegiei, a Austriei, a Finlandei și a Suediei ⁽⁷⁾ („Actul de aderare a Austriei, Finlandei și Suediei”), în legătură cu care nu exista niciun motiv pentru a iniția procedura de propunere de măsuri adecvate privind schemele de ajutor existente ⁽⁸⁾. Comisia a constatat, de asemenea, că „statele și consorțiul puteau avea încrederea legitimă că garanțiile de stat și măsurile fiscale nu vor fi repuse în discuție de Comisie în temeiul normelor privind ajutoarele de stat”. Comisia și-a întemeiat această constatare pe împrejurările specifice ale cazului și pe politica generală adoptată de Comisie, potrivit căreia măsurile de finanțare pentru construirea și exploatarea infrastructurii adoptate definitiv înainte de Hotărârea Tribunalului din 12 decembrie 2000 în cauza *Aéroports de Paris* ⁽⁹⁾ („Hotărârea *Aéroports de Paris*”) nu mai pot fi repuse în discuție în temeiul normelor privind ajutoarele de stat, întrucât autoritățile publice puteau considera în mod legitim că măsurile respective nu constituiau ajutor de stat, și, în consecință, nu era nevoie să fie notificate Comisiei (a se vedea în continuare considerentul 504). În plus, Comisia a constatat în decizia din 2014 că, având în vedere că „garanțiile de stat și avantajele fiscale sunt, în orice caz, compatibile cu piața internă”, nu era necesar să se stabilească dacă această încredere legitimă se prelungea după data pronunțării Hotărârii *Aéroports de Paris*.

⁽⁵⁾ Decizia C(2014) 7358 final a Comisiei din 15 octombrie 2014 în cazul SA.36558 (2014/NN) și SA.38371 (2014/NN) – Danemarca și SA.36662 (2014/NN) – Suedia – Ajutor acordat pentru Øresundsbro Konsortiet (JO C 418, 21.11.2014, p. 1 și JO C 437, 5.12.2014, p. 1).

⁽⁶⁾ Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 83, 27.3.1999, p. 1).

⁽⁷⁾ Act privind condițiile de aderare a Regatului Norvegiei, a Republicii Austria, a Republicii Finlanda și a Regatului Suediei și adaptările tratatelor pe care este fondată Uniunea Europeană (JO C 241, 29.8.1994, p. 21).

⁽⁸⁾ Articolul 18 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 prevede următoarele: „În cazul în care, în lumina informațiilor transmise de statul membru în temeiul articolului 17, ajunge la concluzia că schema de ajutor existentă nu este sau nu mai este compatibilă cu piața comună, Comisia emite o recomandare prin care propune statului membru în cauză adoptarea de măsuri adecvate.”

⁽⁹⁾ Hotărârea Tribunalului din 12 decembrie 2000, *Aéroports de Paris*/Comisia, T-128/98, EU:T:2000:290.

1.3. Anularea în parte a deciziei din 2014

- (12) La 12 februarie 2015, reclamantul a introdus în fața Tribunalului o acțiune în anulare împotriva deciziei din 2014 în temeiul articolului 263 din TFUE. Prin hotărârea sa din 19 septembrie 2018, Tribunalul a anulat parțial decizia din 2014 („Hotărârea Øresund”) ⁽¹⁰⁾, în măsura în care Comisia a decis să nu ridice obiecții cu privire la garanțiile acordate de state consorțiului sau la ajutorul referitor la amortizarea activelor și la reportarea pierderilor acordate de Danemarca consorțiului.
- (13) Tribunalul a respins acțiunea pentru restul chestiunilor semnalate. În special, acesta a respins argumentele reclamantului cu privire la constatarea Comisiei potrivit căreia măsurile de finanțare publică a conexiunilor rutiere și feroviare ale hinterlandului și „regimul de impozitare comună” danez nu constituiau ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE. De asemenea, Tribunalul a respins argumentul potrivit căruia Comisia ar fi săvârșit o eroare de drept considerând că consorțiul și statele puteau invoca beneficiul încrederii legitime care împiedica recuperarea, în cazul în care ajutorul acordat consorțiului ar fi fost considerat incompatibil cu piața internă, pentru perioada anterioară Hotărârii Aéroports de Paris.
- (14) Hotărârea Øresund nu a fost atacată cu apel.

1.4. Schimburi de opinii în urma Hotărârii Øresund

- (15) La 22 octombrie 2018, Comisia a transmis statelor o cerere de informații, solicitând informații factuale și elemente de probă cu privire la garanțiile oferite consorțiului, la care statele au răspuns la 10 decembrie 2018.
- (16) La 10 decembrie 2018, serviciile Comisiei au avut o reuniune cu reclamantul.
- (17) La 11 decembrie 2018, statele au transmis Comisiei o notă cu privire la posibilele implicații ale Hotărârii Øresund și o viitoare decizie a Comisiei.
- (18) La 17 decembrie 2018, serviciile Comisiei au avut o reuniune cu statele și cu consorțiul, pentru a discuta aspectele economice și financiare ale legăturii fixe, în legătură cu care serviciile Comisiei au trimis statelor întrebări pregătitoare la 10 decembrie 2018.
- (19) Scandlines Danmark ApS și Scandlines Deutschland GmbH (împreună, „Scandlines”) au prezentat Comisiei, la 21 decembrie 2018, o scrisoare cu privire la Hotărârea Øresund și la legătura dintre aceasta și Hotărârea Tribunalului din 13 decembrie 2018 privind strâmtoarea Fehmarn, Scandlines/Comisia („Hotărârea Scandlines Fehmarn Belt”) ⁽¹¹⁾.
- (20) La 21 decembrie 2018, statele au prezentat informații suplimentare ca urmare a reuniunii care a avut loc la 17 decembrie 2018. Danemarca a transmis informații suplimentare în acest sens la 17 ianuarie 2019, iar statele la 21 ianuarie 2019.
- (21) La 30 ianuarie și la 1 februarie 2019, Stena Line Scandinavia AB („Stena Line”) a prezentat Comisiei informații cu privire la Hotărârea Øresund și la legătura dintre aceasta și Hotărârea Tribunalului din 13 decembrie 2018 privind strâmtoarea Fehmarn, Stena Line/Comisia („Hotărârea Stena Line Fehmarn Belt”) ⁽¹²⁾.
- (22) La 6 februarie 2019, Comisia a solicitat statelor informații suplimentare având în vedere reuniunea din 17 decembrie 2018 și informațiile furnizate la 21 decembrie 2018, iar acestea au fost furnizate la 29 martie 2019.

⁽¹⁰⁾ Hotărârea Tribunalului din 19 septembrie 2018, HH Ferries și alții/Comisia, T-68/15, EU:T:2018:563.

⁽¹¹⁾ Hotărârea Tribunalului din 13 decembrie 2018, Scandlines Danmark ApS și Scandlines Deutschland GmbH/Comisia, T-630/15, EU:T:2018:942.

⁽¹²⁾ Hotărârea Tribunalului din 13 decembrie 2018, Stena Line Scandinavia AB/Comisia, T-631/15, EU:T:2018:944.

1.5. Decizia de inițiere a procedurii

- (23) Prin scrisoarea din 28 februarie 2019, Comisia a informat statele că a decis să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din TFUE în ceea ce privește garanțiile de stat acordate de state consorțiului pentru finanțarea legăturii fixe și normele fiscale speciale privind amortizarea activelor și reportarea pierderilor pe care Danemarca le-a acordat consorțiului („decizia de inițiere a procedurii”).
- (24) La 22 martie 2019, decizia de inițiere a procedurii a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ⁽¹³⁾. Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile în termen de o lună.

1.6. Procedura oficială de investigare

- (25) La 23 aprilie 2019, reclamantul, Scandlines și Stena Line au prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii. La 2 și 8 mai 2019, Comisia a transmis aceste observații statelor. La 17 mai 2019, alte trei părți interesate [Föreningen Svensk Sjöfart („FSS”), Grimaldi Group („Grimaldi”) și Trelleborg Hamn AB („Trelleborg Port”)] au prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii. La 7 iunie 2019, Comisia a transmis aceste observații statelor. Statele au inclus răspunsul lor la aceste observații în comunicarea lor din 8 iulie 2019 cu privire la decizia de inițiere a procedurii (considerentul 28).
- (26) La 24 aprilie 2019, statele au prezentat Comisiei o propunere neoficială privind un calendar convenit de comun acord pentru procedura oficială de investigare.
- (27) La 24 iunie 2019, Stena Line a prezentat observații suplimentare. La 25 iunie 2019, Comisia a transmis aceste observații suplimentare statelor. Statele nu au prezentat un răspuns referitor în mod specific la această comunicare.
- (28) La 8 iulie 2019, statele au transmis Comisiei observațiile lor cu privire la decizia de inițiere a procedurii.
- (29) La 28 august și la 9 octombrie 2019, serviciile Comisiei au organizat conferințe telefonice cu statele și cu consorțiul.
- (30) La 18 noiembrie și la 9 decembrie 2019, reclamantul a prezentat informații suplimentare, pe care Comisia le-a transmis Danemarcei la 16 decembrie și Suediei la 20 decembrie 2019. La 20 decembrie 2019, reclamantul a prezentat informații suplimentare. La 4 februarie 2020, Comisia a transmis aceste observații suplimentare statelor. Statele nu au prezentat un răspuns referitor în mod specific la comunicările din 18 noiembrie, 9 decembrie sau 20 decembrie 2019.
- (31) La 22 aprilie 2020, statele au transmis Comisiei o notă pe baza căreia, la 23 aprilie 2020, serviciile Comisiei au organizat o reuniune virtuală cu statele și cu consorțiul.
- (32) La 28 mai 2020, serviciile Comisiei au organizat o reuniune virtuală cu statele și cu consorțiul. La 29 mai 2020, Comisia a adresat întrebări statelor, la care acestea au răspuns la 2, 17 și 18 iunie 2020. La 17 iunie 2020, statele au transmis Comisiei o notă cu privire la viitoarele nevoi de refinanțare ale consorțiului.
- (33) La 17 iunie 2020, serviciile Comisiei au organizat o reuniune virtuală cu reclamantul.
- (34) La 1 iulie 2020, reclamantul a transmis Comisiei observații suplimentare.
- (35) La 1 iulie 2020, statele au transmis Comisiei informații suplimentare cu privire la refinanțarea viitoare a consorțiului.
- (36) La 13 iulie 2020, statele au prezentat Comisiei observații suplimentare pe baza cărora, la 17 septembrie 2020, serviciile Comisiei au organizat o reuniune virtuală cu statele și cu consorțiul. La 21 septembrie 2020, Danemarca a prezentat informații suplimentare.

⁽¹³⁾ Mai sus, nota de subsol 1.

- (37) La 1 septembrie 2020, statele au transmis Comisiei informații suplimentare cu privire la refinanțarea viitoare a consorțiului.
- (38) La 17 septembrie 2020, reclamantul a prezentat observații suplimentare. La 18 septembrie și la 14 octombrie 2020, Comisia a transmis statelor aceste observații suplimentare, precum și observațiile din 1 iulie 2020 (considerentul 34), la care acestea au răspuns la 11 noiembrie 2020.
- (39) La 28 septembrie 2020, statele au prezentat Comisiei informații suplimentare.
- (40) La 14 octombrie 2020, Comisia a adresat întrebări Danemarcei. La 16 decembrie 2020, Danemarca a transmis un răspuns la aceste întrebări. La 29 ianuarie 2021, serviciile Comisiei au solicitat clarificări suplimentare din partea Danemarcei, care au fost discutate la 3 februarie 2021 în cadrul unei reuniuni virtuale între serviciile Comisiei, state și consorțiu. La 4 februarie și la 7 aprilie 2021, Danemarca a transmis Comisiei informații suplimentare.
- (41) La 29 aprilie 2021, reclamantul a prezentat Comisiei informații suplimentare.
- (42) La 10 mai 2021, serviciile Comisiei au solicitat clarificări suplimentare din partea Danemarcei, care au fost discutate la 27 mai 2021, în cadrul unei reuniuni virtuale între serviciile Comisiei, Danemarca și consorțiu.
- (43) La 3 iunie 2021, Comisia a adresat întrebări statelor, la care acestea au răspuns la 16 iunie 2021. La 23 iunie 2021, serviciile Comisiei au organizat o reuniune virtuală cu statele și cu consorțiul.
- (44) La 4 iunie 2021, serviciile Comisiei au organizat o reuniune virtuală cu reclamantul. La 10 iunie 2021, reclamantul a transmis Comisiei răspunsuri la întrebările adresate în cursul reuniunii virtuale din 4 iunie 2021.
- (45) La 5 octombrie 2021, reclamantul a prezentat Comisiei informații suplimentare.
- (46) La 22 noiembrie 2021, serviciile Comisiei au organizat o reuniune virtuală cu statele.
- (47) La 25 noiembrie 2021, statele au prezentat informații suplimentare.
- (48) La 20 februarie 2022, Comisia a adresat întrebări Danemarcei. La 28 mai 2022, Danemarca a răspuns la aceste întrebări.
- (49) La 28 octombrie 2022, serviciile Comisiei au transmis statelor câteva observații preliminare referitoare la procedura oficială de investigare, care au fost discutate în cadrul unei reuniuni virtuale între serviciile Comisiei, consorțiu și state la 5 decembrie 2022. La 6 decembrie 2022, serviciile Comisiei au trimis Danemarcei, ca urmare, câteva informații de referință suplimentare. La 3 și 16 mai 2023, statele au răspuns la observațiile preliminare ale serviciilor Comisiei din 28 octombrie 2022. La 9 iunie 2023, serviciile Comisiei au organizat o reuniune virtuală cu statele și cu consorțiul, cu privire la care serviciile Comisiei au trimis statelor observații preliminare suplimentare la 20 iulie 2023.
- (50) La 3 iulie 2023, statele au transmis Comisiei informații cu privire la un potențial angajament în ceea ce privește garanțiile de stat viitoare.
- (51) La 22 septembrie 2023, serviciile Comisiei au organizat o reuniune virtuală cu statele și cu consorțiul.
- (52) La 2, 11 și 27 octombrie 2023, Comisia a solicitat statelor informații suplimentare, iar acestea au răspuns la 7 noiembrie 2023.
- (53) La 3 ianuarie 2024, Trelleborg Port a transmis Comisiei o scrisoare în care preciza că, în cazul în care Comisia nu își definește poziția în termen de două luni, va introduce cu promptitudine o acțiune în constatarea abținerii de a acționa a Comisiei în fața Tribunalului Uniunii Europene.
- (54) La 29 ianuarie 2024, statele au prezentat un angajament conform căruia consorțiul va finanța datoriile noi și va refinanța datoriile existente în condițiile pieței.

- (55) Prin scrisorile din 15 august și 22 septembrie 2023, statele au convenit, în mod excepțional, să renunțe la drepturile care decurg din articolul 342 din TFUE coroborat cu articolul 3 din Regulamentul nr. 1/1958 ⁽¹⁴⁾ și au convenit ca prezenta decizie să fie adoptată și notificată doar în limba engleză.

2. DESCRIEREA DETALIATĂ A PROIECTULUI ȘI A PRESUPUSELOR MĂSURI DE AJUTOR

2.1. Legătura fixă

- (56) Legătura fixă este o legătură fixă cu lungimea de 16 km pentru traficul rutier și feroviar între coasta suedeză și insula daneză Amager și este compusă dintr-un pod finanțat din taxe de trecere, insula artificială Peberholm și un tunel subacvatic. Aceasta asigură o legătură directă între Copenhaga din Danemarca și Malmö din Suedia și a fost construită ca cel mai lung pod de trafic rutier și feroviar combinat din Europa.
- (57) Legătura fixă a fost construită între 1995 și 2000 și este în funcțiune din iulie 2000.
- (58) Legătura fixă s-a aflat pe prima listă de proiecte prioritare din cadrul rețelei transeuropene de transport („TEN-T”) aprobate de Consiliul European în 1994. Statele au făcut referire la o analiză din 2010 privind proiectele prioritare din cadrul TEN-T, în care Comisia a afirmat că legătura fixă „a contribuit la o creștere semnificativă a traficului și are un impact pozitiv foarte important asupra dezvoltării regiunilor Copenhaga și Scania” ⁽¹⁵⁾. Legătura fixă realizează o conexiune între „legăturile rutiere și feroviare din Triunghiul Nordic” (proiectul prioritar TEN-T 12) prin Danemarca și prin strâmtoarea Fehmarn (proiectul prioritar TEN-T 20) și Germania și Europa Centrală.
- (59) Obiectivul statelor a fost ca, prin legătura fixă, să creeze o legătură rutieră și feroviară îmbunătățită între Danemarca și Suedia și, astfel, să ofere condițiile necesare pentru o cooperare culturală și economică mai intensă și mai extinsă, precum și pentru dezvoltarea unei piețe comune a forței de muncă și a locuințelor în regiunea Øresund, în beneficiul ambelor state. Legătura fixă ar îmbunătăți, de asemenea, în mod semnificativ accesibilitatea aeroporturilor din Copenhaga și Malmö, situate de o parte și de alta a strâmtoarii Øresund.
- (60) În plus, pentru ca legătura fixă să devină funcțională, în ambele state era necesară construirea de conexiuni rutiere și feroviare ale hinterlandului. Această infrastructură a hinterlandului conectează legătura fixă cu sistemele naționale de rețele rutiere și feroviare din Danemarca și Suedia. Danemarca și Suedia au convenit că este responsabilitatea lor să construiască aceste conexiuni pe teritoriile lor ⁽¹⁶⁾.

2.1.1. Structura juridică și sarcinile consorțiului

- (61) Statele au stabilit aspectele juridice și operaționale ale construirii, gestionării și exploatării legăturii fixe la 23 martie 1991, prin „Tratatul din 23 martie 1991 dintre Guvernul Danemarcei și Guvernul Suediei privind o legătură fixă peste Øresund” („acordul interguvernamental”). Acordul interguvernamental include, ca anexă, un protocol adițional care stabilește detalii privind obligația de garanție solidară a statelor (a se vedea în continuare considerentul 85) („protocolul adițional la acordul interguvernamental”). Acordul interguvernamental, inclusiv protocolul adițional la acordul interguvernamental, a fost ratificat de Suedia la 8 august 1991 și de Danemarca la 24 august 1991. Acordul interguvernamental și protocolul adițional la acordul interguvernamental au intrat în vigoare prin schimbul de instrumente de ratificare, care a avut loc la Stockholm la 24 august 1991.

⁽¹⁴⁾ Regulamentul nr. 1 de stabilire a regimului lingvistic al Comunității Economice Europene (JO L 7, 6.10.1958, p. 385/58).

⁽¹⁵⁾ Proiectele prioritare TEN-T – Raport intermediar 2010, Comisia Europeană, Direcția Generală Mobilitate și Transporturi, 2010.

⁽¹⁶⁾ Articolul 8 din Tratatul din 23 martie 1991 dintre Guvernul Danemarcei și Guvernul Suediei privind o legătură fixă peste Øresund.

- (62) Prin acordul interguvernamental, statele au convenit să finanțeze, să construiască și să exploateze în comun legătura fixă. În acest scop, articolul 10 din acordul interguvernamental prevede ca Danemarca și Suedia să înființeze fiecare o societate cu răspundere limitată deținută integral de statul respectiv. În plus, articolul 10 din acordul interguvernamental prevede că aceste societăți ar trebui, la rândul lor, să formeze un consorțiu care să dețină legătura fixă și care să fie „responsabil, în numele lor comun și ca o singură entitate, de proiectare și de orice alte pregătiri pentru legătura fixă, precum și de finanțarea, construirea și exploatarea acesteia”. Această structură a fost aleasă astfel încât statele să rămână proprietarii finali ai societăților implicate și, astfel, toate profiturile și pierderile generate de legătura fixă să le revină statelor.
- (63) Acordul interguvernamental a fost pus în aplicare de către state în legislațiile lor naționale: (i) în Suedia, prin Proiectul de lege nr. 1990/91:158 referitor la un acord între Suedia și Danemarca privind o legătură fixă peste Øresund („Proiectul de lege 1990/91:158”) din 25 martie 1991, care a fost adoptat prin decizia Parlamentului Suediei din 12 iunie 1991 ⁽¹⁷⁾ („decizia Parlamentului Suediei”), iar (ii) în Danemarca, prin „Legea privind construirea legăturii fixe Øresund” (Legea nr. 590 din 19 august 1991) („Legea privind construcția”) ⁽¹⁸⁾.
- (64) Secțiunea 5 din Legea privind construcția prevede că ministrul danez al transporturilor va înființa o societate holding. Secțiunea 6 din Legea privind construcția precizează că societatea holding respectivă va înființa o societate cu răspundere limitată responsabilă de conexiunile rutiere și feroviare daneze ale hinterlandului. Această societate cu răspundere limitată ar urma să încheie un acord de consorțiu cu o societate cu răspundere limitată înființată de Suedia. La 4 decembrie 1991 a fost înființată Sund & Bælt Holding A/S („Sund & Bælt”) ca societate holding daneză deținută în proporție de 100 % de stat. La 9 decembrie 1991, Sund & Bælt a înființat societatea cu răspundere limitată A/S Øresundsforbindelsen („A/S Øresund”).
- (65) Secțiunea 4 din Proiectul de lege 1990/91:158, astfel cum a fost adoptat prin decizia Parlamentului Suediei, prevede că Administrația Națională a Drumurilor din Suedia și Administrația Națională a Căilor Ferate din Suedia ⁽¹⁹⁾ vor înființa o societate suedeză care să fie responsabilă de conexiunile rutiere și feroviare suedeze ale hinterlandului și să încheie un acord de consorțiu cu o societate daneză deținută de stat. La 30 august 1991, Suedia a înființat o societate cu răspundere limitată: Svensk-Danska Broförbindelsen AB („SVEDAB”), care este deținută în proporție de 100 % de statul suedez prin Administrația Națională a Drumurilor din Suedia (50 %) și Administrația Națională a Căilor Ferate din Suedia (50 %) ⁽²⁰⁾.
- (66) Prin intermediul unui acord de consorțiu și al protocolului adițional la acesta din 27 ianuarie 1992 („acordul de consorțiu”), A/S Øresund și SVEDAB au constituit consorțiul (și anume Øresundsbro Konsortiet I/S) ⁽²¹⁾ și au stabilit structura de proprietate a acestuia. Acordul de consorțiu a intrat în vigoare în urma aprobării de către guvernele Danemarcei și Suediei la 13 februarie 1992. În conformitate cu acordul interguvernamental, acordul de consorțiu prevede că consorțiul deține și este responsabil de planificarea, proiectarea, finanțarea, construirea, exploatarea și întreținerea legăturii fixe, precum și de alte operațiuni asociate acesteia ⁽²²⁾. A/S Øresund și SVEDAB dețin împreună, în proporție de 50 % fiecare, toate activele consorțiului și toate drepturile sale ⁽²³⁾. Atât profiturile, cât și pierderile rezultate din activitățile consorțiului sunt împărțite în mod egal de cele două societăți partenere, A/S Øresund și SVEDAB. În raport cu orice parte terță, A/S Øresund și SVEDAB răspund în solidar pentru obligațiile consorțiului ⁽²⁴⁾.

⁽¹⁷⁾ Riksdagsskrivelse 1990/91:379.

⁽¹⁸⁾ Legea privind construcția a fost înlocuită, împreună cu Legea privind construirea unei legături fixe peste Storebælt (Legea consolidată nr. 260 din 4 mai 1998), de Legea nr. 588 din 24 iunie 2005 privind Sund & Bælt Holding A/S.

⁽¹⁹⁾ În 2010, Administrația Națională a Drumurilor din Suedia (Vägverket) și Administrația Națională a Căilor Ferate din Suedia (Banverket) au fuzionat, constituind Administrația Transporturilor din Suedia (Trafikverket).

⁽²⁰⁾ Începând cu 1 ianuarie 2008, în urma unei decizii a Guvernului Suediei, Administrația Națională a Drumurilor din Suedia și Administrația Națională a Căilor Ferate din Suedia au încredințat Ministerului Întreprinderilor, Energiei și Comunicațiilor din Suedia mandatul de exercitare a drepturilor de proprietate asupra SVEDAB.

⁽²¹⁾ Constituit ca „Øresundskonsortiet”, acesta și-a schimbat denumirea în „Øresundsbro Konsortiet” începând din ianuarie 2000.

⁽²²⁾ Articolul 10 din acordul interguvernamental și secțiunea 1 din acordul de consorțiu.

⁽²³⁾ Articolul 11 din acordul interguvernamental și secțiunea 3 din acordul de consorțiu.

⁽²⁴⁾ Articolul 11 din acordul interguvernamental și secțiunea 3 din acordul de consorțiu.

- (67) Consorțiul nu poate desfășura alte activități decât cele aferente legăturii fixe, astfel cum sunt definite în secțiunea 1 din acordul de consorțiu. Consorțiul nu este responsabil de construirea conexiunilor rutiere și feroviare ale hinterlandului cu legătura fixă. Statele au delegat această sarcină societăților-mamă ale consorțiului, și anume A/S Øresund și SVEDAB, care sunt responsabile de planificarea, proiectarea, finanțarea, construirea, exploatarea și întreținerea acestor legături în țările lor ⁽²⁵⁾.
- (68) Astfel cum s-a clarificat deja în considerentul 48 din decizia de inițiere a procedurii, procedura oficială de investigare și, prin urmare, prezenta decizie nu se referă la măsurile în favoarea A/S Øresund și SVEDAB relevante pentru finanțarea conexiunilor rutiere și feroviare ale hinterlandului. În decizia din 2014, Comisia a constatat că măsurile respective nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, iar în Hotărârea Øresund, Tribunalul a respins acțiunea în anulare introdusă de reclamant în ceea ce privește aceste măsuri. Comisia observă, în acest sens, că reclamantul nu a atacat Hotărârea Øresund.

2.1.2. Modelul de finanțare pentru legătura fixă

- (69) Articolul 1 din acordul interguvernamental se referă la o legătură fixă „finanțată din taxe de trecere”. Acordul interguvernamental precizează, de asemenea, la articolul 14, că costurile proiectării și ale altor pregătiri pentru legătura fixă, precum și costurile legate de construirea, întreținerea și exploatarea acesteia trebuie să fie acoperite integral de consorțiu prin taxe de utilizare. În continuare, articolul 14 prevede că Danemarca și Suedia au convenit că nu ar trebui acordate subvenții pentru activitățile consorțiului din bugetele statelor respective.
- (70) Secțiunea 4 alineatul (6) din acordul de consorțiu prevede în esență că taxele de trecere care urmează să fie percepute de la utilizatorii legăturii fixe sunt destinate să acopere costurile de planificare, proiectare, construcție, exploatare și întreținere a legăturii fixe. Consorțiul trebuie să stabilească și să încaseze taxele de trecere, în conformitate cu principiile convenite între Guvernul Suediei și cel al Danemarcei. Astfel cum se menționează în notele pregătitoare la Legea privind construcția ⁽²⁶⁾ („notele pregătitoare la Legea privind construcția”) și în Proiectul de lege 1990/91:158, veniturile din transportul rutier și feroviar colectate de consorțiu pentru utilizarea legăturii fixe sunt destinate să finanțeze și conexiunile rutiere și feroviare ale hinterlandului. În practică, acest lucru se întâmplă prin plata dividendelor de către consorțiu către societățile-mamă.
- (71) Finanțarea din taxe de trecere include taxe percepute de la utilizatori pentru utilizarea drumului cu taxă, precum și taxe plătite de Trafikverket („Administrația Transporturilor din Suedia”) și Banedanmark („Administrația Națională a Căilor Ferate din Danemarca”) pentru utilizarea liniei de cale ferată Øresund. Administrația Transporturilor din Suedia și Administrația Națională a Căilor Ferate din Danemarca plătesc consorțiului o sumă anuală fixă, stabilită în protocolul adițional la acordul interguvernamental, de 150 de milioane DKK (20,10 milioane EUR ⁽²⁷⁾) ⁽²⁸⁾ ⁽²⁹⁾ pentru fiecare, ajustată în funcție de evoluția generală a prețurilor.
- (72) Notele pregătitoare la Legea privind construcția includ o estimare a costurilor de planificare, proiectare și construcție a legăturii fixe și a conexiunilor rutiere și feroviare daneze ale hinterlandului care se ridică la 11,7 miliarde DKK ⁽³⁰⁾ (1,57 miliarde EUR) și, respectiv, 3,2 miliarde DKK (0,43 miliarde EUR). Proiectul de lege 1990/91:158 prevede un interval pentru costurile legăturii fixe de 10-12 miliarde SEK ⁽³¹⁾ (1,33-1,60 miliarde EUR) ⁽³²⁾ și o sumă maximă pentru costurile hinterlandului de 1,9 miliarde SEK (0,25 miliarde EUR). Proiectul de lege 1990/91:158 precizează că valoarea cea mai mică a intervalului corespunde estimării suedeze, iar valoarea cea mai mare corespunde

⁽²⁵⁾ Secțiunea 2 alineatul (5) din acordul de consorțiu.

⁽²⁶⁾ Propunere de lege privind construirea unei legături fixe peste Øresund, LFF1990-1991.2.178, prezentată la 2 mai 1991 de ministrul danez al transporturilor.

⁽²⁷⁾ Danemarca aplică o politică a unui curs de schimb fix pentru coroana daneză (DKK) în raport cu euro, de 1 EUR = 7,46038 DKK. Acest curs de schimb este aplicat în întreaga decizie de față pentru calcularea echivalentului aproximativ în EUR al sumei în DKK.

⁽²⁸⁾ Nivelul prețurilor la 1 ianuarie 1991.

⁽²⁹⁾ Punctul 4 din protocolul adițional la acordul interguvernamental.

⁽³⁰⁾ La nivelul prețurilor din 1990.

⁽³¹⁾ La nivelul prețurilor din 1990.

⁽³²⁾ Potrivit Eurostat, cursul mediu de schimb din 1990 între ECU și coroana suedeză era de 1 ECU = 7,5205 SEK. Acest curs de schimb este aplicat pentru a calcula echivalentul în EUR al sumei în SEK.

estimării daneze. La aceste sume trebuiau adăugate costurile de finanțare. Legătura fixă a fost parțial cofinanțată de Uniune, cu un grant de 127 de milioane EUR în baza cadrului TEN-T. În urma finalizării legăturii fixe în 2000, datoria netă purtătoare de dobândă a consorțiului s-a ridicat la 19,6 miliarde DKK ⁽³³⁾ (2,63 miliarde EUR). Statele au explicat că, de la deschiderea legăturii fixe, veniturile au depășit întotdeauna costurile de exploatare, iar exploatarea legăturii fixe nu a fost finanțată prin îndatorare.

- (73) La înființare, consorțiul a fost dotat cu capital inițial de către societățile-mamă, în valoare totală de 50 de milioane DKK (6,70 milioane EUR), în temeiul secțiunii 4 alineatul (1) din acordul de consorțiu și astfel cum se prevede la articolul 11 din acordul interguvernamental. Articolul 11 din acordul interguvernamental prevede, de asemenea, că consorțiul trebuie să contracteze împrumuturi pentru finanțarea legăturii fixe, iar articolul 12 din acordul interguvernamental prevede că statele „garantează în mod solidar obligațiile privind împrumuturile [consorțiului] și alte instrumente financiare utilizate în legătură cu finanțarea”. Acest lucru se reflectă în secțiunea 4 alineatul (3) din acordul de consorțiu, care prevede că cerințele de capital ale consorțiului trebuie să fie „îndeplinite prin obținerea de împrumuturi sau prin emiterea de instrumente financiare pe piața liberă, cu garanții sub formă de garanții guvernamentale suedeze și daneze”.
- (74) Consorțiul a contractat împrumuturi pe măsură ce au apărut nevoi de lichidități în faza de planificare și construcție. Datoria este refinanțată în mod regulat cu scopul, astfel cum au explicat statele, de a reduce costurile totale de finanțare. Consorțiul a încheiat mai multe tipuri de tranzacții financiare: obligațiuni în cadrul anumitor programe de obligațiuni (considerentele 75-78), împrumuturi individuale (considerentul 79), facilități de creditare (considerentul 80) și instrumente financiare derivate (considerentele 81-83). Fiecare dintre tranzacțiile respective are o dată de scadență.
- (75) Consorțiul a instituit două programe standard de titluri pe termen mediu (*Medium Term Note* – „MTN”), unul destinat pieței de obligațiuni europene („programul EMTN”), iar celălalt destinat pieței de obligațiuni suedeze („programul MTN suedez”). Prin intermediul acestor programe de obligațiuni MTN, consorțiul a atras majoritatea capitalului necesar nevoilor sale. Statele au explicat că principalul beneficiu al programelor de obligațiuni este faptul că consorțiul poate emite mai multe instrumente de datorie în cadrul aceluiași program într-un mod eficient din punctul de vedere al timpului și al costurilor. Programele de obligațiuni constau într-o serie de documente printre care și un memorandum de informare ⁽³⁴⁾, care este documentul central al programului. Instituirea unui program de obligațiuni nu înseamnă, în sine, că a fost stabilită vreo datorie. Prin urmare, este posibil să existe un program de obligațiuni fără nicio obligațiune-suport. Datoria este stabilită numai atunci când obligațiunile sunt emise către investitori.
- (76) Primul program de obligațiuni al consorțiului a fost un program EMTN instituit la 21 septembrie 1995 care este actualizat anual. Statele au explicat că actualizările respective sunt efectuate pentru a reflecta o actualizare a factorilor de risc și pentru a furniza informații corecte pieței cu privire la consorțiu, la conducerea acestuia, la anumite evenimente importante etc. Aceste actualizări sunt necesare ca parte a obligațiilor permanente de informare a piețelor financiare. Valoarea maximă agregată a principalului programului EMTN a crescut de la 1 miliard USD (0,76 miliarde EUR) ⁽³⁵⁾ la 2 miliarde USD (2,17 miliarde EUR) ⁽³⁶⁾ în 2000 și la 3 miliarde USD (2,41 miliarde EUR) ⁽³⁷⁾ în 2004.

⁽³³⁾ Costurile de construcție și de finanțare ale legăturii fixe prezentate ca datorie netă la prețurile din 2000.

⁽³⁴⁾ Memorandumul de informare descrie programul, inclusiv termenele și condițiile care se vor aplica instrumentelor de datorie emise în cadrul programului, și include informații descriptive cu privire la emitent (în cazul de față, consorțiul).

⁽³⁵⁾ Potrivit Eurostat, cursul mediu de schimb din 1995 între ECU și dolarul american era de 1 ECU = 1,3080 USD (sursa: Eurostat). Acest curs de schimb este aplicat pentru a calcula echivalentul în EUR al sumei în USD.

⁽³⁶⁾ Potrivit Eurostat, cursul mediu de schimb din 2000 între euro și dolarul american era de 1 EUR = 0,9236 USD. Acest curs de schimb este aplicat pentru a calcula echivalentul în EUR al sumei în USD.

⁽³⁷⁾ Potrivit Eurostat, cursul mediu de schimb din 2004 între euro și dolarul american era de 1 EUR = 1,2439 USD. Acest curs de schimb este aplicat pentru a calcula echivalentul în EUR al sumei în USD.

- (77) Programul MTN suedez, în cadrul căruia consorțiul putea contracta împrumuturi în coroane suedeze, cu o valoare totală a principalului de 3 miliarde SEK (0,35 miliarde EUR) ⁽³⁸⁾, a fost instituit la 2 decembrie 1996. Programul MTN suedez a fost actualizat ad-hoc. Actualizările ⁽³⁹⁾ includ, de exemplu, adăugarea unor instituții de credit emitente în cadrul programului sau dreptul consorțiului de a emite împrumuturi în euro în locul coroanei. Valoarea totală a principalului programului MTN suedez a fost actualizată de două ori și, începând din 2000, se ridică la 10 miliarde SEK (1,17 miliarde EUR) ⁽⁴⁰⁾.
- (78) În cadrul acestor programe, programul EMTN și programul MTN suedez, consorțiul a obținut obligațiuni pentru a finanța și a refinanța costurile de planificare și construcție a legăturii fixe. Odată ce o obligațiune din cadrul programului EMTN sau al programului MTN suedez a devenit scadentă și trebuie refinanțată, începe procesul de acordare și demersurile cu o bancă cu privire la detaliile specifice ale obligațiunii respective sunt negociate și prezentate în documentul privind condițiile de stabilire a prețului pentru obligațiunea respectivă (valoarea, rata dobânzii, detaliile plății etc.).
- (79) Astfel cum se arată în considerentul 74, consorțiul a obținut, de asemenea, în mod direct mai multe împrumuturi, în afara contextului acestor programe MTN. În special, în cursul fazei de construcție a legăturii fixe, consorțiul a obținut mai multe împrumuturi de la Banca Europeană de Investiții („BEI”) prin încheierea unor contracte de finanțare care conțin termenele și condițiile împrumutului, precum și împrumuturi direct de la creditori privați prin încheierea unor acorduri de împrumut de sine stătătoare.
- (80) În plus, consorțiul a deținut facilități de creditare la anumite bănci pentru plăți *overnight* și pentru variații pe termen scurt ale lichidității. Facilitățile de creditare au fost instituite în 1994 și sunt reînnoite din patru în patru ani.
- (81) În cele din urmă, împrumuturile sunt de obicei, dar nu neapărat, combinate cu o tranzacție cu instrumente financiare derivate pentru a realoca și a atenua riscul financiar legat de împrumut (cum ar fi expunerea la rata dobânzii sau riscul valutar) sau pentru a optimiza întregul portofoliu de tranzacții financiare. Astfel de instrumente, în principal tranzacții de swap, sunt încheiate între consorțiu și băncile relevante care oferă produsele financiare respective. De obicei, o tranzacție cu instrumente financiare derivate este încheiată cu aceeași bancă care a acordat împrumutul, dar acest lucru nu este obligatoriu.
- (82) Pentru a încheia o astfel de tranzacție, se semnează cu fiecare contraparte un acord-cadru de asociere de instrumente derivate și tranzacții de swap (*International Swaps and Derivatives Association* – „ISDA”). Acordul-cadru ISDA este un acord-cadru emis de ISDA. Cadrul constă într-o documentație de bază standard, care garantează că toate tranzacțiile dintre consorțiu și banca contrapărții respective fac obiectul aceiași documentații și că toate tranzacțiile vor face obiectul compensării în cazul în care o parte devine insolubilă sau intră în situația de neîndeplinire a obligațiilor de plată în alte moduri.
- (83) Consorțiul a încheiat, de asemenea, acorduri-cadru de răscumpărare globale cu anumite bănci, cu scopul de a încheia tranzacții de răscumpărare ⁽⁴¹⁾, în principal pentru a fi utilizate ca garanții reale pentru tranzacțiile cu instrumente financiare derivate. Totuși, nu au fost încheiate tranzacții în temeiul unor astfel de acorduri și, ca atare, acestea nu au fost utilizate niciodată.

2.2. Descrierea presupuselor măsuri de ajutor

- (84) Astfel cum se menționează în considerentul 50 din decizia de inițiere a procedurii, procedura oficială de investigare acoperă următoarele măsuri luate pentru a finanța construirea și exploatarea legăturii fixe: (i) garanțiile de stat acordate de Suedia și Danemarca pentru împrumuturi și instrumente financiare contractate de consorțiu, (ii) normele daneze aplicabile consorțiului în ceea ce privește reportarea pierderilor și (iii) normele daneze aplicabile consorțiului în ceea ce privește amortizarea activelor. Secțiunea 2.2.1 detaliază în continuare punctul (i), iar

⁽³⁸⁾ Potrivit Eurostat, cursul mediu de schimb din 1996 între ECU și coroana suedeză era de 1 ECU = 8,5147 SEK. Acest curs de schimb este aplicat pentru a calcula echivalentul în EUR al sumei în SEK.

⁽³⁹⁾ Puse în aplicare, de exemplu, prin actul adițional din 22 septembrie 1998 și prin actul adițional din 3 februarie 2000.

⁽⁴⁰⁾ De asemenea, a fost posibilă acordarea de împrumuturi în euro până la valoarea maximă corespunzătoare.

⁽⁴¹⁾ Un acord de răscumpărare este un tip de tranzacție financiară în care un debitor vinde o garanție financiară unui creditor în schimbul numerarului, cu un acord simultan de răscumpărare a acesteia pe termen scurt.

secțiunea 2.2.2 detaliază punctele (ii) și (iii). Astfel cum se menționează în considerentul 51 din decizia de inițiere a procedurii, procedura oficială de investigare nu acoperă alte măsuri posibile acordate de Danemarca sau Suedia consorțiului, A/S Øresund, SVEDAB, Sund & Bælt sau oricărei alte societăți afiliate. Considerentul 48 din decizia de inițiere a procedurii a clarificat faptul că măsurile în favoarea SVEDAB și A/S Øresund, relevante pentru finanțarea conexiunilor rutiere și feroviare ale hinterlandului, nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

2.2.1. Modelul garanției de stat

2.2.1.1. Structura juridică a modelului garanției de stat

- (85) În conformitate cu articolul 12 din acordul interguvernamental, statele s-au angajat să garanteze în solidar toate împrumuturile și alte instrumente financiare contractate de consorțiu în legătură cu finanțarea legăturii fixe. Protocolul adițional la acordul interguvernamental prevede că aceste acorduri de garanție ar trebui furnizate fără perceperea unei prime de garanție ⁽⁴²⁾. În sensul prezentei decizii, Comisia utilizează termenul „modelul garanției de stat” pentru a se referi la mecanismul global care constă în obligația privind garanția de stat solidară care decurge din articolul 12 al acordului interguvernamental și care este pusă în aplicare în legislația daneză și suedeză (a se vedea în continuare considerentele 86-90), la administrarea acestei obligații de către Banca Națională a Danemarcei și de către Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia (a se vedea în continuare considerentele 91-102) și la punerea în aplicare a acestei obligații prin intermediul unor acorduri de garanție specifice referitoare, de exemplu, la programele de obligațiuni și la împrumuturile individuale (a se vedea în continuare considerentele 103-116).
- (86) Astfel cum se descrie în considerentul 63, obligația privind garanția de stat solidară pentru împrumuturile consorțiului, care decurge din acordul interguvernamental, a fost pusă în aplicare în legislația națională suedeză și daneză în 1991, prin intermediul deciziei Parlamentului Suediei și al Legii privind construcția.
- (87) În Danemarca, obligația privind garanția de stat solidară pentru împrumuturile consorțiului a fost pusă în aplicare prin secțiunea 8 din Legea privind construcția. Aceasta a fost înlocuită ulterior de secțiunea 11 din Legea nr. 588 din 24 iunie 2005 ⁽⁴³⁾ („Legea privind Sund & Bælt”). Cele două dispoziții sunt în esență identice și prevăd că statul danez garantează obligațiile legate de împrumuturile consorțiului și de alte instrumente financiare care sunt utilizate în legătură cu finanțarea legăturii fixe ⁽⁴⁴⁾.
- (88) Notele pregătitoare la Legea privind construcția precizează că secțiunea 8 din Legea privind construcția implică faptul că statul danez garantează plata dobânzilor și a principalului, precum și alte angajamente legate de împrumuturi și instrumente financiare pe care consorțiul le utilizează pentru finanțarea legăturii fixe. Aceste note pregătitoare clarifică și mai mult faptul că contextul secțiunii 8 din Legea privind construcția este articolul 12 din acordul interguvernamental, care implică faptul că statele garantează în solidar aceste obligații și că statele au o responsabilitate egală. Aceste note pregătitoare precizează, de asemenea, că statele nu au intenționat, atunci când au decis cu privire la structura organizatorică (considerentul 62), să își limiteze răspunderea în calitate de garanți economici pentru finanțarea legăturii fixe.

⁽⁴²⁾ Punctul 1 din protocolul adițional la acordul interguvernamental prevede următoarele: „Danemarca și Suedia sunt de acord ca cele două state să nu perceapă nicio taxă sau alte impuneri similare pentru angajamentele de garantare asumate de acestea în ceea ce privește împrumuturile consorțiului și alte instrumente financiare utilizate în legătură cu finanțarea”.

⁽⁴³⁾ Legea nr. 588 din 24 iunie 2005 privind Sund & Bælt Holding A/S.

⁽⁴⁴⁾ Textul inițial al secțiunii 8 din Legea privind construcția are următorul conținut: „Den danske stat garanterer for forpligtelser vedrørende konsortiets lån og andre finansielle instrumenter, som benyttes i forbindelse med finansieringen af Øresundsforbindelsen.” Secțiunea 11 din Legea privind Sund & Bælt are următorul conținut: „Den danske stat garanterer for forpligtelser vedrørende Øresundsbro Konsortiet I/S' lån og andre finansielle instrumenter, som benyttes i forbindelse med finansieringen af den faste forbindelse over Øresund.”

(89) În Suedia, secțiunea 7 din Proiectul de lege 1990/91:158, astfel cum a fost adoptat prin decizia Parlamentului Suediei, include o cerință ca Parlamentul Suediei să autorizeze guvernul sau autoritatea stabilită de guvern să își asume, în numele statului suedez, în solidar cu statul danez, o garanție pentru împrumuturile consorțiului și alte instrumente financiare care sunt utilizate în legătură cu finanțarea planificării, proiectării, construirii și exploatării legăturii fixe. Secțiunea 4 din Proiectul de lege 1990/91:158, astfel cum a fost adoptat prin decizia Parlamentului Suediei, include structura organizatorică și finanțarea propusă a legăturii fixe, inclusiv obligația de garantare. Aceasta prevede că, inițial, consorțiul va avea nevoie de o finanțare financiară semnificativă, pe care consorțiul ar trebui să o obțină prin atragerea de împrumuturi pe piață. Aceste împrumuturi trebuie să fie garantate în solidar de către state, ceea ce implică faptul că ambele state garantează în mod individual întreaga sumă, cu un drept de regres reciproc pentru jumătate din sumă. Secțiunea 4 din Proiectul de lege 1990/91:158, astfel cum a fost adoptat prin decizia Parlamentului Suediei, prevede și că, în acest mod, consorțiul ar trebui să poată finanța legătura fixă în condiții favorabile. Angajamentele de garantare totale aferente legăturii fixe au fost estimate la aproximativ 15 miliarde SEK (2,01 miliarde EUR) ⁽⁴⁵⁾ ⁽⁴⁶⁾ la momentul finalizării acestora și au inclus costurile de construcție și de finanțare. S-a observat, de asemenea, că, pentru proiecte precum legătura fixă, cu investiții mari pe parcursul mai multor ani, a fost extrem de dificil să se estimeze o sumă exactă, deoarece costurile proiectului în prețuri curente depindeau, printre altele, de ratele viitoare ale dobânzii și de tendințele generale ale prețurilor. Prin urmare, guvernul intenționa să revină la parlament cu un raport privind evoluția proiectului. În plus, s-a afirmat că, în primii ani ai fazei de exploatare, consorțiul urma să aibă rezultate negative, întrucât veniturile din taxele de utilizare ar fi fost insuficiente pentru a acoperi integral costurile consorțiului. Acest deficit urma să fie acoperit fie de societățile holding prin contribuții, fie de consorțiu prin împrumuturi. Proiectul de lege 1990/91:158 prevede că cea mai bună soluție ar fi ca consorțiul să obțină el însuși fondurile necesare, cu o garanție solidară din partea statelor. În consecință, s-a estimat că angajamentele de garantare totale în acest sens vor ajunge la aproximativ 1,8 miliarde SEK (0,24 miliarde EUR) ⁽⁴⁷⁾ ⁽⁴⁸⁾. Guvernul intenționa, în acest sens, să raporteze parlamentului cu privire la evoluția proiectului.

(90) Acordul de consorțiu reamintește această obligație privind garanția de stat solidară pentru împrumutul consorțiului. Secțiunea 4 alineatul (3) prevede următoarele: „Cerințele de capital ale consorțiului pentru planificarea, proiectarea și construirea [legăturii fixe], inclusiv costurile administrării împrumuturilor, și pentru acoperirea cerințelor de capital care decurg din pierderile contabile care sunt anticipate pe parcursul unui anumit număr de ani după ce [legătura fixă] a fost deschisă traficului trebuie, în conformitate cu ceea ce s-a stabilit în [acordul interguvernamental], să fie îndeplinite prin obținerea unor împrumuturi sau prin emiterea de instrumente financiare pe piața liberă, cu garanții reale sub formă de garanții guvernamentale suedeze și daneze.”

2.2.1.2. Administrarea modelului garanției de stat

(91) În Suedia, competența și obligația de a atribui în comun garanții pentru toate finanțările de care are nevoie consorțiul cu privire la legătura fixă au fost delegate către Riksgäldskontoret („Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia”) prin deciziile Guvernului Suediei din 13 februarie 1992 (K91/1443/3, K92/320/3), 1 aprilie 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) și 23 iunie 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3).

(92) Decizia Guvernului Suediei din 13 februarie 1992 (K91/1443/3, K92/320/3) a aprobat acordul de consorțiu.

⁽⁴⁵⁾ Potrivit Eurostat, cursul mediu de schimb din 1991 între ECU și coroana suedeză era de 1 ECU = 7,4793 SEK. Acest curs de schimb este aplicat pentru a calcula echivalentul în EUR al sumei în SEK.

⁽⁴⁶⁾ La nivelul prețurilor din 1991.

⁽⁴⁷⁾ Mai sus, nota de subsol 45.

⁽⁴⁸⁾ La nivelul prețurilor din 1991.

- (93) Decizia Guvernului Suediei din 1 aprilie 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) a autorizat Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia să emită, în solidar cu statul danez, garanții în valoare de 600 de milioane SEK (65,78 milioane EUR) ⁽⁴⁹⁾ și de 600 de milioane DKK (80,42 milioane EUR). Aceasta se referea la finanțarea costurilor de planificare și proiectare ale consorțiului.
- (94) Decizia Guvernului Suediei din 23 iunie 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3) a autorizat și a impus Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia angajamentul de a administra și de a emite garanții în numele statului suedez și în solidar cu statul danez pentru a acoperi toate nevoile de finanțare ale consorțiului pentru costurile legate de planificarea, proiectarea, construirea și exploatarea legăturii fixe, în conformitate cu acordul interguvernamental. Decizia Guvernului Suediei din 23 iunie 1994 nu a făcut obiectul unor modificări.
- (95) În Danemarca, Nationalbanken („Banca Națională a Danemarcei”) a primit o delegare corespunzătoare prin Legea privind construcția. În Danemarca, datoria publică guvernamentală este gestionată de Banca Națională a Danemarcei în numele Ministerului de Finanțe, printr-o împuternicire. Prin urmare, atunci când Legea privind construcția a autorizat Ministerul de Finanțe danez să își asume – în solidar cu statul suedez – o garanție în numele statului danez pentru finanțarea legăturii fixe, aceasta a autorizat și Banca Națională a Danemarcei să își asume această obligație privind garanția de stat solidară.
- (96) Astfel cum se observă în considerentul 30 din decizia de inițiere a procedurii, Banca Națională a Danemarcei și Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia definesc cadrul general pentru politica de finanțare a consorțiului (a se vedea și considerentele 97-102) și supraveghează punerea în aplicare a modelului garanției de stat atunci când consorțiul semnează noi acorduri de împrumut sau utilizează alte instrumente financiare cu privire la finanțarea legăturii fixe (a se vedea și considerentele 103-116). În observațiile lor ca răspuns la decizia de inițiere a procedurii ⁽⁵⁰⁾, statele au furnizat detalii suplimentare cu privire la aceste elemente, care sunt incluse în prezentarea generală de mai jos.
- (97) La 16 decembrie 1997, Banca Națională a Danemarcei și Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia (în numele statelor) și consorțiul au semnat un acord de cooperare tripartit („acordul de cooperare din 1997”) pentru a reglementa unele tranzacții dintre părți, inclusiv dreptul de regres al Băncii Naționale a Danemarcei și al Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia împotriva consorțiului, precum și obligațiile de raportare și de informare ale consorțiului față de acestea (a se vedea în continuare considerentul 99). Acordul respectiv a fost completat de un acord între consorțiu și statul suedez (prin intermediul Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia), încheiat la 23 octombrie 2000 (a se vedea în continuare considerentul 100). Acordul de cooperare din 1997 a fost înlocuit cu un nou acord de cooperare tripartit, încheiat la 8 noiembrie 2004 („acordul de cooperare din 2004”) (a se vedea în continuare considerentul 101). Acordul respectiv a fost completat de un acord între consorțiu și statul suedez (prin intermediul Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia), încheiat la 14 noiembrie 2012 (a se vedea în continuare considerentul 102).
- (98) Acordurile de cooperare din 1997 și 2004 conțin o serie de condiții, drepturi și obligații formale aplicabile părților. Statele au explicat că aceste acorduri administrative practice între Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia și Banca Națională a Danemarcei au fost introduse pentru a oferi statelor posibilitatea de a monitoriza și de a influența politica de finanțare a consorțiului, precum și pentru a se asigura că consorțiul nu își depășește mandatul și că se respectă o politică de finanțare care reduce la minimum riscul pe termen lung al statelor. Potrivit statelor, acest mecanism garanta, în plus, că ajutorul acordat consorțiului nu depășește ceea ce este necesar.

⁽⁴⁹⁾ Potrivit Eurostat, cursul mediu de schimb din 1993 între ECU și coroana suedeză era de 1 ECU = 9,1215 SEK. Acest curs de schimb este aplicat pentru a calcula echivalentul în EUR al sumei în SEK.

⁽⁵⁰⁾ Observațiile statelor ca răspuns la decizia de inițiere a procedurii se referă și la informațiile furnizate de autoritățile suedeze și daneze în cazul SA.36558, SA.36662, SA.51262 și SA.52617, înainte de notificarea către state a procedurii oficiale de investigare.

- (99) Acordul de cooperare din 1997 precizează că Banca Națională a Danemarcei și Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia intenționează să își limiteze la consorțiu dreptul de regres în cazul activării garanțiilor și, prin urmare, să nu îl utilizeze împotriva societăților-mamă. Acesta conține un plan de rambursare, care poate fi ajustat din când în când, limite de risc pentru investițiile de lichidități și tranzacțiile cu instrumente financiare derivate efectuate de consorțiu și specifică anumite obligații de informare și raportare. De asemenea, acordul respectiv oferă anumite detalii privind împrumuturile și tranzacțiile cu instrumente financiare derivate care sunt garantate de state. Ca atare, consorțiul trebuie să obțină aprobarea Băncii Naționale a Danemarcei și a Biroului Național de Administrare a Datoriilor din Suedia pentru toate tranzacțiile consorțiului, cum ar fi împrumuturile și acordurile-cadru ISDA. Consorțiul nu trebuie să încheie tranzacții cu contrapărți care nu au primit aprobarea prealabilă a Băncii Naționale a Danemarcei și a Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia. Consorțiul trebuie să obțină aprobarea Băncii Naționale a Danemarcei și a Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia pentru toate documentele contractuale legate de împrumuturile consorțiului. Banca Națională a Danemarcei și Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia vor evalua dacă acordurile individuale sunt sau pot deveni importante pentru domeniul de aplicare al obligației lor privind garanția de stat solidară, pentru riscul acesteia și pentru toate celelalte circumstanțe care pot afecta obligația de garantare sau furnizorii garanției.
- (100) Acordul adițional din octombrie 2000 dintre consorțiu și statul suedez definește orientări privind împrumuturile garantate de stat și gestionarea portofoliului consorțiului și precizează că, dacă consorțiul respectă orientările respective, nu ar fi necesar ca tranzacțiile individuale să fie aprobate de Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia înainte de efectuarea lor de către consorțiu. În cazul tranzacțiilor pentru care respectarea orientărilor ar putea fi neclară, consorțiul ar trebui mai întâi să contacteze Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia și să explice de ce s-ar putea considera că tranzacțiile respective fac obiectul acordului.
- (101) Acordul de cooperare din 2004 enumeră anumite obligații și riscuri privind gestiunea financiară a consorțiului. Consorțiul trebuie să aibă o politică financiară care să conțină orientări și norme pentru gestiunea financiară și gestionarea riscurilor financiare. Politica financiară și strategia financiară sunt adoptate în fiecare an de către consiliul de administrație al consorțiului și trebuie să țină seama de observațiile Băncii Naționale a Danemarcei și ale Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia. Acordul de cooperare din 2004 conține o secțiune privind obligația de informare și raportare, reamintește dreptul de regres al Băncii Naționale a Danemarcei și al Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia, reamintește obligația consorțiului de a obține aprobarea tuturor documentelor contractuale în legătură cu împrumuturile sale și cu încheierea de acorduri-cadru ISDA, precum și necesitatea acordului scris din partea Băncii Naționale a Danemarcei și a Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia pentru modificarea termenelor sau condițiilor unei tranzacții garantate. În cazul în care consorțiul efectuează tranzacții care nu intră sub incidența orientărilor enunțate în politica financiară a consorțiului, Banca Națională a Danemarcei și Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia au dreptul comun și distinct de a solicita consorțiului să înceteze, să reducă sau să se abțină de la tranzacții în cadrul gestiunii sale financiare. De asemenea, consorțiul trebuie să elaboreze și să actualizeze în permanență planul de dezvoltare pe termen lung a datoriilor financiare ale consorțiului, inclusiv o prezentare a rambursărilor planificate și a dividendelor.
- (102) Acordul adițional din noiembrie 2012 dintre consorțiu și statul suedez precizează că, dacă consorțiul își respectă politica financiară în sensul acordului de cooperare din 2004, nu este necesar ca tranzacțiile individuale să fie aprobate de Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia înainte de efectuarea lor de către consorțiu. În cazul altor tranzacții, care nu respectă politica financiară, consorțiul ar trebui să obțină aprobarea scrisă a Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia pentru a se asigura că tranzacția respectivă este acoperită de obligația privind garanția de stat solidară.

2.2.1.3. Punerea în aplicare a modelului garanției de stat

- (103) Comisia va descrie mai întâi punerea în aplicare a modelului garanției de stat, astfel cum a fost aplicat până la Hotărârea Øresund din 19 septembrie 2018 (a se vedea în continuare considerentele 104-115). Considerentul 116 oferă detalii suplimentare pentru perioada ulterioară.

- (104) În perioada anterioară pronunțării Hotărârii Øresund, toate instrumentele de datorie (cum ar fi obligațiunile) emise în cadrul programului EMTN ⁽⁵¹⁾ erau garantate de state. Acest lucru a fost oficializat sub forma unui act de garanție semnat de state la 21 septembrie 1995 pentru programul EMTN, instituit în aceeași zi. Prin semnarea lui, statele au garantat în solidar deținătorilor de instrumente că, în cazul în care, din orice motiv, consorțiul nu plătește o sumă garantată atunci când aceasta este datorată și scadentă, statele trebuie să plătească necondiționat suma respectivă în termen de patru zile lucrătoare de la solicitarea scrisă a titularului adresată atât statelor, cât și consorțiului. Actul de garanție a fost parte integrantă din memorandumul de informare. Actul de garanție semnat la 21 septembrie 1995 nu a inclus o referire directă la acordul interguvernamental sau la legislația ulterioară de punere în aplicare, însă programul EMTN a recunoscut constituirea consorțiului în temeiul acordului interguvernamental.
- (105) Actualizările ulterioare ale programului EMTN au făcut referire și la actul de garanție din 21 septembrie 1995, iar validitatea acestui act de garanție a fost confirmată de state prin scrisorile din 10 februarie 2000. La 22 mai 2001, a fost semnat un nou act de garanție pentru actualizarea programului EMTN, publicat la aceeași dată. Actul de garanție semnat la 22 mai 2001 de către state conținea, în esență, aceleași condiții ca și actul de garanție semnat de state la 21 septembrie 1995. Toate actualizările anuale ulterioare ale programului EMTN au făcut referire la acest act de garanție din 22 mai 2001.
- (106) De fiecare dată când consorțiul a emis obligațiuni în cadrul programului EMTN, Banca Națională a Danemarcei și Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia au confirmat că astfel de obligațiuni fac obiectul actului de garanție. Actul de garanție din 21 septembrie 1995 se aplica obligațiunilor din cadrul programului EMTN până în 2000, în timp ce actul de garanție din 22 mai 2001 se aplica obligațiunilor din cadrul programului EMTN începând cu anul 2001.
- (107) Statele au explicat că acest lucru înseamnă că Banca Națională a Danemarcei și Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia nu au emis o garanție specifică pentru fiecare obligațiune individuală, ci au confirmat că un act de garanție deja emis acoperă obligațiunea individuală în cadrul programului EMTN, acceptând condițiile de stabilire a prețului pentru împrumutul respectiv și confirmând acceptarea acestora.
- (108) Obligațiunile emise în cadrul programului MTN suedez au făcut, de asemenea, obiectul unei garanții din partea statelor. La 2 decembrie 1996, a fost emis un act de garanție în favoarea titularilor de instrumente de datorie emise în cadrul programului MTN suedez. Obligațiunile individuale emise în cadrul programului MTN suedez au făcut obiectul acestui acord de garanție. Programul MTN suedez a făcut referire la acordul interguvernamental anterior. De fiecare dată când a fost emisă o obligațiune individuală în cadrul programului MTN suedez, obligațiunile au fost aprobate de Banca Națională a Danemarcei și de Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia, fără a se menționa în mod explicit că actul de garanție acoperă obligațiunea individuală respectivă.
- (109) Pentru acordurile de împrumut de sine stătătoare, precum cele ale BEI, consorțiul a semnat contracte de finanțare cu instituția financiară. La fiecare contract de finanțare a fost anexat un document reprezentând acordul de garanție. Aceste acorduri de garanție încheiate între state și instituțiile financiare acopereau întreaga facilități de împrumut în temeiul unui contract de finanțare. Acordul de garanție făcea referire la acordul interguvernamental. Ultimul acord de garanție referitor la împrumuturile BEI a fost încheiat de Suedia și Danemarca la 22 octombrie 2001.
- (110) Consorțiul a obținut și împrumuturi direct de la creditori privați, încheind acorduri de împrumut de sine stătătoare. Toate aceste împrumuturi au fost garantate de state pe baza unor acorduri de garanție individuale și în conformitate cu obligațiile prevăzute în acordul interguvernamental și în acordul de consorțiu.

⁽⁵¹⁾ „Program” înseamnă programul pentru emisiunea de instrumente de datorie instituit de consorțiu.

- (111) În ceea ce privește facilitățile de creditare deținute de consorțiu la o bancă în scopul plăților *overnight* și al variațiilor pe termen scurt ale lichidității, Danemarca și Suedia au încheiat un nou acord de garanție pentru fiecare refinanțare. Facilitățile de creditare au fost instituite în 1994 și sunt reînnoite din patru în patru ani. Aceste acorduri de garanție au făcut referire la acordul interguvernamental, la Legea privind construcția, la decizia Parlamentului Suediei și la deciziile guvernului din 1 aprilie 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) și 23 iunie 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3).
- (112) În plus, fiecare acord-cadru ISDA a fost însoțit de un acord de garanție între Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia și Banca Națională a Danemarcei, pe de o parte, și contrapartea respectivă, pe de altă parte, în cadrul punerii în aplicare a acordului interguvernamental, a Legii privind construcția, a deciziei Parlamentului Suediei și a deciziilor guvernului din 1 aprilie 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) și 23 iunie 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3). Acest acord de garanție acoperea tranzacțiile individuale în temeiul acordului-cadru ISDA. Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia și Banca Națională a Danemarcei nu au emis acorduri de garanție individuale la nivel de tranzacție și nu au confirmat în mod specific că se aplică garanția asociată cu acordul-cadru ISDA.
- (113) În cele din urmă, acordurile-cadru de răscumpărare globale au fost însoțite și de un acord de garanție încheiat între Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia și Banca Națională a Danemarcei și contrapartea respectivă, în cadrul punerii în aplicare a acordului interguvernamental, a Legii privind construcția, a deciziei Parlamentului Suediei și a deciziilor guvernului din 1 aprilie 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) și 23 iunie 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3). Astfel cum s-a menționat în considerentul 83, nu au fost încheiate tranzacții în temeiul unor astfel de acorduri și, ca atare, nu au existat acorduri de garanție individuale.
- (114) Toate acordurile de garanție au creat obligații generale și direct aplicabile pentru Suedia și Danemarca și au un rang *pari passu* cu toate celelalte obligații nesubordonate negarantate și cu gradul de îndatorare al Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia și al Băncii Naționale a Danemarcei. Acordurile de garanție sunt necondiționate; investitorii nu sunt obligați să încerce să obțină executarea creanței de la consorțiu, dar se pot adresa direct Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia și Băncii Naționale a Danemarcei în caz de neîndeplinire a obligațiilor de plată.
- (115) Garanțiile sunt garanții continue, dar sunt limitate în fapt la durata împrumutului sau a tranzacției pe care garanția îl (o) garantează. În cazul în care nu există tranzacții în temeiul unui contract-cadru, de exemplu, cu o anumită contraparte, contrapartea respectivă nu are nicio creanță față de Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia sau față de Banca Națională a Danemarcei, în pofida existenței unei garanții; prin urmare, garanția poate acoperi numai datoria reală a consorțiului, până în momentul în care datoria este rambursată integral.
- (116) În ceea ce privește perioada ulterioară Hotărârii Øresund, statele au informat Comisia că nu a mai fost emisă nicio datorie garantată de stat. Prin urmare, ultima refinanțare garantată de stat a avut loc la 24 august 2018. Acest lucru se datorează faptului că consiliul de administrație al consorțiului a decis să evite, în măsura posibilului, împrumuturile garantate de stat în perioada de până la decizia finală a Comisiei. În ceea ce privește refinanțarea obligatorie care a fost necesară până la sfârșitul anului 2020, pentru a evita ca această refinanțare să fie acoperită automat de acordurile de garanție existente, consorțiul a inițiat, în iunie 2020, modificări ale actualizării anuale a programului EMTN. Pentru a se menține opțiunile deschise, condițiile relevante de stabilire a prețurilor prevăzute în program specifică în prezent dacă instrumentele care urmează să fie emise sunt garantate sau nu.

2.2.2. Normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea

2.2.2.1. Sistemul danez al impozitului pe profit

- (117) În Danemarca, impozitul pe profit este perceput în conformitate cu Legea daneză privind impozitul pe profit ⁽⁵²⁾. Alte norme relevante din punctul de vedere al impozitului pe profit se regăsesc în alte acte legislative daneze, cum ar fi Legea daneză privind evaluarea fiscală ⁽⁵³⁾, Legea daneză privind impozitarea veniturilor și a bunurilor ⁽⁵⁴⁾ și Legea daneză privind amortizarea fiscală ⁽⁵⁵⁾. Legea daneză privind evaluarea fiscală prevede norme referitoare la modul în care legislația fiscală este aplicată atât persoanelor fizice, cât și societăților. Legea daneză privind impozitul pe profit

⁽⁵²⁾ Legea daneză privind impozitul pe profit, „Selskabsskatteloven”.

⁽⁵³⁾ Legea daneză privind evaluarea fiscală, „Ligningsloven”.

⁽⁵⁴⁾ Legea daneză privind impozitarea veniturilor și a bunurilor, „Statsskatteloven”.

⁽⁵⁵⁾ Legea daneză privind amortizarea fiscală, „Afskrivningsloven”.

stabilește rata de impozitare aplicabilă societăților și detaliază normele care sunt relevante în mod specific pentru impozitarea societăților. Legea daneză privind amortizarea fiscală prevede norme referitoare la amortizarea activelor utilizate în scopuri comerciale.

- (118) Entitățile juridice care fac obiectul impozitului danez pe profit sunt enumerate în secțiunea 1 din Legea daneză privind impozitul pe profit. Sistemul danez al impozitului pe profit face distincție între impozitarea separată a entităților și impozitarea entităților transparente. Ca regulă generală, numai societățile sunt supuse impozitului danez pe profit (adică entitățile separate din punct de vedere fiscal), întrucât parteneriatele sunt considerate a fi transparente din punct de vedere fiscal. Societățile cu răspundere limitată, cum este și A/S Øresund, partenerul danez din consorțiu, sunt enumerate în secțiunea 1 din Legea daneză privind impozitul pe profit. Parteneriatele, cum este consorțiul, nu sunt enumerate în secțiunea 1 și sunt considerate a fi entități transparente din punct de vedere fiscal. Aceasta înseamnă că normele daneze privind impozitul pe profit se aplică numai partenerului danez din consorțiu, A/S Øresund, nu și consorțiului în sine. Acordul de consorțiu confirmă, în secțiunea 12.4, că A/S Øresund și SVEDAB au obligația de a declara profitul sau pierderea consorțiului, în scopuri fiscale.
- (119) În ceea ce privește entitățile juridice supuse impozitului danez pe profit, normele referitoare la reportarea pierderilor și la amortizare sunt prevăzute în Legea daneză privind evaluarea fiscală, în Legea daneză privind impozitul pe profit și, respectiv, în Legea daneză privind amortizarea fiscală.
- (120) În ceea ce privește parteneriatul dintre A/S Øresund și SVEDAB din cadrul consorțiului, fiecare asociat își recunoaște cota de 50 % din venitul impozabil sau din pierderile parteneriatului. A/S Øresund, fiind supusă impozitului danez pe profit, are un drept proporțional (i) de a amortiza pe baza activelor parteneriatului și (ii) de a deduce și de a reporta (în vederea deducerii viitoare) partea sa din pierderile parteneriatului, pentru a se stabili venitul impozabil.
- (121) Pentru stabilirea venitului impozabil („baza de impozitare”), trebuie să se facă referire la secțiunea 4 din Legea daneză privind impozitarea veniturilor și a bunurilor. Această secțiune enumeră elementele care constituie venituri impozabile. Secțiunea este formulată în linii mari și include aproape toate veniturile, indiferent dacă sunt principale sau accesorii și indiferent dacă sunt primite în bani sau un echivalent al acestora. La calcularea venitului brut impozabil, sunt luate în considerare toate veniturile. În general, nu se aplică niciun sistem cedular sau sistem de coșuri în scopul deducerii cheltuielilor sau al compensării pierderilor dintr-o sursă de venit cu profiturile provenite dintr-o altă sursă de venit sau în scopul reportării pierderilor.
- (122) În general, contul de profit și pierdere din raportul anual reprezintă punctul de plecare pentru determinarea venitului impozabil, deși trebuie întocmit un cont de profit și pierdere separat în scopuri fiscale. Veniturile și cheltuielile sunt, în general, recunoscute pe baza angajamentelor. În ceea ce privește veniturile, aceasta înseamnă că venitul este impozabil în anul în care contribuabilul devine îndreptățit la venitul respectiv. Cheltuielile sunt deductibile în mod normal în anul în care este angajată obligația de a le plăti.
- (123) Cheltuielile suportate pentru achiziționarea, garantarea sau menținerea veniturilor sunt deductibile [secțiunea 6 litera (a) din Legea daneză privind impozitarea veniturilor și a bunurilor]. Normele privind impozitul pe profit permit reportarea pierderilor fiscale. Totuși, condițiile și limitele normelor privind reportarea pierderilor s-au schimbat în perioada relevantă (1991-2016) (a se vedea și considerentele 135-142). Nu este permisă reportarea pierderilor.
- (124) În conformitate cu sistemul danez al impozitului pe profit, amortizarea dedusă în scopuri fiscale nu trebuie să fie conformă cu amortizarea prezentată în conturile anuale. Rata și metoda de amortizare în scopuri fiscale depind de grupul de active care face obiectul amortizării (bunuri imobile, instalații, utilaje, echipamente etc.).
- (125) Normele daneze privind amortizarea fiscală nu prevăd o cerință obligatorie de amortizare fiscală. În schimb, normele Legii daneze privind amortizarea fiscală stabilesc amortizarea anuală maximă permisă în scopuri fiscale. În consecință, societățile supuse impozitului pe profit din Danemarca pot întârzia aplicarea primelor de amortizare în scopuri fiscale, fără a-și pierde dreptul de amortizare. În ceea ce privește clădirile, amortizarea poate fi luată în

considerare pentru prima dată în anul achiziției sau în anul în care construcția este finalizată. Activele supuse amortizării sunt evaluate la costul de achiziție în scopul amortizării.

- (126) În Danemarca, sistemul digital de depunere a declarațiilor fiscale se numește DIAS ⁽⁵⁶⁾ și a fost pus în aplicare începând cu 2014.
- (127) Datorită regimului obligatoriu de impozitare comună din Danemarca, societatea care conduce grupul de impozitare comună (societatea de administrare) este cea care transmite informații privind veniturile impozabile și pierderile fiscale pentru toți membrii grupului de impozitare comună. Membrii individuali ai grupului de impozitare comună depun totuși o declarație fiscală proprie care conține informații privind tranzacțiile între societăți. Atunci când societatea de administrare depune, pentru un anumit an fiscal, o declarație fiscală care include pierderi pentru unul sau mai mulți membri ai grupului de impozitare comună, societatea de administrare trebuie să specifice: venitul impozabil (pozitiv sau negativ) pentru fiecare membru al grupului de impozitare comună, ceea ce înseamnă că pierderea este înregistrată în anul în care are loc; utilizarea de către fiecare membru a pierderilor proprii reportate; compensarea exercițiului financiar între entitățile generatoare de profit și cele generatoare de pierderi; utilizarea de către fiecare entitate a pierderilor reportate de la alte entități care le sunt disponibile (pierderi din impozitarea comună) și pierderile fiscale rămase la sfârșitul anului fiscal specificate pentru fiecare membru al grupului de impozitare comună și pentru fiecare an în care a apărut pierderea fiscală. Pentru utilizarea pierderilor fiscale există principiul „primul intrat, primul ieșit” („FIFO”), ceea ce înseamnă că pierderile cele mai vechi trebuie să fie utilizate primele. O pierdere fiscală reportată care poate fi utilizată într-un anumit an fiscal trebuie utilizată în anul respectiv; în caz contrar, aceasta va fi pierdută ⁽⁵⁷⁾. Prin urmare, utilizarea pierderilor reportate în declarațiile fiscale anuale ale unei societăți este în esență automată.
- (128) Există validări în cadrul sistemului DIAS pentru a se asigura că datele înregistrate sunt în conformitate cu așteptările sistemului.
- (129) Termenul obișnuit ⁽⁵⁸⁾ pentru depunerea unei declarații fiscale este de șase luni de la sfârșitul anului fiscal ⁽⁵⁹⁾. După depunerea declarației fiscale, autoritățile fiscale emit o evaluare fiscală. Nu există un termen fix pentru emiterea evaluării fiscale, întrucât emiterea acesteia depinde de depunerea declarației fiscale. Totuși, evaluarea este emisă în mod normal în luna octombrie a anului următor, decontarea finală fiind scadentă la 20 noiembrie. Impozitul care trebuie plătit este deja vizibil în declarația fiscală depusă. Evaluarea fiscală este doar o acceptare a datelor prezentate prin declarația fiscală. Evaluarea fiscală este generată automat, cu excepția cazului în care aceasta poate fi modificată ulterior în urma unui control manual efectuat de autoritățile fiscale.

2.2.2.2. Structura juridică a normelor speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea

- (130) Astfel cum se indică în considerentul 84, procedura oficială de investigare – și, prin urmare, prezenta decizie – acoperă normele speciale daneze aplicabile consorțiului în ceea ce privește reportarea pierderilor și amortizarea. Ca atare, prezenta decizie va analiza normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea prin prisma poziției A/S Øresund de partener în cadrul consorțiului. Activitățile proprii ale A/S Øresund, independent de participarea sa la consorțiu, se referă la conexiunile rutiere și feroviare daneze ale hinterlandului și nu sunt considerate ajutor de stat (considerentul 48 din decizia de inițiere a procedurii); prin urmare, normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, astfel cum se aplică activităților proprii ale A/S Øresund, nu intră în domeniul de aplicare al prezentei decizii.
- (131) Decizia de inițiere a procedurii s-a referit, în considerentul 49, și la regimul de impozitare comună cu Sund & Bælt. Cu toate acestea, întrucât Comisia a constatat în decizia din 2014 că această măsură nu constituie un ajutor de stat și, în Hotărârea Øresund, Tribunalul a confirmat Decizia din 2014 în ceea ce privește măsura respectivă, regimul de impozitare comună nu face parte din domeniul de aplicare al procedurii oficiale de investigare.

⁽⁵⁶⁾ Înainte de 2014, declarațiile fiscale erau întocmite pe suport de hârtie, însă se aplicau aceleași principii.

⁽⁵⁷⁾ În conformitate cu secțiunea 12 alineatul (3) din Legea daneză privind impozitul pe profit.

⁽⁵⁸⁾ Este posibil să se solicite o prelungire a termenului obișnuit de depunere, dacă există un motiv întemeiat în acest sens. O astfel de cerere este evaluată individual de autoritățile fiscale daneze și, dacă motivul este considerat adecvat, se acordă o prelungire. În mod normal, nu se poate obține o prelungire care să depășească data de 30 septembrie a anului următor. În anumiți ani, autoritățile fiscale daneze au acordat o prelungire generală a termenului obișnuit de depunere pentru toate entitățile, de exemplu în timpul pandemiei de COVID-19.

⁽⁵⁹⁾ Prin urmare, pentru A/S Øresund termenul este data de 30 iunie a anului următor.

- (132) Atunci când A/S Øresund a fost înființată și în pofida faptului că a fost supusă impozitului danez pe profit, aceasta nu a făcut obiectul normelor daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea în temeiul Legii daneze privind evaluarea fiscală și al Legii daneze privind amortizarea fiscală. În schimb, secțiunea 11 din Legea privind construcția prevedea o normă specială privind perioada aplicabilă pentru reportarea pierderilor, iar secțiunile 12 și 13 din Legea privind construcția prevedeau o normă specială privind ratele maxime de amortizare. Aceste norme speciale privind reportarea pierderilor și amortizarea se aplicau atât veniturilor impozabile ale activităților proprii ale A/S Øresund [care nu sunt acoperite de prezenta decizie (considerentul 130)], cât și veniturilor impozabile având în vedere deținerea a 50 % din capitalul consorțiului.
- (133) În 2005, Legea privind construcția, inclusiv normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, a fost încorporată în Legea privind Sund & Bælt. Norma specială privind reportarea pierderilor se regăsește în secțiunea 12 din Legea privind Sund & Bælt, iar norma specială privind amortizarea se regăsește în secțiunile 13 și 14 din Legea privind Sund & Bælt. Ambele dispoziții au rămas neschimbate în comparație cu dispozițiile Legii privind construcția.
- (134) Normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea au fost abrogate prin Legea nr. 581 din 4 mai 2015, care a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2016, de modificare a Legii privind Sund & Bælt, astfel încât, începând cu 1 ianuarie 2016, A/S Øresund a făcut obiectul sistemului danez obișnuit de impozitare a profitului, inclusiv în ceea ce privește reportarea pierderilor și amortizarea prevăzute în Legea daneză privind impozitul pe profit, Legea daneză privind evaluarea fiscală și Legea daneză privind amortizarea fiscală.

2.2.2.3. Normele speciale daneze privind reportarea pierderilor

- (135) Legea privind construcția a stabilit, în secțiunea 11, că A/S Øresund își putea reporta pierderile pentru o perioadă de 15 ani fiscali, iar pierderile suferite înainte de punerea în funcțiune a legăturii fixe, pentru o perioadă de 30 de ani fiscali⁽⁶⁰⁾. Această normă este denumită în prezenta decizie „RP 1991-2001”. Pentru perioada cuprinsă între intrarea în vigoare a Legii privind construcția, în 1991, și până în anul fiscal 2001 inclusiv, în temeiul secțiunii 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală⁽⁶¹⁾, norma generală aplicabilă entităților juridice supuse impozitului danez pe profit prevedea că acestea puteau să reporteze pierderile suferite în cursul unui anumit an fiscal și să le deducă din venitul lor impozabil pentru următorii cinci ani⁽⁶²⁾. Totuși, în temeiul ambelor legi, în perioadele menționate, pierderea putea fi reportată într-un an fiscal ulterior numai în cazul în care nu ar putea fi dedusă din venitul impozabil într-un an fiscal anterior. În temeiul ambelor legi, pierderile fiscale nu puteau fi transferate în urmă pentru a fi utilizate în anii fiscali anteriori.
- (136) Prin secțiunea 8 din Legea nr. 313 din 21 mai 2002, secțiunea 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală⁽⁶³⁾ a fost modificată, iar limitarea reportării pierderilor la o perioadă de cinci ani aplicabilă în general a fost eliminată⁽⁶⁴⁾. Prin secțiunea 14 din Legea nr. 313 din 21 mai 2002, Legea privind construcția⁽⁶⁵⁾ a fost, de asemenea, modificată pentru a elimina limitarea de 15 ani⁽⁶⁶⁾. Modificările au avut un efect asupra pierderilor care au avut loc în anul fiscal 2002 sau ulterior, astfel cum se prevede în secțiunea 19 alineatul (3) din Legea nr. 313 din 21 mai 2002. Norma rezultată privind reportarea pierderilor, aplicabilă pentru A/S Øresund începând cu anul fiscal 2002, este denumită în prezenta decizie „RP 2002-2012”.

⁽⁶⁰⁾ Decizia de inițiere a procedurii a afirmat în mod incorect, în considerentul 37, că secțiunea 11 din Legea privind construcția permitea consorțiului să includă, în cuantumul total al pierderilor care puteau fi reportate, pierderile rezultate din deducerea cheltuielilor de exploatare suportate înainte de începerea exploatarei legăturii fixe.

⁽⁶¹⁾ Legea daneză privind evaluarea fiscală aplicabilă pentru această perioadă: Legea nr. 660 din 19 octombrie 1989.

⁽⁶²⁾ Secțiunea 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală prevedea că: „[i]n cazul în care venitul impozabil calculat pentru un an fiscal indică o pierdere, această pierdere poate fi dedusă din venitul impozabil pentru următorii cinci ani. Totuși, în această perioadă, deducerea nu poate fi reportată într-un an de referință pentru venituri ulterior decât dacă nu poate fi inclusă în venitul impozabil al unui an anterior.”

⁽⁶³⁾ Legea consolidată nr. 887 din 8 octombrie 2001, astfel cum a fost modificată ultima dată prin secțiunea 5 din Legea nr. 271 din 8 mai 2002, în care secțiunea 15 a rămas neschimbată în ceea ce privește termenul de prescripție de cinci ani în comparație cu Legea nr. 660 din 19 octombrie 1989.

⁽⁶⁴⁾ Secțiunea 8 din Legea nr. 313 din 21 mai 2002 a înlocuit cuvintele „următorii cinci” cu „care urmează”.

⁽⁶⁵⁾ Legea nr. 313 din 21 mai 2002 a modificat Legea nr. 353 din 16 mai 2001, care constituia versiunea consolidată a Legii privind construcția, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 894 din 3 decembrie 1997, Legea nr. 986 din 20 decembrie 1999 și Legea nr. 217 din 28 martie 2001. Aceste modificări nu au vizat secțiunea 11.

⁽⁶⁶⁾ Legea nr. 313 din 21 mai 2002 nu a modificat a doua teză a secțiunii 11 privind pierderile suferite înainte de punerea în funcțiune a legăturii fixe sau a conexiunilor rutiere și feroviare daneze ale hinterlandului.

- (137) Prin urmare, entitățile juridice supuse impozitului danez pe profit, printre care și A/S Øresund, puteau să își reporteze pierderile suferite în anul fiscal 2002 până în anul fiscal 2012 inclusiv ⁽⁶⁷⁾ (considerentul 138) fără nicio limită de timp sau de cuantum.
- (138) Prin Legea nr. 591 din 18 iunie 2012 ⁽⁶⁸⁾, secțiunea 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală a fost abrogată. În același timp, Legea nr. 591 din 18 iunie 2012 a introdus o limitare a utilizării pierderilor reportate, adăugând secțiunea 12 la Legea daneză privind impozitul pe profit ⁽⁶⁹⁾. Secțiunea 12 din Legea daneză privind impozitul pe profit se aplică anilor fiscali care încep la 1 iulie 2012 sau ulterior acestei date.
- (139) Limitarea prevăzută în noua secțiune 12 din Legea daneză privind impozitul pe profit prevedea că entităților juridice supuse impozitului danez pe profit li se permite în continuare să deducă pierderile din anii fiscali anteriori în viitoarele lor venituri impozabile pentru o perioadă nelimitată; cu toate acestea, numai o pierdere de 7 500 000 DKK (1 005 311 EUR) ⁽⁷⁰⁾ ⁽⁷¹⁾ plus, în cazul în care ar rămâne o pierdere suplimentară, o sumă echivalentă cu maximum 60 % din venitul impozabil care depășește 7 500 000 DKK (1 005 311 EUR) ⁽⁷²⁾ ar putea fi dedusă într-un anumit an. Prin urmare, entităților juridice supuse impozitului danez pe profit nu li s-a permis să își compenseze toate profiturile într-un anumit an fiscal cu pierderi. Totuși, limitarea nu a condus la expirarea pierderilor acestora; pierderile rămase au putut fi deduse în anii fiscali următori. Pentru entitățile juridice supuse impozitării la nivel de grup, acest prag s-a aplicat întregului grup pe bază consolidată, adică nu pentru fiecare entitate separat.
- (140) În ceea ce privește A/S Øresund, norma privind reportarea pierderilor prevăzută în secțiunea 12 din Legea privind Sund & Bælt ⁽⁷³⁾ și modificată la 21 mai 2002 (considerentul 136) nu s-a modificat și a continuat să se aplice în cazul A/S Øresund chiar și după introducerea noii secțiuni 12 din Legea daneză privind impozitul pe profit ⁽⁷⁴⁾. Această normă nu s-a referit la nicio limitare în ceea ce privește utilizarea pierderilor reportate. Primul an fiscal al A/S Øresund căruia i s-a aplicat RP 2013-2015 a fost anul fiscal 2013.
- (141) Prin Legea nr. 581 din 4 mai 2015, secțiunea 12 din Legea privind Sund & Bælt a fost abrogată de la 1 ianuarie 2016, iar A/S Øresund a intrat sub incidența normelor obișnuite ale Legii daneze privind impozitul pe profit.
- (142) În tabelul 1 este prezentat un rezumat al normelor speciale daneze privind reportarea pierderilor.

Tabelul 1

Normele speciale daneze privind reportarea pierderilor

Anul	Denumirea măsurii	A/S Øresund	Alte entități supuse impozitului danez pe profit
1991	RP 1991-2001	Pierderile expiră după (i) 15 ani (ii) 30 de ani pentru costurile suportate înainte de punerea în funcțiune a legăturii fixe Nu există limite în ceea ce privește utilizarea pierderilor Norma aplicabilă: Secțiunea 11 din Legea privind construcția	Pierderile expiră după cinci ani Nu există limite în ceea ce privește utilizarea pierderilor Norma aplicabilă: Secțiunea 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală

⁽⁶⁷⁾ Cu condiția ca anul fiscal 2012 să fi început înainte de 1 iulie 2012.

⁽⁶⁸⁾ Legea de modificare a Legii daneze privind impozitul pe profit, a Legii privind impozitul reținut la sursă, a Legii privind controlul fiscal, a Legii privind administrarea fiscală și a altor legi (printre care și Legea daneză privind evaluarea fiscală).

⁽⁶⁹⁾ Secțiunea 12 alineatul (1) din Legea daneză privind impozitul pe profit prevedea următoarele: „În cazul în care un venit impozabil prezintă o pierdere, această pierdere poate fi dedusă la calcularea venitului impozabil pentru anii fiscali următori, în conformitate cu normele prevăzute la alineatele (2) și (3).”

⁽⁷⁰⁾ Indexată anual.

⁽⁷¹⁾ La prețurile din 2012.

⁽⁷²⁾ La prețurile din 2012.

⁽⁷³⁾ Legea privind construcția a fost înlocuită de Legea privind Sund & Bælt în 2005 (considerentul 87).

⁽⁷⁴⁾ Întrucât norma general aplicabilă s-a schimbat la 18 iunie 2012 (și a rămas în vigoare până în 2016, astfel cum se explică în considerentul 141), Comisia va face referire la norma aplicabilă în cazul A/S Øresund în perioada respectivă ca fiind „RP 2013-2015”.

Anul	Denumirea măsurii	A/S Øresund	Alte entități supuse impozitului danez pe profit
2002	RP 2002-2012	Pierderile nu expiră Nu există limite în ceea ce privește utilizarea pierderilor Norma aplicabilă: Secțiunea 11 din Legea privind construcția, astfel cum a fost modificată prin secțiunea 14 din Legea nr. 313 din 21 mai 2002	Pierderile nu expiră Nu există limite în ceea ce privește utilizarea pierderilor Norma aplicabilă: Secțiunea 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală, astfel cum a fost modificată prin secțiunea 8 din Legea nr. 313 din 21 mai 2002
2013	RP 2013-2015	Nicio schimbare Norma aplicabilă: Secțiunea 12 din Legea privind Sund & Bælt (care a înlocuit secțiunea 11 din Legea privind construcția)	Pierderile nu expiră Limitarea utilizării pierderilor: (i) o pierdere reportată de 7,5 milioane DKK poate fi întotdeauna dedusă din venitul impozabil (ii) pierderile suplimentare nu pot reduce venitul impozabil cu mai mult de 60 % în orice an ulterior Norma aplicabilă: Secțiunea 12 din Legea daneză privind impozitul pe profit (abrogarea secțiunii 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală)
2016	N/A	Pierderile nu expiră Limitarea utilizării pierderilor: (i) o pierdere reportată de 7,5 milioane DKK poate fi întotdeauna dedusă din venitul impozabil (ii) pierderile suplimentare nu pot reduce venitul impozabil cu mai mult de 60 % în orice an ulterior Norma aplicabilă: abrogarea secțiunii 12 din Legea privind Sund & Bælt	Nicio schimbare Norma aplicabilă: Secțiunea 12 din Legea daneză privind impozitul pe profit

2.2.2.4. Normele speciale daneze privind amortizarea

- (143) În temeiul secțiunilor 12 și 13 din Legea privind construcția, rata maximă anuală de amortizare, aplicabilă tuturor activelor A/S Øresund, a fost stabilită la 6 % din costurile inițiale de achiziție, pe bază liniară ⁽⁷³⁾. Atunci când amortizarea totală a atins 60 % din costurile de achiziție, rata de amortizare ar urma să fie limitată la maximum 2 % din costul de achiziție, anual. Costurile de achiziție au fost definite ca fiind costurile totale de construcție. Norma specială daneză privind amortizarea se aplica atât activelor proprii ale A/S Øresund ⁽⁷⁶⁾, cât și dreptului acestora de amortizare a 50 % din activele consorțiului ⁽⁷⁷⁾. Astfel cum s-a menționat în considerentul 84, procedura oficială de investigare – și, prin urmare, prezenta decizie – se limitează, în acest sens, la analiza efectului dreptului A/S Øresund de amortizare pentru 50 % din activele consorțiului (considerentul 48 din decizia de inițiere a procedurii). Amortizarea, cu o rată maximă de 6 %, putea începe din anul fiscal în care legătura fixă a fost pusă în funcțiune – nu era permisă nicio amortizare înainte de darea în exploatare.

⁽⁷³⁾ Conform metodei liniare, activele sunt amortizate cu o sumă fixă în fiecare an, până când sunt amortizate integral.

⁽⁷⁶⁾ Costurile de construcție pentru instalațiile rutiere și feroviare daneze ale hinterlandului sunt capitalizate ca active în bilanțul A/S Øresund.

⁽⁷⁷⁾ Costurile de construcție pentru legătura fixă sunt capitalizate ca active în bilanțul consorțiului.

- (144) Atunci când a fost adoptată Legea privind construcția, până în anul fiscal 1998 inclusiv, rata de 6 %/2 % corespundea ratelor de amortizare de 6 %/2 % și metodei liniare aplicabile categoriei „clădiri și instalații”, în conformitate cu secțiunea 22 din Legea daneză privind amortizarea fiscală⁽⁷⁸⁾, care se aplica în perioada respectivă entităților juridice supuse impozitului danez pe profit. Legea daneză privind amortizarea fiscală impune entităților juridice supuse impozitului danez pe profit să utilizeze, în funcție de categoria activelor, o metodă specifică de amortizare, inclusiv ratele maxime de amortizare⁽⁷⁹⁾. În conformitate cu Legea daneză privind amortizarea fiscală, categoria „clădiri și instalații” avea, în comparație cu celelalte categorii de active, o rată maximă de amortizare mai scăzută, pentru a reflecta durata lungă de viață a „clădirilor și instalațiilor”. Cu toate acestea, Legea privind construcția a stabilit o rată anuală uniformă de amortizare de maximum 6 %/2 % pe o bază liniară, aplicabilă tuturor activelor A/S Øresund, fără nicio diferențiere în funcție de categoria de active. Norma aplicabilă în cazul A/S Øresund este denumită în prezenta decizie „1991-1998 DEP”.
- (145) Pentru anii fiscali începând cu 1999, rata de amortizare obișnuită pentru „clădiri și instalații” stabilită în Legea daneză privind amortizarea fiscală a scăzut la 5 %⁽⁸⁰⁾ și, pentru anii fiscali începând cu 1 iulie 2007, la 4 %⁽⁸¹⁾. Aceste rate maxime de amortizare se aplicau până la amortizarea completă a activului (nicio limitare la 2 % după 10 ani, astfel cum se prevedea în Legea daneză privind amortizarea fiscală aplicabilă până atunci⁽⁸²⁾). Rata de amortizare pentru A/S Øresund a rămas la 6 %/2 %, în conformitate cu secțiunile 12 și 13 din Legea privind construcția și cu secțiunile 13 și 14 din Legea privind Sund & Bælt⁽⁸³⁾ ⁽⁸⁴⁾.
- (146) Amortizarea este, în general, opțională pentru entitățile juridice supuse impozitului danez pe profit, deoarece nu există nicio obligație de a solicita o primă de amortizare în scopuri fiscale. Rata de amortizare poate varia de la un an la altul, la latitudinea contribuabilului, în limitele ratei maxime stabilite. Această flexibilitate se aplica și în cazul A/S Øresund.
- (147) Prin Legea nr. 581 din 4 mai 2015, secțiunea 12 din Legea privind Sund & Bælt a fost abrogată de la 1 ianuarie 2016, iar A/S Øresund a intrat sub incidența normelor obișnuite ale Legii daneze privind amortizarea fiscală.
- (148) În tabelul 2 este prezentat un rezumat al normelor speciale daneze privind amortizarea.

Tabelul 2

Normele speciale daneze privind amortizarea

Anul	Denumirea măsurii	A/S Øresund	Alte entități supuse impozitului danez pe profit
1991	1991-1998 DEP	Toate activele se amortizează cu o rată de până la 6 % pe bază liniară până când suma totală a amortizărilor ajunge la 60 % din costurile de achiziție și, ulterior, cu o rată de până la 2 % pe bază liniară. Norma aplicabilă: Secțiunile 12 și 13 din Legea privind construcția	„Clădirile și instalațiile” se amortizează cu o rată de până la 6 % pe bază liniară până când suma totală a amortizărilor ajunge la 60 % din costurile de achiziție și, ulterior, cu o rată de până la 2 % pe bază liniară. „Utilajele și echipamentele” se amortizează cu o rată de până la 30 % pe bază de sold descrescător. Norma aplicabilă (pentru clădiri și instalații): Secțiunea 22 din Legea daneză privind amortizarea fiscală

⁽⁷⁸⁾ Legea consolidată nr. 597 din 16 august 1991.

⁽⁷⁹⁾ Singura altă categorie relevantă pentru legătura fixă a fost cea a „mașinilor și echipamentelor”. În conformitate cu Legea consolidată nr. 597 din 16 august 1991, rata maximă de amortizare pentru această categorie era de 30 % pe bază de sold descrescător (redușă la 25 % începând din 2001). Conform metodei soldului descrescător, activele sunt amortizate cu o proporție din valoarea lor netă de amortizare în fiecare an, ceea ce înseamnă că amortizarea este redusă pe măsură ce valoarea netă a activului se apropie de zero. Autoritățile daneze au explicat în continuare că, până în anul fiscal 2008, instalațiile feroviare, cum sunt șinele, semnalele și liniile electrice aeriene, au fost considerate în general „utilaje și echipamente”. Începând cu anul de referință pentru venituri 2008, rata pentru instalații feroviare din Legea daneză privind amortizarea fiscală s-a modificat la 7 %, pe bază de sold descrescător.

⁽⁸⁰⁾ Secțiunea 17 din Legea nr. 433 din 26 iunie 1998 de modificare a Legii daneze privind amortizarea fiscală (Legea consolidată nr. 932 din 24 octombrie 1996).

⁽⁸¹⁾ Secțiunea 2 din Legea nr. 540 din 6 iunie 2007 de modificare a Legii daneze privind amortizarea fiscală (Legea consolidată nr. 856 din 8 august 2006).

⁽⁸²⁾ A se vedea nota de subsol 78.

⁽⁸³⁾ Deși rata maximă de amortizare aplicabilă în cazul A/S Øresund a rămas la 6 % până în anul fiscal 2015 inclusiv, Comisia utilizează, în prezenta decizie, termenul „1999-2007 DEP” pentru a face referire la norma aplicabilă pentru A/S Øresund în perioada în care rata de amortizare obișnuită a fost de 5 % și termenul „2008-2015 DEP” pentru a face referire la norma aplicabilă pentru A/S Øresund în perioada în care rata de amortizare obișnuită a fost de 4 %.

⁽⁸⁴⁾ În această perioadă, au fost introduse unele modificări și pentru categoria „mașini și echipamente”. Însă ratele au rămas mai mari decât cea de 6 % aplicabilă pentru A/S Øresund.

Anul	Denumirea măsurii	A/S Øresund	Alte entități supuse impozitului danez pe profit
1999	1999-2007 DEP	Nicio schimbare Norma aplicabilă: Secțiunile 12 și 13 din Legea privind construcția, apoi secțiunile 13 și 14 din Legea privind Sund & Bælt	„Clădirile și instalațiile” se amortizează cu o rată de până la 5 % pe bază liniară. „Utilajele și echipamentele” se amortizează cu o rată de până la 30 % pe bază de sold descrescător. (Această rată a fost redusă la 25 % pe bază de sold descrescător în 2001). Norma aplicabilă (pentru clădiri și instalații): Secțiunea 17 din Legea daneză privind amortizarea fiscală, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 433 din 26 iunie 1998
2007	2008-2015 DEP	Nicio schimbare Norma aplicabilă: Secțiunile 13 și 14 din Legea privind Sund & Bælt	„Clădirile și instalațiile” se amortizează cu o rată de până la 4 % pe bază liniară. „Utilajele și echipamentele utilizate exclusiv pentru activități comerciale” se amortizează cu o rată de 25 % pe bază de sold descrescător, instalațiile de infrastructură (cum ar fi instalațiile feroviare) cu o rată de 7 %. Norma aplicabilă (pentru clădiri și instalații): Secțiunea 17 din Legea daneză privind amortizarea fiscală, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 540 din 6 iunie 2007
2016	N/A	Se aplică normele obișnuite ale Legii daneze privind amortizarea fiscală: „Clădirile și instalațiile” se amortizează cu o rată de până la 4 % pe bază liniară. „Utilajele și echipamentele utilizate exclusiv pentru activități comerciale” se amortizează cu o rată de 25 % pe bază de sold descrescător, instalațiile de infrastructură (cum ar fi instalațiile feroviare) cu o rată de 7 %. Norma aplicabilă (pentru clădiri și instalații): Secțiunea 17 din Legea daneză privind amortizarea fiscală, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 540 din 6 iunie 2007 (abrogarea secțiunilor 13 și 14 din Legea privind Sund & Bælt	Nicio schimbare

2.3. Contacte anterioare între Comisie și consorțiu

- (149) Prin scrisoarea din 1 august 1995, consorțiul a informat Comisia cu privire la modelul garanției de stat acordat cu titlu gratuit de către state în favoarea sa pentru finanțarea legăturii fixe. Consorțiul a solicitat Comisiei să confirme că modelul garanției de stat nu ar trebui considerat ajutor de stat sau, în cazul în care Comisia ar avea rezerve cu privire la validitatea acestei interpretări, să aprobe modelul garanției de stat ca ajutor de stat compatibil.
- (150) Prin scrisorile adresate autorităților daneze și suedeze la 27 octombrie 1995 („scrisorile din 1995”), serviciile Comisiei ⁽⁸⁵⁾ au confirmat că construirea și exploatarea legăturii fixe nu constituie o activitate economică și că modelul garanției de stat nu trebuia notificat ca ajutor de stat ⁽⁸⁶⁾.
- (151) În urma acestor scrisori, statele nu au luat măsuri suplimentare pentru a obține aprobarea Comisiei pentru modelului de finanțare a legăturii fixe.

3. MOTIVE PENTRU ÎNIIȚIEREA PROCEDURII

- (152) Comisia a inițiat procedura oficială de investigare la 28 februarie 2019. În decizia de inițiere a procedurii adoptată la acea dată, Comisia a inclus evaluarea sa preliminară a măsurilor și a exprimat îndoieli cu privire la compatibilitatea acestora cu piața internă.

3.1. Calificarea presupuselor măsuri de ajutor

- (153) Pe baza investigației preliminare, Comisia a concluzionat cu titlu preliminar că Danemarca și Suedia au acordat consorțiului ajutor de stat, în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, pentru finanțarea legăturii fixe, sub formă de garanții de stat, și că Danemarca a acordat un ajutor de stat suplimentar consorțiului, sub forma unor norme speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea (considerentul 100 din decizia de inițiere a procedurii).
- (154) Cu toate acestea, Comisia nu a reușit să efectueze o evaluare definitivă cu privire la calificarea măsurilor drept ajutor individual sau drept schemă de ajutor și nu a putut stabili numărul de măsuri sau data (datele) la care au fost acordate (considerentul 108 din decizia de inițiere a procedurii).
- (155) Mai precis, Comisia avea îndoieli cu privire la interpretarea garanțiilor de stat – dacă acestea ar trebui considerate o schemă de ajutor, un ajutor individual acordat la constituirea consorțiului sau un ajutor individual acordat de fiecare dată când o tranzacție financiară a consorțiului este aprobată de autoritățile naționale (considerentul 110 din decizia de inițiere a procedurii).

⁽⁸⁵⁾ Directorul general al Direcției Generale Transporturi.

⁽⁸⁶⁾ Scrisorile din 1995 precizau următoarele:

„După examinarea demersurilor întreprinse de ambele state în ceea ce privește legătura Øresund, serviciile Comisiei consideră că garanția este atașată unui proiect de infrastructură de interes public, îmbunătățind infrastructura și serviciile de transport ale țărilor. Garantarea investițiilor în bunuri publice nu poate, în principiu, să fie considerată ajutor în sensul articolului 92.1: guvernele furnizează multe astfel de bunuri și servicii din cauza incapacității sistemului pieței de a furniza aceste bunuri în mod eficace. Bunurile respective tind să fie indivizibile și să poată fi consumate în mod colectiv de către toți cetățenii, indiferent dacă aceștia plătesc sau nu pentru ele.

Un bun public, cum este actualul proiect de infrastructură garantat de cele două guverne, aduce beneficii societății în mod colectiv. Întrucât nu este conferit unei anumite întreprinderi sau industriei, acesta nu intră în domeniul de aplicare al articolului 92.1, ci constituie o măsură generală de politică economică și de amenajare a teritoriului.

În consecință, pe baza informațiilor de care dispun, serviciile Direcției Generale Transporturi consideră că garanția emisă de guvernul dumneavoastră pentru construirea legăturii Øresund nu intră sub incidența articolului 92.1 și [...] nu ar trebui notificată Comisiei.”

- (156) În ceea ce privește normele speciale daneze referitoare la reportarea pierderilor și la amortizare, Comisia a considerat cu titlu preliminar că măsurile respective au fost acordate cu același scop și domeniu de aplicare ca și garanțiile de stat și, prin urmare, nu a putut concluziona cu privire la natura, numărul sau data (datele) de acordare a acestora (considerentele 109 și 110 din decizia de inițiere a procedurii).
- (157) În consecință, Comisia a avut îndoieli și cu privire la faptul că toate măsurile sau unele dintre acestea constituie ajutor existent sau nou (considerentul 117 din decizia de inițiere a procedurii).

3.2. Evaluarea compatibilității

- (158) Statele au susținut că, în cazul în care Comisia consideră că măsurile constituie ajutor de stat, aceasta ar trebui să evalueze compatibilitatea lor în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE, care permite ajutoarele destinate să promoveze realizarea unui proiect important de interes european comun. În 2014, Comisia a stabilit principiile conform cărora Comisia evaluează finanțarea publică a unor astfel de proiecte, prin adoptarea Comunicării privind criteriile pentru analiza compatibilității cu piața internă a ajutoarelor de stat destinate să promoveze realizarea unor proiecte importante de interes european comun ⁽⁸⁷⁾ („Comunicarea PIEEC”) ⁽⁸⁸⁾. Deși, în cursul investigației preliminare, Comisia nu a ajuns la o concluzie cu privire la data acordării măsurilor, aceasta a considerat că este evident că garanțiile de stat și normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea au fost puse în aplicare pentru prima dată înainte de intrarea în vigoare a Comunicării PIEEC. Prin urmare, Comisia a considerat că Comunicarea PIEEC nu era aplicabilă ca atare, dar a considerat că, întrucât ea consolidează practica Comisiei în ceea ce privește evaluarea compatibilității ajutorului în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE, principiile directe de bază prevăzute în aceasta ar fi utile pentru evaluarea Comisiei (considerentul 129 din decizia de inițiere a procedurii).
- (159) Comisia a adoptat poziția preliminară potrivit căreia măsurile erau menite să promoveze un proiect important de interes european comun (considerentul 127 din decizia de inițiere a procedurii). Cu toate acestea, având în vedere Hotărârea Øresund, Comisia a considerat oportun să evalueze măsura în care măsurile au implicat doar ajutor pentru investiții sau atât ajutor pentru investiții, cât și ajutor de exploatare, o chestiune cu privire la care Comisia nu a putut concluziona în cadrul investigației preliminare (considerentul 134 din decizia de inițiere a procedurii). De asemenea, Comisia a avut îndoieli în ceea ce privește necesitatea (considerentul 143 din decizia de inițiere a procedurii) și proporționalitatea (considerentul 152 din decizia de inițiere a procedurii) măsurilor, deoarece nu dispunea de toate informațiile necesare pentru a stabili limitele rezonabile ale cuantumului și duratei garanțiilor de stat și ale normelor speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea. În plus, Comisia nu a fost în măsură să concluzioneze în mod definitiv dacă măsurile au condus la denaturări nejustificate ale concurenței care nu pot fi compensate de efectele pozitive ale acestora (considerentul 157 din decizia de inițiere a procedurii) și nu a putut evalua existența sau condițiile de mobilizare a garanțiilor (considerentul 160 din decizia de inițiere a procedurii).

3.3. Încrederea legitimă

- (160) În final, Comisia a observat că va examina în continuare, în contextul procedurii oficiale de investigare, perioada exactă în care consorțiul, Suedia și/sau Danemarca ar putea invoca încrederea legitimă, în cazul în care se constată că măsurile constituie ajutor de stat incompatibil (considerentul 181 din decizia de inițiere a procedurii).

4. OBSERVAȚIILE PRIMITE DE LA PĂRȚILE INTERESATE

- (161) Această secțiune sintetizează observațiile prezentate Comisiei cu privire la decizia de inițiere a procedurii de către șase părți interesate ⁽⁸⁹⁾. Toate părțile interesate sunt implicate în sectorul transportului maritim (operatori de transport cu feribotul, porturi și asociații). Acestea și-au exprimat îngrijorarea cu privire la presupusul ajutor de stat în favoarea consorțiului. În general, acestea consideră că măsurile constituie un ajutor individual și, parțial, un ajutor nou incompatibil cu piața internă, în privința căruia statele nu pot invoca încrederea legitimă.

⁽⁸⁷⁾ Comunicarea Comisiei – Criterii pentru analiza compatibilității cu piața internă a ajutorului de stat destinat să promoveze realizarea unor proiecte importante de interes european comun (JO C 188, 20.6.2014, p. 4).

⁽⁸⁸⁾ Înlocuită de Comunicarea C(2021) 8481 a Comisiei din 25 noiembrie 2021.

⁽⁸⁹⁾ Reclamantul, Scandlines, Stena Line, FSS, Grimaldi și Trelleborg Port.

- (162) Mai multe dintre aceste părți interesate au susținut că, în Hotărârea Øresund, Tribunalul a limitat marja de apreciere a Comisiei în ceea ce privește rezultatul procedurii oficiale de investigare, întrucât raționamentul Tribunalului constituie o constatare *prima facie* a nelegalității ajutorului. Potrivit acestor părți interesate, restricțiile respective se referă atât la calificarea măsurilor de ajutor ca ajutoare individuale sau scheme, cât și la compatibilitatea lor cu piața internă. În acest sens, părțile interesate amintesc că hotărârile Curții sunt obligatorii pentru Comisie în temeiul articolului 266 primul paragraf din TFUE.
- (163) Întrucât consideră că modelul de finanțare a legăturii fixe este comparabil cu cel al legăturii fixe peste strâmtoarea Fehmarn dintre Danemarca și Germania, mai multe părți interesate susțin, de asemenea, că Comisia trebuie să ia în considerare și raționamentul Tribunalului din Hotărârea Scandlines Fehmarn Belt și din Hotărârea Stena Line Fehmarn Belt, deoarece aceste cauze privesc aceleași aspecte.
- (164) Observațiile formulate de Scandlines, Stena Line, FSS, Grimaldi Group și Trelleborg Port se suprapun în mare măsură. Prin urmare, pentru facilitarea trimiterilor, aceste observații vor fi menționate în continuare ca observații din partea „Scandlines et al.”.

4.1. Existența unui ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE

- (165) Reclamantul a confirmat că, în opinia sa, atât modelul garanției de stat, cât și normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea constituie ajutor de stat, deoarece consorțiul ar trebui considerat ca fiind o întreprindere, măsurile sunt imputabile statului danez și/sau suedez (după caz), sunt susceptibile să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre, să confere un avantaj selectiv beneficiarului și să denatureze concurența. Din motive de claritate, reclamantul reamintește că impozitarea rezultatului financiar al consorțiului are loc la nivelul celor două societăți-mamă ale acestuia, care, din partea daneză, este A/S Øresund.
- (166) Deși nu intră în domeniul de aplicare al deciziei de inițiere a procedurii, reclamantul a adăugat, de asemenea, că faptul că Danemarca și Suedia au desemnat în mod direct consorțiul ca unic constructor și operator al legăturii fixe, fără a desfășura o procedură de achiziții publice pentru atribuirea unei concesiuni pentru exploatarea infrastructurii, ar prezenta, în sine, un avantaj economic și ar conduce la ajutor de stat.
- (167) În plus, Stena Line, Scandlines, Grimaldi și FSS au susținut în mod explicit că consideră consorțiul ca fiind o întreprindere în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, deoarece desfășoară o activitate economică oferind servicii de transport în schimbul unei remunerații. Acestea adaugă, în acest sens, că consideră irelevant, pentru a stabili dacă consorțiul desfășoară o activitate economică, faptul că consorțiul își stabilește propriile prețuri.

4.2. Calificarea drept schemă sau ajutor individual

- (168) Reclamantul și Scandlines et al. au formulat observații cu privire la raționamentul din decizia de inițiere a procedurii, care consideră că există trei modalități posibile de clasificare a presupusului ajutor în legătură cu modelul garanției de stat, și anume: (i) schemă de ajutor, (ii) ajutor individual, acordat la înființarea consorțiului sau (iii) ajutor individual, acordat de fiecare dată când o tranzacție financiară a consorțiului este aprobată de autoritățile naționale.
- (169) Reclamantul și Scandlines et al. susțin că modelul garanției de stat și normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea nu se califică drept scheme de ajutor în sensul articolului 1 litera (d) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ⁽⁹⁰⁾ („Regulamentul 2015/1589”), întrucât ajutorul este acordat în mod specific consorțiului, pentru un anumit proiect, și, în plus, nu este îndeplinită condiția potrivit căreia trebuie să fie posibilă acordarea ajutoarelor „fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare”, având în vedere că fiecare garanție de stat trebuie să fie aprobată în mod specific fie de statul danez, fie de statul suedez înainte de a fi emisă. Prin urmare, ajutorul ar trebui considerat ajutor individual (adică ajutor ad-hoc). În acest sens, reclamantul și Scandlines et al. fac referire la Hotărârea Øresund ⁽⁹¹⁾, iar reclamantul observă că punctul 83 din Hotărârea Øresund „nu a stabilit decât să se trimită Comisiei analiza privind data acordării garanțiilor de stat, numărul acestora și calificarea lor drept ajutor nou sau existent, nu și dacă acestea constituiau scheme de ajutor”.

⁽⁹⁰⁾ JO L 248, 24.9.2015, p. 9.

⁽⁹¹⁾ Punctele 77, 80 și 83.

- (170) Reclamantul susține că secțiunea 2.1 din Comunicarea Comisiei cu privire la aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții ⁽⁹²⁾ („Comunicarea privind garanțiile din 2008”) implică faptul că valoarea ajutorului de stat în cadrul unei garanții trebuie evaluată în momentul în care este emisă, adică în momentul în care riscul asociat garanției este asumat de stat. Reclamantul susține că statele nu și-au asumat niciun risc legat de o garanție prin acordul interguvernamental sau prin acordul de consorțiu, că articolul 12 din acordul interguvernamental nu constituie un drept executoriu din punct de vedere juridic și că, pentru a se considera că o garanție a fost acordată, trebuie să fie posibilă măsurarea gradului de acoperire al acesteia, ceea ce nu este posibil pe baza acestor acorduri, întrucât nu există nicio limită în ceea ce privește termenul și cuantumul ⁽⁹³⁾.
- (171) În acest sens, reclamantul susține că consorțiul este obligat să obțină acordul statelor pentru toate obligațiile contractuale legate de tranzacțiile de împrumut și de titluri de valoare care urmează să fie acoperite de garanții emise de state ⁽⁹⁴⁾. De exemplu, reclamantul susține că în programele MTN se prevede în mod explicit că, pentru fiecare tranzacție de datorie convenită în cadrul acestor programe care urmează să fie sprijinită printr-o garanție, consorțiul trebuie să obțină o aprobare individuală din partea fiecăruia dintre garanți pentru respectiva tranzacție de datorie. Ca atare, deși reclamantul recunoaște că acordul interguvernamental constituie o promisiune sau un angajament al statelor și între acestea de a emite garanții, el susține că această promisiune sau acest angajament nu este necondiționat(ă). Reclamantul susține că programele MTN stabilesc condițiile-cadru pentru emiterea de garanții pentru a facilita obținerea de împrumuturi de către consorțiu, permițând consorțiului să prezinte creditorilor potențiali condițiile în care poate fi emisă o garanție. În plus, reclamantul susține că actul de garanție semnat de state în 1996 prevedea că statele garantează numai instrumente de datorie pentru garanții care au făcut obiectul aprobării de către state înainte de emiterea lor – astfel de aprobări au fost acordate pentru fiecare emisiune de instrumente de datorie în cadrul programului MTN suedez.
- (172) Ca un alt exemplu, reclamantul susține că, pentru ca dispozițiile actului de garanție din data de 22 mai 2001 să se aplice oricărei tranșe de instrumente de datorie emise de consorțiu în cadrul programului EMTN, o astfel de tranșă de instrumente de datorie trebuie să fi fost aprobată în scris de fiecare stat înainte de emisiunea unei astfel de tranșe de titluri de creanță.
- (173) Reclamantul susține că, până în noiembrie 2019, statele au emis aproape 250 de garanții specifice. Este vorba despre 96 de garanții în cadrul programului EMTN, 34 de garanții în cadrul programului MTN suedez, 44 de garanții pentru împrumuturi de la creditori privați, 14 garanții privind facilități de creditare pentru împrumuturi pe termen scurt la bănci comerciale, 60 de garanții pentru obligații în temeiul acordurilor-cadru ISDA și o garanție pentru un acord-cadru global de răscumpărare. Reclamantul a oferit o prezentare detaliată a diferitelor instrumente financiare și a diferitelor garanții de stat în legătură cu acestea.
- (174) În cadrul acestei prezentări, reclamantul susține, de asemenea, că actele de garanție conțin dispoziții care prevăd că garanția poate fi retrasă de către state. În acest sens, reclamantul menționează, de exemplu, secțiunea 2.3 din actul de garanție din 22 mai 2001, care prevede că statele au dreptul de a revoca garanția în anumite circumstanțe, chiar dacă revocarea nu exonerează statele de obligațiile care le revin în temeiul actului de garanție din 2001 existent înainte de data revocării.
- (175) În plus, reclamantul susține că, în cazul în care s-ar considera că articolul 12 din acordul interguvernamental conferă un drept legal la ajutor sub formă de garanții de stat, această măsură de ajutor s-a schimbat între timp, deoarece condițiile aferente garanțiilor au fost modificate în mod fundamental. De exemplu, condițiile garanțiilor din cadrul programului MTN suedez au schimbat angajamentele statelor din garanții secundare în garanții personale. În cazul în care s-ar considera că acordul interguvernamental acordă consorțiului o garanție de stat, garanția ar fi considerată garanție secundară în conformitate cu legislația suedeză, deoarece nu există niciun temei clar pentru interpretarea garanției ca garanție personală. În dreptul suedez există un principiu conform căruia o garanție trebuie interpretată ca fiind garanție secundară, cu excepția cazului în care există un temei clar pentru interpretarea ei ca garanție

⁽⁹²⁾ JO C 155, 20.6.2008, p. 10.

⁽⁹³⁾ Reclamantul face referire, în acest sens, la secțiunea 3.2 din Comunicarea privind garanțiile din 2008.

⁽⁹⁴⁾ Reclamantul face referire la acordul de cooperare din 1997 și la acordul de cooperare ulterior din 2004, care, în opinia sa, conțin (ambele) o astfel de dispoziție.

personală. Calificarea drept garanție secundară înseamnă că responsabilitatea garantului este subsidiară și că obligația de plată ia naștere numai atunci când debitorul nu își poate îndeplini el însuși obligațiile. Prin urmare, creditorul trebuie să dovedească incapacitatea de plată a debitorului înainte de a putea formula o cerere față de garant. O garanție secundară nu este considerată, în general, nici un impediment în calea falimentului în temeiul legislației suedeze. O garanție personală necesită un angajament clar, scris sau oral, în care se afirmă în mod normal că garantul este responsabil „pentru datoria proprie” și, prin urmare, are responsabilitatea principală. Creditorul nu trebuie să dovedească incapacitatea de plată a debitorului. O garanție personală este considerată, în temeiul legislației suedeze, un impediment în calea falimentului, deoarece condițiile care reglementează garanția interzic creditorului să declare falimentul debitorului. Reclamantul susține că garanțiile legate de programul MTN suedez sunt garanții personale. Prin urmare, dacă Comisia a constatat că acordul interguvernamental conferă consorțiului un drept legal la o garanție de stat, atunci condițiile acestei garanții de stat au fost modificate în mod substanțial prin programul MTN suedez. Prin urmare, garanțiile legate de programul MTN suedez, la fel ca toate garanțiile emise de statele cu astfel de condiții modificate, constituie ajutor nou.

- (176) În plus, după ce Comisia a adoptat decizia finală în cazul privind strâmtoarea Fehmarn la 20 martie 2020 ⁽⁹⁵⁾ („decizia finală privind strâmtoarea Fehmarn”), reclamantul a prezentat o analiză a implicațiilor cazului respectiv pentru evaluarea legăturii fixe. Reclamantul consideră că, spre deosebire de cazul privind strâmtoarea Fehmarn, regimurile naționale care conferă consorțiului dreptul la garanții de stat nu constau într-un singur text legislativ și într-un singur acord, ci în mai multe acte și acorduri diferite, care formează împreună condițiile care reglementează garanțiile. În plus, acordul interguvernamental este un acord internațional între două state dualiste, care nu recunosc aplicabilitatea directă *per se* a acordurilor internaționale. De asemenea, consorțiul nu fusese încă creat la momentul încheierii acordului interguvernamental, la 23 martie 1991, nici la data semnării acordului de consorțiu, la 27 ianuarie 1992. Consorțiul a fost înregistrat la Oficiul de Înregistrare a Societăților Comerciale din Suedia abia la 23 iulie 1993. Atât timp cât nu există niciun beneficiar, nu se poate conferi niciun drept legal. Nici punerea în aplicare la nivel național a acestor acorduri nu conduce la concluzia că intrarea în vigoare a actelor de punere în aplicare ar conferi consorțiului dreptul legal de a finanța legătura fixă prin intermediul unor împrumuturi garantate de stat. În plus, reclamantul susține că acordul de cooperare din 1997 este diferit de acordul din 29 mai 2017 dintre Femern A/S și Banca Centrală a Danemarcei, Ministerul Finanțelor și Ministerul Transporturilor din Danemarca ⁽⁹⁶⁾, în măsura în care cel dintâi conține dispoziții detaliate ⁽⁹⁷⁾ privind relațiile dintre părți referitoare la emisiunea de garanții.

- (177) Ca atare, reclamantul consideră că fiecare acord individual de garanție de stat constituie un ajutor ad-hoc separat.

- (178) În opinia Scandlines et al., Comisia nu ia în considerare Regulamentul 2015/1589 și încalcă principiul supremației dreptului Uniunii privind ajutoarele de stat asupra dreptului național atunci când afirmă, în considerentul 107 din decizia de inițiere a procedurii, că poziția reclamantului trebuie să fie pusă în balanță cu argumentul statelor potrivit căruia autoritățile statelor pun în aplicare garanțiile de stat prevăzute în acordul interguvernamental, în acordul de consorțiu și în legislația lor națională. În opinia Scandlines et al., Comisia trebuie să aplice cu strictețe dispozițiile legale ale Regulamentului 2015/1589.

⁽⁹⁵⁾ Decizia (UE) 2020/1427 a Comisiei din 20 martie 2020 privind ajutorul de stat SA.39078 – 2019/C (ex 2014/N) pe care Danemarca l-a pus în aplicare pentru Femern A/S (JO L 339, 15.10.2020, p. 1).

⁽⁹⁶⁾ A se vedea considerentul 256 din decizia finală privind strâmtoarea Fehmarn.

⁽⁹⁷⁾ Reclamantul a furnizat următoarele citate: Punctul 14: „[c]onsorțiul trebuie să obțină, cât mai curând posibil, aprobarea ambilor garanți pentru toate tranzacțiile consorțiului, de exemplu pentru împrumuturi, inclusiv pentru creditele bancare și tranzacțiile cu instrumente financiare derivate. În acest sens, garanții evaluează dacă tranzacțiile au sau ar putea avea o importanță pentru domeniul de aplicare al obligației de garantare, riscul garantului și toate circumstanțele care ar putea afecta garanția/garanții. Garanții își vor menține nivelul de pregătire necesar pentru a se asigura că aprobarea unei tranzacții poate fi acordată înainte de termenul de acceptare, cu excepția cazurilor de circumstanțe extraordinare.” Punctul 15: „[c]onsorțiul nu trebuie să încheie tranzacții cu instrumente financiare derivate cu contrapărți care nu au fost aprobate în prealabil de garanți.” Punctul 16: „[c]onsorțiul trebuie să obțină aprobarea garanților pentru toate documentele contractuale referitoare la împrumuturile sale și la tranzacțiile sale cu instrumente financiare derivate.”

- (179) În plus, Scandlines et al. consideră că Comisia tratează ajutorul ca intrând sub incidența unei scheme de ajutor și nu ia în considerare caracterul ad-hoc al acestuia, susținând că măsurile de ajutor ar putea constitui un ajutor individual acordat la un moment dat, în 1992, ceea ce încalcă articolul 1 literele (d) și (e) din Regulamentul 2015/1589, precum și Hotărârea Øresund. Scandlines et al. consideră că nu se poate accepta că atât de multe garanții de stat separate, peste 100 acordate pentru diferite tranzacții financiare, sume și durate, pe o perioadă mai mare de 25 de ani, ale căror condiții sau a căror necesitate nu puteau fi prevăzute în 1992, au fost acordate într-un singur caz. O astfel de concluzie ar presupune existența unei dispoziții generale care să autorizeze acordarea de ajutoare multiple, care, în opinia Scandlines et al, nu putea fi posibilă decât în cadrul unei scheme de ajutor. FSS și Trelleborg Port fac referire, de asemenea, la poziția Curții de Justiție în cauza C-438/16 P ⁽⁹⁸⁾, în care aceasta a respins conceptul de „sistem de scheme de ajutor”.

4.3. Calificarea drept ajutor nou sau ajutor existent

- (180) Potrivit reclamantului, termenul de prescripție în ceea ce privește modelul garanției de stat a fost întrerupt la 13 mai 2013, când, în urma plângerii, Comisia a solicitat informații Danemarcei și Suediei. Prin urmare, întrucât modelul garanției de stat constă în mai multe măsuri de ajutor individual, toate garanțiile acordate după 13 mai 2003 constituie ajutor nou. Reclamantul susține că momentul acordării este momentul în care riscul asociat garanțiilor este asumat de către state. Înainte de acest moment nu există niciun transfer de resurse de stat. Prin urmare, reclamantul concluzionează că se acordă o nouă garanție de fiecare dată când statele au emis o aprobare pentru un anumit împrumut sau instrument financiar. Potrivit reclamantului, aproape 90 dintre aceste aprobări (a se vedea considerentul 173) au fost emise după 13 mai 2003 și, prin urmare, constituie ajutor nou.
- (181) În plus, ajutoarele cuprinse în normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, acordate începând cu 10 ani înainte de întreruperea termenului de prescripție, constituie un ajutor nou.
- (182) Stena Line, Scandlines și Grimaldi pornesc, de asemenea, de la premisa că există un ajutor ad-hoc de fiecare dată când se convine asupra unei noi tranzacții de împrumut sau de facilitare de creditare. Acestea fac referire, în acest context, la Hotărârea Curții de Justiție în cauza France Télécom („Hotărârea France Télécom”) ⁽⁹⁹⁾, în care se afirmă că articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 „face referire la acordarea ajutorului către beneficiar, iar nu la data adoptării unei scheme de ajutor. În acest sens, trebuie să se sublinieze că stabilirea datei de acordare a unui ajutor poate varia în funcție de natura ajutorului în discuție. Astfel, în ipoteza unei scheme plurianuale care implică plăți sau acordarea periodică a unor avantaje, data adoptării unui act care constituie temeiul juridic al acordării ajutorului și data la care întreprinderilor li se va atribui efectiv beneficiul acestuia pot fi separate de un interval de timp important. Într-o asemenea situație, în vederea calculării termenului de prescripție, ajutorul trebuie să fie considerat ca fiind acordat beneficiarului numai de la data la care îi este acordat în mod efectiv.” Stena Line, Scandlines și Grimaldi consideră că este evident că principiul se aplică și ajutorului ad-hoc. Acestea consideră că ajutorul sub formă de garanții de stat este acordat în două moduri: pe de o parte, de fiecare dată când consorțiul contractează un împrumut acoperit de o garanție de stat și, în al doilea rând, de fiecare dată când consorțiul nu plătește prima de piață pentru astfel de împrumuturi. Ajutorul prevăzut de normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea se acordă de fiecare dată când autoritățile daneze recurg la dispozițiile speciale pentru a acorda din nou avantajele prevăzute de acestea. În consecință, potrivit Stena Line, Scandlines și Grimaldi, toate garanțiile de stat, precum și avantajele prevăzute de normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, acordate după 2003, constituie un ajutor nou.

4.4. Compatibilitatea măsurilor de ajutor

4.4.1. Calificarea proiectului în lumina Comunicării PIIEC

- (183) Reclamantul nu se opune utilizării de către Comisie a principiilor directe de bază stabilite în Comunicarea PIIEC pentru evaluarea compatibilității. Comisia reamintește că elementul de ajutor trebuie cuantificat, că orice ajutor de exploatare trebuie să fie separat de ajutorul pentru investiții, că trebuie stabilite necesitatea și proporționalitatea măsurilor și că trebuie să se identifice condițiile de mobilizare și să se demonstreze că sunt suficiente.

⁽⁹⁸⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 19 septembrie 2018, Comisia/Franța și IFP Énergies Nouvelles, C-438/16 P, EU:C:2018:737, punctul 71.

⁽⁹⁹⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 8 decembrie 2011, France Télécom SA/Comisia Europeană, C-81/10 P, EU:C:2011:811, punctele 80-82.

4.4.2. Determinarea elementului de ajutor

- (184) Reclamantul subliniază că elementul de ajutor trebuie să fie determinat, atât pentru garanțiile de stat, cât și pentru normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, și că cunoașterea modului de stabilire a elementului de ajutor, deși nu este necesară o cifră finală precisă, este o condiție prealabilă esențială pentru evaluarea necesității și proporționalității ajutorului.
- (185) Stena Line, Scandlines și Grimaldi susțin că le este dificil să calculeze valoarea ajutorului în conformitate cu modelul garanției de stat și cu normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea. În ceea ce privește garanțiile de stat, ajutorul nu ar consta numai în absența cerinței de a plăti o primă (de piață), ci, întrucât este puțin probabil ca o parte privată să ofere astfel de garanții din cauza riscului foarte ridicat pe care îl implică proiectul, și în valoarea totală a împrumuturilor garantate.
- (186) Trelleborg Port susține că nu este posibil să se stabilească cuantumul ajutorului, având în vedere că în decizia din 2014 nu există parametri care să permită cuantificarea acestuia. Întrucât, la momentul acordării garanțiilor de stat, perspectivele de profitabilitate ale consorțiului erau de așa natură încât nimeni nu era dispus să îi acorde vreo garanție, elementul de ajutor nu constă numai în diferența dintre prima de piață pentru garanție și prima plătită efectiv, ci și în garanția de stat însăși. Valoarea garanției de stat corespunde valorii împrumutului subiacent. Trelleborg Port adaugă că, în ceea ce privește normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, elementul de ajutor corespunde diferenței dintre suma pe care consorțiul ar fi plătit-o în cazul aplicării normelor fiscale obișnuite și cea pe care a plătit-o efectiv.

4.4.3. Acordarea ajutorului de exploatare

- (187) Reclamantul face referire la Hotărârea Øresund⁽¹⁰⁰⁾, la articolul 10 din acordul interguvernamental, la articolul 4 alineatul (3) din acordul de consorțiu, la considerentul 50 din decizia din 2014⁽¹⁰¹⁾ și la acordurile de cooperare din 1997 și 2004, susținând că nu se contestă că garanțiile de stat acoperă atât costurile de construcție, cât și costurile de exploatare a legăturii fixe. Reclamantul și Stena Line consideră că garanțiile de stat permit consorțiului să nu ia în considerare costurile atunci când își stabilește prețurile⁽¹⁰²⁾. Reclamantul consideră că este necesar, atât pentru garanțiile de stat, cât și pentru normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, să se facă o distincție între ajutorul pentru construirea legăturii fixe și ajutorul pentru exploatarea legăturii fixe.
- (188) Reclamantul face referire, de asemenea, la Hotărârea Scandlines Fehmarn Belt⁽¹⁰³⁾, reamintind că ajutorul acordat după momentul în care valoarea datoriei beneficiarului a atins un nivel la care este probabil ca veniturile sale să depășească costurile de exploatare și rambursarea datoriei în condiții normale de piață și, prin urmare, înainte ca datoria să fi fost rambursată integral, poate fi considerat ajutor de exploatare. În plus, reclamantul a prezentat observații cu privire la considerentul 124 din decizia de inițiere a procedurii și a observat că riscurile proiectului privind legătura fixă au fost limitate după punerea în funcțiune a legăturii fixe. Acesta consideră că garanțiile de stat pentru împrumuturile contractate pentru a acoperi costurile de exploatare ale consorțiului sunt inadecvate și nu sunt necesare pentru realizarea investiției în legătura fixă [ceea ce diferențiază acest caz de proiectul *Hinkley Point C* ⁽¹⁰⁴⁾]. Pentru ca ajutorul de exploatare să fie justificat, el trebuie să fie și limitat în timp și să scadă.

⁽¹⁰⁰⁾ Punctele 108, 111 și 116.

⁽¹⁰¹⁾ Reclamantul face referire și la punctul 107 din Hotărârea Øresund în acest sens.

⁽¹⁰²⁾ De exemplu, reclamantul consideră că reducerea prețului consorțiului la segmentul de transport de marfă, introdusă la 29 noiembrie 2019, nu ar fi fost posibilă fără garanțiile de stat. Exemplul a vizat în mod specific toate vehiculele cu o lungime de cel puțin 9 metri care, potrivit reclamantului, au avut o reducere de preț de 15 % din tariful normal în timpul nopții, precum și toate vehiculele de peste 20 de metri, cărora li s-ar aplica același tarif ca și vehiculelor cu o lungime cuprinsă între 9 și 20 de metri. Ca atare, se argumentează că reducerea de preț vizează exclusiv devierea traficului de marfă de la serviciul de transport cu feribotul al reclamanților către legătura fixă. Stena Line susține că, la scurt timp după deschiderea legăturii fixe în 2000, consorțiul a redus prețurile de trecere pentru autoturisme și camioane cu 40 % și, respectiv, 50 %.

⁽¹⁰³⁾ Punctul 242.

⁽¹⁰⁴⁾ Hotărârea Tribunalului din 12 iulie 2018, Republica Austria/Comisia Europeană, T-356/15, EU:T:2018:439.

- (189) Stena Line, Scandlines și Grimaldi consideră că ajutorul de exploatare, care este interzis, nu este doar un ajutor acordat în faza de exploatare a proiectului, ci tot ajutorul referitor la costurile de exploatare, inclusiv în faza de construcție a proiectului ⁽¹⁰⁵⁾. Aceasta înseamnă că ajutorul acordat consorțiului nu poate acoperi niciun împrumut de refinanțare, întrucât astfel de împrumuturi, în interpretarea punctului 111 din Hotărârea Øresund, constituie ajutoare de exploatare interzise. Reclamantul consideră că, la fel ca în cazul garanțiilor de stat, pentru ajutorul de stat derivat din normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, trebuie să se facă o distincție între ajutorul pentru construirea legăturii fixe și ajutorul pentru exploatarea legăturii fixe.
- (190) Stena Line, Scandlines și Grimaldi nu consideră că proiectele de infrastructură precum legătura fixă justifică estomparea liniei de demarcație dintre ajutorul pentru investiții și ajutorul de exploatare, astfel cum se susține în considerentul 131 din decizia de inițiere a procedurii. În plus, nu ar trebui să se permită, în special pentru proiectele la scară largă, să beneficieze de ajutoare de exploatare ⁽¹⁰⁶⁾. Stena Line, Scandlines și Grimaldi prezintă, de asemenea, mai multe argumente pentru a demonstra că Hotărârea Hinkley Point C nu este aplicabilă în cazul de față. În final, acestea se opun cu fermitate sugestiei Comisiei din considerentul 132 din decizia de inițiere a procedurii privind posibila echivalență dintre garanțiile de stat și o injecție inițială de capital.
- (191) Potrivit reclamantului, o evaluare economică a ratei interne de rentabilitate economică („RIRE”) și a valorii actualizate nete („VAN”) a consorțiului ⁽¹⁰⁷⁾ (a se vedea în continuare considerentul 201) indică faptul că consorțiul ar fi fost în măsură să finanțeze legătura fixă în condiții comerciale fără garanțiile de stat începând din 2003, ceea ce arată, de asemenea, că, începând de la acel punct, ajutorul constituie ajutor de exploatare.

4.4.4. Necesitatea ajutorului

- (192) Pentru a evalua dacă ajutorul este necesar, reclamantul consideră că Comisia ar trebui să efectueze un calcul similar celui inclus în decizia sa din 2015 privind strâmtoarea Fehmarn ⁽¹⁰⁸⁾ ⁽¹⁰⁹⁾ în care a calculat valoarea RIRE a proiectului și a comparat-o cu costul mediu ponderat al capitalului (*weighted average cost of capital* – „WACC”). Ca atare, ajutorul poate fi necesar numai dacă valoarea RIRE este mai mică decât WACC. În scopul acestui calcul, reclamantul observă că consorțiul însuși consideră că durata de viață a legăturii fixe este de cel puțin 100 de ani. Trebuie efectuată o analiză separată a necesității ajutorului în ceea ce privește faza de exploatare a legăturii fixe. În opinia reclamantului, este irelevant pentru evaluarea necesității ajutorului să se evalueze dacă măsurile au fost adoptate într-un moment în care s-a considerat, în general, că finanțarea publică a proiectelor de infrastructură nu intra sub incidența normelor Uniunii privind ajutoarele de stat. În ceea ce privește întrebarea dacă un proiect de infrastructură de mare anvergură, cum este legătura fixă, ar putea fi realizat fără sprijin public, reclamantul precizează că dezvoltarea, finanțarea, construirea și exploatarea tunelului de sub Canalul Mânecii ⁽¹¹⁰⁾ au fost realizate toate de societăți private, printr-un concurs public în urma căruia societăților private li s-a acordat o concesiune.

⁽¹⁰⁵⁾ În acest context, se face referire la punctele 106 și 108 din Hotărârea Øresund.

⁽¹⁰⁶⁾ Părțile interesate fac referire în mod specific la punctul 14 din Orientările Comisiei privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2014-2020 (JO C 209, 23.7.2013, p. 1), care prevăd că „[...] este mai probabil ca întreprinderile mari să fie actori importanți pe piața respectivă, astfel încât investiția pentru care se acordă ajutoare poate denatura concurența și comerțul de pe piața internă”.

⁽¹⁰⁷⁾ Raport elaborat de Dr. Sten Nyberg, profesor de economie la Universitatea din Stockholm și președinte al Centrului de drept și economie europeană, Stockholm, și de dr. Mattias Ganslandt, conferențiar universitar de economie la Școala de Economie și Management, Universitatea din Lund, și director al Centrului de drept și economie europeană, Stockholm.

⁽¹⁰⁸⁾ Decizia Comisiei din 23 iulie 2015 privind ajutorul de stat SA.39078 (2014/N) (Danemarca) pentru finanțarea proiectului de legătură fixă peste strâmtoarea Fehmarn [C(2015) 5023 final] (JO C 325, 2.10.2015, p. 1), considerentul 103, și Hotărârea Scandlines Fehmarn Belt, punctul 211.

⁽¹⁰⁹⁾ Inițial, reclamantul a făcut referire la decizia menționată în nota de subsol 108, însă, atunci când decizia finală a fost adoptată în cazul respectiv, reclamantul a prezentat observații suplimentare (a se vedea în continuare considerentul 199).

⁽¹¹⁰⁾ Decizia 88/568/CEE a Comisiei din 24 octombrie 1988 privind o procedură inițiată în temeiul articolului 85 din Tratatul CEE (IV/32.437/8 – Eurotunnel) (JO L 311, 17.11.1988, p. 36) și Decizia C(2015) 1816 final a Comisiei din 22 iunie 2005 în cazul ajutorului de stat N 159/2005 – Regatul Unit – Finanțarea sprijinului pentru transportul de marfă al EWSI prin tunelul de sub Canalul Mânecii (JO C 314, 10.12.2005, p. 2).

- (193) Rezultatele evaluării economice a legăturii fixe pe care reclamantul a comandat-o în septembrie 2019 (considerentul 191), în special valorile RIRE și WACC ale consorțiului în diferite scenarii, sunt rezumate în considerentele 201-206.

4.4.5. *Proportionalitatea ajutorului*

- (194) Reclamantul și Scandlines et al., făcând referire la Hotărârea Øresund ⁽¹¹¹⁾, susțin că ajutorul nu este proporțional, întrucât garanțiile de stat și normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea nu sunt limitate în timp, ca valoare sau ca număr și nu sunt legate de tranzacții financiare specifice. În plus, perioada de rambursare a datoriei este neclară și fluctuează.
- (195) În plus, reclamantul și Scandlines et al. consideră că este important să se remarce faptul că Tribunalul a statuat în Hotărârea Scandlines Fehmarn Belt ⁽¹¹²⁾ și în Hotărârea Stena Line Fehmarn Belt ⁽¹¹³⁾ că ajutorul poate fi necesar și proporțional numai până în „momentul în care beneficiarul ar fi capabil, pe baza fluxului său de lichidități, să împrumute de pe piața concurențială fără ajutorul unor garanții sau împrumuturi de stat”. Respectivul moment este în mod normal atins atunci când cuantumul datoriei beneficiarului a scăzut la un nivel la care veniturile sunt susceptibile să depășească costurile de exploatare și rambursarea datoriei în condiții normale de piață și, prin urmare, înainte de rambursarea completă a datoriei. Unele dintre părțile interesate adaugă că „[a]jutorul care depășește acest nivel poate, prin urmare, să fie considerat ajutor de exploatare, pentru care Comisia nu a furnizat nicio justificare în decizia contestată”. Prin urmare, potrivit părților interesate, este evident că ajutorul trebuie să fie limitat la momentul în care beneficiarul este capabil să împrumute pe cont propriu de pe piața liberă.
- (196) Reclamantul face referire la constatările Tribunalului din Hotărârea Scandlines Fehmarn Belt ⁽¹¹⁴⁾, susținând că ajutorul este proporțional până la suma la care proiectul devine profitabil. În plus, Tribunalul a constatat, în Hotărârea Øresund, că, pentru aprecierea proporționalității, nu este relevant faptul că alte forme de finanțare de către state ar avea o sarcină financiară mai mare asupra bugetului de stat ⁽¹¹⁵⁾ sau că formele de ajutor mai directe ar fi putut genera ajutoare mai importante ⁽¹¹⁶⁾. În plus, reclamantul susține, făcând referire la raportul anual pe 2014 al SVEDAB, că, cel puțin până în 2012, consorțiul a atins pragul de rentabilitate, în lipsa unui profit net sau a unei pierderi nete, și că, în anul următor, consorțiul ar fi putut distribui societăților-mamă un dividend sau o parte din profit. Reclamantul face referire, de asemenea, la actualizarea cercetării privind ratingurile globale efectuată de Standard & Poor's la 18 noiembrie 2016, observând că consorțiul a început să plătească datoria în 2004, cu cinci ani înainte de termen, și că, începând din 2000, profitul din exploatare al consorțiului a fost și a rămas pozitiv. Reclamantul observă că capitalul social al consorțiului a devenit pozitiv în 2016 și că, potrivit consorțiului, acesta a început să distribuie dividende societăților-mamă în 2018, când a fost plătit un dividend în valoare de 1,1 miliarde DKK (0,15 miliarde EUR) pentru anul fiscal 2017, și că, în 2018, societățile-mamă au decis să majoreze plata anuală a dividendelor, astfel încât se preconiza, ulterior, că datoria consorțiului urma să fie rambursată abia în 2050, adică cu mult mai târziu decât anul 2033 preconizat anterior. În plus, statul danez încasează bani de la A/S Øresund în alte scopuri decât rambursarea datoriei legate de costurile conexiunilor rutiere și feroviare daneze ale hinterlandului. În consecință, perioada de rambursare pentru consorțiu a fost prelungită. Pe baza acestor observații, reclamantul consideră că este evident că venitul consorțiului este destul de substanțial, chiar suficient pentru a finanța alte proiecte și că este probabil să depășească costurile de exploatare și rambursarea datoriilor în condiții normale de piață.

⁽¹¹¹⁾ Punctele 118-139.

⁽¹¹²⁾ Punctul 242.

⁽¹¹³⁾ Punctul 213.

⁽¹¹⁴⁾ Punctul 224.

⁽¹¹⁵⁾ Punctele 191 și 153.

⁽¹¹⁶⁾ Punctul 153.

- (197) În acest sens, reclamantul reamintește și că, dintre principalele societăți publice daneze cărora statul danez le-a oferit garanții, inclusiv cele responsabile de construirea și exploatarea podului Great Belt și de legătura fixă peste strâmtoarea Fehmarn, consorțiul este singurul care nu plătește nicio primă pentru garanțiile de stat, în timp ce aproape toate celelalte plătesc 0,15 % pentru datoria restantă. Potrivit reclamantului, acest lucru arată în mod clar că construirea și exploatarea legăturii fixe puteau fi realizate cu un ajutor mai mic decât o primă de 0 %.
- (198) Reclamantul face referire în mod specific la considerentul 150 din decizia de inițiere a procedurii, în care Comisia a afirmat că se pare că normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea ar fi trebuit să contribuie la viabilitatea proiectului, făcând astfel interdependente efectele garanțiilor și avantajul acestor norme speciale. Reclamantul consideră că această afirmație este incorectă. Normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea constituie avantaje suplimentare față de garanțiile de stat și nu pot fi considerate interdependente în sensul normelor privind ajutoarele de stat. Reclamantul a îndemnat Comisia să solicite declarațiile fiscale ale consorțiului pentru a efectua un calcul corect al dimensiunii avantajului pe care aceste norme speciale l-au oferit consorțiului.
- (199) Reclamantul a prezentat, de asemenea, observații după examinarea analizei proporționalității cuprinse în decizia finală privind strâmtoarea Fehmarn. Reclamantul observă, în special, diferența dintre riscul *ex ante* (înainte de construcție) și riscul *ex post* (după punerea în funcțiune a legăturii fixe), necesitatea de a reevalua ajutorul de stat după construcție și restricțiile (domeniul de aplicare limitat la construcție, prioritatea acordată rambursării împrumuturilor subvenționate de stat și un comision de garantare), care sunt, de asemenea, necesare pentru a asigura proporționalitatea ajutorului de stat pentru legătura fixă.
- (200) Stena Line a susținut, de asemenea, că, având în vedere faptul că legătura fixă a fost profitabilă, iar consorțiul avea fluxuri de numerar pozitive care depășeau costurile de exploatare și de rambursare a datoriilor până în 2004, ajutorul de stat acordat consorțiului nu a fost proporțional, cel puțin din 2004.
- (201) Astfel cum s-a menționat în considerentele 191 și 193, reclamantul a comandat o evaluare economică a valorilor RIRE și WACC ale consorțiului cu scopul de a analiza dacă și când consorțiul ar fi putut finanța legătura fixă în condițiile pieței, fără garanții de stat. Reclamantul susține că garanțiile de stat au două efecte asupra finanțării. În primul rând, garanțiile au permis consorțiului să se îndatoreze cu peste 100 % din capitalul propriu și din datorii în primii 17 ani de exploatare (capital propriu negativ până în 2016). În al doilea rând, garanțiile au permis consorțiului să împrumute la un cost mai mic decât societățile comparabile (consorțiul a obținut un rating de credit AAA). Reclamantul adaugă că garanțiile de stat au condus la o scadență medie efectivă (aproape cinci ani) a datoriei consorțiului care este foarte scurtă în comparație cu durata de viață economică a activelor (peste 100 de ani). Evaluarea concluzionează că, în 2003 sau 2004, adică la doar câțiva ani de la punerea în funcțiune a legăturii fixe, consorțiul ar fi putut finanța legătura fixă în condiții comerciale fără garanțiile de stat. În toate scenariile (cu referire la scenariile de sensibilitate efectuate), ajutorul de stat nu mai era necesar începând din 2009 sau din 2010. Pentru a ajunge la această concluzie, studiul a efectuat mai multe analize, inclusiv o comparație a valorii RIRE a consorțiului cu un calcul al valorii WACC bazat pe 37 de societăți comparabile și pe condițiile de piață pentru datorii și capitaluri proprii din Danemarca (a se vedea în continuare considerentul 202), precum și o estimare a valorii de piață a consorțiului în perioada 2000-2018 (a se vedea în continuare considerentul 203).
- (202) Evaluarea economică include o analiză a rapoartelor anuale ale consorțiului, care arată că valoarea RIRE a consorțiului, bazată pe o proiecție liniară a rezultatului operațional pe o perioadă de 100 de ani, este de 7,2 % (înainte de impozitare), iar dacă perioada este limitată la 40 de ani, RIRE este de 6,2 %. Valoarea WACC a societăților comparabile nesubvenționate a scăzut sub valoarea RIRE a consorțiului în 2004 în scenariul de 100 de ani ⁽¹¹⁷⁾. Prin urmare, potrivit reclamantului, din acel moment, ajutorul de stat nu mai era necesar (în timpul crizei financiare mondiale, WACC a depășit temporar RIRE în scenariul de 100 de ani, dar, începând din 2009, WACC a rămas sub RIRE). În scenariul de 40 de ani, valoarea WACC a societăților comparabile a rămas sub RIRE începând din 2010.

⁽¹¹⁷⁾ Potrivit raportului, analiza societăților comparabile și a condițiilor de piață pentru datorii și capitaluri proprii din Danemarca arată că, în perioada 2000-2018, valoarea WACC a societăților comparabile a scăzut de la 9,3 % la 3,0 %. În cazul Suediei, aceasta a fost de 8,7 % și, respectiv, de 3,3 %.

- (203) O estimare a valorii de piață a consorțiului (pe baza fluxurilor de lichidități actualizate) în perioada 2000-2018 arată că valoarea fluxurilor de lichidități actualizate depășește costul proiectului începând cu 2003 (calculată cu rata medie a dobânzii aplicabilă consorțiului pe baza unei proiecții liniare a rezultatelor operaționale pe o perioadă de 100 de ani). Reclamantul susține că o analiză suplimentară a sensibilității arată că concluziile sunt solide, atât pentru perioade mai scurte, cât și pentru perioade mai lungi ale fluxurilor de lichidități. În special, analiza arată că, în toate scenariile, valoarea actualizată a fluxurilor de lichidități viitoare este mai mare decât costul total începând cu 2009. Pe această bază, reclamantul concluzionează că ar fi trebuit să fie atractiv pentru un actor comercial să achiziționeze consorțiul începând din 2003 sau, în orice caz, începând din 2009. În opinia reclamantului, acest lucru indică faptul că consorțiul ar fi fost în măsură să finanțeze legătura fixă în condițiile pieței, fără garanțiile de stat, din 2003 sau cel puțin din 2009.
- (204) Reclamantul a furnizat, de asemenea, o analiză efectuată de aceiași autori a deficitului de finanțare al consorțiului. În 1999, înainte de punerea în funcțiune a legăturii fixe, valoarea WACC a unor societăți comparabile era ușor mai ridicată (8,0 %) decât valoarea RIRE (7,2 %) a proiectului privind legătura fixă. Acest lucru a condus la un deficit de finanțare de 2,9 miliarde DKK (0,39 miliarde EUR) în 1999, ceea ce a justificat un ajutor de stat limitat. Din motive de exhaustivitate, reclamantul observă că deficitul de finanțare a fost de 5,9 miliarde DKK (0,79 miliarde EUR) în 2000, din cauza unei valori WACC mai mari a unor societăți comparabile (9,3 %), dar subliniază că, încă de la punerea în funcțiune a legăturii fixe, garanțiile de stat au fost prea generoase.
- (205) Potrivit analizei, datorită garanțiilor de stat, consorțiul putea să își finanțeze integral costurile printr-o datorie cu o rată a dobânzii la această datorie de numai 3 % în 1999 și de 3,5 % în 2000. Aceasta înseamnă că valoarea WACC a consorțiului a fost de numai 3 % până la 3,5 % (finanțare prin îndatorare în proporție de 100 %). Prin urmare, valoarea RIRE de 7,2 % este considerabil mai mare decât valoarea WACC a consorțiului, iar modelul garanției de stat este disproporționat și nejustificat. Ajutorul de stat ar trebui să conducă doar la o reducere a WACC cu 0,8 % (de la 8 % la 7,2 %), astfel încât valoarea WACC a consorțiului să fie egală cu valoarea RIRE a proiectului privind legătura fixă. Potrivit raportului, ajutorul de stat disproporționat, în ceea ce privește VAN, s-a ridicat la 54,3 miliarde DKK (7,28 miliarde EUR) atunci când a fost cuantificat cu rata dobânzii consorțiului din 1999 și la 41,8 miliarde DKK (5,60 miliarde EUR) atunci când a fost cuantificat cu rata dobânzii din 2000.
- (206) Autorii raportului au furnizat, de asemenea, o analiză suplimentară a valorii VAN a consorțiului, bazată pe o comparație între rata dobânzii aplicabilă consorțiului și rata dobânzii unei societăți cu o finanțare prin îndatorare în proporție de 100 % cu rating de credit AAA. Scopul analizei a fost de a cuantifica valoarea ajutorului de stat disproporționat. Analiza se bazează pe faptul că, în cazul în care valoarea RIRE este mai mare decât rata medie anuală a dobânzii aplicabilă consorțiului, legătura fixă va avea o valoare VAN pozitivă sau randamentul proiectului este mai mare decât costurile. De asemenea, pe această bază, reclamantul subliniază că garanțiile de stat au fost prea generoase și au condus deja la un ajutor de stat disproporționat începând de la punerea în funcțiune a legăturii fixe. Această concluzie este susținută și de o analiză a randamentelor anualizate și a anuităților.
- (207) În plus, reclamantul a furnizat un memorandum referitor la unele dintre constatările Comisiei din decizia finală privind strămtoarea Fehmarn cu privire la finanțarea legăturii fixe, în special în ceea ce privește proporționalitatea.
- (208) În final, reclamantul a prezentat observații cu privire la raportul anual pe 2020 al consorțiului, întrucât, în primăvara anului 2020, consorțiul a lansat o serie de inițiative de transferare a datoriei sale din împrumuturi garantate de state către împrumuturi fără garanții de stat. Reclamantul a observat ratingurile de credit asociate și a concluzionat că entitățile deținute de stat beneficiază deja de un avantaj datorită faptului că statul este proprietarul, ceea ce, în opinia creditorilor lor, implică garanții suplimentare mai mari. Reclamantul observă, în plus, că suma obținută prin împrumuturi fără garanții de stat în 2020 reprezintă aproximativ 28 % din împrumuturile brute ale Consorțiului, ceea ce ilustrează, de asemenea, faptul că garanțiile de stat erau deja disproporționate în primii ani de exploatare.
- (209) Stena Line face referire la Comunicarea PIIEC, reamintind că un calcul al deficitului de finanțare poate include numai costurile eligibile. Având în vedere că conexiunile rutiere și feroviare ale hinterlandului sunt considerate a fi un proiect separat, Stena Line susține că costurile unor astfel de instalații sunt irelevante pentru calcularea ajutorului de care poate beneficia legătura fixă. În acest sens, Stena Line observă că consorțiul și-a ajustat politica în materie de dividende în 2018, pentru a se concentra în principal pe reducerea maximă a datoriei în cadrul societăților proprietare, A/S Øresund și SVEDAB, care se ocupă de conexiunile rutiere și feroviare ale hinterlandului. Stena Line susține că acest lucru constituie o dovadă clară a faptului că ajutorul de stat acordat Consorțiului pentru legătura fixă finanțează costuri neeligibile.

4.4.6. *Prevenirea denaturării nejustificate a concurenței și testul comparativ*

- (210) Potrivit reclamantului, ajutorul inclus în garanțiile de stat și în normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea produce o denaturare nejustificată a concurenței.
- (211) Reclamantul afirmă că proiectul privind legătura fixă nu a avut niciodată ca obiectiv înlocuirea serviciilor de transport cu feribotul între Helsingborg și Helsingør și nici nu a fost considerat o consecință necesară sau inevitabilă a acestuia. În plus, acesta reamintește că legătura dintre porturile Helsingborg și Helsingør, ambele făcând parte din rețeaua TEN-T, conectează drumurile TEN-T E47, E4 și E20 și, prin urmare, Europa Centrală cu țările nordice. Reclamantul face referire la unul dintre principalele obiective ale TEN-T, care este de a contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, la un transport curat și la emisii scăzute de dioxid de carbon și observă că feriboturile sale cu emisii zero reprezintă o alternativă verde la legătura fixă. În final, reclamantul face referire la Cartea albă a Comisiei privind o foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor ⁽¹¹⁸⁾, în care Comisia a observat că „eliminarea distorsiunilor fiscale și a subvențiilor nejustificate, precum și concurența liberă și nedaturată [...] sunt [...] necesare pentru a stabili condiții de piață echitabile între modurile aflate în concurență directă”. Reclamantul consideră că rezultatul socioeconomic al dispariției serviciului său de transport cu feribotul ar fi dezastruos. În acest context, reclamantul reamintește că garanțiile de stat permit consorțiului să stabilească taxele de trecere pentru legătura fixă la niveluri scăzute în mod artificial, ceea ce îi permite consorțiului să își sporească volumul de trafic și cota de piață. Garanțiile de stat îi permit consorțiului să își asume riscuri mai mari, falimentul fiind exclus în fapt. Reclamantul indică, de asemenea, un alt mecanism care conduce la denaturarea pieței, care este legat de obiectivele statelor de a stimula traficul prin legătura fixă. Întrucât consorțiul este sprijinit de state, obiectivul consorțiului ar trece, de asemenea, de la maximizarea strictă a profitului la creșterea volumului de trafic. Acest lucru este posibil datorită garanțiilor de stat.

4.4.7. *Condițiile pentru mobilizarea garanțiilor de stat*

- (212) Făcând referire la Comunicarea privind garanțiile din 2008, reclamantul reamintește că Comisia nu are dreptul să autorizeze ajutoare sub forma garanțiilor de stat decât dacă cunoaște dinainte care sunt condițiile pentru declanșarea garanțiilor respective. Potrivit reclamantului, nu există condiții pentru mobilizarea garanțiilor stabilite în acordurile de împrumut încheiate între consorțiu și instituțiile financiare în cauză și, în consecință, Comisia nu este în măsură să constate compatibilitatea garanțiilor de stat cu piața internă.

4.5. **Încrederea legitimă**

- (213) Reclamantul și Scandlines et al. susțin că Hotărârea Øresund ar trebui interpretată în sensul că încrederea legitimă a consorțiului și a statelor este exclusă după pronunțarea Hotărârii Aéroports de Paris.
- (214) Prin urmare, acestea susțin că, în Hotărârea Øresund ⁽¹¹⁹⁾, Tribunalul a statuat în mod expres că încrederea legitimă putea exista numai pentru perioada anterioară Hotărârii Aéroports de Paris, iar nu, astfel cum pare să sugereze Comisia în considerentul 178 din decizia de inițiere a procedurii, *cel puțin* până în 2000.
- (215) Reclamantul face referire la jurisprudența citată în Hotărârea Øresund ⁽¹²⁰⁾, enumerând cele trei condiții cumulative care trebuie îndeplinite pentru ca o cerere de acordare a dreptului a protecția încrederii legitime să fie întemeiată: (i) autoritățile trebuie să fi furnizat persoanei interesate asigurări precise, necondiționate și concordante, emise de surse autorizate și de încredere; (ii) aceste asigurări trebuie să fie de natură să determine persoana căreia i se adresează să nutrească o așteptare legitimă și (iii) asigurările furnizate trebuie să fie conforme normelor aplicabile.

⁽¹¹⁸⁾ Cartea albă intitulată „Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor”, COM(2011) 144 final, punctul 59.

⁽¹¹⁹⁾ Punctul 322.

⁽¹²⁰⁾ Punctul 306: Hotărârea Tribunalului din 30 iunie 2005, Branco/Comisia, T-347/03, EU:T:2005:265, punctul 102 și jurisprudența citată; Hotărârea Tribunalului din 23 februarie 2006, Cementbouw Handel & Industrie/Comisia, T-282/02, EU:T:2006:64, punctul 77; Hotărârea Tribunalului din 30 iunie 2009, CPEM/Comisia, T-444/07, EU:T:2009:227, punctul 126.

- (216) Deși reclamantul și Scandlines et al. recunosc existența încrederii legitime până la Hotărârea Aéroports de Paris, aceștia consideră că asigurările oferite de Comisie în scrisorile din 1995 nu mai erau conforme cu normele aplicabile după hotărârea respectivă. Scandlines et al. susțin că, în orice caz, dreptul de a invoca încrederea legitimă ar expira după încheierea unei perioade de tranziție de trei ani care permite beneficiarului să își adapteze comportamentul în funcție de noile circumstanțe juridice ⁽¹²¹⁾.
- (217) În plus, reclamantul susține că, după Hotărârea Aéroports de Paris, nu există nicio îndoială că un operator economic prudent și vigilent ar fi putut prevedea posibilitatea adoptării de către Comisie a unei decizii prin care să se constate că măsurile de ajutor în cauză fac obiectul normelor privind ajutoarele de stat. Reclamantul și Scandlines et al. consideră că statele și Consorțiul ar fi trebuit să își adapteze comportamentul în conformitate cu hotărârea și că perioada dintre Hotărârea Aéroports de Paris și presupusa întrerupere a termenului de prescripție trebuie considerată ca fiind o perioadă considerabilă pentru a se adapta și pentru a notifica Comisiei măsurile de ajutor în cauză.
- (218) În final, reclamantul susține că, chiar dacă Comisia ar considera că statele au acordat în 1992 două garanții de stat constituind ajutor individual ad-hoc, este clar că principiul încrederii legitime nu poate fi invocat pentru perioada ulterioară datei de 13 mai 2003. În caz contrar, statelor li s-ar permite să invoce principiul încrederii legitime pentru a continua să ofere consorțiului garanții de stat, fără plata vreunei prime și fără nicio limitare în ceea ce privește sumele care trebuie garantate și perioada în care acestea pot fi acordate, atât timp cât consideră necesar.

4.6. Recuperarea ajutorului

- (219) Scandlines et al. consideră că ajutoarele cuprinse în normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, precum și garanțiile de stat acordate începând cu 2003 ar trebui recuperate. Aceasta se referă, în special, la garanțiile de stat pentru toate împrumuturile contractate în vederea refinanțării datoriei inițiale, precum și la ajutorul pentru toate celelalte costuri de exploatare acoperite de împrumuturi. Portul Trelleborg subliniază că garanțiile de stat efective trebuie revocate, pe lângă rambursarea de către consorțiu a diferenței dintre prima de piață și prima plătită. Stena Line a susținut că trebuie solicitată recuperarea (i) oricărui ajutor acordat după 2004 (întrucât, cel puțin începând din 2004, consorțiul ar fi putut împrumuta în condițiile pieței); (ii) ajutoarelor de exploatare acordate între 2003 și 2004 și (iii) pentru perioada 2003-2004, a diferenței dintre prețurile legăturii fixe bazate pe costurile reale și prețurile bazate pe niveluri inferioare costurilor, precum și a garanțiilor de stat și a împrumuturilor de stat ⁽¹²²⁾ care au acoperit costuri de exploatare.
- (220) Reclamantul adaugă că, chiar dacă Comisia ar declara ajutorul compatibil cu piața internă, acest lucru nu ar avea ca efect regularizarea măsurilor puse în aplicare cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din TFUE, *ex post facto*, iar dobânda ar trebui aplicată de la data acordării fiecărui ajutor nou.
- (221) FSS, portul Trelleborg și Grimaldi susțin că garanțiile de stat și normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea nu au fost notificate Comisiei în conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din TFUE și, prin urmare, constituie ajutor ilegal. Printre acestea se numără garanțiile de stat și ajutoarele cuprinse în normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea care au fost acordate după adoptarea deciziei din 2014, care a fost ulterior anulată. Întrucât nu există dovezi care să sugereze că Danemarca și Suedia au încetat să acorde garanții de stat și ajutoare derivate din normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, Comisia ar trebui să adopte o decizie prin care să oblige Danemarca și Suedia să înceteze acordarea de noi garanții, iar Danemarca să înceteze acordarea de ajutoare legate de normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea și să suspende garanțiile și avantajele de stat existente legate de normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea până la adoptarea de către Comisie a unei decizii privind compatibilitatea acestora cu piața internă.

⁽¹²¹⁾ Se face referire la Hotărârea Tribunalului din 16 octombrie 2014, Alcoa Trasformazioni/Comisia, T-177/10, EU:T:2014:897, punctul 72.

⁽¹²²⁾ Stena Line nu a prezentat informații suplimentare sau specifice cu privire la împrumuturile de stat la care se referă.

- (222) Reclamantul consideră că ajutorul de stat disproporționat acordat consorțiului a generat consecințe de durată, care trebuie corectate prin măsuri orientate spre viitor. Simpla încetare a ajutorului de stat prin retragerea și încetarea garanțiilor de stat nu ar fi suficientă pentru a stabili condiții de concurență echitabile pentru legătura fixă și feriboturi. În acest context, reclamantul face referire la punctul 96 din Hotărârea Øresund, în care Tribunalul a subliniat că Comisia sugerase că lichidarea consorțiului ar fi imposibilă din punct de vedere juridic, având în vedere acordul interguvernamental. Întrucât Comunicarea privind garanțiile din 2008 consideră că condițiile de finanțare mai favorabile obținute de întreprinderile a căror formă juridică prevede exceptarea de la normele obișnuite privind falimentul sau alte proceduri de insolvență pot constitui ajutor de stat, consorțiul ar continua să beneficieze de un avantaj semnificativ, chiar și după ce statele încetează să mai emită acorduri specifice de garanție de stat.
- (223) Reclamantul consideră că astfel de măsuri orientate spre viitor trebuie să restabilească costurile normale, obiectivele normale și riscurile comerciale normale ale operatorului legăturii fixe. Mai precis, acesta are în vedere trei soluții posibile pentru restabilirea condițiilor normale de piață pentru traficul pe întreaga suprafață a strâmtorii Øresund, și anume pentru privatizarea legăturii fixe, înmatricularea legăturii fixe ca societate cu acțiuni aflate în circulație cotate la bursele din Copenhaga și/sau Stockholm sau acordarea unei concesiuni unui operator independent în condiții comerciale.

5. OBSERVAȚII PRIMITE DIN PARTEA STATELOR

- (224) Această secțiune descrie observațiile statelor cu privire la decizia de inițiere a procedurii. Aceste observații conțin observațiile statelor cu privire la observațiile părților interesate care au fost transmise autorităților statelor într-un format neconfidențial. Prezenta secțiune include, de asemenea, informații suplimentare transmise de state ca răspuns la întrebări specifice din partea Comisiei.

5.1. Clarificări factuale la decizia de inițiere a procedurii

- (225) Statele au furnizat clarificări factuale cu privire la partea descriptivă a deciziei de inițiere a procedurii.
- (226) Mai precis, statele clarifică faptul că nu există niciun temei juridic pentru acordarea de împrumuturi de stat consorțiului nici în dreptul suedez, nici în dreptul danez. Aceasta este o clarificare a considerentului 31 din decizia de inițiere a procedurii, în care se afirmă că consorțiul este în măsură să obțină împrumuturi de stat de la Banca Națională Daneză în schimbul unui comision anual de 0,15 % din valoarea împrumutului restant, plus o rată anuală a dobânzii stabilită de ministrul de finanțe. Statele precizează că acest lucru se poate întemeia pe o confuzie între finanțarea consorțiului și finanțarea A/S Øresund, societatea-mamă daneză a consorțiului. În conformitate cu secțiunea 7 alineatul (1) din Legea privind construcția (în prezent secțiunea 10 alineatul 4 din Legea privind Sund & Bælt), atunci când se consideră oportun, ministrul danez al finanțelor este împuternicit să acopere nevoile de finanțare ale A/S Øresund prin împrumuturi de stat.
- (227) Statele subliniază că consecința directă a acordului interguvernamental, a legislației suedeze și daneze de punere în aplicare, precum și a acordului de consorțiu este că, de la data înființării consorțiului, statele au fost obligate să garanteze toate împrumuturile și alte instrumente financiare contractate de consorțiu pentru a finanța legătura fixă. Deși Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia și Banca Națională a Danemarcei sunt responsabile de administrarea practică a garanțiilor, în ceea ce privește împrumuturile specifice și modalitățile de finanțare, ele nu au competența de a refuza să acorde consorțiului garanțiile necesare pentru finanțarea proiectului.
- (228) Ca atare, acordul de consorțiu a fost aprobat de Danemarca la 4 februarie 1992 și de Suedia la 13 februarie 1992. Prin urmare, acordul de consorțiu a intrat în vigoare la 13 februarie 1992. În plus, statele au clarificat faptul că consorțiul nu este înregistrat la Oficiul de Înregistrare a Societăților Comerciale din Suedia, astfel cum susține reclamantul (considerentul 176), deoarece are personalitate juridică unică. Acesta a fost înregistrată totuși în scopuri de TVA și de asigurări sociale începând cu 23 iulie 1993. Înregistrarea la Oficiul de Înregistrare a Societăților Comerciale din Suedia nu este necesară pentru ca consorțiul să dobândească drepturi și obligații.

- (229) Statele au furnizat detalii suplimentare cu privire la ceea ce se prevede în decizia Parlamentului Suediei în legătură cu obligația privind garanția de stat solidară (considerentul 89), precum și cu privire la administrarea practică a obligației privind garanția de stat solidară de către Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia (considerentele 91-94). În ceea ce privește punerea în aplicare a obligației privind garanția de stat în Danemarca, statele au făcut referire la secțiunea 8 din Legea privind construcția și la notele pregătitoare la Legea privind construcția, referitoare la secțiunea 8 (considerentul 95).
- (230) Statele au precizat că demersurile administrative practice ale Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia și ale Băncii Naționale a Danemarcei (prin intermediul acordurilor de cooperare) au fost introduse pentru a oferi Suediei și Danemarcei posibilitatea de a monitoriza și de a influența politica de finanțare a consorțiului. Mecanismul oferă statelor posibilitatea de a se asigura că consorțiul nu își depășește mandatul și că se urmează o politică de finanțare care reduce la minimum riscul pe termen lung al statelor. Mecanismul permite astfel statelor să se asigure că ajutorul acordat consorțiului nu depășește ceea ce este necesar.
- (231) Statele au oferit o imagine de ansamblu actualizată a datoriei restante a consorțiului.

5.2. Existența unui ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE

5.2.1. Consorțiul în calitate de beneficiar

- (232) Statele recunosc consorțiul ca beneficiar al modelului garanției de stat. Cu toate acestea, autoritățile daneze nu acceptă faptul că consorțiul beneficiază de normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea. Ele observă, în acest sens, că consorțiul este un parteneriat care, în ceea ce privește normele fiscale daneze, este transparent. Astfel, nu consorțiul, ci numai A/S Øresund ar fi putut beneficia eventual de normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea și, în plus, numai în ceea ce privește jumătate din veniturile și din costurile suportate de consorțiu.
- (233) În conformitate cu legislația fiscală daneză, toate parteneriatele sunt transparente din punct de vedere fiscal. Prin urmare, ceea ce aduce beneficii pentru A/S Øresund nu este faptul că consorțiul este transparent din punct de vedere fiscal, ci normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea. Aceste norme sunt create în mod special pentru A/S Øresund, în calitate sa de partener în cadrul consorțiului. A/S Øresund nu desfășoară activități proprii pe o piață concurențială și, prin urmare, A/S Øresund nu beneficiază de ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE. În plus, autoritățile daneze susțin că trebuie să se facă distincție între cazul de față și cauza C-128/16 P ⁽¹²³⁾, în care Curtea a considerat că o entitate transparentă din punct de vedere fiscal era beneficiarul măsurilor fiscale, deoarece transparența fiscală a consorțiului înseamnă că orice posibil avantaj fiscal este primit de proprietarii săi.
- (234) Din aceste motive, autoritățile daneze susțin că consorțiul nu a obținut niciun avantaj economic ca urmare a normelor speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea.

5.2.2. Nicio activitate economică a consorțiului

- (235) Statele își mențin poziția prevăzută în secțiunea 4.2.1 din decizia de inițiere a procedurii, potrivit căreia planificarea, construirea și exploatarea legăturii fixe nu pot fi considerate o activitate economică care intră în domeniul de aplicare al articolului 107 alineatul (1) din TFUE. În opinia statelor, construirea și exploatarea legăturii fixe sunt exemple clasice de exercitare a prerogativelor de autoritate publică de planificare, care nu intră și nu ar trebui să intre sub incidența articolului 107 alineatul (1) din TFUE. În consecință, modelul garanției de stat și normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea nu intră în domeniul de aplicare al normelor Uniunii privind ajutoarele de stat.

⁽¹²³⁾ Hotărârea Curții din 25 iulie 2018, Comisia/Spania și alții, C-128/16 P, EU:C:2018:591.

- (236) În răspunsul lor la decizia de inițiere a procedurii, statele fac referire la observațiile lor anterioare, furnizate în contextul procedurii de investigare preliminară pentru cazurile SA.36558, SA.38371 și SA.36559, și confirmă că își mențin pozițiile menționate în acestea. În acest sens, statele au susținut că, până la începutul anilor 2000, în conformitate cu o practică decizională îndelungată, Comisia a statuat în mod constant că construirea de către o autoritate publică a unei infrastructuri deschise tuturor utilizatorilor potențiali în condiții nediscriminatorii nu constituie o activitate economică care intră în domeniul de aplicare al normelor Uniunii în materie de concurență. În schimb, astfel de activități au fost considerate a fi o exercitare a prerogativelor de autoritate publică (de planificare), în vederea furnizării infrastructurii generale de transport.
- (237) Statele au susținut că obiectivele pe care au urmărit să le atingă prin construirea legăturii fixe sunt în mod clar și exclusiv obiective de politică publică, referitoare în special la promovarea dezvoltării culturale, regionale și economice și a cooperării dintre două țări. Acestea au susținut că Hotărârea Aéroports de Paris și Hotărârea Leipzig Halle a Tribunalului din 24 martie 2011, confirmată de Curtea de Justiție la 19 decembrie 2012 ⁽¹²⁴⁾ („Hotărârile Leipzig Halle”), nu se aplică în mod necesar proiectelor de infrastructură, cum este legătura fixă. Spre deosebire de aeroporturi, dezvoltarea și exploatarea podurilor transfrontaliere, care necesită încheierea de acorduri internaționale, nu pot fi puse în aplicare de investitori obișnuiți. Construirea și exploatarea podurilor nu au făcut obiectul unei liberalizări similare sectorului aeroportuar. Legătura fixă poate fi diferențiată de situația din Hotărârile Leipzig Halle, susțin acestea, întrucât construirea legăturii fixe nu a fost niciodată menită să extindă activitățile comerciale ale consorțiului; consorțiul a apărut cu unicul scop de a îndeplini obiective de ordine publică, iar nu de a desfășura activități economice.
- (238) În plus, statele susțin că activitățile consorțiului se referă exclusiv la construirea și exploatarea legăturii fixe, adică atribuții publice, care sunt o consecință directă a măsurilor publice de planificare. Condițiile de bază pentru operațiunile economice ale consorțiului sunt prestabilite și sunt rezultatul exercitării de către state a prerogativelor de autoritate publică. Consorțiul își îndeplinește atribuțiile publice într-un circuit economic delimitat; astfel, nu există niciun risc ca activitățile sale de finanțare pe baza modelului garanției de stat să poată fi utilizate pentru subvenționarea încrucișată a altor activități, care nu au legătură cu sarcinile sale publice. În acest sens, activitățile și mijloacele de finanțare ale consorțiului sunt comparabile cu cele ale (altor) autorități publice care percep o taxă bazată pe costuri pentru furnizarea de bunuri sau servicii publice specifice utilizatorilor lor, cum ar fi emiterea anumitor documente oficiale, de exemplu pașapoarte și permise de conducător auto, precum și efectuarea controalelor de sănătate și de bunăstare a animalelor de către agențiile veterinare. Atunci când entitățile deținute de stat sunt abilitate exclusiv să îndeplinească astfel de atribuții publice într-un circuit economic închis, activitățile lor trebuie considerate ca fiind o exercitare a prerogativelor de autoritate publică. Statele amintesc, în acest sens, că proprietatea asupra consorțiului este în proporție de 100 % publică și niciun operator privat nu putea beneficia de modelul garanției de stat.
- (239) În plus, statele au susținut că nu se poate considera că consorțiul concurează cu serviciile de transport cu feribotul al reclamantului. Deși politica tarifară a consorțiului poate afecta activitatea reclamantului, aceasta nu este consecința unei relații de concurență între doi actori comparabili care oferă servicii substituibile pe aceeași piață. Dimpotrivă, în timp ce reclamantul oferă un serviciu comercial de transport cu feribotul, consorțiul oferă un bun public, sub forma accesului la o anumită infrastructură rutieră și feroviară. Atunci când consorțiul stabilește prețul pentru bunul public respectiv, acesta acționează în cadrul deciziei de politică publică privind finanțarea legăturii fixe, inclusiv a conexiunilor rutiere și feroviare ale hinterlandului. Prin urmare, relația dintre consorțiu și reclamant diferă în mod fundamental de relațiile concurențiale obișnuite.
- (240) Cu toate acestea, statele au furnizat argumente suplimentare cu privire la calificarea modelului garanției de stat și a normelor speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea drept scheme de ajutor față de ajutoarele individuale, cu privire la calificarea acestora ca ajutoare noi față de cele existente, precum și cu privire la existența încrederii legitime.

⁽¹²⁴⁾ Hotărârea Tribunalului din 24 martie 2011, Freistaat Sachsen și Land Sachsen-Anhalt și alții/Comisia, cauzele conexate T-443/08 și T-455/08, EU:T:2011:117; confirmată la recurs prin Hotărârea Curții de Justiție din 19 decembrie 2012, Mitteldeutsche Flughafen AG și Flughafen Leipzig-Halle GmbH/Comisia, C-288/11 P, EU:C:2012:821.

5.3. Calificarea modelului garanției de stat drept schemă sau ajutor individual

- (241) În opinia statelor, caracterizarea modelului garanției de stat este o chestiune esențială, iar evaluarea trebuie să țină seama în mod corespunzător de scopul Regulamentului 2015/1589, precum și de consecințele practice ale acestei caracterizări, atât pentru legătura fixă, cât și pentru alte cazuri similare.
- (242) În opinia statelor, modul de redactare a Regulamentului 2015/1589 prevede că modelul garanției de stat constă în ajutoare ad-hoc, iar nu în scheme de ajutor. Ca atare, statele consideră că modelul garanției de stat nu vizează „întreprinderile definite în mod general și abstract” și, în plus, că acesta este „legat de un anumit proiect”. Potrivit statelor, acest lucru este susținut de faptul că consorțiul este un vehicul cu scop special care are sarcini asociate legăturii fixe și că garanțiile de stat oferite consorțiului sunt legate în mod indisolubil și limitate la activitățile aferente construirii și exploatării legăturii fixe. În consecință, statele susțin că modelul garanției de stat constă în ajutoare individuale.
- (243) Statele consideră că modelul garanției de stat în acest caz este fundamental diferit, de exemplu, de garanțiile indirecte acordate întreprinderilor publice sub forma unei legislații naționale care exclude falimentul ⁽¹²⁵⁾.
- (244) Statele fac referire, în acest context, la literatura juridică ce oferă exemple de scheme de ajutor care intră sub incidența definiției din a doua parte a articolului 1 litera (d) din Regulamentul 2015/1589, printre care o schemă în cadrul căreia o anumită întreprindere primește o compensație anuală pentru pierderile suferite ca urmare a prestării unui serviciu de interes economic general ⁽¹²⁶⁾ și stimulente fiscale, nelimitate ca valoare sau ca timp, acordate anumitor întreprinderi ⁽¹²⁷⁾. În opinia statelor, astfel de scheme sunt, de asemenea, fundamental diferite de modelul garanției de stat acordat consorțiului din punctul de vedere al scopului și al naturii.
- (245) În plus, potrivit statelor, acordul interguvernamental și legislația de punere în aplicare din Suedia și Danemarca arată în mod clar că garanțiile de stat solidare au fost acordate consorțiului pe o perioadă nedeterminată și în mod irevocabil în 1992, ca o condiție prealabilă juridică și economică pentru obligația consorțiului de a stabili și de a exploata legătura fixă. Ca atare, cele două state au o obligație juridică clară și neechivocă între ele și față de consorțiu de a se asigura că tranzacțiile financiare ulterioare care intră în domeniul de aplicare al acordului interguvernamental și al legislației de punere în aplicare sunt garantate de către state. Statele susțin că faptul că acest lucru necesită o administrare ulterioară din partea Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia și a Băncii Naționale a Danemarcei nu înseamnă că statele au posibilitatea de a refuza să garanteze astfel de tranzacții.
- (246) Prin urmare, modelul garanției de stat ar trebui, în opinia statelor, să fie caracterizat ca fiind compus din două ajutoare individuale ad-hoc, acordate la înființarea Consorțiului, la 13 februarie 1992. Începând cu acea dată, statele au fost obligate din punct de vedere juridic să garanteze întreaga finanțare solicitată de consorțiu pentru a stabili legătura fixă și pentru a o pune în funcțiune. Statele consideră că această concluzie este susținută atât de dispozițiile juridice, cât și de rațiunea economică a modelului garanției de stat.
- (247) În ceea ce privește modalitățile juridice, statele susțin că, deși Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia și Banca Națională a Danemarcei sunt responsabile de administrarea practică a acordurilor de garanție în ceea ce privește împrumuturile specifice și modalitățile de finanțare, acestea nu au nicio competență de a refuza consorțiului garanția pentru finanțarea proiectului. În plus, deși Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia și Banca Națională a Danemarcei din când în când emit, reemit sau confirmă garanțiile inițiale față de un anumit creditor, acest lucru nu modifică obligația legală a statelor față de consorțiu de a garanta angajamentele financiare ale consorțiului cu privire la proiect.

⁽¹²⁵⁾ În acest context, ele fac referire la Hotărârea Curții din 3 aprilie 2014, Republica Franceză/Comisia Europeană, C-559/12, EU:C:2014:217.

⁽¹²⁶⁾ Mederer, W., Pesaresi, N. și Van Hoof, N., *EU Competition law: Volume IV, State aid, Book 1* (Legislația UE în domeniul concurenței, Volumul IV, Ajutoarele de stat, Cartea 1), Claeys & Casteels, 2008, p. 566.

⁽¹²⁷⁾ Heidenhain, M., ed., *European State Aid Law: A Handbook* (Legislația europeană în materie de ajutoare de stat: manual), Beck/Hart, 2010, p. 587-588 și Sinnaeve, A. și Slot, P. J., *The new regulation on State aid procedures* (Noul regulament privind procedurile în materie de ajutor de stat), *Common Market Law Review* 36, numărul 6, 1999, pp. 1153-1194, 1161.

- (248) Statele subliniază că formularea dispozițiilor relevante ale acordului interguvernamental, conținutul legislației naționale de punere în aplicare și acordul de consorțiu nu au fost modificate de la adoptarea lor. Întrucât temeiul juridic din care consorțiul își derivă dreptul ca finanțarea sa să fie garantată de stat rămâne neschimbat, statele consideră că garanțiile de stat au fost acordate în mod definitiv și irevocabil consorțiului în momentul în care acesta a obținut un drept legal de a primi finanțare garantată de stat, și anume de la data la care a fost fondat.
- (249) Statele au furnizat detalii suplimentare cu privire la punerea în aplicare a obligației privind garanția de stat solidară a Suediei în contextul afirmației reclamantului potrivit căreia garanțiile suedeze au fost modificate din garanții secundare în garanții personale (considerentul 175). Statele au susținut că obligația inițială privind garanția de stat solidară nu s-a modificat niciodată. Obligația privind garanția de stat față de consorțiu a fost stabilită prin decizia Parlamentului Suediei, ca urmare a acordului interguvernamental. Decizia Parlamentului Suediei a fost ulterior pusă în aplicare prin Decizia Guvernului Suediei din 1 aprilie 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) și prin Decizia Guvernului Suediei din 23 iunie 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3), prin care Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia a fost însărcinat să emită garanții. Niciuna dintre aceste decizii nu reglementează în mod detaliat modul în care trebuiau stabilite clauzele acordurilor de garanție individuale. În schimb, acest lucru urma să fie hotărât și pus în aplicare de Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia. În acest context, nu a existat nicio decizie ulterioară a Parlamentului Suediei și nici o decizie a Guvernului Suediei care ar fi modificat obligația privind garanția de stat stabilită prin decizia Parlamentului Suediei. Actele de garanție individuale servesc la îndeplinirea dreptului deja acordat consorțiului. Într-adevăr, actele de garanție trebuie interpretate ca garanții personale. Totuși, aceasta nu constituie o modificare a obligației de garanție a Suediei față de consorțiu și nu depășește drepturile conferite consorțiului în acordul interguvernamental sau în decizia Parlamentului Suediei. În plus, statele iau act de faptul că Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia nu are competența legală sau mandatul de a modifica sau de a extinde obligația inițială privind garanția de stat solidară – sau de a emite o nouă garanție – fără o nouă hotărâre a guvernului. Modificările formulărilor utilizate în documentele de garanție reemise cu privire la împrumuturile individuale trebuie interpretate ca modalități diferite de punere în aplicare a obligației inițiale privind garanția de stat solidară, și nu ca garanții individuale noi.
- (250) În ceea ce privește punerea în aplicare a obligației privind garanția de stat solidară a Danemarcei, statele au explicat că obligația privind garanția de stat, astfel cum este prevăzută în Legea privind construcția, nu s-a schimbat de la intrarea sa în vigoare. Condițiile de mobilizare nu sunt prevăzute în mod expres în actul legislativ respectiv, prin urmare, în mod implicit, această obligație de garanție va fi considerată „simpler kaution”. Legea daneză privind garanțiile face diferența între „simpler kaution” și „selvskyldnerkaution”. „Simpler kaution” înseamnă că partea care invocă garanția trebuie să demonstreze garantului că principalul obligat (debitorul) nu este în măsură să își respecte obligațiile de plată. În mod normal, aceasta cere fie (i) să se fi stabilit în timpul executării (și anume încercarea părții de a executa o creanță față de activele principalului obligat) că debitorul principal nu este în măsură să își respecte obligațiile de plată atunci când acestea ajung la scadență, fie (ii) ca principalul obligat să fi fost supus unei proceduri de faliment sau unei proceduri de insolvență similare. „Selvskyldnerkaution” înseamnă că partea care invocă garanția poate solicita garantului să plătească dacă principalul obligat nu a efectuat plata la timp. Potrivit jurisprudenței daneze privind garanțiile, o garanție este interpretată, de obicei, drept „simpler kaution”, cu excepția cazului în care există o bază clară pentru interpretarea garanției drept „selvskyldnerkaution”. Prin urmare, cu excepția cazului în care garanția este descrisă în mod clar ca „selvskyldnerkaution”, partea care invocă garanția va trebui să demonstreze garantului că principalul obligat nu este în măsură să își respecte obligațiile de plată atunci când acestea ajung la scadență.
- (251) În practică, condițiile de mobilizare sunt precizate suplimentar în acordurile de garanție emise în cadrul diferitelor tranzacții financiare. Din formularea acestor acorduri de garanție rezultă că sunt necondiționate și, prin urmare, investitorii nu sunt obligați să solicite executarea unei creanțe împotriva consorțiului, ci se pot adresa direct garanților în caz de neplată. Creditorii nu sunt obligați să activeze vreo etapă de insolvență. Pe de altă parte, există o dispoziție specifică în programul EMTN, în împrumuturile BEI și în acordurile-cadru ISDA care reglementează o potențială situație de insolvență. Potrivit acestei dispoziții, toți creditorii se angajează să nu accelereze pregătirile sau procedurile de insolvență și să nu activeze sau să participe la procedura de declarare a falimentului, de reconstrucție, de administrare, de dizolvare etc. atât timp cât garanțiile acoperă obligațiile consorțiului.

- (252) Statele au făcut referire și la decizia finală privind strâmtoarea Fehmarn și în special au subliniat că, în considerentul 253 al deciziei respective, Comisia a precizat că actul care reglementează construirea și exploatarea legăturii fixe peste strâmtoarea Fehmarn conține un angajament clar din partea statului de a finanța costurile de construcție prin împrumuturi de stat și/sau garanții de stat, în cadrul căruia ministrul de finanțe este autorizat să decidă cu privire la combinația de împrumuturi de stat și garanții de stat. Statele au subliniat, de asemenea, considerentul 256 din decizia finală privind strâmtoarea Fehmarn, afirmând că ministrul finanțelor dispune de o marjă de apreciere limitată, numai în ceea ce privește punerea în aplicare a împrumuturilor de stat și a garanțiilor de stat. În cazul Øresund, Banca Națională a Danemarcei și Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia sunt responsabile de administrarea practică a garanțiilor cu privire la împrumuturile specifice și modalitățile de finanțare, fără a avea competența de a refuza să acorde consorțiului garanțiile necesare pentru finanțarea proiectului. Prin urmare, statele susțin că, în cazul Øresund, puterea discreționară a statelor este și mai limitată decât în cazul privind strâmtoarea Fehmarn.
- (253) În plus, statele observă că Comisia a precizat că ajutorul acordat pentru Femern A/S – vehiculul cu destinație specială responsabil cu construirea și exploatarea legăturii fixe peste strâmtoarea Fehmarn – este legat exclusiv de finanțarea planificării și a construirii acestei legături fixe, cu excluderea altor proiecte și activități. Statele susțin că același lucru este valabil și în cazul Øresund. Consorțiul este un „vehicul cu scop special” care nu trebuie să desfășoare alte activități decât cele asociate legăturii fixe. O evaluare globală a domeniului de aplicare al garanțiilor, care să țină seama de faptul că consorțiul nu poate desfășura alte activități, nu ar putea să conducă, în opinia lor, decât la concluzia că garanțiile sunt legate de un anumit proiect.
- (254) Statele concluzionează că, din aceleași motive ca în cazul privind strâmtoarea Fehmarn, este clar că consorțiul nu primește un ajutor nou de fiecare dată când se încheie o nouă tranzacție care este garantată. Prin urmare, decizia finală privind strâmtoarea Fehmarn confirmă opinia statelor potrivit căreia garanțiile de stat ar trebui să fie caracterizate ca două ajutoare individuale ad-hoc acordate la înființarea consorțiului, în 1992.
- (255) Rațiunea economică a modelului garanției de stat este reducerea la minimum a costurilor totale de finanțare a proiectului. Acest obiectiv ar fi compromis dacă fiecare stat ar dispune de o marjă de apreciere în ceea ce privește emiterea unui acord de garanție specific față de consorțiu. Modelul nu ar funcționa ca mecanism de finanțare dacă consorțiul ar trebui să „solicite” statelor o garanție de stat de fiecare dată când consorțiul ar contracta un nou împrumut. De asemenea, nu ar avea sens din punct de vedere economic să se presupună, pe de o parte, că consorțiul prezintă caracteristicile unei „întreprinderi” aflate în concurență cu alți operatori de pe piață și, pe de altă parte, să se presupună că această întreprindere ar fi acceptat responsabilitatea pentru finanțarea legăturii fixe, fără să fi obținut de la început un drept legal clar de a-și finanța costurile de construcție cu garanții de stat. În plus, statele susțin că faptul că acordarea a avut loc în 1992 este confirmat și de realitatea economică, în special de piețele financiare. În rezumatul analizei de credit a consorțiului efectuată de Standard & Poor's la 18 noiembrie 2016 se precizează că „[a]ceste garanții acoperă în mod irevocabil și necondiționat, potrivit formulării lor, întreaga datorie și plata dobânzilor pentru Øresundsbron”. Din acest motiv, Standard & Poor's corelează ratingul datoriei consorțiului cu ratingul pe termen lung pentru Suedia și Danemarca, care este AAA.
- (256) În final, statele argumentează că principiile generale din legislația și jurisprudența Uniunii în materie de ajutoare de stat susțin concluzia că ajutorul derivat din modelul garanției de stat a fost acordat la momentul înființării consorțiului. În opinia lor, angajamentele de a garanta împrumuturile Consorțiului pentru legătura fixă au fost ferme, precise și necondiționate la momentul înființării consorțiului. Prin urmare, ajutorul derivat din modelul garanției de stat a fost acordat în 1992, când consorțiul a obținut un drept legal necondiționat și irevocabil de a utiliza modelul garanției de stat pentru a-și finanța angajamentele legate de proiectul respectiv, chiar dacă aceste acorduri financiare viitoare nu fuseseră încă încheiate (deci chiar dacă garanțiile nu fuseseră încă „plătite” efectiv).

5.4. Calificarea modelului garanției de stat drept ajutor nou sau ajutor existent

- (257) Statele fac referire la articolul 17 alineatul (2) din Regulamentul 2015/1589, care prevede că termenul de prescripție de zece ani (pentru recuperare) începe să curgă din ziua în care ajutorul ilegal a fost acordat beneficiarului ca ajutor individual.

- (258) Statele consideră că termenul de prescripție de zece ani a expirat la 13 februarie 2002, adică la zece ani de la data înființării consorțiului, 13 februarie 1992. Prin urmare, toate ajutoarele legate de modelul garanției de stat sunt ajutoare existente și nu pot fi recuperate.
- (259) În plus, autoritățile suedeze susțin că orice posibil ajutor a fost acordat definitiv înainte de aderarea la Uniune și înainte de intrarea în vigoare a Acordului privind SEE ⁽¹²⁸⁾, la 1 ianuarie 1994. În consecință, garanția de stat solidară furnizată de Suedia este un ajutor existent, în conformitate cu articolul 1 litera (b) punctul (i) din Regulamentul 2015/1589 și cu articolul 144 din Actul de aderare a Austriei, Finlandei și Suediei.
- (260) În opinia statelor, distincția fundamentală dintre „ajutoarele noi” și „ajutoarele existente”, precum și dintre „schemele de ajutor” și „ajutoarele ad-hoc” vizează găsirea unui echilibru între două considerații fundamentale: (i) aplicarea efectivă a normelor privind ajutoarele de stat și (ii) securitatea juridică pentru statele membre, pentru beneficiarul ajutorului și pentru partenerii săi contractuali, care și-au adaptat situația bazându-se pe ajutor.
- (261) Din această perspectivă, statele adaugă că a fost o ipoteză juridică și economică fundamentală pentru lansarea proiectului și pentru suportarea cheltuielilor legate de construirea legăturii fixe, ca consorțiului să i se acorde garanții de stat din partea ambelor state participante și ca aceste garanții de stat să rămână valabile până la rambursarea integrală a datoriei consorțiului.
- (262) În plus, statele observă că orice parte interesată sau concurent potențial ar fi putut depune o plângere la Comisie sau ar fi putut invoca articolul 108 alineatul (3) din TFUE direct în fața instanțelor naționale de la înființarea consorțiului și în termenele prevăzute de dreptul Uniunii și de dreptul intern. După expirarea acestor termene, Comisia nu are competența de a dispune recuperarea sau de a impune măsuri adecvate pentru viitor. Statele susțin că, dacă Comisia ar avea această competență la mai multe decenii de la lansarea proiectului și de la nașterea datoriei, acest lucru ar da naștere unei insecurități juridice inacceptabile pentru consorțiu și pentru state.
- (263) Statele adaugă că practica refinanțării continue a împrumuturilor a asigurat costuri totale minime ale îndatorării și că împrumuturile garantate de stat care, în consecință, sunt contractate în mod continuu nu ar trebui să conducă la un tratament diferit al consorțiului față de cazul în care ar fi ales, în 1992, să contracteze datorii ca împrumuturi garantate de stat pe termen lung care nu ar trebui să fie refinanțate.
- (264) Pe baza argumentelor de mai sus, statele susțin că ajutorul care decurge din modelul garanției de stat a fost acordat în mod definitiv și irevocabil consorțiului la 13 februarie 1992.
- (265) Cu toate acestea, având în vedere punctul de vedere al statelor potrivit căruia ajutorul care decurge din modelul garanției de stat este un ajutor existent și, prin urmare, nu poate fi recuperat, statele s-au angajat să se asigure că Consorțiul va finanța datoriile noi și va refinanța datoria existentă în condițiile pieței. Prin urmare, ajutorul existent pentru consorțiu care decurge din modelul garanției de stat va fi eliminat treptat pe măsură ce expiră instrumentele de datorie restante ale consorțiului. Statele au oferit Comisiei o imagine de ansamblu a tranziției către condițiile pieței pentru datoria rămasă și a profilului de rambursare preconizat. Datoria respectivă va fi refinanțată în condițiile pieței pe măsură ce ajunge la scadență și apare nevoia de refinanțare. Prin urmare, finanțarea viitoare în condițiile pieței va fi implementată treptat atunci când vor apărea nevoi viitoare de refinanțare. Statele au confirmat, în acest context, că, de la pronunțarea Hotărârii Øresund, consorțiul nu a obținut nicio nouă finanțare sau refinanțare garantată de stat (considerentul 116). Prin urmare, în practică, eliminarea treptată a început deja.

⁽¹²⁸⁾ Acordul privind Spațiul Economic European (SEE) (JO L 1, 3.1.1994, p. 3).

5.5. Observații privind normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea

- (266) În ceea ce privește normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, Danemarca susține că, în cazul în care trebuie să se considere că acestea intră sub incidența normelor privind ajutoarele de stat, măsurile ar trebui considerate în principal drept „ajutor existent”.
- (267) Danemarca susține [făcând referire și la argumentele prezentate în contextul SA.38371 (2014/CP)] că Legea privind construcția a stabilit, de la început și având în vedere circumstanțele specifice în care costurile de construcție a infrastructurii implică o nevoie evidentă de planificare pe termen lung a finanțării A/S Øresund, că A/S Øresund ar face obiectul unor norme mai favorabile privind reportarea pierderilor decât în temeiul Legii daneze generale privind evaluarea fiscală (secțiunea 15). Astfel, în notele pregătitoare la Legea privind construcția, legiuitorul a afirmat în mod explicit că motivul pentru acordarea unui termen de prescripție prelungit pentru reportarea pierderilor în 1991 a fost acela că A/S Øresund nu putea beneficia de normele general aplicabile privind reportarea pierderilor (cu un termen de prescripție de cinci ani), din cauza cheltuielilor semnificative, combinate cu o lipsă de profit în perioada construcției. Danemarca observă că pierderile suferite înainte de punerea în funcțiune a legăturii fixe s-au datorat, în esență, dobânzilor aferente împrumuturilor care erau necesare pentru construirea legăturii fixe. Costurile de finanțare (dobânzile) nu fac parte din costurile de achiziție care pot fi capitalizate ca activ în bilanțul consorțiului, pe baza cărora se poate aplica amortizarea. Cu toate acestea, costurile cu dobânzile sunt deductibile ca o cheltuială în conformitate cu regula generală privind deducerea dobânzilor din Legea daneză generală privind impozitarea veniturilor și a bunurilor ⁽¹²⁹⁾ și, prin urmare, privind pierderile generate în faza inițială a proiectului.
- (268) În ceea ce privește norma specială daneză privind amortizarea, Danemarca susține că, în temeiul secțiunii 12 din Legea privind construcția, A/S Øresund a fost acoperită de un temei juridic separat privind amortizarea costurilor inițiale de achiziție ale proiectului. Danemarca a observat că normele de amortizare obișnuite (și anume normele general aplicabile) au fost stabilite în Legea daneză privind amortizarea fiscală. În acest context, Danemarca a făcut referire la notele pregătitoare la Legea privind construcția, care prevăd că dispozițiile respective corespund unor dispoziții similare aplicabile în ceea ce privește „clădirile și alte instalații” în temeiul Legii daneze privind amortizarea fiscală, care era în vigoare la momentul respectiv, și anume secțiunea 22 din Legea consolidată nr. 597 din 16 august 1991. Danemarca a explicat că norma specială daneză privind amortizarea urma să fie considerată o normă practică ce permite un regim uniform pentru toate activele, care era inițial, în orice caz, în detrimentul consorțiului, deoarece tuturor activelor le-a fost aplicată rata de amortizare cea mai puțin favorabilă (alte elemente, cum ar fi utilajele, puteau fi amortizate în mod normal mai rapid decât la 6 %/2 %, dar pentru A/S Øresund, 6 %/2 % se aplica drept valoare maximă).
- (269) În opinia autorităților daneze, normele speciale daneze privind reportarea pierderilor nu pot fi considerate avantaje care trebuie examinate separat de modelul garanției de stat. Normele aplicabile societății A/S Øresund urmăresc același obiectiv ca și modelul garanției de stat, și anume asigurarea finanțării legăturii fixe, la cel mai mic cost. În plus, sumele cuprinse în aceste avantaje fiscale sunt indisolubil legate de modelul garanției de stat, iar efectul net combinat neutralizează orice avantaj fiscal pe care A/S Øresund l-ar fi putut primi. În special, valoarea totală a ajutorului (echivalent subvenție brută) acordat prin modelul garanției de stat este redusă în măsura în care normele speciale daneze privind reportarea pierderilor implică o obligație fiscală mai redusă și, prin urmare, o povară mai mică a datoriei pentru consorțiu. În schimb, dacă A/S Øresund nu ar fi fost supusă normelor speciale, consorțiul ar fi avut o povară a datoriei mai mare și, prin urmare, s-ar fi acordat un ajutor mai mare prin intermediul modelului garanției de stat. Cu alte cuvinte, normele speciale daneze privind reportarea pierderilor care se aplică societății A/S Øresund aveau ca obiectiv principal îmbunătățirea solidității financiare a proiectului, reducând astfel riscul legat de acordarea de împrumuturi consorțiului.
- (270) Danemarca susține, de asemenea, că, dacă vreuna dintre normele speciale daneze privind reportarea pierderilor ar trebui să facă obiectul normelor privind ajutoarele de stat, perioada relevantă pentru a lua în considerare potențialele avantaje ca urmare a normelor privind reportarea pierderilor este limitată la perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2013 și 31 decembrie 2015, adică la trei ani. Pentru perioada care a început cu anul fiscal 2002 și până în anul fiscal 2012 inclusiv nu a existat niciun avantaj, întrucât toate entitățile juridice supuse impozitului danez pe profit își puteau reporta pierderile fără nicio limitare în anii fiscali următori. Norma specială privind reportarea

⁽¹²⁹⁾ „Statsskatteloven”, secțiunea 6 alineatul (1) litera (e).

pierderilor, astfel cum era în vigoare înainte de perioada respectivă, ar trebui considerată ajutor existent acordat odată cu intrarea în vigoare a Legii privind construcția. Danemarca observă, în acest context, că RP 1991-2001 diferă în mod semnificativ de situația aplicabilă în Hotărârea France Télécom. Legea privind construcția a stabilit, încă de la început și având în vedere circumstanțele specifice ale A/S Øresund, că A/S Øresund va face obiectul unor norme mai favorabile privind reportarea pierderilor, având în vedere planificarea pe termen lung a finanțării unei investiții în infrastructură. Avantajul potențial ar trebui considerat ca fiind acordat cel târziu în momentul în care au avut loc pierderile, iar faptul că pierderile sunt utilizate la o dată ulterioară este irelevant pentru a stabili momentul acordării avantajului și, prin urmare, pentru a evalua dacă ajutorul este în prezent ajutor existent. Prin urmare, un astfel de avantaj nu a fost determinat și condiționat de o reglementare anuală a contribuției fiscale precum în cazul France Télécom și nu putea fi eliminat decât prin modificarea legislației.

- (271) Danemarca a furnizat, de asemenea, detalii suplimentare cu privire la declarațiile fiscale anuale ale A/S Øresund, în special la pierderile reportate și utilizate începând din 1992, precum și cu privire la sumele amortizate anual. Danemarca a confirmat că au fost utilizate pierderi care au avut loc cu mai mult de cinci ani înainte (prin urmare, în conformitate cu normele obișnuite, ar fi expirat). În plus, pentru perioada 2013-2015, profiturile au fost compensate în proporție de 100 % cu pierderi reportate, ceea ce nu ar fi fost posibil în temeiul normelor de impozitare obișnuite, din cauza limitei care se aplica. Danemarca a confirmat, de asemenea, că prima amortizare aferentă activelor legăturii fixe a avut loc în ceea ce privește anul fiscal 2004, la o rată de 6 %; la momentul respectiv, rata amortizării în conformitate cu normele de impozitare obișnuite era de 5 %. De asemenea, A/S Øresund a utilizat posibilitatea de a amortiza la 6 % în perioada care a început cu anul fiscal 2008, când rata de amortizare în temeiul normelor de impozitare obișnuite era de 4 %. În plus, Danemarca a confirmat că nivelul total al amortizării acumulate a rămas sub 60 % până în anul fiscal 2015 inclusiv, după care au fost abrogate normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea.

5.6. Compatibilitatea măsurilor de ajutor

- (272) Statele nu au considerat adecvat sau necesar să prezinte observații detaliate referitoare la îndoilele exprimate în decizia de inițiere a procedurii cu privire la compatibilitatea unui posibil ajutor acordat consorțiului, având în vedere poziția lor în ceea ce privește prezența ajutorului de stat și calificarea drept ajutor existent, descrisă în secțiunile 5.2-5.5.

5.7. Încrederea legitimă

- (273) În opinia statelor, în Hotărârea Øresund, Tribunalul nu a adoptat o poziție cu privire la încrederea legitimă pentru perioada ulterioară Hotărârii Aéroports de Paris. Prin urmare, statele nu sunt de acord cu părțile interesate, care au susținut că hotărârea Tribunalului ar trebui interpretată în sensul că încrederea legitimă este exclusă pentru consorțiu și pentru state după 12 decembrie 2000.
- (274) Statele solicită ca, în cazul în care, în urma evaluării ajutorului de stat de către Comisie, devine relevant să se stabilească momentul exact de la care statele și consorțiul nu mai puteau invoca încrederea legitimă, Comisia să ia în considerare împrejurările specifice ale proiectului.
- (275) Mai precis, acestea consideră, pe de o parte, că trebuie să se recunoască încrederea legitimă a consorțiului și a statelor în ceea ce privește măsurile anterioare Hotărârii Aéroports de Paris și, prin urmare, pe parcursul întregii faze de construcție în care a luat naștere datoria consorțiului. Ulterior, statele și consorțiul au dispus de o marjă redusă de manevră pentru a modifica modelul de finanțare. Statele susțin că, într-o astfel de situație, pentru a fi efectivă, încrederea legitimă obținută anterior hotărârii respective trebuie să continue să producă efecte după data pronunțării hotărârii. Ca atare, chiar dacă statele și consorțiul nu se pot prevala de încrederea legitimă după luna decembrie 2000, așteptările consorțiului cu privire la modul în care putea să își finanțeze și refinanțeze datoria aferentă construcției au fost create anterior Hotărârii Aéroports de Paris. În cazul în care această hotărâre ar elimina posibilitatea consorțiului de a se (re)finanța cu garanții de stat, acest lucru ar amenința efectiv continuarea activității consorțiului și, în practică, ar elimina retroactiv încrederea legitimă a statelor și a consorțiului înainte de luna decembrie 2000.

- (276) În al doilea rând, timp de peste 20 de ani de la acordul de consorțiu din 1992 și timp de peste 12 ani de la punerea în funcțiune a legăturii fixe, niciuna dintre părțile interesate (inclusiv reclamantul) nu s-a plâns de garanțiile de stat aflate la dispoziția consorțiului sau de normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea.
- (277) În al treilea rând, Hotărârea Aéroports de Paris nu a oferit consorțiului sau statelor niciun motiv să creadă că legătura fixă intra sub incidența normelor privind ajutoarele de stat. Hotărârea a fost foarte specifică și, la momentul respectiv, a fost tratată ca o cauză privind sectorul aeroportuar, legată de liberalizarea acestui sector. În plus, astfel cum se menționează în considerentul 276, nici Comisia, nici vreun terț nu au oferit consorțiului sau statelor motive să se îndoiască de legalitatea finanțării consorțiului timp de peste 12 ani de la începerea exploatarei legăturii fixe.
- (278) Prin urmare, având în vedere aceste trei argumente și împrejurările specifice ale cazului de față, statele susțin, în primul rând, că măsurile de ajutor de care a beneficiat consorțiul după Hotărârea Aéroports de Paris și până la rambursarea integrală a datoriei pentru construcție ar trebui să facă, de asemenea, obiectul încrederii legitime. În caz contrar, încrederea legitimă a consorțiului și a statelor înainte de luna decembrie 2000 ar fi lipsită de sens.
- (279) În al doilea rând, în orice caz, statele consideră că încrederea legitimă a continuat până la anularea de către Tribunal a deciziei din 2014, la 19 septembrie 2018, întrucât nici consorțiul, nici statele nu au înțeles, înainte de această dată, că examinarea efectuată de Comisie în decizia din 2014 era insuficientă.
- (280) În al treilea rând, în orice caz, statele consideră că consorțiul și statele aveau încredere legitimă până la adoptarea de către Comisie a deciziei sale din 2014, care a fost ulterior contestată în fața Tribunalului, întrucât scrisorile din 1995 produceau aceleași efecte juridice ca o decizie privind inexistența unui ajutor. Întrucât scrisoarea respectivă nu a fost contestată și nici nu a fost pusă sub semnul întrebării de către Comisie înainte de decizia din 2014, statele se bucurau de încredere legitimă.
- (281) În al patrulea rând, în orice caz, statele consideră că consorțiul și statele aveau încredere legitimă cel puțin până la primirea scrisorii Comisiei din 13 mai 2013, prin care a fost transmisă plângerea.

5.8. Măsuri orientate spre viitor

- (282) Statele consideră că niciuna dintre măsurile orientate spre viitor sau dintre măsurile corective structurale propuse de reclamant nu are temei juridic în legislația Uniunii privind ajutoarele de stat și, prin urmare, acestea nu ar trebui să fie luate în considerare. Statele observă, în acest context, că articolul 345 din TFUE prevede că TFUE nu aduce atingere regimului proprietății în statele membre. Potrivit jurisprudenței⁽¹³⁰⁾, statele membre sunt libere să stabilească, în sistemele lor interne, regimul proprietății, inclusiv dacă doresc să înființeze societăți de stat.
- (283) În contextul afirmației reclamantului potrivit căreia consorțiul ar continua să beneficieze de un avantaj semnificativ chiar și după ce statele încetează să emită garanții de stat specifice din cauza exceptării de la normele privind falimentul (considerentul 222), statele au susținut că nimic nu împiedică, în principiu, consorțiul să facă obiectul procedurilor obișnuite de faliment în temeiul legislației daneze sau suedeze. Acest lucru este ilustrat în mod clar de observația că există o referire specifică la o potențială situație de insolvență în programul EMTN, în împrumuturile BEI și în acordurile-cadru ISDA (considerentul 251).

⁽¹³⁰⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 20 martie 1985, Italia/Comisia, C-41/83, EU:C:1985:120, punctul 22 și Hotărârea Curții de Justiție din 30 aprilie 1974, Sacchi, C-155/73, EU:C:1974:40, punctul 14.

6. EVALUAREA MĂSURILOR

6.1. Evaluarea existenței unui ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE

- (284) Articolul 107 alineatul (1) din TFUE prevede că „[...] sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre”.
- (285) Pe baza acestei dispoziții, calificarea unei măsuri drept ajutor de stat necesită îndeplinirea următoarelor condiții cumulative: (i) beneficiarul măsurii este o întreprindere; (ii) măsura este imputabilă statului și este finanțată din resurse de stat; (iii) măsura conferă un avantaj selectiv beneficiarilor săi și (iv) măsura denaturează sau amenință să denatureze concurența și este susceptibilă să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre.
- (286) Decizia de inițiere a procedurii a exprimat, în considerentul 100, opinia preliminară a Comisiei potrivit căreia garanțiile de stat acordate de state consorțiului pentru finanțarea legăturii fixe, precum și normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

6.1.1. Activitatea economică și noțiunea de întreprindere

- (287) Comisia observă că normele privind ajutorul de stat se aplică doar în cazul în care beneficiarul ajutorului este o „întreprindere”. Curtea de Justiție a definit în mod sistematic întreprinderile ca fiind entități care desfășoară o activitate economică, indiferent de statutul juridic și de modul de finanțare a acestora ⁽¹³¹⁾. O activitate economică este orice activitate care constă în oferirea de bunuri și/sau de servicii pe o anumită piață ⁽¹³²⁾. O entitate care desfășoară atât activități economice, cât și activități fără caracter economic trebuie considerată ca fiind o întreprindere numai în ceea ce privește prima categorie de activități ⁽¹³³⁾.
- (288) În plus, pentru ca o anumită activitate să fie calificată drept activitate economică, este irelevant dacă un investitor privat ar fi putut desfășura aceeași activitate ⁽¹³⁴⁾. Dacă o entitate desfășoară activități economice, indiferent de statutul său juridic sau de modul în care este finanțată, ea reprezintă o întreprindere în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, iar avantajelor financiare acordate entității respective de către stat sau prin intermediul resurselor de stat li se pot aplica normele privind ajutoarele de stat ⁽¹³⁵⁾.
- (289) În plus, instanțele Uniunii au statuat că prestațiile furnizate în mod normal în schimbul unei remunerații pot fi calificate drept activitate economică și că caracteristica esențială a remunerației constă în faptul că aceasta reprezintă contravaloarea economică a prestației în cauză ⁽¹³⁶⁾. Rezultă că natura activității desfășurate este cea care determină dacă o entitate este o întreprindere în sensul legislației privind ajutoarele de stat.

⁽¹³¹⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 12 septembrie 2000, Pavlov și alții/Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, cauzele conexe C-180/98 până la C-184/98, EU:C:2000:428, punctul 74; Hotărârea Curții de Justiție din 10 ianuarie 2006, Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato și Cassa di Risparmio di San Miniato SpA, C-222/04, EU:C:2006:8, punctul 107.

⁽¹³²⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 16 iunie 1987, Comisia/Italia, 118/85, EU:C:1987:283, punctul 7; Hotărârea Curții de Justiție din 18 iunie 1998, Comisia/Republica Italiană, C-35/96 EU:C:1998:303, punctul 36; Hotărârea Curții de Justiție din 12 septembrie 2000, Pavlov și alții/Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, cauzele conexe C-180/98 până la C-184/98, EU:C:2000:428, punctul 75.

⁽¹³³⁾ Hotărârea Aéroports de Paris, punctul 108.

⁽¹³⁴⁾ A se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 19 februarie 2002, Wouters, Savelbergh și Price Waterhouse Belastingadviseurs BV/Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten, C-309/99, EU:C:2002:98, punctul 58.

⁽¹³⁵⁾ Hotărârea Curții din 17 februarie 1993, Christian Poucet/Assurances Générales de France și Caisse Mutuelle Régionale du Languedoc-Roussillon și Daniel Pistre/Cancave, cauzele conexe C-159/91 și C-160/91, EU:C:1993:63, punctul 17.

⁽¹³⁶⁾ Hotărârea Tribunalului din 20 septembrie 2019, Havenbedrijf Antwerpen și Maatschappij van de Brugse Zeehaven/Comisia, T-696/17 EU:T:2019:652, punctul 75.

- (290) În Hotărârea Aéroports de Paris ⁽¹³⁷⁾, Tribunalul a statuat că exploatarea unui aeroport trebuie considerată drept o activitate economică. Ulterior, în Hotărârile Leipzig/Halle s-a concluzionat că, dacă o pistă a unui aeroport va fi utilizată pentru activități economice, construirea ei constituie, de asemenea, o activitate economică și, prin urmare, finanțarea sa se poate încadra în domeniul de aplicare al normelor privind ajutoarele de stat. Deși cauzele respective se referă în mod specific la aeroporturi, principiile dezvoltate de instanțele Uniunii par să fie aplicabile și în cazul construirii altor infrastructuri legate în mod indisolubil de o activitate economică ⁽¹³⁸⁾, ⁽¹³⁹⁾, astfel cum a confirmat Tribunalul în Hotărârea privind porturile belgiene ⁽¹⁴⁰⁾.
- (291) Comisia a afirmat deja, în considerentele 74-76 din decizia de inițiere a procedurii, că s-ar putea considera, *prima facie*, că consorțiul desfășoară o activitate economică și ar trebui să fie considerat o întreprindere. Statele susțin că consorțiul nu este o întreprindere, întrucât nu desfășoară o activitate economică (secțiunea 5.2.2). În opinia statelor, construirea și exploatarea legăturii fixe sunt exemple clasice de exercitare a prerogativelor de autoritate publică, care nu intră și nu ar trebui să intre sub incidența articolului 107 alineatul (1) din TFUE.
- (292) Într-adevăr, articolul 107 alineatul (1) din TFUE nu se aplică atunci când statul acționează „prin exercitarea prerogativelor de autoritate publică” ⁽¹⁴¹⁾ sau în cazurile în care entitățile publice acționează în calitatea lor de autorități publice ⁽¹⁴²⁾. Se poate considera că o entitate acționează prin exercitarea prerogativelor de autoritate publică în cazul în care activitatea respectivă face parte din funcțiile esențiale ale statului sau este legată de acele funcții prin natura sa, prin obiectivul său și prin normele care i se aplică ⁽¹⁴³⁾.
- (293) Comisia consideră că este necesară o evaluare globală și că, pentru a se considera că acționează prin exercitarea prerogativelor de autoritate publică, activitatea consorțiului ar trebui să fie legată de funcțiile esențiale ale statului prin natura sa, prin obiectivul său și prin normele care i se aplică. Numai activitățile fără caracter economic pot intra sub incidența noțiunii de exercitare a prerogativelor de autoritate publică ⁽¹⁴⁴⁾.
- (294) Potrivit jurisprudenței constante ⁽¹⁴⁵⁾, calificarea drept activitate economică ar trebui să se bazeze pe elemente de fapt, și anume pe furnizarea de bunuri sau servicii pe o anumită piață. Consorțiul, în calitate de proprietar și operator al infrastructurii legăturii fixe, este activ pe piața furnizării unui serviciu de transport cetățenilor și întreprinderilor în schimbul unei remunerații: consorțiul va percepe o taxă (taxă de trecere) de la utilizatorii tronsonului rutier al legăturii fixe pentru traversarea strâmtorii Øresund; în plus, Administrația Transporturilor din Suedia și Administrația Națională a Căilor Ferate din Danemarca plătesc o taxă pentru utilizarea infrastructurii feroviare pe legătura fixă. Veniturile consorțiului provenite din transportul rutier și feroviar sunt destinate să finanțeze costul total al planificării, proiectării, construirii, întreținerii și exploatarea legăturii fixe, precum și costurile de construcție a conexiunilor rutiere și feroviare ale hinterlandului, prin distribuirea de dividende către societățile-mamă (considerentul 70).

⁽¹³⁷⁾ Punctul 125, confirmat de Curtea de Justiție în Hotărârea din 24 octombrie 2002, Aéroports de Paris/Comisia, C-82/01 P, EU:C:2002:617.

⁽¹³⁸⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 14 ianuarie 2015, Eventech/The Parking Adjudicator, C-518/13, EU:C:2015:9, punctul 42; Hotărârea Tribunalului din 15 martie 2018, Naviera Armas/Comisia, T-108/16, EU:T:2018:145, punctul 119.

⁽¹³⁹⁾ A se vedea, de asemenea, punctul 202 din Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO C 262, 19.7.2016, p. 1).

⁽¹⁴⁰⁾ Hotărârea Tribunalului din 20 septembrie 2019, Havenbedrijf Antwerpen și Maatschappij van de Brugse Zeehaven/Comisia, T-696/17, EU:T:2019:652, punctele 98-107.

⁽¹⁴¹⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 16 iunie 1987, Comisia/Italia, 118/85, EU:C:1987:283, punctele 7 și 8.

⁽¹⁴²⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 4 mai 1988, Bodson, 30/87, EU:C:1988:225, punctul 18.

⁽¹⁴³⁾ A se vedea, în special, Hotărârea Curții de Justiție din 19 ianuarie 1994, SAT/Eurocontrol, C-364/92, EU:C:1994:7, punctul 30 și Hotărârea Curții de Justiție din 18 martie 1997, Calì & Figli, C-343/95, EU:C:1997:160, punctele 22 și 23.

⁽¹⁴⁴⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 26 martie 2009, SELEX Sistemi Integrati SpA/Comisia, C-113/07 P, EU:C:2009:191, punctul 70.

⁽¹⁴⁵⁾ De exemplu, Hotărârea Curții de Justiție din 16 iunie 1987, Comisia/Italia, EU:C:1987:283, punctul 7.

- (295) Ar trebui remarcat faptul că consorțiului nu i s-au acordat prerogative specifice de autoritate publică în ceea ce privește construirea și exploatarea legăturii fixe, ci va construi și va exploata infrastructura în calitate de operator economic. Construirea și exploatarea comercială a proiectelor mari de infrastructură nu constituie, în sine, o exercitare a prerogativelor de autoritate publică, iar construirea și exploatarea legăturii fixe sunt guvernate de o logică economică, având în vedere că aceasta este finanțată într-o măsură foarte mare din taxele plătite de utilizatori ⁽¹⁴⁶⁾. Într-adevăr, activitățile consorțiului sunt foarte diferite de cele care erau considerate în trecut ca parte a activităților de autoritate publică, cum ar fi armata sau poliția, siguranța și controlul navigației aeriene, controlul și siguranța traficului maritim, supravegherea antipoluare, organizarea, finanțarea și asigurarea executării pedepselor cu închisoarea, dezvoltarea și revitalizarea domeniului public de către autoritățile publice și colectarea datelor care urmează să fie utilizate în scopuri publice pe baza unei obligații legale impuse întreprinderilor vizate de a dezvălui aceste date ⁽¹⁴⁷⁾.
- (296) Există o piață pentru traversarea zonei strâmtorii Øresund, în special deoarece serviciul era deja furnizat în schimbul unei remunerații de către un operator existent de transport cu feribotul, care este o întreprindere privată ce își desfășoară activitatea în condițiile pieței. Prin urmare, serviciile de transport furnizate de consorțiu concurează cu serviciile de transport furnizate de operatorii de transport cu feribotul. Comisia nu acceptă argumentul statelor, rezumat în considerentul 239, potrivit căruia nu se poate considera că consorțiul concurează cu serviciile de transport cu feribotul. După cum recunosc statele, politica de prețuri a consorțiului poate afecta în mod semnificativ activitatea reclamantului. Indiferent dacă consorțiul a fost conceput cu intenția de a concura sau nu cu serviciul de transport cu feribotul ⁽¹⁴⁸⁾, acesta oferă un serviciu de traversare a strâmtorii Øresund, ceea ce afectează în mod direct poziția concurențială a operatorilor deja stabiliți pe piață. Prin urmare, Comisia concluzionează că consorțiul, prin exploatarea legăturii fixe, desfășoară o activitate economică.
- (297) În plus, Comisia observă că o activitate care constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață nu dobândește caracterul exercitării prerogativelor de autoritate publică pentru simplul motiv că un stat membru a ales să acorde unei entități publice un monopol pentru a oferi bunurile sau serviciile în cauză ⁽¹⁴⁹⁾. În acest sens, Comisia reamintește că existența sau inexistența unei piețe pentru anumite servicii poate depinde de modul în care serviciile respective sunt organizate în statul membru în cauză și că, în funcție de opțiunile politice sau de evoluțiile economice, clasificarea unei anumite activități poate varia în timp ⁽¹⁵⁰⁾. Cu toate acestea, simplul fapt că o societate publică intră în competența unui ministru nu exclude posibilitatea să se considere că aceasta desfășoară o activitate economică ⁽¹⁵¹⁾. În plus, simplul fapt că o entitate este constituită pe baza unui acord internațional nu înseamnă că activitatea desfășurată de această entitate este exercitarea prerogativelor de autoritate publică; acest lucru trebuie evaluat de la caz la caz, având în vedere activitatea desfășurată de entitatea respectivă ⁽¹⁵²⁾. Comisia consideră că întrebarea esențială este dacă, prin exploatarea legăturii fixe, consorțiul furnizează un bun sau un serviciu pe o piață. Comisia observă că răspunsul este în mod clar, afirmativ, astfel cum s-a arătat mai sus.

⁽¹⁴⁶⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 29 octombrie 1980, Van Landewyck, cauzele conexe 209/78 până la 215/78 și 218/78, EU:C:1980:248, punctul 88; Hotărârea Curții de Justiție din 16 noiembrie 1995, FFSA și alții, C-244/94, EU:C:1995:392, punctul 21; Hotărârea Curții de Justiție din 1 iulie 2008, MOTOE, C-49/07, EU:C:2008:376, punctele 27 și 28.

⁽¹⁴⁷⁾ Decizia Comisiei din 7 decembrie 2011 privind ajutorul de stat SA.32820 (2011/NN) – Regatul Unit – Ajutor pentru serviciile de medicină legală (JO C 29, 2.2.2012, p. 4), punctul 8; Hotărârea Curții de Justiție din 19 ianuarie 1994, SAT Fluggesellschaft mbH/Eurocontrol, C-364/92, EU:C:1994:7, punctul 27; Hotărârea Curții de Justiție din 26 martie 2009, Selex Sistemi Integrati/Comisia, C-113/07 P, EU:C:2009:191, punctul 71; Decizia Comisiei din 16 octombrie 2002 privind ajutorul de stat N 438/02 – Belgia – Ajutor acordat autorităților portuare (JO C 284, 21.11.2002, p. 2); Hotărârea Curții de Justiție din 18 martie 1997, Calì & Figli, C-343/95, EU:C:1997:160, punctul 22; Decizia Comisiei din 19 iulie 2006 privind ajutorul de stat N 140/06 – Lituania – Acordarea de subvenții pentru întreprinderile de stat din cadrul penitenciarelor (JO C 244, 11.10.2006, p. 12); Decizia Comisiei din 27 martie 2014 privind ajutorul de stat SA.36346 – Germania – Schema GRW de amenajare a terenurilor pentru uz industrial și comercial (JO C 141, 9.5.2014, p. 1); Hotărârea Curții de Justiție din 12 iulie 2012, Compass-Datenbank GmbH, C-138/11, EU:C:2012:449, punctul 40.

⁽¹⁴⁸⁾ A se vedea și Hotărârea Tribunalului din 20 septembrie 2019, Havenbedrijf Antwerpen și Maatschappij van de Brugse Zeehaven/Comisia, T-696/17, EU:T:2019:652, punctul 100, în care Tribunalul a respins afirmația potrivit căreia absența concurenței înseamnă că o activitate nu putea fi calificată drept economică.

⁽¹⁴⁹⁾ A se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții de Justiție din 23 aprilie 1991, Höfner și Elser/Macrotron, C-41/90, EU:C:1991:161, punctele 22-23.

⁽¹⁵⁰⁾ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO C 262, 19.7.2016, p. 1), punctul 13 (și jurisprudența citată).

⁽¹⁵¹⁾ Hotărârea Aéroports de Paris, punctul 109.

⁽¹⁵²⁾ A se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții de Justiție din 19 ianuarie 1994, SAT Fluggesellschaft mbH/Eurocontrol, C-364/92, EU:C:1994:7, în special punctul 19.

- (298) În plus, Comisia observă că, chiar dacă s-ar putea constata că consorțiul exercită anumite prerogative de autoritate publică, acest lucru nu exclude, în sine, ca celelalte ramuri de activitate ale sale să constituie o activitate economică. Din jurisprudența constantă reiese că o entitate poate, în paralel, să desfășoare o activitate economică și o prerogativă de autoritate publică ⁽¹⁵³⁾.
- (299) În orice caz, este clar că autoritățile statelor au decis să introducă un mecanism de piață, întrucât legătura fixă a fost dintotdeauna menită să fie utilizată ca infrastructură exploatată din punct de vedere comercial, finanțată prin taxe ⁽¹⁵⁴⁾. Acest lucru contrazice argumentul potrivit căruia activitatea consorțiului ar reprezenta exercitarea prerogativelor de autoritate publică.
- (300) Prin urmare, Comisia consideră că exploatarea legăturii fixe constituie o activitate economică.
- (301) Având în vedere jurisprudența menționată în considerentul 290, construirea unei infrastructuri legate în mod indisolubil de această activitate economică constituie de asemenea o activitate economică. Din acordul interguveramental (considerentul 61) reiese în mod clar că construirea legăturii fixe nu poate fi disociată de exploatarea sa viitoare. În plus, acordul de consorțiu (considerentul 66) consideră construirea și exploatarea legăturii fixe ca fiind un singur proiect. Pe această bază, Comisia constată că construirea legăturii fixe este indisolubil legată de exploatarea sa. Întrucât exploatarea legăturii fixe constituie o activitate economică, și construirea acesteia constituie o activitate economică.
- (302) Prin urmare, Comisia concluzionează că, în cadrul procesului de construire și exploatare a legăturii fixe, consorțiul desfășoară activități economice. În consecință, consorțiul trebuie considerat o întreprindere în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE în ceea ce privește aceste activități.

6.1.2. Resursele de stat și imputabilitatea statelor

- (303) În ceea ce privește originea publică a avantajelor care rezultă din aplicarea măsurilor, conceptul de ajutor de stat este mai vast decât cel de subvenție. Acest lucru se datorează faptului că această noțiune cuprinde nu doar prestații pozitive, precum subvențiile și injecțiile de capital, ci și măsuri care, sub diferite forme, diminuează costurile care sunt incluse în mod normal în bugetul unei întreprinderi și care, astfel, fără a fi subvenții în sensul strict al termenului, sunt de aceeași natură și au efecte identice ⁽¹⁵⁵⁾.
- (304) Decizia de inițiere a procedurii a concluzionat cu titlu preliminar, în considerentul 79, că garanțiile de stat acordate de Danemarca și Suedia fără plata vreunei taxe, precum și normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea acordate consorțiului de către Danemarca implică resurse de stat și sunt imputabile statelor. Acest lucru nu a fost contestat de state sau de vreuna dintre părțile interesate.
- (305) O măsură prin care autoritățile publice acordă anumitor întreprinderi un tratament fiscal avantajos, deși nu presupune un transfer pozitiv de fonduri, îi pune pe beneficiari într-o situație financiară mai favorabilă decât a celorlalți contribuabili și constituie un transfer din resursele statului ⁽¹⁵⁶⁾.

⁽¹⁵³⁾ A se vedea Hotărârea Curții de Justiție din 24 octombrie 2002, Aéroports de Paris/Comisia, C-82/01 P, EU:C:2002:617, punctele 76-78 și, în acest sens, Hotărârea Curții de Justiție din 19 decembrie 2012, Mitteldeutsche Flughafen AG și Flughafen Leipzig-Halle GmbH/Comisia, C-288/11, EU:C:2012:821, punctul 43.

⁽¹⁵⁴⁾ Spre deosebire de un serviciu prestat cu titlu gratuit, a se vedea Hotărârea Curții de Justiție din 14 ianuarie 2015, Eventech/The Parking Adjudicator, C-518/13, EU:C:2015:9, punctul 43.

⁽¹⁵⁵⁾ A se vedea, printre altele, Hotărârea Curții de Justiție din 8 noiembrie 2001, Adria-Wien Pipeline GmbH și Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH/Finanzlandesdirektion für Kärnten, C-143/99, EU:C:2001:598, punctul 38; Hotărârea Curții de Justiție din 15 iulie 2004, Spania/Comisia, C-501/00, EU:C:2004:438, punctul 90 și jurisprudența citată în acesta; Hotărârea Curții de Justiție din 15 decembrie 2005, Italia/Comisia, C-66/02, EU:C:2005:768, punctul 77; Hotărârea Curții de Justiție din 10 ianuarie 2006, Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze, C-222/04, EU:C:2006:8, punctul 131 și jurisprudența citată în acesta.

⁽¹⁵⁶⁾ A se vedea, de exemplu, Hotărârea Curții de Justiție din 15 martie 1994, Banco Exterior de España, C-387/92, EU:C:1994:100, punctul 14; Hotărârea Curții de Justiție - 9 octombrie 2014, Ministerio de Defensa și Navantia, C-522/13, EU:C:2014:2262.

- (306) În plus, crearea unui risc de generare a unei sarcini suplimentare pentru stat în viitor, prin constituirea unei garanții în condiții care nu corespund cu condițiile pieței, este suficientă pentru a fi considerată ca transfer din resursele statului ⁽¹⁵⁷⁾. Același lucru este valabil, de exemplu, atunci când garanțiile sunt acordate de un stat membru, fără a se solicita beneficiarului garanției plata unei prime în condițiile pieței.
- (307) Prin urmare, Comisia concluzionează că mecanismul modelului garanției de stat, care obligă statele să garanteze instrumentele financiare pentru finanțarea legăturii fixe, fără plata vreunei taxe, implică resurse de stat daneze și suedeze și că normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea implică resurse de stat daneze. Întrucât modelul garanției de stat a fost instituit de Danemarca și Suedia, el este imputabil statelor. În mod similar, normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea decurg din Legea privind construcția, care este un act legislativ adoptat de Danemarca; prin urmare, ele sunt imputabile Danemarcei.

6.1.3. *Avantaj economic selectiv*

- (308) Conform jurisprudenței constante, pentru a stabili dacă o măsură de stat constituie ajutor de stat, trebuie să se determine dacă întreprinderea beneficiară primește un avantaj economic pe care nu l-ar fi obținut în condiții normale de piață, și anume în absența intervenției statului ⁽¹⁵⁸⁾. Doar efectul măsurii asupra întreprinderii este relevant, și nu cauza sau obiectivul intervenției statului ⁽¹⁵⁹⁾. Pentru a evalua acest aspect, ar trebui să se compare situația financiară a întreprinderii în urma punerii în aplicare a măsurii cu situația financiară în care s-ar fi aflat aceasta dacă măsura nu ar fi fost pusă în aplicare.
- (309) În plus, pentru a intra sub incidența articolului 107 alineatul (1) din TFUE, o măsură de stat trebuie să favorizeze „anumite întreprinderi sau producerea anumitor bunuri”. Prin urmare, nu toate măsurile care favorizează operatorii economici se încadrează în noțiunea de ajutor, ci numai cele care acordă un avantaj în mod selectiv anumitor întreprinderi sau categorii de întreprinderi sau anumitor sectoare economice.
- (310) Comisia observă, de asemenea, că o măsură de ajutor unică poate fi constituită din elemente coroborate cu condiția ca acestea să fie, având în vedere succesiunea lor în timp, finalitatea lor și situația întreprinderii la momentul intervenției lor, atât de strâns legate între ele, încât să fie imposibilă disocierea lor. În acest context, o coroborare de elemente poate fi calificată drept ajutor de stat în cazul în care statul acționează astfel încât să protejeze unul sau mai mulți operatori deja prezenți pe piață ⁽¹⁶⁰⁾.

6.1.3.1. Modelul garanției de stat

- (311) O garanție publică, acordată în condiții preferențiale, poate acorda împrumutatului un avantaj, permițându-i să împrumute la o rată a dobânzii care nu ar fi putut fi obținută pe piață în absența garanției ⁽¹⁶¹⁾. În conformitate cu articolul 12 din acordul interguvernamental, statele s-au angajat să garanteze în solidar toate împrumuturile și alte instrumente financiare contractate de consorțiu în legătură cu finanțarea legăturii fixe. Consorțiul nu este obligat să plătească o primă anuală de garanție pentru datoria restantă acoperită de modelul garanției de stat, astfel cum se prevede în protocolul adițional la Acordul interguvernamental (considerentul 85). Acordul de consorțiu reamintește această obligație privind garanția de stat solidară pentru împrumuturile consorțiului (considerentul 90). Statele nu au furnizat nicio dovadă că absența unei prime de garanție este în conformitate cu condițiile pieței; ele nici măcar nu susțin că aceasta ar fi situația. Întrucât beneficiul unei garanții constă în faptul că riscul asociat garanției este

⁽¹⁵⁷⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 1 decembrie 1998, Ecotrade Srl/Altiforni e Ferriere di Servola SpA (AFS), C-200/97, EU:C:1998:579, punctul 41; Hotărârea Curții de Justiție din 19 martie 2013, Bouygues și Bouygues Télécom/Comisia și alții, cauzele conexate C-399/10 P și C-401/10 P, EU:C:2013:175, punctele 137, 138 și 139.

⁽¹⁵⁸⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 11 iulie 1996, Syndicat français de l'Express international (SFEI) și alții/La Poste și alții, C-39/94, EU:C:1996:285, punctul 60; Hotărârea Curții de Justiție din 29 aprilie 1999, Spania/Comisia, C-342/96, EU:C:1999:210, punctul 41.

⁽¹⁵⁹⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 2 iulie 1974, Italia/Comisia, C-173/73, EU:C:1974:71, punctul 13.

⁽¹⁶⁰⁾ Hotărârea Tribunalului din 12 noiembrie 2013, MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt./Comisia, T-499/10, EU:T:2013:592, punctul 67.

⁽¹⁶¹⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 8 decembrie 2011, Residex Capital/Gemeente Rotterdam, C-275/10, EU:C:2011:814, punctul 39.

suportat de garant, respectivul garant ar fi remunerat, în mod normal, printr-o primă adecvată pentru o astfel de asumare a riscului. Există în mod clar un risc asociat garanțiilor pentru finanțarea legăturii fixe și, prin urmare, astfel de garanții nu ar fi disponibile pe piață fără cerința de a plăti o primă. În Hotărârea Øresund ⁽¹⁶²⁾, Tribunalul a statuat că acordarea unei garanții în condiții care nu corespund celor de pe piață este, în general, de natură să confere un avantaj beneficiarului. În plus, în cazul de față, statele au depășit simpla acordare a unei garanții consorțiului în condiții care nu se bazează pe piață, în realitate asumându-și o obligație legală de a garanta toate împrumuturile consorțiului în legătură cu finanțarea legăturii fixe, fără a impune vreo compensație statelor care își asumă riscurile asociate acestei obligații. Comisia observă că, în calitate de beneficiar al acestei obligații, consorțiul ar fi beneficiat de un avantaj imediat, începând cu momentul în care a fost acordată această obligație, în măsura în care avea un drept executoriu la garanții de stat pentru toate nevoile sale de împrumut în legătură cu finanțarea legăturii fixe. În consecință, Comisia constată că, prin instituirea unui model al garanției de stat prin asumarea obligației de a garanta instrumentele financiare pentru finanțarea legăturii fixe fără a solicita plata unei prime de garanție în condițiile pieței, statele au conferit consorțiului un avantaj sub forma unor costuri de finanțare mai mici.

- (312) În conformitate cu jurisprudența constantă, atunci când statele membre adoptă măsuri care oferă beneficii unor entități specifice, identificarea unui avantaj permite, în principiu, să se prezume selectivitatea acestuia ⁽¹⁶³⁾. Aceasta se întâmplă deoarece, în mod normal, este ușor să se concluzioneze că astfel de măsuri au un caracter selectiv, întrucât rezervă un tratament favorabil pentru una sau pentru câteva întreprinderi ⁽¹⁶⁴⁾. În cazul de față, dat fiind că avantajul privește în mod specific consorțiul, modelul garanției de stat constituie un avantaj selectiv în favoarea consorțiului în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

6.1.3.2. Normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea

- (313) În Danemarca, parteneriatele, cum este consorțiul, sunt considerate a fi entități transparente din punct de vedere fiscal. Aceasta înseamnă că normele fiscale daneze se aplică numai partenerului danez din consorțiu, A/S Øresund, nu și consorțiului în sine (considerentul 118). În acest context, Comisia trebuie mai întâi să evalueze dacă consorțiul ar trebui considerat beneficiar al normelor speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea (a se vedea în continuare considerentele 314-319). În al doilea rând, Comisia trebuie să evalueze în ce măsură normele respective au conferit beneficiarului un avantaj selectiv pe care acesta nu l-ar fi obținut în temeiul normelor de impozitare obișnuite (a se vedea în continuare considerentele 320-347).

6.1.3.2.1. Beneficiarul normelor speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea

- (314) Pentru a stabili entitatea care ar trebui considerată beneficiară a normelor speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, Comisia observă că, în scopul aplicării normelor privind ajutoarele de stat, se poate considera că mai multe entități juridice distincte formează o singură unitate economică în ceea ce privește o activitate economică. În consecință, această unitate economică este considerată a fi întreprinderea în cauză. În acest sens, Curtea de Justiție consideră ca fiind relevantă existența unei participații de control și a altor legături funcționale, economice sau organice ⁽¹⁶⁵⁾.

⁽¹⁶²⁾ Punctul 120.

⁽¹⁶³⁾ Hotărârea Tribunalului din 13 decembrie 2017, Republica Elenă/Comisia, T-314/15, EU:T:2017:903, punctele 78 și 79.

⁽¹⁶⁴⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 4 iunie 2015, Comisia/MOL, C-15/14 P, EU:C:2015:362, punctul 60 și următoarele; Concluziile avocatului general Mengozzi din 27 iunie 2013 în cauza Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:442, punctul 52.

⁽¹⁶⁵⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 16 decembrie 2010, AceaElectrabel Produzione SpA/Comisia, C-480/09 P, EU:C:2010:787, punctele 47-55; Hotărârea Curții de Justiție din 10 ianuarie 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA și alții, C-222/04, EU:C:2006:8, punctul 112.

- (315) Comisia consideră că, în scopul activității economice a legăturii fixe, A/S Øresund, în măsura în care este implicată în activitatea economică respectivă, și consorțiul formează o singură întreprindere. Consorțiul este un parteneriat între o societate cu răspundere limitată înființată de statul danez (A/S Øresund) și o societate cu răspundere limitată înființată de statul suedez (SVEDAB) (considerentele 64 și 65). A/S Øresund, care deține 50 % din acțiunile sale, este, împreună cu SVEDAB, răspunzătoare în solidar față de terți pentru orice obligație care ar putea apărea pentru consorțiu în legătură cu operațiunile sale și numește patru dintre cei opt membri ai consiliului de administrație ⁽¹⁶⁶⁾.
- (316) Comisia reamintește că activitatea economică a legăturii fixe constă în planificarea, proiectarea, construirea, întreținerea și exploatarea legăturii fixe. Costurile proiectării și ale altor pregătiri pentru legătura fixă, precum și costurile legate de construirea, întreținerea și exploatarea acesteia trebuie să fie acoperite integral de consorțiu prin taxe de utilizare (considerentul 69). Acest cost al legăturii fixe include un cost legat de impozitul danez pe profit. Cu toate acestea, astfel cum se arată în considerentul 118, consorțiul în sine nu este supus impozitării, deoarece este un parteneriat transparent din punct de vedere fiscal. Normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea fac parte din Legea privind construcția (și au fost incluse în Legea privind Sund & Bælt din 2005) și se aplică venitului impozabil al A/S Øresund. Având în vedere faptul că A/S Øresund deține 50 % din consorțiu, aceasta include 50 % din venitul impozabil obținut din activitățile consorțiului. Prin urmare, modelul financiar (adică totalitatea fluxurilor financiare, inclusiv toate costurile și veniturile) al activității economice a legăturii fixe, din partea daneză, implică nu numai consorțiul, ci și A/S Øresund, în măsura în care A/S Øresund este responsabilă de plata taxelor aferente activității economice respective.
- (317) Comisia consideră că plata acestor taxe nu poate fi separată de activitatea economică a legăturii fixe. Acest lucru se datorează faptului că întregul cost al legăturii fixe (și costurile conexiunilor rutiere și feroviare al hinterlandului) urmează să fie finanțat prin taxe de utilizare, colectate de consorțiu. Aceste taxe constituie venituri supuse impozitului pe profit – datorat la nivelul A/S Øresund – în temeiul Legii daneze privind impozitul pe profit. Ca atare, deși taxele percepute de consorțiu pentru utilizarea legăturii fixe constituie venituri, ele atrag și un cost sub forma plăților fiscale aferente. În practică, structura organizatorică și financiară prevede o plată de dividende a consorțiului către societățile-mamă, care va finanța nu numai costul conexiunilor hinterlandului, ci și obligațiile fiscale aferente legăturii fixe. Prin urmare, orice reducere a cuantumului obligațiilor fiscale legate de activitatea legăturii fixe este în beneficiul întreprinderii care desfășoară activitatea economică respectivă. În consecință, aceasta aduce beneficii consorțiului, întrucât reduce o sarcină financiară pe care consorțiul ar trebui să o suporte în caz contrar, având în vedere că fluxul de venituri al consorțiului este utilizat pentru a achita obligația fiscală a A/S Øresund care decurge din veniturile generate de legătura fixă.
- (318) În plus, autoritățile daneze au observat (considerentul 269) că valoarea totală a ajutorului (echivalent subvenție brută) acordat prin modelul garanției de stat este redusă în măsura în care normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea conduc la o povară a datoriei mai mică pentru consorțiu. Rezultă că, în schimb, dacă A/S Øresund, având în vedere deținerea a 50 % din consorțiu, nu ar fi beneficiat de aceste norme speciale, consorțiul ar fi avut o povară a datoriei mai mare și, prin urmare, potrivit logicii utilizate de autoritățile daneze, s-ar fi acordat un ajutor mai mare prin intermediul modelului garanției de stat. Acest lucru confirmă opinia Comisiei potrivit căreia consorțiul și A/S Øresund ar trebui considerate o singură întreprindere în scopul activității economice a legăturii fixe și această întreprindere unică ar trebui să fie considerată beneficiar al normelor speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, iar în consecință consorțiul este, de asemenea, beneficiar.

⁽¹⁶⁶⁾ Secțiunile 3.1, 3.2 și 8.2 din acordul de consorțiu.

- (319) Având în vedere considerațiile prezentate în considerentele 314-318, Comisia consideră că, dacă normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea creează un avantaj selectiv, consorțiul ar fi beneficiar al avantajului respectiv.

6.1.3.2.2. Avantajul selectiv

- (320) După ce a stabilit că întreprinderea unică și, prin urmare, și consorțiul ar beneficia de un avantaj creat de normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea (considerentul 319), Comisia trebuie să stabilească dacă aceste norme creează un astfel de avantaj. În acest scop, având în vedere că consorțiul este transparent din punctul de vedere al legislației fiscale daneze (considerentul 118) și având în vedere că A/S Øresund este responsabilă de plata taxelor pentru 50 % din activitatea economică a legăturii fixe (considerentul 120), Comisia trebuie să examineze obligațiile fiscale ale A/S Øresund care rezultă din activitățile consorțiului. Pentru a stabili dacă normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea creează un astfel de avantaj, obligațiile fiscale care decurg din aceste norme trebuie comparate cu obligațiile fiscale la care A/S Øresund ar fi fost supusă în temeiul normelor de impozitare obișnuite, adică în absența acestor norme speciale.
- (321) Pentru ca o măsură să intre în domeniul de aplicare al articolului 107 alineatul (1) din TFUE, aceasta trebuie, în cadrul unui anumit sistem juridic, să favorizeze „anumite întreprinderi sau producerea anumitor bunuri” față de altele care, în raport cu obiectivul urmărit de sistemul de referință, se găsesc într-o situație de fapt și de drept comparabilă⁽¹⁶⁷⁾ (acesta este denumit de obicei „testul în trei etape” și este explicat în continuare în considerentul următor). Cu toate acestea, astfel cum se prevede în considerentul 312, atunci când statele membre adoptă măsuri care oferă beneficii unor entități specifice, identificarea unui avantaj permite, în principiu, să se prezume selectivitatea acestuia. În cazul de față, dat fiind că normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea vizează în mod specific A/S Øresund și consorțiul, în măsura în care aceste norme constituie un avantaj, avantajul respectiv este selectiv.
- (322) Cu toate acestea, pentru a stabili dacă întreprinderea unică a beneficiat de un avantaj selectiv ca urmare a normelor speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, Comisia a evaluat măsurile respective în conformitate cu analiza standard în trei etape stabilită de instanțele Uniunii⁽¹⁶⁸⁾. În primul rând, trebuie identificat sistemul de referință, și anume normele de impozitare „obișnuite”⁽¹⁶⁹⁾. În al doilea rând, trebuie să se stabilească dacă o anumită măsură constituie o derogare de la sistemul respectiv, în măsura în care face distincție între operatorii economici care, prin prisma obiectivului inherent sistemului, se află într-o situație de fapt și de drept comparabilă. În cazul în care măsura constituie o derogare de la sistemul de referință și, prin urmare, este selectivă *prima facie*, trebuie să se stabilească, în cea de-a treia etapă a testului, dacă derogarea se justifică prin natura sau prin economia generală a sistemului. În acest context, statul membru trebuie să demonstreze dacă diferențierea în ceea ce privește tratamentul fiscal decurge în mod direct din principiile fondatoare sau directe ale sistemului respectiv⁽¹⁷⁰⁾.

6.1.3.2.2.1. Avantajul selectiv: normele speciale daneze privind reportarea pierderilor

- (323) Astfel cum se reamintește în considerentul 322, pentru a califica o măsură fiscală națională drept „selectivă”, Comisia trebuie să înceapă prin a identifica sistemul de referință, adică sistemul fiscal „obișnuit” aplicabil în statul membru în cauză. Determinarea sistemului de referință prezintă o importanță sporită în cazul măsurilor fiscale, deoarece existența unui avantaj economic în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE nu poate fi stabilită decât în raport cu impozitarea „obișnuită”. Astfel, determinarea ansamblului întreprinderilor care se află într-o situație de fapt și de

⁽¹⁶⁷⁾ A se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții de Justiție din 5 decembrie 2023, Engie/Comisia, cauzele conexate C-451/21 P și C-454/21 P, EU:C:2023:948, punctul 106 și Hotărârea Curții de Justiție din 2 februarie 2023, Spania, Lico și alții/Comisia, cauzele conexate C-649/20 P, C-658/20 P și C-662/20 P, EU:C:2023:60, punctul 46 și jurisprudența citată în acesta; a se vedea și Hotărârea Curții de Justiție din 21 decembrie 2016, Comisia/World Duty Free Group și alții, C-20/15 P și C-21/15 P, EU:C:2016:981, punctul 54 și jurisprudența citată în acesta.

⁽¹⁶⁸⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 8 septembrie 2011, Comisia/Țările de Jos, C-279/08 P, EU:C:2011:551, punctul 62; Hotărârea Curții de Justiție din 8 noiembrie 2001, Adria-Wien Pipeline, C-143/99, EU:C:2001:598.

⁽¹⁶⁹⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 28 iunie 2018, Andres/Comisia, C-203/16 P, EU:C:2018:505, punctul 88.

⁽¹⁷⁰⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 8 septembrie 2011, Paint Graphos și alții, cauzele conexate C-78/08 până la C-80/08, EU:C:2011:550, punctul 49 și următoarele; Hotărârea Curții de Justiție din 29 aprilie 2004, GIL Insurance, C-308/01, EU: C:2004:252.

drept comparabilă depinde de definirea prealabilă a regimului juridic în raport cu al cărui obiectiv trebuie, după caz, să se examineze comparabilitatea situației de fapt și de drept a întreprinderilor favorizate de măsura în cauză cu a celor care nu sunt favorizate de aceasta.

- (324) Astfel cum se menționează în considerentul 118, secțiunea 1 din Legea daneză privind impozitul pe profit enumeră entitățile juridice care sunt supuse impozitului danez pe profit. Societățile cu răspundere limitată, cum este și A/S Øresund, sunt incluse în această listă. În plus, astfel cum se menționează în considerentele 135 și 136, normele relevante privind reportarea pierderilor se regăsesc în Legea daneză privind evaluarea fiscală (secțiunea 15) pentru perioadele cuprinse între 1991 și 2012 și în Legea daneză privind impozitul pe profit (secțiunea 12) pentru perioadele următoare (considerentele 138 și 139). Aceste norme stabilesc condițiile și limitele pentru reportarea pierderilor în scopuri fiscale pentru entitățile juridice supuse impozitului danez pe profit (inclusiv pentru societățile cu răspundere limitată). Astfel cum s-a explicat deja în considerentul 117, Legea daneză privind evaluarea fiscală prevede norme privind modul în care legislația fiscală este aplicată atât persoanelor fizice, cât și societăților, iar Legea daneză privind impozitul pe profit stabilește entitățile care fac obiectul impozitului pe profit, rata de impozitare și alte norme relevante pentru impozitarea societăților.

RP 1991-2001

- (325) În primul rând, astfel cum a menționat Danemarca (considerentul 267), pentru RP 1991-2001, norma general aplicabilă privind reportarea pierderilor se regăsea în secțiunea 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală. Legea respectivă include norme privind impozitul pe profit atât pentru persoanele fizice, cât și pentru societăți și face parte din sistemul impozitului pe profit (împreună cu actele relevante privind impozitul pe profit, în special Legea daneză privind impozitul pe profit). Astfel, Legea daneză privind impozitul pe profit stabilește entitățile care trebuie să plătească impozitul pe profit, iar Legea daneză privind evaluarea fiscală prevede parametrii pe baza cărora se stabilește suma pe care acestea trebuie să o plătească. Unul dintre factorii care determină această sumă este dacă entitatea impozabilă are pierderi reportate pe care le poate utiliza pentru a-și reduce baza de impozitare. Secțiunea 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală a stabilit că, pentru perioada RP 1991-2001, pierderile puteau fi reportate în venitul impozabil al contribuabilului pentru următorii cinci ani (considerentul 135). Limitarea la cinci ani făcea parte integrantă din norma general aplicabilă privind reportarea pierderilor (o măsură generală, aplicabilă fără deosebire tuturor operatorilor economici), mai degrabă decât să fie o excepție de la un cadru legislativ mai larg ⁽¹⁷¹⁾. În acest sens, trebuie remarcat că această limitare la cinci ani nu poate fi disociată de sistemul general al impozitului pe profit, care prevede reportarea pierderilor fiscale, normele respective fiind relevante pentru stabilirea bazei de impozitare. Comisia constată că sistemul de referință relevant pentru evaluarea RP 1991-2001 este sistemul danez al impozitului pe profit, inclusiv, în special, secțiunea 1 din Legea daneză privind impozitul pe profit și secțiunea 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală, care prevedeau că, în scopul evaluării cuantumului impozitului pe profit datorat de o entitate juridică supusă impozitului respectiv (inclusiv de o societate cu răspundere limitată), pierderile puteau fi reportate pentru o perioadă maximă de cinci ani. Dispozițiile fiscale incluse în Legea privind construcția, inclusiv RP 1991-2001, nu fac parte din acest sistem, deoarece acestea se aplică numai unui anumit proiect. Obiectivul relevant al sistemului danez al impozitului pe profit este de a institui un sistem general de impozitare a profiturilor societăților și, mai precis, de a prevedea norme referitoare la stabilirea bazei de impozitare, inclusiv norme care să permită reportarea pierderilor (și amortizarea activelor) pentru toate societățile, fără deosebire. Prin urmare, în cadrul celei de-a doua etape a analizei în trei etape, RP 1991-2001 trebuie evaluată în raport cu criteriul de referință prevăzut atât în secțiunea 1 din Legea daneză privind impozitul pe profit, cât și în secțiunea 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală și având în vedere obiectivul de mai sus (considerentele 326 și 327).

⁽¹⁷¹⁾ A se vedea, de exemplu, Hotărârea Curții de Justiție din 28 iunie 2018, Andres/Comisia, C-203/16 P, EU:C:2018:505, punctele 103 și 104.

- (326) În al doilea rând, Comisia observă că, în temeiul secțiunii 11 din Legea privind construcția, A/S Øresund putea reporta pierderile timp de 15 ani fiscali sau, pentru pierderile suferite înainte de punerea în funcțiune a legăturii fixe, timp de 30 de ani fiscali. Această dispoziție se aplica și unui procent de 50 % din pierderile consorțiului, având în vedere participația de 50 % deținută de A/S Øresund. În cazul în care A/S Øresund ar fi fost supusă normelor obișnuite din cadrul sistemului de referință (inclusiv secțiunea 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală), pierderile sale ar fi expirat mai devreme, iar pierderile expirate nu ar mai fi fost disponibile pentru compensarea profiturilor din declarațiile fiscale ale A/S Øresund ⁽¹⁷²⁾. În consecință, secțiunea 11 din Legea privind construcția a constituit o derogare de la sistemul de referință, conferind un avantaj societății A/S Øresund, în comparație cu alte entități juridice (inclusiv cu societățile cu răspundere limitată) supuse impozitului danez pe profit, deoarece aceasta își putea reporta pierderile pentru a-și reduce povara fiscală pentru o perioadă mai lungă decât cea de care ar fi dispus entitățile respective. Astfel cum menționează Comisia în considerentele 314-319, acest lucru aduce beneficii și consorțiului, în măsura în care o reducere a poverii fiscale pentru A/S Øresund conduce la o reducere a poverii financiare a consorțiului.
- (327) În plus, Comisia constată că A/S Øresund, care, în scopul aplicării normelor speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, este o singură întreprindere cu consorțiul (considerentul 315), ar trebui considerată ca aflându-se în aceeași situație de fapt și de drept ca și alte entități juridice (inclusiv societățile cu răspundere limitată) supuse impozitului danez pe profit, având în vedere obiectivele inerente sistemului de referință. Astfel cum se arată în considerentul 325, obiectivul relevant al sistemului de referință respectiv este de a institui un sistem general de impozitare a profiturilor societăților și, mai precis, de a prevedea norme referitoare la stabilirea bazei de impozitare, inclusiv norme care să permită reportarea pierderilor (și amortizarea activelor) pentru toate societățile, fără deosebire; acest lucru este valabil indiferent dacă societățile se implică sau nu în anumite proiecte. Danemarca a confirmat că normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea au fost create pentru A/S Øresund și se aplică în calitate sa de partener în cadrul consorțiului (considerentul 233). Notele pregătitoare la Legea privind construcția indică faptul că RP 1991-2001 a fost instituită prin analogie cu norma aplicabilă podului Great Belt. Autoritățile daneze au explicat, în cursul etapei preliminare de investigare, că acest lucru s-a datorat caracterului extraordinar al proiectului de construcție, caracterizat de costuri considerabile pe o perioadă îndelungată, dar însoțite de perspective rezonabile de viabilitate pe termen lung. Cu toate acestea, Comisia observă că sistemul fiscal danez (inclusiv norma obișnuită privind reportarea pierderilor în temeiul secțiunii 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală) nu face distincție între entități în funcție de dimensiunea proiectelor pe care le întreprind. Deși este adevărat că A/S Øresund este responsabilă pentru o investiție mare, nu este exclus ca și alte societăți cu răspundere limitată să poată realiza investiții la fel de importante sau investiții pentru care se poate preconiza că pierderile se vor prelungi mai mult de cinci ani. Prin urmare, domeniul de aplicare al proiectului privind legătura fixă nu schimbă cu nimic faptul că, având în vedere obiectivul de impozitare a profiturilor, A/S Øresund se află în aceeași situație de drept și de fapt ca și alte entități juridice (inclusiv societățile cu răspundere limitată) supuse impozitului danez pe profit. Cu alte cuvinte, faptul că A/S Øresund – inclusiv prin deținerea în proporție de 50 % a consorțiului – este responsabilă pentru o investiție mare în infrastructură nu diferențiază poziția acesteia, din punct de vedere juridic sau factual, în sensul sistemului de referință, de cea a altor societăți cu răspundere limitată supuse impozitului danez pe profit. Prin urmare, Comisia constată că RP 1991-2001, astfel cum s-a aplicat în cazul A/S Øresund, a derogat în mod clar de la sistemul general aplicabil în Danemarca, deoarece a făcut distincție între operatori economici care se află într-o situație de fapt și de drept comparabilă având în vedere obiectivul urmărit de sistemul fiscal în cauză.
- (328) În al treilea rând, Comisia constată că derogarea menționată în considerentul 327 nu se justifică prin natura sau prin economia generală a sistemului. Comisia reamintește că o măsură care este selectivă *prima facie* poate fi totuși identificată ca neselectivă dacă aceasta se justifică prin natura sau prin economia generală a sistemului respectiv. Acest lucru este valabil dacă o măsură decurge în mod direct din principiile fondatoare sau directe intrinseci ale sistemului de referință sau dacă rezultă din mecanismele inerente necesare pentru funcționarea și eficiența sistemului ⁽¹⁷³⁾. Obiectivele de politică externă care nu sunt inerente sistemului fiscal general nu pot fi utilizate în acest scop ⁽¹⁷⁴⁾. Statului membru în cauză îi revine sarcina de a demonstra că o măsură care este selectivă la prima vedere se justifică prin natura sau prin economia generală a sistemului său fiscal ⁽¹⁷⁵⁾.

⁽¹⁷²⁾ În practică, Sund & Bælt depune declarațiile de impozit pe profit pentru membrii grupului său. Pe lângă declarațiile fiscale separate depuse pentru membrii grupului său, Sund & Bælt depune o declarație consolidată privind impozitul pe profit pentru grup. Pentru a facilita lectura și în contextul prezentei decizii, Comisia a făcut referire la declarațiile fiscale ale A/S Øresund și la depunerea declarațiilor fiscale de către A/S Øresund.

⁽¹⁷³⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 8 septembrie 2011, Paint Graphos și alții, cauzele conexate C-78/08 până la C-80/08, EU:C:2011:550, punctul 69.

⁽¹⁷⁴⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 8 septembrie 2011, Paint Graphos și alții, cauzele conexate C-78/08 până la C-80/08, EU:C:2011:550, punctele 69 și 70; Hotărârea Curții de Justiție din 6 septembrie 2006, Portugalia/Comisia, C-88/03, EU:C:2006:511, punctul 81; Hotărârea Curții de Justiție din 8 septembrie 2011, Comisia/Tările de Jos, C-279/08 P, EU:C:2011:551; Hotărârea Curții de Justiție din 22 decembrie 2008, British Aggregates/Comisia, C-487/06 P, EU:C:2008:757; Hotărârea Curții de Justiție din 18 iulie 2013, P Oy, C-6/12, EU:C:2013:525, punctul 27 și următoarele.

⁽¹⁷⁵⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 15 noiembrie 2011, Comisia și Spania/Government of Gibraltar și Regatul Unit, cauzele conexate C-106/09 P și C-107/09 P, EU:C:2011:732, punctul 146; Hotărârea Curții de Justiție din 29 aprilie 2004, Tările de Jos/Comisia, C-159/01, EU:C:2004:246, punctul 43; Hotărârea Curții de Justiție din 6 septembrie 2006, Portugalia/Comisia, C-88/03, EU:C:2006:511.

- (329) Comisia observă că autoritățile daneze au susținut, în cursul investigației preliminare, că normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea pot fi considerate justificate de logica sistemului din cauza caracterului extraordinar al întregului proiect privind legătura fixă din punctul de vedere al dimensiunii și scopului său, care face ca acesta să nu fie comparabil cu niciun alt proiect de infrastructură care a fost supus impozitului danez pe profit. În acest sens, Comisia reamintește că obiectivul sistemului de referință este de a institui un sistem general de impozitare a profiturilor societăților și, mai precis, de a prevedea norme referitoare la stabilirea bazei de impozitare, inclusiv norme care să permită reportarea pierderilor pentru toate societățile, fără deosebire (considerentul 325). Astfel cum se indică în considerentul 327, sistemul de referință nu face distincție între entități în funcție de dimensiunea proiectelor pe care le întreprind și nu este exclus ca și alte societăți cu răspundere limitată să poată realiza investiții la fel de importante sau investiții pentru care se poate preconiza că pierderile se vor prelungi mai mult de cinci ani. În aceste condiții, Comisia nu consideră că natura proiectului privind legătura fixă ar justifica un tratament diferit pentru A/S Øresund, având în vedere natura și economia generală a sistemului respectiv. Cu alte cuvinte, Comisia nu consideră că o astfel de diferență de tratament ar fi coerentă, necesară și proporțională în lumina principiilor directoare ale sistemului fiscal danez. În considerentul 90 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a observat că autoritățile daneze nu au demonstrat suficient de ce și în ce măsură dimensiunea și scopul unui proiect ar fi suficiente pentru a justifica un tratament fiscal diferit. În urma adoptării deciziei de inițiere a procedurii, autoritățile daneze nu au adus în atenția Comisiei niciun element de probă nou care să modifice punctul de vedere al Comisiei și, prin urmare, nu au îndeplinit sarcina probei pentru cea de-a treia etapă ⁽¹⁷⁶⁾. În consecință, Comisia concluzionează că măsura nu constituie o derogare justificată de la aplicarea sistemului de referință, care rezultă în mod direct din principiile fondatoare sau directoare ale sistemului fiscal respectiv.
- (330) În consecință, Comisia constată că RP 1991-2001 a condus la un avantaj selectiv pentru A/S Øresund, legat de activitatea economică a legăturii fixe. Astfel cum se menționează în considerentul 319, consorțiul ar fi beneficiarul oricărui avantaj selectiv creat de normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, având în vedere faptul că A/S Øresund și consorțiul formează o singură întreprindere în scopul activității economice a legăturii fixe. În consecință, Comisia concluzionează că RP 1991-2001 a condus la un avantaj selectiv pentru consorțiu.

RP 2002-2012

- (331) În ceea ce privește RP 2002-2012, Comisia reamintește că, astfel cum se menționează în considerentul 136, Legea daneză privind evaluarea fiscală (secțiunea 15) a fost modificată la 21 mai 2002 și nu mai impune nicio limitare a posibilității de reportare a pierderilor de către entitățile juridice (inclusiv de societățile cu răspundere limitată) supuse impozitului danez pe profit. Comisia nu consideră că această modificare legislativă specifică a afectat (i) domeniul de aplicare al sistemului de referință pentru RP 2002-2012 comparativ cu RP 1991-2001 sau (ii) obiectivul sistemului de referință respectiv. În consecință, Comisia constată că, pentru perioada RP 2002-2012, sistemul de referință prevedea că entitățile juridice (inclusiv societățile cu răspundere limitată) supuse impozitului danez pe profit aveau dreptul să își reporteze pierderile, fără nicio limitare în ceea ce privește perioada în care pierderile puteau fi reportate. În consecință, Comisia constată că sistemul de referință relevant pentru evaluarea RP 2002-2012 este sistemul danez al impozitului pe profit, inclusiv, în special, secțiunea 1 din Legea daneză privind impozitul pe profit și secțiunea 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală, care prevedeau că, în scopul evaluării cuantumului impozitului pe profit datorat de o entitate juridică supusă impozitului respectiv (inclusiv de o societate cu răspundere limitată), pierderile puteau fi reportate fără nicio limitare în timp.

⁽¹⁷⁶⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 8 septembrie 2011, Paint Graphos și alții, cauzele conexe C-78/08 până la C-80/08, EU:C:2011:550, punctul 65.

- (332) Comisia observă că, în mod similar cu Legea daneză privind evaluarea fiscală, Legea privind construcția a fost modificată pentru a elimina termenul de prescripție de 15 ani care era aplicabil pentru A/S Øresund în conformitate cu RP 1991-2001. În aceste condiții, pentru pierderile suferite începând cu anul fiscal 2002, A/S Øresund a fost supusă aceleiași reguli care exista în normele general aplicabile (adică fără nicio limitare în timp pentru reportarea pierderilor). Cu alte cuvinte, A/S Øresund nu a făcut obiectul unei derogări de la sistemul de referință.
- (333) În consecință, Comisia concluzionează că RP 2002-2012 nu a condus la un avantaj selectiv pentru A/S Øresund. Drept urmare, nici RP 2002-2012 nu a condus la un avantaj selectiv pentru consorțiu. Prin urmare, RP 2002-2012 nu a constituit ajutor de stat în favoarea A/S Øresund sau a consorțiului.

RP 2013-2015

- (334) Pentru perioada RP 2013-2015, norma general aplicabilă privind reportarea pierderilor se regăsește în secțiunea 12 din Legea daneză privind impozitul pe profit. Astfel cum se menționează în considerentul 138, prin Legea nr. 591 din 18 iunie 2012, secțiunea 15 din Legea daneză privind evaluarea fiscală a fost abrogată. În același timp, Legea nr. 591 din 18 iunie 2012 a adăugat secțiunea 12 la Legea daneză privind impozitul pe profit, care a introdus o nouă limitare a utilizării pierderilor reportate, care se aplică anilor fiscali care încep la 1 iulie 2012 sau ulterior acestei date. În temeiul acestor modificări, entitățile juridice (inclusiv societățile cu răspundere limitată) supuse impozitului danez pe profit ar putea reporta pierderile pe o perioadă nelimitată. Cu toate acestea, numai o pierdere de 7 500 000 DKK (1 005 311 EUR), plus, în cazul în care ar rămâne o pierdere suplimentară, o sumă echivalentă cu maximum 60 % din venitul impozabil care depășește 7 500 000 DKK (1 005 311 EUR) ar putea fi dedusă într-un anumit an fiscal (considerentul 139). Această limitare făcea parte integrantă din norma general aplicabilă privind reportarea pierderilor, mai degrabă decât să fie o excepție de la un cadru legislativ mai larg. În consecință, Comisia constată că sistemul de referință relevant pentru evaluarea RP 2013-2015 este sistemul danez al impozitului pe profit, incluzând, în special, secțiunile 1 și 12 din Legea daneză privind impozitul pe profit, care prevedeau că, în scopul evaluării cuantumului impozitului pe profit datorat de o entitate juridică (inclusiv de o societate cu răspundere limitată) supusă acestui impozit, pierderile puteau fi reportate fără nicio limitare în timp, dar puteau fi utilizate numai pentru a compensa profiturile care fac obiectul limitărilor prevăzute în secțiunea 12. Astfel cum s-a explicat deja în considerentul 325, obiectivul sistemului danez al impozitului pe profit este de a institui un sistem general de impozitare a profiturilor societăților și, mai precis, de a prevedea norme referitoare la stabilirea bazei de impozitare, inclusiv norme care să permită reportarea pierderilor și amortizarea activelor (pentru toate societățile, fără deosebire).
- (335) Comisia observă că, înainte de modificarea Legii privind Sund & Bælt din 4 mai 2015 (considerentul 134), limitările în ceea ce privește cuantumul pierderilor care puteau fi utilizate care se aplicau entităților juridice supuse impozitului danez pe profit (inclusiv societăților cu răspundere limitată) în temeiul sistemului de referință nu se aplicau în cazul A/S Øresund. Prin urmare, în ceea ce privește anii fiscali 2013, 2014 și 2015, A/S Øresund își putea compensa întreaga bază de profit prin utilizarea pierderilor reportate, ceea ce nu ar fi putut face dacă ar fi fost supusă normelor obișnuite, în conformitate cu sistemul de referință. Astfel cum se menționează în considerentul 327, A/S Øresund se află într-o situație de fapt și de drept similară cu cea a altor societăți cu răspundere limitată care sunt supuse impozitului danez pe profit. În consecință, Comisia consideră că, pentru RP 2013-2015, A/S Øresund a beneficiat de o derogare de la normele de impozitare obișnuite, care o plasa într-o poziție mai avantajoasă decât cea a altor întreprinderi aflate într-o situație de fapt și de drept similară în ceea ce privește obiectivul sistemului de referință. În acest sens, Comisia observă că, spre deosebire de RP 2002-2012, nu a fost efectuată nicio modificare a Legii privind Sund & Bælt pentru a reflecta modificarea Legii daneze privind impozitul pe profit. Prin urmare, prin refuzul de a efectua o astfel de modificare, autoritățile daneze au permis A/S Øresund să se bucure de o poziție mai avantajoasă decât cea a altor societăți cu răspundere limitată supuse impozitului danez pe profit. În consecință, combinația dintre modificarea Legii daneze privind impozitul pe profit și absența unei modificări corespunzătoare a Legii privind Sund & Bælt trebuie considerată ca reprezentând o derogare de la sistemul de referință, prin care se conferă un avantaj societății A/S Øresund în comparație cu alte entități juridice (inclusiv societăți cu răspundere limitată) supuse impozitului danez pe profit, deoarece aceasta își putea utiliza pierderile pentru a-și reduce obligațiile fiscale, fără limitările care se aplicau celorlalte entități. Aceste alte entități se aflau într-o situație de fapt și de drept similară cu A/S Øresund, având în vedere sistemul fiscal de referință, care avea ca obiectiv instituirea unui sistem general de impozitare a societăților și a profiturilor acestora.

- (336) Astfel cum se menționează în considerentul 329, autoritățile daneze au susținut, în cursul investigației preliminare, că normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea pot fi considerate justificate de logica sistemului de referință din cauza caracterului extraordinar al proiectului privind legătura fixă din punctul de vedere al dimensiunii și scopului său, care face ca acesta să nu fie comparabil cu niciun alt proiect supus impozitului danez pe profit. Astfel cum se menționează în considerentul 329, Comisia nu consideră că natura proiectului privind legătura fixă ar justifica un tratament diferit pentru A/S Øresund, având în vedere natura și economia generală a sistemului de referință. În urma deciziei de inițiere a procedurii, autoritățile daneze nu au prezentat alte elemente de probă care să modifice punctul de vedere al Comisiei. În consecință, Comisia concluzionează că RP 2013-2015 nu constituie o derogare justificată de la aplicarea sistemului de referință, care rezultă în mod direct din principiile fondatoare sau directoare ale sistemului danez al impozitului pe profit.
- (337) În consecință, Comisia constată că RP 2013-2015 a condus la un avantaj selectiv pentru A/S Øresund. Întrucât consorțiul și A/S Øresund formează o singură întreprindere în scopul activității economice a legăturii fixe (considerentul 315), întreprinderea unică este beneficiarul avantajului selectiv creat de RP 2013-2015 și, prin urmare, RP 2013-2015 a condus la un avantaj selectiv pentru consorțiu.
- (338) Comisia reamintește că normele speciale daneze privind reportarea pierderilor au fost abrogate de la 1 ianuarie 2016, iar în urma acestei abrogări A/S Øresund a fost supusă sistemului danez obișnuit de impozitare a profitului (considerentul 134). În consecință, Comisia observă că de la această dată nu a mai existat niciun alt avantaj selectiv în favoarea A/S Øresund sau a consorțiului în ceea ce privește normele privind reportarea pierderilor.

6.1.3.2.2.2. Avantajul selectiv: normele speciale daneze privind amortizarea

- (339) Astfel cum se menționează în considerentul 118, secțiunea 1 din Legea daneză privind impozitul pe profit enumeră entitățile juridice care sunt supuse impozitului danez pe profit. Societățile cu răspundere limitată, cum este și A/S Øresund, sunt incluse în această listă. Danemarca a remarcat că, pentru întreaga perioadă supusă evaluării, normele obișnuite privind amortizarea fiscală se regăsesc în Legea daneză privind amortizarea fiscală (considerentul 268), care stabilește ratele maxime de amortizare, metodele de amortizare și posibilele limitări pentru diferitele categorii de active amortizabile, în scopuri fiscale, pentru entitățile supuse impozitului danez pe profit. Astfel, Legea daneză privind impozitul pe profit stabilește entitățile care trebuie să plătească impozitul pe profit, iar Legea daneză privind amortizarea fiscală stabilește ratele și pragurile în conformitate cu care aceste entități își pot amortiza activele, pentru a compensa amortizarea respectivă cu baza lor impozabilă.

1991-1998 DEP

- (340) Pentru perioada 1991-1998, secțiunea 22 din Legea daneză privind amortizarea fiscală a stabilit că rata de amortizare obișnuită pentru clădiri și instalații era, pentru perioada până în anul fiscal 1998 inclusiv⁽¹⁷⁷⁾, 6 % pe o bază liniară până la atingerea a 60 % din costurile de achiziție și, ulterior, este limitată la 2 % din costul de achiziție anual (considerentul 144). Comisia constată că sistemul de referință pentru DEP 1991-1998 este sistemul danez al impozitului pe profit, care include, în special, secțiunea 1 din Legea daneză privind impozitul pe profit, combinată cu normele general aplicabile ale Legii daneze privind amortizarea fiscală, care prevede ratele, metodele și eventualele limitări pentru amortizarea activelor fixe. În ceea ce privește clădirile și instalațiile, acest sistem de referință prevedea, în perioada relevantă, o rată de amortizare de 6 % (cu o limitare la 2 %, după ce amortizarea cumulată a ajuns la 60 %). Astfel cum s-a explicat deja în considerentul 325, obiectivul relevant al sistemului danez al impozitului pe profit este de a institui un sistem general de impozitare a profiturilor societăților și, mai precis, de a prevedea norme referitoare la stabilirea bazei de impozitare, inclusiv norme care să permită reportarea pierderilor și amortizarea activelor, pentru toate societățile, fără deosebire. Prin urmare, sistemul de referință prevedea că clădirile și instalațiile puteau fi amortizate din punct de vedere fiscal cu o rată de până la 6 % (cu limitarea menționată mai sus). Alte tipuri de active aveau rate maxime de amortizare mai ridicate în acest sistem de referință, în conformitate cu Legea daneză privind amortizarea fiscală.

⁽¹⁷⁷⁾ Cel puțin începând din 1991 – perioada anterioară nu este relevantă pentru această evaluare.

- (341) Astfel cum se explică în considerentul 143, în Legea privind construcția, rata de amortizare pentru A/S Øresund a fost stabilită la 6 %/2 % din costurile de achiziție inițiale, ceea ce înseamnă că se aplica o singură regulă generală pentru amortizarea tuturor activelor A/S Øresund, inclusiv pentru cota sa de 50 % din activele consorțiului. Potrivit notelor pregătitoare la Legea privind construcția, această rată corespundea unor dispoziții comparabile aplicabile clădirilor și instalațiilor în temeiul Legii daneze privind amortizarea fiscală, în vigoare la momentul respectiv. Danemarca a explicat că norma aplicabilă pentru A/S Øresund trebuie considerată o normă practică, ce permite un regim uniform pentru toate activele care era inițial chiar în detrimentul A/S Øresund, deoarece rata de amortizare cea mai puțin favorabilă a fost aplicată întregului proiect (alte elemente, cum ar fi utilajele, puteau fi amortizate în mod normal la o rată mai mare decât 6 %/2 %, dar pentru A/S Øresund s-a aplicat o rată forfetară) (considerentul 268). În consecință, ca urmare a dispozițiilor Legii privind construcția, A/S Øresund putea aplica o singură normă privind amortizarea, dar nu putea, pentru niciuna dintre categoriile de active, să amortizeze mai rapid decât alte entități juridice supuse impozitului danez pe profit.
- (342) În consecință, Comisia constată că DEP 1991-1998 nu a constituit o derogare care să poată conduce la un avantaj selectiv pentru A/S Øresund sau, prin extensie, pentru consorțiu, în raport cu impozitarea „obișnuită” prevăzută în sistemul de referință. Prin urmare, DEP 1991-1998 nu a constituit ajutor de stat în favoarea A/S Øresund sau a consorțiului.

DEP 1999-2007 și DEP 2008-2015

- (343) Comisia observă că, la 26 iunie 1998, Legea daneză privind amortizarea fiscală a fost modificată, astfel încât, începând cu anul fiscal 1999, rata de amortizare obișnuită pentru clădiri și instalații a scăzut la maximum 5 % (secțiunea 17 din Legea daneză privind amortizarea fiscală). În același timp, a fost eliminată norma conform căreia după zece ani se aplica o rată de amortizare de 2 %. La 6 iunie 2007, Legea daneză privind amortizarea fiscală a fost modificată din nou, astfel încât, începând cu anul fiscal 2008, rata de amortizare obișnuită pentru clădiri și instalații a scăzut la maximum 4 % (considerentul 145). Comisia constată că sistemul de referință pentru DEP 1999-2007 este sistemul danez al impozitului pe profit, care include, în special, secțiunea 1 din Legea daneză privind impozitul pe profit, combinată cu normele general aplicabile ale Legii daneze privind amortizarea fiscală, care prevede ratele, metodele și eventualele limitări pentru amortizarea activelor fixe. Aceste norme prevedeau că, în scopul evaluării cuantumului impozitului pe profit datorat de o entitate juridică supusă acestui impozit (inclusiv de o societate cu răspundere limitată), clădirile și instalațiile puteau fi amortizate la o rată de 5 % pentru perioada DEP 1999-2007, iar pentru perioada DEP 2008-2015 la o rată de 4 %. Comisia nu consideră că modificările legislative din 26 iunie 1998 și 6 iunie 2007 au avut un impact asupra obiectivului cadrului respectiv, comparativ cu perioada DEP 1991-1998.
- (344) În al doilea rând, aceste modificări nu au fost reflectate în Legea privind construcția (sau, ulterior, în Legea privind Sund & Bælt), care a menținut rata de 6 %/2 % pentru întreaga bază de active. În acest context, Comisia a analizat mai întâi efectul ratei de 2 % aplicabile A/S Øresund după ce amortizarea cumulată atinge 60 %, precum și efectul amortizării nediferențiate a întregii baze de active. Cu privire la primul aspect, Comisia observă că, pentru întreaga perioadă cuprinsă între înființarea A/S Øresund și a consorțiului și anul fiscal 2016, rata de 2 % nu a avut nicio relevanță practică, întrucât valoarea totală a activelor consorțiului care puteau fi amortizate de A/S Øresund nu ajunsese încă la 60 % (considerentul 271). Cu privire la al doilea aspect, Comisia observă că rata de amortizare de 6 % s-a aplicat întregii baze de active ale consorțiului care făceau obiectul normelor fiscale daneze (adică deținute în proporție de 50 % de A/S Øresund), fără a face distincție între „clădiri și instalații” și alte active care puteau avea un regim de amortizare mai favorabil în Legea daneză privind amortizarea fiscală. În acest context, autoritățile daneze au făcut referire în special la instalațiile feroviare, cum sunt șinele, semnalele și liniile electrice aeriene (considerentul 144 și nota de subsol 79), dar au observat, de asemenea, că efectul aplicării unei rate de amortizare mai rapide pentru aceste active nu a fost niciodată examinat sau estimat în detaliu. Comisia consideră că, chiar dacă regimurile de amortizare mai favorabile aferente anumitor active nu erau aplicabile pentru A/S Øresund și, prin urmare, pentru amortizarea acestor active specifice, pentru marea majoritate a activelor sale (proiectul constând, în esență, în construirea unui pod și a unui tunel), A/S Øresund a fost autorizată să amortizeze la o rată mai mare decât cea pe care ar fi putut să o utilizeze în conformitate cu normele de impozitare obișnuite. O rată de amortizare mai mare poate duce la amortizarea mai rapidă a unui activ, ceea ce permite ca reducerea bazei de impozitare să aibă loc mai intens în primii ani de viață ai unui activ; prin urmare, efectul bugetar al acesteia asupra duratei totale de viață a activului ar putea fi comparabil cu un împrumut gratuit. În acest context, Comisia observă că este relevant să se ia în considerare numai perioada până în anul fiscal 2016, întrucât, începând cu acel an, A/S Øresund a fost supusă normelor obișnuite. Prin refuzul de a modifica Legea privind construcția sau Legea privind Sund & Bælt pentru a

impune o limitare similară a ratei maxime de amortizare pentru A/S Øresund ca în cadrul normelor obișnuite, autoritățile daneze i-au permis societății să se bucure de o poziție avantajoasă în raport cu alte entități juridice supuse impozitului danez pe profit. Prin urmare, combinarea modificărilor la Legea daneză privind amortizarea fiscală și absența unor modificări corespunzătoare ale Legii privind construcția sau ale Legii Sund & Bælt trebuie considerate ca reprezentând o măsură în favoarea A/S Øresund. Comisia consideră că A/S Øresund a beneficiat de o derogare de la sistemul de referință, deoarece, din motivele explicate în considerentul 327, DEP 1999-2007 și DEP 2008-2015 au făcut distincție între operatorii economici care se află într-o situație de fapt și de drept comparabilă, având în vedere obiectivul sistemului de referință.

- (345) Astfel cum se menționează în considerentul 329, autoritățile daneze au susținut, în cursul investigației preliminare, că normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea pot fi considerate justificate de logica sistemului de referință din cauza caracterului extraordinar al proiectului privind legătura fixă din punctul de vedere al dimensiunii și scopului său, care face ca acesta să nu fie comparabil cu niciun alt proiect supus impozitului danez pe profit. Astfel cum se menționează în considerentul 329, Comisia nu consideră că natura proiectului privind legătura fixă ar justifica un tratament diferit pentru A/S Øresund, având în vedere natura și economia generală a sistemului de referință. În urma deciziei de inițiere a procedurii, autoritățile daneze nu au prezentat alte elemente de probă care să modifice punctul de vedere al Comisiei. În consecință, Comisia concluzionează că RP 2013-2015 nu constituie o derogare justificată de la aplicarea sistemului de referință, care rezultă în mod direct din principiile fondatoare sau directe ale sistemului danez al impozitului pe profit.
- (346) În consecință, Comisia concluzionează că DEP 1999-2007 și DEP 2008-2015 au condus la un avantaj selectiv pentru A/S Øresund. Astfel cum se menționează în considerentul 319, consorțiul ar fi beneficiarul oricărui avantaj selectiv creat de normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, având în vedere faptul că A/S Øresund și consorțiul formează o singură întreprindere în scopul activității economice a legăturii fixe. În consecință, Comisia concluzionează că DEP 1999-2007 și DEP 2008-2015 au condus la un avantaj selectiv pentru consorțiu.
- (347) Comisia reamintește că normele speciale daneze privind amortizarea au fost abrogate de la 1 ianuarie 2016, iar în urma acestei abrogări A/S Øresund a fost supusă sistemului danez obișnuit de impozitare a profitului (considerentul 134). În consecință, Comisia observă că de la această dată nu a mai existat niciun alt avantaj selectiv în favoarea A/S Øresund sau a consorțiului în ceea ce privește normele privind amortizarea.

6.1.4. *Denaturarea concurenței și efectul asupra schimburilor comerciale dintre statele membre*

- (348) Un ajutor acordat de un stat membru care consolidează poziția unei întreprinderi în raport cu aceea a altor întreprinderi concurente în cadrul schimburilor comerciale din interiorul Uniunii trebuie să fie considerat ca influențând schimburile comerciale dintre statele membre⁽¹⁷⁸⁾. Se consideră că o măsură introdusă de stat denaturează sau amenință să denatureze concurența atunci când are potențialul de a îmbunătăți poziția concurențială a beneficiarului în raport cu concurenții săi.
- (349) În considerentul 97 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a concluzionat cu titlu preliminar că, fără a fi necesar să se decidă dacă măsurile sunt de natură să denatureze concurența și să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre pe piața construirii și exploatarei podurilor (transfrontaliere), este clar că acordarea unui avantaj selectiv poate consolida poziția consorțiului pe piața serviciilor de transport pentru traversarea strâmtorii Øresund în comparație cu alte întreprinderi, cum ar fi, în special, operatorii de transport cu feribotul.

⁽¹⁷⁸⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 14 ianuarie 2015, Eventech/The Parking Adjudicator, C-518/13, EU:C:2015:9, punctul 66; Hotărârea Curții de Justiție din 8 mai 2013, Libert și alții, cauzele conexate C-197/11 și C-203/11, EU:C:2013:288, punctul 77; Hotărârea Tribunalului din 4 aprilie 2001, Friuli Venezia Giulia, T-288/97, EU:T:2001:115, punctul 41.

- (350) Consorțiul este activ pe piața construirii și exploatarei⁽¹⁷⁹⁾ podurilor (transfrontaliere) și pe piața serviciilor de transport pentru traversarea strâmtoarei Øresund. În ceea ce privește această din urmă piață, consorțiul concurează în cadrul schimburilor comerciale dintre statele membre cu întreprinderi care furnizează servicii alternative de transport, în special servicii de transport cu feribotul.
- (351) Din notele pregătitoare la Legea privind construcția reiese în mod clar că traficul pe legătura fixă ar consta, pe lângă traficul nou generat, în traficul existent pe rutele sudice de transport cu feribotul pe strâmtoarea Øresund, în transferarea traficului de pe alte rute de transport cu feribotul în Øresund, precum și de pe rutele feribot peste Kattegat și Marea Baltică. În plus, ministrul danez al transporturilor a fost autorizat să închidă serviciul existent de transport cu feribotul peste Øresund al Administrației Naționale a Căilor Ferate din Danemarca (diferit de serviciul între Helsingør, Danemarca și Helsingborg, Suedia) după punerea în funcțiune a legăturii fixe. Proiectul de lege 1990/91:158 a menționat că serviciul de transport cu feribotul Helsingør-Helsingborg trebuia să rămână în funcțiune chiar dacă o parte a traficului ar fi transferată către legătura fixă. Însă trebuia ca toate celelalte servicii de transport cu feribotul peste Øresund să își înceteze activitatea. Proiectul de lege 1990/91:158 a făcut referire și la concurența din partea serviciilor de transport cu feribotul pe alte rute între Suedia, Germania și Iutlanda, Danemarca.
- (352) În plus, rapoartele anuale ale consorțiului furnizează cifre privind cota de piață, care constituie, ca atare, un indiciu puternic al concurenței. Raportul anual pe 2005 furnizează date privind evoluția traficului de călători peste Øresund în perioada 1999-2005. Datele arată că serviciul Dragør-Limhamn a avut ultimul an de funcționare în 1999, cu 1,6 milioane de călători. Numărul de călători deserviți de „Hydrofoils Copenhagen – Skåne” a scăzut de la 3,6 milioane de călători în 1999 la 150 000 în 2002, după care a încetat să funcționeze. Numărul călătorilor deserviți de reclamant a scăzut de la 14,3 milioane în 1999 la 13,3 milioane în 2000 și, ulterior, la 11,5 milioane în 2001.
- (353) Comisia consideră că constatările descrise în considerentele 351 și 352 demonstrează concurența potențială care există între legătura fixă și operatorii de transport cu feribotul care operează rute de transport cu feribotul peste Øresund. Măsurile care conferă un avantaj selectiv consorțiului erau de natură să consolideze situația financiară a consorțiului și, în consecință, să denatureze această concurență. Întrucât consorțiul și operatorii de transport cu feribotul își desfășoară activitatea pe o piață care furnizează servicii de transport peste Øresund, între Danemarca și Suedia, această concurență afectează schimburile comerciale dintre statele membre.
- (354) Având în vedere cele de mai sus, Comisia este de părere că se poate considera că măsurile care implică un avantaj selectiv afectează schimburile comerciale din interiorul Uniunii și sunt susceptibile să denatureze concurența.

6.1.5. Concluzie privind existența ajutorului

- (355) Pe baza evaluării sale din considerentele 287-354, Comisia concluzionează că modelul garanției de stat, conform căruia statele și-au asumat un angajament durabil de a garanta instrumentele financiare pentru finanțarea legăturii fixe și pe care Danemarca și Suedia l-au acordat consorțiului constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE. Comisia concluzionează, de asemenea, că RP 1991-2001, RP 2013-2015, DEP 1999-2007 și DEP 2008-2015, pe care Danemarca le-a acordat pentru A/S Øresund și care au ca rezultat un avantaj pentru A/S Øresund și, prin urmare, și pentru consorțiu ca parte a aceleiași întreprinderi unice în scopul activității economice a legăturii fixe (considerentul 319), constituie ajutor de stat în favoarea consorțiului în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE. RP2002-2012 și DEP 1991-1998 nu constituie ajutor de stat în favoarea consorțiului în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

6.2. Calificarea drept schemă sau ajutor individual

- (356) În considerentul 108 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la interpretarea garanțiilor de stat – dacă acestea ar trebui considerate o schemă de ajutor, un ajutor individual acordat la constituirea consorțiului sau un ajutor individual acordat de fiecare dată când o tranzacție financiară a consorțiului este aprobată de autoritățile naționale. În considerentul 107 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia și-a exprimat opinia preliminară potrivit căreia administrarea garanțiilor în legătură cu anumite tranzacții financiare nu

⁽¹⁷⁹⁾ Comisia reamintește, în acest context, că a stabilit la considerentul 301 că construirea legăturii fixe nu poate fi disociată de exploatarea sa viitoare.

poate fi luată în considerare separat de garanțiile de stat acordate în 1992, iar în considerentul 109, Comisia a observat că calificarea preliminară a garanțiilor drept ajutoare individuale ar trebui să se aplice și măsurilor fiscale. Având în vedere că Comisia nu a putut concluziona cu privire la întrebarea dacă măsurile de sprijin constituie o schemă sau o măsură de ajutor individual, aceasta nu a putut concluziona nici cu privire la data la care au fost acordate garanțiile și măsurile fiscale sau la numărul acestora.

- (357) Pentru a stabili dacă măsurile de ajutor pot fi considerate scheme de ajutor sau ajutoare individuale, Comisia trebuie să analizeze natura măsurilor de ajutor ținând seama de definițiile din Regulamentul 2015/1589.
- (358) Potrivit articolului 1 litera (d) din Regulamentul 2015/1589, constituie schemă de ajutor „orice act în baza căruia, fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare, pot fi acordate alocări individuale de ajutor întreprinderilor definite în mod general și abstract, precum și orice act în baza căruia ajutorul, care nu este legat de un anumit proiect, poate fi acordat uneia sau mai multor întreprinderi pentru o perioadă de timp nedeterminată și/sau într-un cuantum nedeterminat”.
- (359) În schimb, ajutorul individual este definit la articolul 1 litera (e) din Regulamentul 2015/1589 ca „orice ajutor de stat care nu este acordat în baza unei scheme de ajutor de stat sau este acordat în baza unei scheme, dar trebuie notificat în mod individual”.

6.2.1. Modelul garanției de stat

6.2.1.1. Schemă sau ajutor individual

- (360) În considerentul 103 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a considerat că prima situație inclusă în definiția unei scheme de ajutor nu poate fi considerată aplicabilă modelului garanției de stat, deoarece nu vizează „întreprinderile definite în mod general și abstract”, ci în mod specific consorțiul. Nici statele, nici vreo parte interesată nu au prezentat argumente care să arate contrariul. Astfel cum se menționează în considerentul 169, reclamantul și Scandlines et al. au făcut referire la Hotărârea Øresund pentru a-și susține opinia potrivit căreia modelul garanției de stat nu poate constitui o schemă de ajutor. Potrivit reclamantului, Comisia nici măcar nu ar trebui să evalueze dacă modelul garanției de stat ar putea constitui o schemă de ajutor (considerentul 169). Cu toate acestea, Comisia observă că o astfel de analiză este necesară întrucât Tribunalul a anulat decizia din 2014 în ceea ce privește normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, precum și garanțiile de stat acordate consorțiului (considerentul 12). Comisia a pus în aplicare Hotărârea Øresund prin deschiderea procedurii oficiale de investigare, în cadrul căreia natura măsurilor ca ajutor individual sau ca schemă de ajutor a constituit un motiv explicit pentru deschiderea acestei proceduri (considerentul 155).
- (361) În urma investigației sale oficiale, Comisia concluzionează că ajutorul de stat care decurge din modelul garanției de stat nu poate fi considerat o schemă de ajutor, astfel cum se explică în continuare în considerentele 362 și 363.
- (362) În primul rând, ajutorul care decurge din modelul garanției de stat nu este acordat pe baza unui act care prevede acordarea de ajutoare individuale unor întreprinderi definite în cadrul actului în mod general și abstract. Legea privind construcția prevede o normă specială aplicabilă în mod specific consorțiului. Prin urmare, modelul garanției de stat nu îndeplinește prima condiție din definiția unei scheme de ajutor, astfel cum este prevăzută la articolul 1 litera (d) din Regulamentul 2015/1589.
- (363) În al doilea rând, Legea privind construcția precizează în mod explicit proiectul în cauză ca fiind finanțarea legăturii fixe. Atât statele, cât și părțile interesate consideră că ajutorul care decurge din modelul garanției de stat este legat de acest proiect specific. Comisia observă faptul că articolul 2 din acordul interguvernamental prevede că legătura fixă se construiește ca o legătură rutieră și feroviară combinată, constând într-o cale ferată cu două linii și o autostradă cu patru benzi, și că se întinde de la o peninsulă artificială de pe aeroportul Kastrup, traversând strâmtoarea Øresund printr-un tunel subacvatic, până la o insulă artificială, iar de acolo continuă ca un pod combinat de înălțime mare și mică pentru a ajunge în Suedia la sud de Linhamn. În plus, anexa 1 la acordul interguvernamental oferă o descriere detaliată a proiectului tehnic al legăturii fixe. Astfel, la momentul instituirii și integrării modelului garanției de stat în acordul de consorțiu, proiectul era definit în mod foarte precis și clar, atât din punctul de vedere al localizării geografice, cât și din punct de vedere tehnic. În plus, în Hotărârea Øresund, Tribunalul a considerat în

mod explicit că ajutorul referitor la garanțiile de stat trebuie considerat ca fiind legat de un proiect specific ⁽¹⁸⁰⁾. În consecință, Comisia concluzionează că modelul garanției de stat este legat de un anumit proiect și că, prin urmare, modelul garanției de stat nu îndeplinește a doua condiție din definiția unei scheme de ajutor, astfel cum este prevăzută la articolul 1 litera (d) din Regulamentul 2015/1589.

- (364) Având în vedere cele de mai sus, Comisia concluzionează că ajutorul care decurge din modelul garanției de stat nu corespunde definiției unei scheme de ajutor, astfel cum este prevăzută la articolul 1 litera (d) din Regulamentul 2015/1589.
- (365) Prin urmare, ajutorul care decurge din modelul garanției de stat ar trebui să fie calificat drept una sau mai multe măsuri de ajutor individuale, în sensul articolului 1 litera (e) din Regulamentul 2015/1589.

6.2.1.2. Data acordării

- (366) Rămâne să se stabilească dacă modelul garanției de stat constă în ajutor individual acordat la înființarea consorțiului sau într-o serie de măsuri de ajutor individuale, acordate de fiecare dată când o tranzacție financiară a consorțiului este garantată de state.
- (367) Pe baza jurisprudenței instanțelor Uniunii ⁽¹⁸¹⁾, este consacrat faptul că data acordării ajutorului se referă la data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil.
- (368) Astfel cum se menționează în considerentul 85, garanția solidară a tuturor împrumuturilor și a altor instrumente financiare contractate de consorțiu în legătură cu finanțarea legăturii fixe a fost instituită în 1991, prin articolul 12 din acordul interguvernamental, care a fost ratificat de Suedia la 8 august 1991 și de Danemarca la 24 august 1991 (considerentul 61). Obligația de garanție care decurge din acordul interguvernamental a fost pusă în aplicare în legislația națională suedeză și daneză în 1991, prin Legea privind construcția și prin decizia Parlamentului Suediei (considerentul 63). Acordul de consorțiu reamintește obligația referitoare la garanție a statelor față de consorțiu. Secțiunea 4 alineatul (3) din acordul de consorțiu oferă temeiul juridic pentru finanțarea legăturii fixe: „Cerințele de capital ale consorțiului pentru planificarea, proiectarea și construirea [legăturii fixe], inclusiv costurile administrării împrumuturilor, și pentru acoperirea cerințelor de capital care decurg din pierderile contabile care sunt anticipate pe parcursul unui anumit număr de ani după ce [legătura fixă] a fost deschisă traficului trebuie, în conformitate cu ceea ce s-a stabilit în [acordul interguvernamental], să fie îndeplinite prin obținerea unor împrumuturi sau prin emiterea de instrumente financiare pe piața liberă, cu garanții reale sub formă de garanții guvernamentale suedeze și daneze.” (considerentul 90).
- (369) Pe baza dispozițiilor acordului de consorțiu, consorțiul putea contracta împrumuturi garantate de stat pentru a finanța faza de planificare și de construcție a legăturii fixe. Consorțiul își putea majora și mai mult datoria prin împrumuturi garantate în primii ani după punerea în funcțiune a legăturii fixe. Dispoziția respectivă a fost necesară deoarece se preconiza că legătura fixă va înregistra pierderi în primii ani. Aceasta înseamnă că profitul din exploatare, în primii ani, nu ar fi fost suficient pentru ca consorțiul să acopere costurile de finanțare aferente datoriei pe care ar fi acumulat-o în cursul fazei de planificare și de construcție. Prin urmare, în primii ani, consorțiul ar fi avut nevoie să contracteze o datorie suplimentară. Totuși, acordul de consorțiu nu prevedea dreptul la nicio garanție suplimentară pentru finanțarea operațiunilor legăturii fixe. În acest context, statele au confirmat că nu au fost furnizate garanții de stat pentru finanțarea operațiunilor legăturii fixe. Din rapoartele anuale ale consorțiului reiese clar că, începând cu primul an de funcționare, veniturile au depășit costurile de exploatare, iar profitul din exploatare a fost pozitiv. Până în 2003 inclusiv, acest profit din exploatare a fost pozitiv, dar mai mic decât costul de finanțare și, prin urmare, datoria a crescut. Începând din 2004, profitul din exploatare a fost suficient pentru a contribui la reducerea datoriei și, în consecință, datoria totală s-a redus de la an la an.

⁽¹⁸⁰⁾ Hotărârea Øresund, punctul 80.

⁽¹⁸¹⁾ Hotărârea Tribunalului din 25 ianuarie 2018, BSCA/Comisia, T-818/14, EU:T:2018:33, punctul 72 și jurisprudența citată în acesta.

- (370) Cu toate acestea, în pofida analizei din considerentul 369, consorțiul putea, pe baza dispozițiilor acordului de consorțiu, să utilizeze garanțiile de stat pentru a-și refinața datoria (legată de faza de planificare și de construcție), în cursul fazei de exploatare. Totuși, aceasta nu înseamnă că acordul de consorțiu prevedea posibilitatea ca statele să finanțeze operațiunile legăturii fixe. Acest lucru reiese în mod clar și din secțiunea 6 din acordul de consorțiu, potrivit căreia toate costurile de planificare, proiectare, finanțare, construcție, exploatare și întreținere a legăturii fixe urmau să fie acoperite de veniturile din exploatare. Cu alte cuvinte, veniturile din exploatare nu ar trebui să fie suficiente doar pentru a acoperi costurile de exploatare, ci ar trebui să fie suficiente pentru a acoperi întregul cost al legăturii fixe, inclusiv costurile de construcție și costurile de finanțare aferente ale legăturii fixe (și ale conexiunilor hinterlandului). Comisia observă că acest punct nu era clar în decizia din 2014. Considerentul 50 al deciziei din 2014 făcea referire la două garanții de stat „pentru împrumuturile pe care Consorțiul le-a contractat pentru a finanța construirea și exploatarea proiectului de infrastructură [privind legătura fixă]”. Pe această bază, în Hotărârea Øresund ⁽¹⁸²⁾, Tribunalul a considerat că garanțiile de stat puteau acoperi costurile de exploatare suportate în faza de exploatare. Acest punct a fost clarificat suplimentar în cursul procedurii oficiale de investigare.
- (371) Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că modelul garanției de stat, inclusiv acordurile de garanție subiacente, nu acoperă operațiunile legăturii fixe. În schimb, acesta garantează finanțarea investițiilor în planificarea și construirea legăturii fixe.
- (372) Statele au furnizat clarificări suplimentare cu privire la administrarea obligației privind garanția de stat. În Suedia, competența și obligația de a acorda în solidar garanții pentru toate finanțările necesare consorțiului în ceea ce privește planificarea și construirea legăturii fixe au fost delegate Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia (considerentul 91). În Danemarca, această competență și această obligație au fost delegate Băncii Naționale a Danemarcei (considerentul 95). Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia și Banca Națională a Danemarcei definesc cadrul general al politicii de finanțare a consorțiului și supraveghează punerea în aplicare a obligației privind garanția de stat atunci când consorțiul semnează noi acorduri de împrumut sau utilizează alte instrumente financiare în legătură cu finanțarea legăturii fixe. Acordul de cooperare din 1997 și Acordul de cooperare din 2004 (considerentele 97-102) conțin o serie de condiții formale, drepturi și obligații ale părților. Acordurile de cooperare oferă statelor posibilitatea de a monitoriza și de a influența politica de finanțare a consorțiului, de a se asigura că consorțiul nu își depășește mandatul și de a asigura respectarea unei politici de finanțare care să reducă la minimum riscul pe termen lung al statelor. Potrivit statelor, acest mecanism a permis, de asemenea, statelor să se asigure că ajutorul acordat consorțiului nu depășește ceea ce este necesar.
- (373) Astfel cum se subliniază în considerentul 74, în practică, consorțiul contractează în mod regulat noi împrumuturi pentru a-și refinața costurile de planificare și de construcție, adesea prin emiterea de obligațiuni în cadrul unor programelor stabilite anterior, cum este programul EMTN. Există garanții la mai multe niveluri. Programul EMTN și programul NTM suedez includ câte un act de garanție. Astfel cum se descrie în considerentele 103-108, acesta este un act în favoarea titularilor (adică investitorii în obligațiunea respectivă) în temeiul căruia Banca Națională a Danemarcei și Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia au convenit în solidar să garanteze toate sumele pe care Consorțiul este obligat din punct de vedere juridic să le plătească. Considerentele 107 și 108 clarifică faptul că, atunci când consorțiul emite obligațiuni în cadrul programului EMTN, Banca Națională a Danemarcei și Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia confirmă că obligațiunea în cauză face obiectul actului de garanție respectiv. În cadrul programului MTN suedez, obligațiunile sunt aprobate de Banca Națională a Danemarcei și de Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia, fără confirmarea actului de garanție respectiv (considerentul 108). În ceea ce privește acordurile de împrumut de sine stătătoare, descrise în considerentele 109 și 110, consorțiul semnează contracte de finanțare cu instituții financiare. La fiecare contract de finanțare se anexează un document reprezentând acordul de garanție. În plus, se emit acorduri de garanție și pentru facilitățile de credit (considerentul 111) și pentru acordurile-cadru ISDA (considerentul 112). Potrivit părților interesate, fiecare astfel de act de garanție, confirmare, aprobare de obligațiuni sau acord de garanție ar trebui considerat ajutor individual, acordat în momentul semnării respectivului acord de garanție, deoarece consorțiul trebuie să obțină o aprobare individuală din partea garanților pentru o anumită tranzacție de datorie. În plus, actele de garanție conțin dispoziții care prevăd că garanția poate fi retrasă de către state.

⁽¹⁸²⁾ Hotărârea Øresund, punctele 107 și 108.

- (374) Statele au clarificat că faptul că tranzacțiile financiare individuale necesită o administrare ulterioară de către Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia sau de către Banca Națională a Danemarcei nu înseamnă totuși că acestea sau statele au posibilitatea de a refuza să garanteze astfel de tranzacții (a se vedea considerentul 245). Deși o garanție pentru un anumit împrumut sau obligațiune ar putea fi refuzată (de exemplu, din cauza riscurilor asociate împrumutului sau obligațiunii respective), Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia și Banca Națională a Danemarcei ar avea totuși obligația de a furniza toate garanțiile necesare pentru finanțarea legăturii fixe. Într-un astfel de caz, acestea ar trebui să garanteze o altă tranzacție, astfel încât consorțiul să poată obține finanțarea garantată necesară.
- (375) Comisia consideră că avantajul pentru consorțiu care decurge din modelul garanției de stat constă, în esență, în faptul că consorțiul este beneficiarul obligației de stat solidare de garantare a împrumutului său pentru proiectul privind legătura fixă. Pe baza formulării din secțiunea 4 alineatul (3) din acordul de consorțiu, acordul de consorțiu a conferit consorțiului dreptul legal de a finanța planificarea și construirea legăturii fixe prin intermediul unor instrumente de datorie care să beneficieze de garanții de stat, la momentul înființării consorțiului, la 13 februarie 1992. Consorțiul a fost înființat de A/S Øresund și SVEDAB, ambele deținute în proporție de 100 % de statele respective, prin aprobarea acordului de consorțiu de către guvernele Danemarcei și Suediei, la 13 februarie 1992 (considerentul 66). Modalitatea de organizare aleasă pentru punerea în aplicare a garanțiilor, care necesită aprobarea *ex ante* a Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia și a Băncii Naționale a Danemarcei pentru tranzacții individuale, nu este menită să limiteze sau să modifice în mod semnificativ responsabilitatea statelor de a garanta costurile de finanțare în cauză, astfel cum se explică în considerentele următoare.
- (376) Ca atare, Comisia consideră că acordul de consorțiu este actul juridic prin care ajutorul sub formă de garanții de stat a fost acordat în mod definitiv consorțiului. Danemarca și Suedia și-au asumat, pe baza acordului interguvernamental împreună cu acordul de consorțiu, obligația legală de a garanta împrumuturile și instrumentele financiare contractate de consorțiu în scopul finanțării planificării și construirii legăturii fixe. Consorțiul a fost înființat în mod oficial prin intermediul acordului de consorțiu, care a reamintit faptul că consorțiul are dreptul la garanții de stat. În aceste condiții, se poate considera că consorțiul a beneficiat de dreptul legal de a primi garanțiile de stat încă de la înființarea sa, ceea ce a cristalizat obligația privind garanția a statelor prevăzută în acordul interguvernamental. Întrucât acest drept legal a rămas în vigoare în permanență de la acea dată, iar domeniul său de aplicare nu s-a modificat (a se vedea și considerentul 387 în acest sens), Comisia consideră că garanțiile de stat au fost acordate definitiv la 13 februarie 1992⁽¹⁸³⁾. Comisia consideră că, din motivele expuse mai jos, modalitățile de punere în aplicare a garanțiilor de stat nu schimbă acest fapt.
- (377) Chiar dacă, prin intermediul Oficiului Național de Administrare a Datoriei din Suedia sau al Băncii Naționale a Danemarcei, statele ar putea refuza să garanteze un anumit contract de împrumut nou pe care Consorțiul ar dori să îl încheie, acestea își mențin obligația de a garanta întreaga finanțare necesară pentru legătura fixă (considerentul 374). Acest lucru este valabil și în ceea ce privește argumentul reclamantului potrivit căruia actele de garanție conțineau dispoziții care prevedeau că actele puteau fi retrase (considerentul 174). Comisia constată că, chiar dacă actele de garanție individuale pot fi retrase, acest lucru nu înseamnă că obligația statelor de a garanta finanțarea necesară pentru legătura fixă ar fi eliminată. De exemplu, s-ar putea institui un alt act de garanție în acest sens sau finanțarea ar putea fi garantată prin intermediul unor împrumuturi garantate individuale și de sine stătătoare.
- (378) Comisia consideră că aprobările sau confirmările efectuate de Banca Națională a Danemarcei sau de Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia (considerentul 373) nu pot fi considerate ajutoare noi, întrucât aceste tranzacții nu reprezintă decât punerea în aplicare a obligației de garantare pe care statele și-au asumat-o prin acordul de consorțiu.

⁽¹⁸³⁾ Comisia observă că angajamentul statelor de a se asigura că consorțiul va finanța datoriile noi și va refinanța datoria existentă în condițiile pieței (considerentul 265) nu modifică această constatare.

- (379) În plus, Comisia observă că, în mod obișnuit, atunci când inițiază investiții majore, investitorii necesită o anumită stabilitate în ceea ce privește planificarea financiară a investiției. Dacă nu pot face estimări rezonabile cu privire la condițiile financiare care vor fi aplicabile investiției, este puțin probabil ca investitorii să își pericliteze timpul și resursele necesare pentru realizarea proiectului. Comisia observă, în acest sens, că rațiunea economică a modelului garanției de stat a fost reducerea la minimum a costurilor totale de finanțare a proiectului (considerentul 255). Modelul garanției de stat a fost deja descris în acordul interguvernamental și, prin urmare, a fost definit înainte de începerea investiției. Ca atare, aceasta ar trebui considerată drept una dintre condițiile fundamentale aplicabile investiției, pe baza căreia a fost pregătită planificarea financiară a investiției. Prin urmare, aplicarea modelului garanției de stat a fost clară de la început și a constituit o parte inerentă a modelului financiar pe baza căruia consorțiul și-a asumat o investiție semnificativă.
- (380) Comisia remarcă afirmația reclamantului cuprinsă în considerentul 170 potrivit căreia, în conformitate cu secțiunea 2.1 din Comunicarea privind garanțiile din 2008, valoarea ajutorului de stat în cadrul unei garanții trebuie evaluată la momentul emiterii acesteia. Reclamantul susține că acest lucru înseamnă că garanția trebuie considerată ca fiind acordată atunci când riscul asociat acesteia este asumat de stat. Reclamantul susține că nu există niciun risc asociat modelului garanției de stat prin acordul interguvernamental și acordul de consorțiu și că articolul 12 din acordul interguvernamental nu constituie un drept executoriu din punct de vedere juridic. În plus, reclamantul consideră că, pentru a se considera că o garanție a fost acordată, trebuie să fie posibilă măsurarea gradului de acoperire al acesteia, ceea ce nu este posibil în temeiul acordului interguvernamental sau al acordului de consorțiu, întrucât nu există nicio limită în ceea ce privește termenul și cuantumul. În susținerea acestei afirmații, reclamantul face referire și la secțiunea 3.2 din Comunicarea privind garanțiile din 2008. În continuare, acesta consideră că, chiar dacă s-ar putea considera că acordul interguvernamental conferă un drept legal la ajutor sub formă de garanții de stat, condițiile acestor garanții au fost modificate în mod fundamental între timp, de exemplu, prin programele MTN de modificare a angajamentelor statelor din garanții secundare în garanții personale (considerentul 175).
- (381) Comisia nu este de acord cu afirmațiile reclamantului.
- (382) În primul rând, astfel cum se menționează în considerentul 367, se consideră că ajutorul de stat este acordat la data la care dreptul legal necondiționat de a primi ajutorul a fost conferit beneficiarului în temeiul regimului juridic național aplicabil. Comisia a concluzionat, în considerentul 376, că acest drept a fost conferit consorțiului la data înființării sale.
- (383) În al doilea rând, secțiunea 2.1 din Comunicarea privind garanțiile din 2008 prevede că ajutorul de stat asociat unei garanții se acordă „în momentul în care se oferă garanția, și nu în momentul în care este invocată garanția sau când se efectuează plăți, în conformitate cu condițiile prevăzute în garanție”. Astfel cum explică statele (considerentul 227), de la data înființării consorțiului, statele au fost obligate să garanteze împrumuturile și alte instrumente financiare contractate de consorțiu pentru a finanța legătura fixă; Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia și Banca Națională a Danemarcei nu au competența de a refuza să acorde consorțiului garanțiile necesare pentru finanțarea proiectului. Prin urmare, ar trebui să se considere că garanția a fost acordată la data înființării consorțiului.
- (384) În al treilea rând, Comisia observă că reclamantul sugerează că garanția trebuie considerată ca fiind acordată atunci când riscul asociat acesteia este asumat de stat și că nu există niciun risc asociat modelului garanției de stat prin acordul interguvernamental și acordul de consorțiu. În acest sens, punctul 2.1 din Comunicarea privind garanțiile din 2008 prevede că beneficiul unei garanții de stat este acela „că riscul asociat garanției este suportat de către stat”. Comisia consideră că, întrucât statele au fost obligate să garanteze finanțarea prin îndatorare a consorțiului pentru legătura fixă de la înființarea acestuia, consorțiul a beneficiat de avantajul ca riscurile asociate acestei obligații de garantare și executării sale ulterioare să fie suportate de către state începând cu acea dată.

- (385) În al patrulea rând, Comisia observă că reclamantul susține că articolul 12 din acordul interguvernamental nu constituie un drept executoriu din punct de vedere juridic, în special din cauza sistemelor juridice dualiste ale statelor (considerentul 176). Într-un sistem juridic dualist, dreptul internațional devine valabil la nivel național numai după ce a fost încorporat în legislația națională. Comisia observă că nu consideră că acordul interguvernamental, în mod de sine stătător, a creat un drept executoriu din punct de vedere juridic, ci că consorțiul a obținut dreptul la garanțiile de stat de la data acordului de consorțiu (considerentul 376). În plus, Suedia a ratificat acordul interguvernamental la 8 august 1991, iar Danemarca la 24 august 1991 (considerentul 61). Statele l-au transpus în ordinea lor juridică națională prin decizia Parlamentului Suediei și Legea privind construcția. Aceste legi naționale au creat drepturi executorii din punct de vedere juridic în cadrul statelor, ceea ce, împreună cu acordul de consorțiu, a dat naștere obligației executorii de garantare în favoarea consorțiului.
- (386) În al cincilea rând, Comisia nu este de acord cu afirmația reclamantului potrivit căreia o garanție nu poate fi considerată acordată decât dacă se poate măsura gradul de acoperire al acesteia. Secțiunea 2.1 din Comunicarea privind garanțiile din 2008 prevede că „doar în momentul în care se acordă garanția trebuie să se stabilească dacă o garanție constituie ajutor de stat sau nu și, în caz afirmativ, valoarea ajutorului de stat”. Comisia observă că din structura acestei fraze reiese că (i) stabilirea dacă o garanție constituie ajutor de stat sau nu și (ii) în caz afirmativ, valoarea ajutorului de stat pot reprezenta două etape separate, consecutive. Prin urmare, dispoziția respectivă din Comunicarea privind garanțiile din 2008 prevede că, în primul rând, Comisia trebuie să stabilească dacă o garanție constituie ajutor de stat și, în al doilea rând, numai dacă se confirmă existența ajutorului de stat, să stabilească cuantumul acestuia. În aceste condiții, este incorect să se afirme că ajutorul nu poate fi considerat ca fiind acordat decât dacă se poate măsura gradul de acoperire al acestuia, întrucât evaluarea cuantumulului ajutorului ar trebui efectuată numai după ce s-a stabilit deja că ajutorul a fost acordat. Secțiunea 3.2 din Comunicarea privind garanțiile din 2008 nu modifică această concluzie. Secțiunea respectivă stabilește o listă de condiții cumulative care, dacă sunt îndeplinite, permit excluderea existenței unui ajutor de stat în ceea ce privește o garanție de stat individuală. Litera (b) din secțiunea menționată arată că una dintre aceste condiții este aceea ca „gradul de acoperire oferit de garanție să poată fi determinat în mod corespunzător în momentul acordării garanției”. Totuși, această condiție nu impune ca o astfel de măsurare să fie posibilă pentru ca ajutorul să existe, ci poate permite să se stabilească absența ajutorului.
- (387) În final, în ceea ce privește afirmația reclamantului potrivit căreia natura garanțiilor a fost modificată în mod fundamental, Comisia observă că, în scopul stabilirii datei la care ajutorul de stat care decurge din modelul garanției de stat a fost acordat consorțiului, problema esențială este de a identifica data la care consorțiul a primit un drept executoriu din punct de vedere juridic al ajutorului respectiv. Astfel cum se concluzionează în considerentul 375, consorțiul a avut acest drept de la înființarea sa. Începând cu acea dată, statele au fost obligate față de consorțiu să garanteze întregul cost de finanțare a legăturii fixe. Astfel cum se menționează în considerentul 384, avantajul pentru consorțiu al obligației de garantare constă în faptul că statele sunt obligate să își asume riscurile legate de finanțarea planificării și construirii legăturii fixe. Avantajul respectiv și dreptul la acesta nu au fost modificate de la crearea sa. Astfel cum explică statele (considerentul 249), în configurația juridică reprezentată de acordul interguvernamental, decizia Parlamentului Suediei, Decizia Guvernului Suediei din 1 aprilie 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) și Decizia Guvernului Suediei din 23 iunie 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3) nu există detalii cu privire la modul în care trebuiau stabilite clauzele acordurilor de garanție individuale. În schimb, acest lucru urma să fie hotărât și pus în aplicare de Oficiul Național de Administrare a Datoriei din Suedia. Nu există nicio decizie ulterioară a Parlamentului Suediei în acest context și nici o decizie a Guvernului Suediei care să fi modificat obligația privind garanția de stat stabilită prin decizia Parlamentului Suediei. Actele de garanție și acordurile de garanție individuale servesc la îndeplinirea dreptului deja acordat consorțiului. În ceea ce privește Danemarca, astfel cum se prevede în considerentul 250, nu există detalii privind condițiile de mobilizare în Legea privind construcția, care pune în aplicare acordul interguvernamental. Aceste condiții de mobilizare sunt specificate numai în acordurile de garanție din cadrul diferitelor tranzacții financiare. Astfel cum recunosc statele, actele de garanție și acordurile de garanție individuale trebuie interpretate, într-adevăr, ca garanții personale („selvskyldnerkaution” în dreptul danez). Totuși, aceasta nu constituie o modificare a obligației de garanție solidară și nu depășește drepturile conferite consorțiului în acordul de consorțiu, care a pus în aplicare acordul interguvernamental. În orice caz, Comisia observă că, deși chestiunea stabilirii dacă o garanție este personală sau secundară („simpelkaution” sau „selvskyldnerkaution”) poate afecta raportul juridic dintre consorțiu și creditorii săi sau dintre creditorii respectivi și state, ea nu modifică obligația legală fundamentală a statelor de a oferi garanții pentru activitățile consorțiului în ceea ce privește legătura fixă. Astfel cum se arată în considerentele 311 și 375, avantajul pentru consorțiu al modelului garanției de stat, prin urmare și ajutorul care decurge din acesta, este inherent acestei obligații legale și nu a fost modificat de la înființarea consorțiului, la 13 februarie 1992.

- (388) Comisia concluzionează că ajutorul de stat care decurge din modelul garanției de stat trebuie considerat un ajutor individual, acordat de cele două state consorțiului la 13 februarie 1992.

6.2.2. *Normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea*

- (389) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a considerat, în considerentul 109, că definiția din actele juridice relevante a măsurilor fiscale daneze care fac obiectul evaluării părea să fie deschisă în ceea ce privește cuantumul și durata, dar că era legată în mod specific de activitatea consorțiului în ceea ce privește proiectul. Întrucât măsurile respective păreau să fi fost acordate în același scop și cu același domeniu de aplicare ca și garanțiile de stat, considerațiile Comisiei menționate în decizia de inițiere a procedurii referitoare la calificarea garanțiilor respective drept ajutoare individuale trebuiau să fie aplicate și în ceea ce privește măsurile fiscale.

6.2.2.1. Normele speciale daneze privind reportarea pierderilor

6.2.2.1.1. RP 1991-2001

- (390) Legea privind construcția a stabilit, de la început, că A/S Øresund va face obiectul unor norme mai favorabile privind reportarea pierderilor decât cele prevăzute în Legea daneză generală privind evaluarea fiscală. Încă din 1991 era clar că perioada generală de cinci ani de reportare a pierderilor nu va fi suficientă pentru a utiliza pierderile suferite în cadrul proiectului pentru compensarea profiturilor. În notele pregătitoare la Legea privind construcția, legiuitorul a afirmat în mod explicit că motivul pentru acordarea unui termen de prescripție prelungit pentru reportarea pierderilor în 1991 a fost acela că A/S Øresund nu putea beneficia de normele general aplicabile privind reportarea pierderilor (cu un termen de prescripție de cinci ani), din cauza cheltuielilor semnificative suportate în perioada de construcție, combinate cu faptul că A/S Øresund nu putea, în aceeași perioadă, să obțină niciun profit (considerentul 267).

6.2.2.1.1.1. RP 1991-2001: Schemă sau ajutor individual

- (391) Comisia consideră că ajutorul de stat care decurge din RP 1991-2001 nu poate fi considerat o schemă.
- (392) În primul rând, ajutorul care decurge din RP 1991-2001 nu este acordat pe baza unui act care prevede acordarea de ajutoare individuale unor întreprinderi definite în cadrul actului în mod general și abstract. În schimb, Legea privind construcția prevede o normă specială aplicabilă pentru A/S Øresund în mod special.
- (393) În al doilea rând, Legea privind construcția precizează în mod explicit că proiectul la care se referă constă în construirea și exploatarea legăturii fixe. În consecință, Comisia consideră că ajutorul care decurge din RP 1991-2001 trebuie considerat ca fiind legat de un anumit proiect, întrucât avantajul inherent ajutorului este legat numai de pierderile suferite în cadrul proiectului privind legătura fixă, excluzând alte proiecte sau activități. Prin urmare, ajutorul care decurge din RP 1991-2001 nu corespunde definiției unei scheme de ajutor, astfel cum este prevăzută la articolul 1 litera (d) din Regulamentul 2015/1589.
- (394) Prin urmare, ajutorul care decurge din RP 1991-2001 ar trebui să fie calificat drept unul sau mai multe ajutoare individuale, în sensul articolului 1 litera (e) din Regulamentul 2015/1589.

6.2.2.1.1.2. RP 1991-2001: Data acordării

- (395) RP 1991-2001 constituie ajutor de stat sub forma unui avantaj fiscal. Comisia reamintește că a constatat anterior că ajutorul de stat care decurge dintr-un tratament fiscal avantajos se acordă anual, după acceptarea declarației fiscale a beneficiarului de către autoritățile fiscale⁽¹⁸⁴⁾, deoarece acesta este momentul în care avantajul se materializează de obicei pentru un astfel de ajutor de stat. Prin urmare, Comisia consideră că normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea ar trebui, în mod similar, să fie considerate ca fiind acordate anual, cu excepția cazului în care există motive clare pentru a se abate de la această abordare.

⁽¹⁸⁴⁾ A se vedea, de exemplu, Decizia (UE) 2018/859 a Comisiei din 4 octombrie 2017 privind ajutorul de stat SA.38944 (2014/C) (ex 2014/NN) pus în aplicare de Luxemburg în favoarea Amazon (JO L 153, 15.6.2018, p. 1). Această abordare a fost acceptată de instanțele Uniunii – a se vedea, de exemplu, Hotărârea Tribunalului din 12 mai 2021, Luxemburg/Comisia, cauzele conexate T-816/17 și T-318/18, EU:T:2021:252, punctele 153 și 339.

- (396) Comisia consideră că, în ceea ce privește RP 1991-2001, există motive clare pentru abaterea de la această abordare, astfel cum se arată în continuare în considerentele 397-403.
- (397) Comisia observă că autoritățile daneze au explicat (considerentul 267) că pierderile suferite de consorțiu înainte de punerea în funcțiune a legăturii fixe s-au datorat, în esență, dobânzii suportate pentru împrumuturile care au fost necesare pentru construirea legăturii fixe. Astfel cum a explicat Danemarca (considerentul 267), având în vedere cheltuielile inițiale semnificative cu investiția și lipsa profiturilor pentru legătura fixă în cursul perioadei de construcție a acesteia, norma general aplicabilă privind reportarea pierderilor, cu un termen de prescripție de cinci ani, nu ar fi fost suficientă pentru a permite utilizarea acestor pierderi pentru compensarea profiturilor. Cu alte cuvinte, pentru a realiza investiția în legătura fixă, consorțiul a fost nevoit să suporte pierderi semnificative și, fără aplicarea unei norme speciale, nu ar fi fost posibil ca aceste pierderi să fie reportate în mod util, astfel încât să poată compensa profiturile din anii următori. În consecință, ca parte a condițiilor pentru investiția în legătura fixă efectuată de consorțiu și pentru a stabili planificarea pe termen lung a finanțării construirii legăturii fixe, legiuitorul danez a instituit RP 1991-2001.
- (398) Autoritățile daneze observă că, împreună cu obligația privind garanția de stat, RP 1991-2001 a fost stabilită de la început, pentru a asigura finanțarea investiției semnificative în legătura fixă la cel mai mic cost (considerentul 269). RP 1991-2001 a permis A/S Øresund să compenseze profiturile viitoare cu pierderile neexpire, reducându-și astfel baza de impozitare. Acest lucru a creat un avantaj pentru consorțiu. În același timp însă, RP 1991-2001 a permis o bază de lichidități mai mare, cu obiectivul de a reduce povara datoriei. O povară globală mai mică a datoriei însemna și o sumă totală garantată mai mică și, prin urmare, mai puține ajutoare de stat sub formă de garanții.
- (399) Astfel cum se menționează în considerentul 379, în mod obișnuit, atunci când inițiază investiții majore, investitorii necesită o anumită stabilitate în planificarea financiară a investiției. Dacă nu pot face estimări rezonabile cu privire la condițiile financiare care vor fi aplicabile investiției, este puțin probabil ca investitorii să își pericliteze timpul și resursele necesare pentru realizarea proiectului. Comisia observă, în acest sens, că RP 1991-2001 a fost instituită cu scopul de a oferi un tratament fiscal specific investiției în legătura fixă, pentru a facilita planificarea financiară pe termen lung a acesteia și pentru a reduce la minimum costul total al investiției. Acest tratament fiscal a fost definit de Legea privind construcția înainte ca investiția să fie în curs și, ca atare, ar trebui considerat drept una dintre condițiile fundamentale aplicabile investiției (împreună cu obligația privind garanția de stat și modelul garanției de stat), pe baza cărora a fost pregătită planificarea financiară a investiției. Prin urmare, aplicarea RP 1991-2001 a fost clară de la început și a reprezentat o parte inerentă a modelului financiar pe baza căruia consorțiul urma să se angajeze să efectueze o investiție semnificativă. În special, Comisia observă că intenția legislativă care stă la baza adoptării RP 1991-2001, astfel cum reiese din notele pregătitoare la Legea privind construcția, a fost de a permite utilizarea semnificativă a pierderilor suferite ca urmare a construirii legăturii fixe.
- (400) Comisia observă, de asemenea, astfel cum se concluzionează în considerentul 330, că dreptul A/S Øresund de a-și reporta pierderile pe o perioadă mai lungă decât cea permisă de normele de impozitare daneze obișnuite a reprezentat un avantaj de la momentul instituirii acestui drept. Avantajul de a putea reporta pierderile pe o perioadă mai lungă, împreună cu faptul că era clar de la început că se vor înregistra pierderi semnificative, astfel încât să se asigure utilizarea acestei perioade mai lungi, a făcut ca avantajul legat de RP 1991-2001 să fie evident încă de la început. Această situație este diferită, de exemplu, de cea din Hotărârea France Télécom⁽¹⁸⁵⁾, în care avantajul care decurge dintr-un tratament fiscal special nu putea fi confirmat decât anual, la stabilirea cotei taxei profesionale aplicabile în conformitate cu normele fiscale obișnuite⁽¹⁸⁶⁾.

⁽¹⁸⁵⁾ *Supra*, nota de subsol 99.

⁽¹⁸⁶⁾ Hotărârea Tribunalului din 30 noiembrie 2009, Franța/Comisia, cauzele conexe T-427/04 și T-17/05, EU:T:2009:474, punctele 321-323.

- (401) Secțiunea 11 din Legea privind construcția a instituit, începând din 1991, o normă preferențială pentru A/S Øresund, în măsura în care aceasta avea dreptul de a-și reporta pierderile pe o perioadă mai lungă decât alte entități juridice supuse impozitului pe profit. Prin adoptarea Legii privind construcția, Danemarca s-a angajat să permită A/S Øresund să beneficieze de dreptul legal la această perioadă de reportare mai lungă. Legea privind construcția prevedea, în secțiunea 6, că legătura fixă urma să fie dezvoltată de un consorțiu între o societate cu răspundere limitată înființată de statul danez (prin intermediul unei societăți holding) și o societate cu răspundere limitată înființată de statul suedez. A/S Øresund a fost înființată ca societate cu răspundere limitată la 9 decembrie 1991 (considerentul 64), iar consorțiul a fost înființat, prin acordul de consorțiu, la 13 februarie 1992 (considerentul 66). Comisia a constatat că avantajul care decurge din RP 1991-2001 aduce beneficii consorțiului, întrucât reduce obligația fiscală pentru îndeplinirea căreia trebuie utilizate veniturile sale (considerentul 317). Faptul că acest avantaj ar reveni consorțiului prin intermediul RP 1991-2001 a fost evident de la început (considerentul 400). Dreptul legal al consorțiului la acest avantaj a fost instituit prin lege, prin intermediul Legii privind construcția, înainte chiar de înființarea consorțiului.
- (402) Pe baza acestor elemente (considerentele 397-401), Comisia consideră că avantajul care decurge din RP 1991-2001 a fost stabilit pentru a facilita finanțarea investiției în legătura fixă (o investiție care urma să genereze, în mod evident, pierderi semnificative, care nu puteau fi utilizate în termen de cinci ani) și pentru a sprijini investiția respectivă. Avantajul a rezultat din Legea privind construcția în sine și a constituit una dintre condițiile investiției. Din momentul în care consorțiul a fost înființat și a putut beneficia de dreptul legal la avantajul stabilit prin Legea privind construcția, RP 1991-2001 a fost susceptibilă să denatureze concurența și să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre, prin consolidarea poziției consorțiului pe o piață deschisă concurenței și schimburilor comerciale dintre statele membre. În aceste condiții, Comisia concluzionează că există motive clare pentru a considera că ajutorul care decurge din RP 1991-2001 nu a fost acordat anual, ci a fost acordat într-un singur moment, la înființarea consorțiului.
- (403) În plus, Comisia observă că materializarea avantajului care decurge din dreptul legal la o perioadă de reportare mai îndelungată a avut loc în mod automat, fără nicio marjă de apreciere din partea A/S Øresund, a Consorțiului sau a autorităților daneze. Pentru stabilirea obligației sale anuale de plată a impozitului pe profit, A/S Øresund face obiectul aceluiași proces ca orice altă entitate juridică (inclusiv societățile cu răspundere limitată) supusă impozitului danez pe profit. Astfel cum se descrie în considerentul 127, în fiecare an, în cadrul regimului obligatoriu de impozitare comună din Danemarca, întreprinderea care conduce grupul de impozitare comună transmite informații privind venitul impozabil și pierderile fiscale pentru toți membrii grupului respectiv. Declarația fiscală indică, pentru fiecare membru al grupului, venitul impozabil, utilizarea pierderilor proprii reportate, utilizarea pierderilor altor membri ai grupului și pierderile fiscale rămase. Entitățile juridice supuse impozitului danez pe profit nu dispun de o marjă de apreciere în ceea ce privește utilizarea pierderilor reportate. În conformitate cu Legea daneză privind evaluarea fiscală și, începând cu 18 iunie 2012, în conformitate cu Legea daneză privind impozitul pe profit, o pierdere fiscală reportată care poate fi utilizată într-un anumit an fiscal trebuie să fie utilizată în anul respectiv; în caz contrar, aceasta se va pierde. Pierderile fiscale reportate trebuie utilizate în conformitate cu principiul FIFO, ceea ce înseamnă că trebuie să se utilizeze mai întâi pierderile fiscale cele mai vechi. Evaluarea fiscală anuală, emisă de autoritățile fiscale, este generată automat. În fiecare an, autoritățile fiscale selectează apoi entitățile ale căror declarații fiscale sunt auditate manual. În aceste condiții, având în vedere lipsa unei marje de apreciere la momentul depunerii declarației fiscale a beneficiarului și al acceptării declarației fiscale de către autorități, Comisia concluzionează că depunerea declarațiilor fiscale anuale nu modifică faptul că ajutorul fusese deja acordat în 1992. Prin urmare, depunerea declarațiilor fiscale nu reprezenta decât o etapă formală necesară pentru obținerea ajutorului deja acordat, iar nu o cerere de acordare anuală a unui ajutor.
- (404) Prin urmare, Comisia concluzionează că RP 1991-2001 constituie un ajutor individual, în scopul sprijinirii unei investiții semnificative, care a fost acordat consorțiului de Danemarca la 13 februarie 1992.

6.2.2.1.2. RP 2013-2015

- (405) Astfel cum se menționează în considerentul 333, Comisia a concluzionat că nu a existat niciun avantaj pentru A/S Øresund sau pentru consorțiu rezultat din RP 2002-2012, întrucât, pentru perioada respectivă, A/S Øresund a făcut obiectul aceluiași norme privind reportarea pierderilor ca și alte întreprinderi din Danemarca. Prin urmare, RP 2002-2012 nu a constituit ajutor de stat în favoarea A/S Øresund sau, prin extensie, a consorțiului (considerentele 333 și 355).
- (406) Astfel cum se explică în considerentul 138, prin Legea nr. 591 din 18 iunie 2012 a fost introdusă o limitare a accesului la pierderile reportate pentru întreprinderile din Danemarca. Această limitare nu se aplica însă pentru A/S Øresund, întrucât dispozițiile Legii privind construcția, astfel cum a fost modificată în 2002 și incorporată în Legea privind Sund & Bælt, au rămas în vigoare până în 2016. Secțiunea 12 din Legea privind Sund & Bælt a fost abrogată abia prin Legea nr. 581 din 4 mai 2015, care a intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2016, când A/S Øresund a intrat sub incidența normelor obișnuite ale Legii daneze privind impozitul pe profit. Prin urmare, Comisia a concluzionat, în considerentul 337, că RP 2013-2015 a reprezentat un avantaj pentru A/S Øresund și, prin urmare, și pentru consorțiu. Măsura de ajutor constă într-o combinație de elemente (considerentul 334), întrucât A/S Øresund a obținut dreptul la un avantaj selectiv față de alte întreprinderi aflate într-o situație similară, în virtutea faptului că normele aplicabile societății A/S Øresund prevedeau o derogare de la sistemul de referință, ceea ce a condus la un avantaj selectiv.

6.2.2.1.2.1. RP 2013-2015: Schemă sau ajutor individual

- (407) Comisia consideră că ajutorul de stat care decurge din RP 2013-2015 nu poate fi considerat o schemă.
- (408) În primul rând, ajutorul care decurge din RP 2013-2015 nu este acordat pe baza unui act care prevede acordarea de ajutoare individuale unor întreprinderi definite în cadrul actului în mod general și abstract. RP 2013-2015 prevede o normă specială aplicabilă în mod specific pentru A/S Øresund. Prin urmare, ajutorul respectiv nu îndeplinește prima condiție din definiția unei scheme de ajutor, astfel cum este prevăzută la articolul 1 litera (d) din Regulamentul 2015/1589.
- (409) În al doilea rând, Legea privind construcția, astfel cum a fost modificată în 2002 și încorporată în Legea privind Sund & Bælt, precizează în mod explicit proiectul pe care îl vizează ca fiind construirea și exploatarea legăturii fixe. În consecință, Comisia consideră că ajutorul care decurge din RP 2013-2015 trebuie considerat ca fiind legat de un anumit proiect, întrucât avantajul inerent ajutorului este legat numai de pierderile suferite în cadrul proiectului privind legătura fixă, excluzând alte proiecte sau activități. Prin urmare, ajutorul care decurge din RP 2013-2015 nu îndeplinește cea de-a doua condiție din definiția unei scheme de ajutor, astfel cum este prevăzută la articolul 1 litera (d) din Regulamentul 2015/1589.
- (410) Prin urmare, ajutorul care decurge din RP 2013-2015 nu se încadrează în definiția unei scheme de ajutor în sensul articolului 1 litera (d) din Regulamentul 2015/1589. Prin urmare, acesta trebuie calificat drept unul sau mai multe ajutoare individuale, în sensul articolului 1 litera (e) din Regulamentul 2015/1589.

6.2.2.1.2.2. RP 2013-2015: Data acordării

- (411) Astfel cum se menționează în considerentul 395, ajutorul de stat care decurge din avantajele fiscale este, de obicei, considerat a fi acordat anual, cu excepția cazului în care există motive pentru a stabili că avantajul legat de ajutorul respectiv s-a materializat la un moment diferit. Comisia nu consideră că, în ceea ce privește RP 2013-2015, există motive clare pentru abaterea de la această abordare. Situația care se aplică RP 1991-2001, astfel cum este prezentată în considerentele 396-404, este fundamental diferită de situația care se aplică RP 2013-2015, astfel cum este prezentată în considerentele 412-417.
- (412) Comisia a concluzionat că RP 1991-2001 constituie un ajutor individual, în scopul sprijinirii unei investiții semnificative, care a fost acordat consorțiului de Danemarca la 13 februarie 1992 (considerentul 404). În special, pentru a ajunge la această concluzie, Comisia a observat că RP 1991-2001 a fost stabilită cu scopul de a facilita planificarea pe termen lung a investiției în legătura fixă, avantajul rezultat din Legea privind construcția în sine și a fost una dintre condițiile fundamentale pe baza cărora a fost pregătită planificarea financiară a investiției (considerentul 399).

- (413) În primul rând, Comisia observă că ajutorul care decurge din RP 2013-2015 nu poate fi considerat ca fiind acordat înainte de 18 iunie 2012, când Legea daneză privind impozitul pe profit a fost modificată (considerentul 138), iar Legea privind Sund & Bælt nu a fost modificată. Înainte de aplicarea acestei modificări, A/S Øresund și consorțiul nu puteau beneficia de niciun avantaj rezultat din această modificare.
- (414) În continuare, Comisia observă că legătura fixă a intrat în funcțiune în iulie 2000. Decizia de a investi în legătura fixă și planificarea financiară a investiției au fost efectuate înainte de acest moment.
- (415) În aceste condiții, Comisia consideră că RP 2013-2015 trebuie diferențiată de RP 1991-2001, în măsura în care nu se putea considera că a fost pusă în aplicare pentru a sprijini investiția financiară în legătura fixă sau că a fost o condiție pentru o astfel de investiție sau pentru a asigura fezabilitatea planificării financiare pe termen lung a investiției, având în vedere că decizia de a investi și chiar și investiția au fost finalizate cu mult timp înainte ca RP 2013-2015 să devină aplicabilă. În consecință, Comisia constată că motivele pentru care a stabilit că avantajul legat de ajutorul care decurge din RP 1991-2001 a fost acordat o singură dată, care se bazează în mod semnificativ pe faptul că planificarea investiției pe termen lung a legăturii fixe s-a bazat pe RP 1991-2001, pe certitudinea că aceasta a fost acordată și pe necesitatea de a se asigura că aceasta poate fi luată în considerare în planificarea financiară, nu se aplică în cazul RP 2013-2015.
- (416) În plus, Comisia observă că, între RP 1991-2001 și RP 2013-2015, a existat și RP 2002-2012, cu privire la care Comisia a concluzionat că nu constituie ajutor de stat în favoarea A/S Øresund sau a consorțiului (considerentele 333 și 355). RP 2013-2015 a reprezentat o reintroducere a unui tratament avantajos, în pofida faptului că acesta nu mai era necesar pentru planificarea investiției. În acest sens, RP 2013-2015 urma să aibă ca efect sprijinirea activității curente a A/S Øresund sau a consorțiului, iar nu investiția inițială în legătura fixă.
- (417) Prin urmare, Comisia nu consideră că există motive clare pentru a se abate de la abordarea obișnuită potrivit căreia avantajele fiscale sunt acordate anual. Rezultă că ajutoarele care decurg din RP 2013-2015 pot fi considerate ca fiind acordate definitiv la momentul acceptării de către autoritățile fiscale a declarațiilor fiscale ale A/S Øresund referitoare la anii fiscali din perioada RP 2013-2015, în care se putea utiliza un cuantum mai ridicat al pierderilor.
- (418) În consecință, Comisia consideră că ajutorul de stat care decurge din RP 2013-2015 constituie mai multe ajutoare individuale, acordate începând cu 2014 ⁽¹⁸⁷⁾, anual, la momentul acceptării declarațiilor fiscale ale A/S Øresund de către autorități și până la acceptarea declarației fiscale pentru anul fiscal 2015. RP 2013-2015 a fost abrogată prin Legea nr. 581 din 4 mai 2015, aplicabilă începând cu anul fiscal 2016.

6.2.2.2. Normele speciale daneze privind amortizarea

6.2.2.2.1. DEP 1999-2007 și DEP 2008-2015

- (419) Astfel cum se explică în considerentul 145, prin Legea nr. 433 din 26 iunie 1998, rata maximă de amortizare obișnuită pentru clădiri și instalații stabilită în Legea daneză privind amortizarea fiscală a scăzut la 5 %, iar prin Legea nr. 540 din 6 iunie 2007, la 4 %. Cu toate acestea, rata de amortizare pentru A/S Øresund a rămas la 6 %/2 %, în conformitate cu secțiunile 12 și 13 din Legea privind construcția și cu secțiunile 13 și 14 corespunzătoare din Legea privind Sund & Bælt, care a rămas în vigoare până în 2016. Astfel cum se menționează în considerentul 344, statul danez a plasat A/S Øresund într-o poziție mai avantajoasă decât alte entități juridice supuse impozitului danez pe profit, prin refuzul de a modifica normele aplicabile în cazul A/S Øresund astfel încât să reflecte modificările aduse normelor de impozitare obișnuite. Secțiunile 13 și 14 din Legea privind Sund & Bælt au fost abrogate abia prin Legea nr. 581 din 4 mai 2015, care a intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2016, când A/S Øresund a intrat sub incidența normelor obișnuite ale Legii daneze privind impozitul pe profit și ale Legii daneze privind amortizarea

⁽¹⁸⁷⁾ Declarația fiscală aferentă anului fiscal 2013 fiind depusă în 2014.

fiscală. Măsura de ajutor constă într-o combinație de elemente (considerentul 344), întrucât A/S Øresund a fost plasată într-o poziție mai avantajoasă în raport cu alte întreprinderi aflate într-o situație similară, ca urmare a faptului că Legea privind Sund & Bælt prevedea un tratament fiscal mai avantajos și, prin urmare, a derogat de la Legea daneză modificată privind amortizarea fiscală, care era mai restrictivă și care nu se aplica pentru A/S Øresund, dar se aplica pentru alte întreprinderi care sunt comparabile din punct de vedere juridic și factual. Astfel cum se concluzionează în considerentul 319, orice avantaj pentru A/S Øresund creat de normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea este un avantaj și pentru consorțiu.

6.2.2.2.2. DEP 1999-2007 și DEP 2008-2015: Schemă sau ajutor individual

- (420) Comisia consideră că ajutorul de stat care decurge din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 nu poate fi considerat ca fiind acordat pe baza unei scheme.
- (421) În primul rând, ajutorul respectiv nu este acordat pe baza unui act care prevede acordarea de ajutoare individuale unor întreprinderi definite în cadrul actului în mod general și abstract. Legea privind construcția, astfel cum a fost încorporată în Legea privind Sund & Bælt, menționează în mod explicit că A/S Øresund are dreptul să beneficieze de norma specială daneză privind amortizarea. Prin urmare, ajutorul care decurge din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 nu îndeplinește prima condiție din definiția unei scheme de ajutor, prevăzută la articolul 1 litera (d) din Regulamentul 2015/1589.
- (422) În al doilea rând, DEP 1999-2007 și DEP 2008-2015 trebuie considerate ca fiind legate de un anumit proiect, întrucât ajutorul care decurge din aceste măsuri vizează un avantaj legat de amortizarea costurilor de investiții ale legăturii fixe, excluzând alte proiecte sau activități. Acest lucru se datorează faptului că Legea privind construcția și Legea privind Sund & Bælt precizează în mod explicit proiectul relevant ca fiind construirea și exploatarea legăturii fixe. Prin urmare, ajutorul care decurge din DEP 1999-2007 și din 2008-2015 nu îndeplinește a doua condiție din definiția unei scheme de ajutor, prevăzută la articolul 1 litera (d) din Regulamentul 2015/1589.
- (423) Prin urmare, ajutorul care decurge din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 nu se încadrează în definiția unei „scheme de ajutor” în sensul articolului 1 litera (d) din Regulamentul 2015/1589. Prin urmare, acesta trebuie calificat drept unul sau mai multe ajutoare individuale, în sensul articolului 1 litera (e) din Regulamentul 2015/1589.

6.2.2.2.3. DEP 1999-2007 și DEP 2008-2015: Data acordării

- (424) Astfel cum se menționează în considerentul 395, în cazul ajutorului de stat care decurge din avantaje fiscale, avantajul respectiv se materializează de obicei anual, cu excepția cazului în care există motive să se considere că un alt punct de vedere este justificat. Comisia consideră că, în ceea ce privește ajutorul care decurge din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015, se pare că ajutorul ar fi acordat, teoretic, anual. Totuși, întrucât A/S Øresund dispunea de o marjă de apreciere în ceea ce privește momentul în care își putea amortiza activele în declarațiile sale fiscale (considerentul 125), în practică, avantajul s-a materializat mai puțin frecvent (considerentele 425-428).
- (425) În primul rând, Comisia observă că avantajul inherent ajutorului care decurge din DEP 1999-2007 nu poate fi considerat ca fiind acordat înainte de 26 iunie 1998, când rata de amortizare obișnuită pentru clădiri și instalații stabilită în Legea daneză privind amortizarea fiscală a scăzut la 5 %, iar o modificare similară nu a fost aplicată normelor privind amortizarea aplicabile societății A/S Øresund. În mod similar, avantajul inherent ajutorului care decurge din DEP 2008-2015 nu poate fi considerat ca fiind acordat înainte de 6 iunie 2007, când rata de amortizare obișnuită pentru clădiri și instalații stabilită în Legea daneză privind amortizarea fiscală a scăzut la 4 %, iar o modificare similară nu a fost aplicată normelor privind amortizarea aplicabile societății A/S Øresund. Prin urmare, nu se poate susține că, întrucât norma aplicabilă pentru A/S Øresund făcea deja parte, ca atare, din Legea privind construcția, și ajutorul ar trebui să fie considerat ca fiind acordat prin Legea privind construcția.
- (426) În continuare, Comisia observă că situația aplicabilă pentru RP 1991-2001, prevăzută în considerentele 396-404, este fundamental diferită de situația aplicabilă pentru DEP 1999-2007 și DEP 2008-2015. Atunci când Legea daneză privind amortizarea fiscală a fost modificată, la 26 iunie 1998 și la 6 iunie 2007, decizia de a investi în construirea legăturii fixe fusese deja luată și, de fapt, legătura fixă era aproape pregătită să fie pusă în funcțiune. Ca atare, spre deosebire de RP 1991-2001 (considerentul 399), decizia statului danez de a oferi A/S Øresund condiții de amortizare fiscală mai avantajoase decât ale altor entități juridice supuse impozitului danez pe profit nu poate fi

considerată una dintre condițiile fundamentale care stau la baza planificării financiare a investiției. În special, Comisia observă că, la momentul realizării planificării financiare, autoritățile daneze nu au considerat necesar să acorde A/S Øresund un tratament avantajos în comparație cu alte societăți cu răspundere limitată supuse impozitului pe profit în ceea ce privește normele de amortizare a activelor – de fapt, autoritățile daneze consideră chiar că DEP 1991-1998 a fost, de realitate, în detrimentul A/S Øresund/consorțiului (considerentul 268). Prin urmare, ajutorul care decurge din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 nu poate fi considerat ajutor acordat pentru sprijinirea investiției în legătura fixă. În aceste condiții, considerațiile care au determinat Comisia să concluzioneze că RP 1991-2001 a fost acordată ca un ajutor individual la momentul creării consorțiului, în special din cauza necesității RP 1991-2001 pentru planificarea financiară a investiției în legătura fixă, nu se aplică și pentru DEP 1999-2007 sau pentru DEP 2008-2015. Comisia observă că ar fi mai potrivit, prin urmare, să se considere că ajutorul care decurge din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 a fost acordat pentru sprijinirea activității curente a A/S Øresund și a consorțiului, și nu a investiției inițiale în legătura fixă.

- (427) Comisia observă că A/S Øresund s-ar fi bazat pe normele care îi erau aplicabile la momentul depunerii declarațiilor fiscale, pentru a-și stabili obligațiile fiscale pentru un anumit an. Spre deosebire de utilizarea reportării pierderilor fiscale, care se aplică automat (considerentul 127), în Danemarca, entitățile juridice supuse impozitului danez pe profit pot alege, în declarațiile lor fiscale, când să își amortizeze activele și la ce rată, în limitele prevăzute de legislația aplicabilă (considerentul 125). Prin urmare, A/S Øresund putea alege momentul în care dorea să își amortizeze activele la o rată superioară celei prevăzute în Legea daneză privind amortizarea fiscală. În consecință, avantajul care decurge din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 nu s-ar fi materializat automat în fiecare an după acceptarea anuală a declarațiilor fiscale, dacă nu s-ar fi aplicat o amortizare superioară ratei disponibile în conformitate cu normele de impozitare daneze obișnuite.
- (428) În aceste condiții, Comisia consideră că avantajul legat de rata de amortizare mai ridicată de care dispunea A/S Øresund, având în vedere faptul că normele care îi erau aplicabile societății nu s-au modificat pentru a reflecta limitările din legislația generală, s-ar fi materializat la momentul acceptării declarațiilor fiscale în care s-a aplicat această rată de amortizare mai ridicată (considerentul 129). De asemenea, în acel moment, ajutorul de stat care decurge din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 ar fi fost susceptibil să denatureze concurența sau să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre.
- (429) În consecință, Comisia consideră că ajutorul care decurge din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 constituie o serie de ajutoare individuale, acordate de Danemarca începând cu anul 2000 ⁽¹⁸⁸⁾, la momentul acceptării declarațiilor fiscale ale A/S Øresund, în care societatea a aplicat o rată de amortizare superioară ratei prevăzute în Legea daneză privind amortizarea, până la acceptarea declarației fiscale pentru anul fiscal 2015. DEP 2008-2015 a fost abrogată de la 1 ianuarie 2016 prin Legea nr. 581 din 4 mai 2015, aplicabilă începând cu anul fiscal 2016.

6.3. Calificarea drept ajutor nou sau existent

- (430) După ce a stabilit că măsurile de ajutor constituie un ajutor individual care nu este acordat pe baza unei scheme de ajutor și datele de acordare a acestora, Comisia trebuie să stabilească, pentru fiecare dintre măsurile de ajutor, dacă reprezintă ajutor nou sau existent.
- (431) Ajutoarele noi, în conformitate cu articolul 1 litera (c) din Regulamentul 2015/1589, sunt toate ajutoarele care nu sunt ajutoare existente, inclusiv modificările ajutoarelor existente.

⁽¹⁸⁸⁾ Declarația fiscală aferentă anului fiscal 1999 fiind depusă în 2000. În practică, prima dată de acordare nu ar fi anterioară acceptării declarației fiscale pentru anul fiscal 2004, întrucât Danemarca confirmă că A/S Øresund nu a amortizat pentru anii fiscali anteriori (considerentul 271).

(432) Ajutorul existent este definit la articolul 1 litera (b) din Regulamentul 2015/1589 după cum urmează:

- „(i) fără a aduce atingere articolelor 144 și 172 din Actul de aderare a Austriei, Finlandei și Suediei [...], orice ajutor care a existat înainte de intrarea în vigoare a TFUE în aceste state membre, respectiv schemele de ajutor și ajutoarele individuale puse în aplicare anterior și care se aplică și ulterior intrării în vigoare a TFUE în statele membre respective;
- (ii) ajutorul autorizat, respectiv schemele de ajutor și ajutoarele individuale care au fost autorizate de Comisie sau de Consiliu;
- (iii) ajutorul considerat a fi fost autorizat în temeiul articolului 4 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 sau al articolului 4 alineatul (6) din [Regulamentul 2015/1589], sau înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 dar în conformitate cu această procedură;
- (iv) ajutorul considerat ajutor existent în temeiul articolului 17 din [Regulamentul 2015/1589];
- (v) ajutorul considerat ajutor existent deoarece se poate dovedi că, în momentul punerii în aplicare, nu reprezenta un ajutor și că a devenit ajutor ulterior, datorită evoluției pieței interne și fără să fi fost modificat de statul membru. Atunci când anumite măsuri devin ajutoare ca urmare a liberalizării unei activități în conformitate cu dreptul Uniunii, astfel de măsuri nu sunt considerate ajutor existent după data fixată pentru liberalizare”.

(433) În legătură cu articolul 1 litera (b) punctul (iv) din Regulamentul 2015/1589, articolul 17 alineatul (3) din Regulamentul 2015/1589 prevede că orice ajutor pentru care termenul de prescripție de zece ani a expirat este considerat ajutor existent. Articolul 17 alineatul (2) prevede că termenul de prescripție începe să curgă din ziua în care ajutorul ilegal este acordat beneficiarului fie ca ajutor individual, fie ca ajutor în cadrul unei scheme de ajutor. Orice măsură adoptată de către Comisie sau, la solicitarea acesteia, de către un stat membru cu privire la ajutorul ilegal întrerupe termenul de prescripție. După fiecare întrerupere, începe să curgă un nou termen de prescripție.

6.3.1. *Garanțiile de stat: ajutor nou sau existent*

(434) Comisia a concluzionat în considerentul 388 că ajutorul care decurge din modelul garanției de stat a fost acordat în mod definitiv consorțiului prin acordul de consorțiu și începând cu data la care acesta a fost fondat, 13 februarie 1992. Având în vedere această concluzie, trebuie să se stabilească dacă ajutorul care decurge din modelul garanției de stat se încadrează în una dintre definițiile ajutorului existent din cadrul articolului 1 litera (b) din Regulamentul 2015/1589.

(435) În final, Comisia reamintește că reclamantul a depus plângerea sa la Comisie la 16 aprilie 2013, susținând că modelul garanției de stat a reprezentat ajutor de stat ilegal. La 13 mai 2013, Comisia a adresat Danemarcei și Suediei o solicitare de informații cu privire la această plângere. Comisia consideră că această solicitare de informații a reprezentat o acțiune întreprinsă de Comisie cu privire la ajutorul care decurge din modelul garanției de stat, care, în temeiul articolului 17 din Regulamentul 2015/1589, ar fi întrerupt termenul de prescripție în legătură cu ajutoarele acordate începând cu 13 mai 2003 (adică cu zece ani înainte de solicitarea de informații).

(436) Cu toate acestea, Comisia observă că termenul de prescripție legat de ajutorul care decurge din modelul garanției de stat a expirat la 13 februarie 2002, adică la zece ani de la data acordării acestuia. Prin urmare, acest termen de prescripție expirase până la momentul în care solicitarea de informații a Comisiei din 13 mai 2013 ar fi putut să îl întrerupă.

(437) În aceste condiții, Comisia concluzionează că ajutorul care decurge din modelul garanției de stat, acordat de Danemarca și Suedia consorțiului, constituie ajutor existent în sensul articolului 1 litera (b) punctul (iv) din Regulamentul 2015/1589.

(438) În al doilea rând, Comisia observă că autoritățile suedeze susțin că orice posibil ajutor acordat de Suedia cu privire la legătura fixă a fost acordat înainte de aderarea acesteia la Uniune și înainte de intrarea în vigoare a Acordului privind SEE, la 1 ianuarie 1994.

- (439) Astfel cum se menționează în considerentul 432, în conformitate cu articolul 1 litera (b) punctul (i) din Regulamentul 2015/1589, ajutorul care a existat înainte de intrarea în vigoare a TFUE în Suedia este considerat ajutor existent. Totuși, acest lucru nu aduce atingere articolelor 144 și 172 din Actul de aderare a Austriei, Finlandei și Suediei. În conformitate cu articolul 144 din legea menționată, „[...] dintre ajutoarele aplicate în noile state membre înainte de aderare, vor fi considerate «ajutoare existente» numai cele comunicate Comisiei până la 30 aprilie 1995 [...]”.
- (440) În considerentul 113 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a indicat că, dacă ajutorul care decurge din modelul garanției de stat, acordat Suediei de către consorțiu, ar trebui considerat ca fiind acordat în 1992, deoarece nu a fost comunicat Comisiei la momentul respectiv, acesta nu poate fi considerat ajutor existent în temeiul articolului 1 litera (b) punctul (i) din Regulamentul 2015/1589.
- (441) Cu toate acestea, Comisia reamintește că, în momentul în care modelul garanției de stat a fost pus în aplicare de Suedia, practica Comisiei era, în mod clar, de a concluziona că construirea și exploatarea infrastructurii de transport nu erau considerate o activitate economică ⁽¹⁸⁹⁾. În aceste condiții, Comisia consideră că este de înțeles că modelul garanției de stat nu a fost comunicat Comisiei ca ajutor care exista înainte de intrarea în vigoare a TFUE, deoarece la momentul respectiv o astfel de măsură nu era considerată, în general, un ajutor de stat.
- (442) În orice caz, Comisia observă că proiectul privind legătura fixă a fost aprobat ca unul dintre proiectele prioritare din cadrul TEN-T de către Consiliul European din decembrie 1994 (considerentul 58). Înainte de aprobarea de către Consiliu a includerii sale pe această listă, statele comunicaseră Comisiei planul proiectului, inclusiv intenția lor de a-l finanța prin intermediul modelului garanției de stat. Prin urmare, chiar dacă modelul garanției de stat nu se califică drept ajutor de stat înainte de aderarea Suediei la Uniune, acesta fusese totuși comunicat Comisiei până la 30 aprilie 1995, în contextul pregătirii includerii sale pe lista proiectelor prioritare TEN-T.
- (443) În consecință, Comisia consideră că ajutorul care decurge din modelul garanției de stat, acordat de Suedia consorțiului, constituie ajutor existent în sensul articolului 1 litera (b) punctul (i) din Regulamentul 2015/1589.
- (444) În plus, astfel cum se menționează în considerentul 387, avantajul pentru consorțiu al modelului garanției de stat este faptul că statele sunt obligate să își asume riscurile legate de finanțarea planificării și a construirii legăturii fixe – avantajul respectiv și dreptul la acesta nu s-au modificat de la înființarea sa. Comisia observă că înlocuirea secțiunii 8 din Legea privind construcția cu secțiunea 11 din Legea privind Sund & Bælt nu este relevantă în acest context, deoarece cele două dispoziții sunt în esență identice (considerentul 87).
- (445) Având în vedere considerațiile prezentate în considerentele 434-444, Comisia concluzionează că ajutorul care decurge din modelul garanției de stat, acordat de Danemarca și Suedia consorțiului, constituie ajutor existent în sensul articolului 1 litera (b) punctul (iv) din Regulamentul 2015/1589. În plus, Comisia concluzionează că acest ajutor acordat de Suedia consorțiului constituie un ajutor existent în sensul articolului 1 litera (b) punctul (i) din Regulamentul 2015/1589.

6.3.2. Normele speciale daneze privind reportarea pierderilor: ajutor nou sau existent

6.3.2.1. RP 1991-2001: ajutor nou sau existent

- (446) Comisia a concluzionat, în considerentul 404, că ajutorul care decurge din RP 1991-2001 a fost acordat consorțiului de către Danemarca la 13 februarie 1992. Având în vedere această concluzie, trebuie să se stabilească dacă ajutorul care decurge din RP 1991-2001 se încadrează în una dintre definițiile ajutorului existent din cadrul articolului 1 litera (b) din Regulamentul 2015/1589.

⁽¹⁸⁹⁾ A se vedea Hotărârea Øresund, punctul 308.

- (447) În primul rând, astfel cum se menționează în considerentul 435, reclamantul a depus plângerea, susținând că modelul garanției de stat constituia ajutor de stat ilegal, la 16 aprilie 2013, iar în legătură cu aceasta Comisia a trimis statelor o solicitare de informații la 13 mai 2013. La momentul respectiv, nici plângerea, nici solicitarea de informații a Comisiei nu au făcut referire la normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea. Comisia a concluzionat că această solicitare de informații întrerupe orice termen de prescripție în legătură cu ajutorul respectiv care nu expirase până la 13 mai 2003 (considerentele 434-437). La 8 ianuarie 2014, reclamantul a prezentat documente suplimentare, susținând că consorțiul a beneficiat și de normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea. La 21 februarie 2014, Comisia a trimis statelor o solicitare de informații referitoare la normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea (considerentul 3).
- (448) Comisia consideră că solicitarea de informații din 21 februarie 2014 a reprezentat o acțiune întreprinsă de Comisie cu privire la normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, inclusiv ajutorul care decurge din RP 1991-2001, care, în temeiul articolului 17 din Regulamentul 2015/1589, ar fi întrerupt termenul de prescripție în legătură cu ajutoarele acordate începând cu 21 februarie 2004 (adică cu zece ani înainte de solicitarea de informații).
- (449) Cu toate acestea, Comisia observă că termenul de prescripție legat de ajutorul care decurge din RP 1991-2001 a expirat la 13 februarie 2002, adică la zece ani de la data acordării acestuia. Prin urmare, acest termen de prescripție expirase până la momentul în care solicitarea de informații a Comisiei din 21 februarie 2014 ar fi putut să îl întrerupă.
- (450) În aceste condiții, Comisia concluzionează că ajutorul care decurge din RP 1991-2001, acordat de Danemarca consorțiului, constituie un ajutor existent în sensul articolului 1 litera (b) punctul (iv) din Regulamentul 2015/1589.

6.3.2.2. RP 2013-2015: ajutor nou sau existent

- (451) Comisia a concluzionat în considerentul 418 că ajutorul care decurge din RP 2013-2015 a fost acordat anual consorțiului de către Danemarca, la momentul acceptării de către autorități a declarațiilor fiscale ale A/S Øresund, până la acceptarea declarației fiscale pentru anul fiscal 2015. Având în vedere această concluzie, trebuie să se stabilească dacă ajutorul care decurge din RP 2013-2015 se încadrează în una dintre definițiile ajutorului existent din cadrul articolului 1 litera (b) din Regulamentul 2015/1589.
- (452) În primul rând, astfel cum se menționează în considerentul 447, la 21 februarie 2014, Comisia a trimis statelor o solicitare de informații privind presupusul ajutor care decurge din normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea. Comisia a concluzionat, în considerentul 448, că această solicitare de informații constituie o „acțiune întreprinsă” de Comisie în ceea ce privește normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea. RP 2013-2015 face parte din aceste norme. Ca atare, toate ajutoarele care decurg din RP 2013-2015 au fost acordate după acțiunea întreprinsă de Comisie și, prin urmare, nu constituie ajutor existent în sensul articolului 1 litera (b) punctul (iv) din Regulamentul 2015/1589.
- (453) În al doilea rând, Comisia observă că ajutorul care decurge din RP 2013-2015 nu îndeplinește condițiile prevăzute la niciunul dintre celelalte paragrafe ale articolului 1 litera (b) din Regulamentul 2015/1589.
- (454) În consecință, Comisia concluzionează că ajutorul care decurge din RP 2013-2015, acordat de Danemarca consorțiului, constituie un ajutor nou în sensul articolului 1 litera (c) din Regulamentul 2015/1589.

6.3.3. Normele speciale daneze privind amortizarea: ajutor nou sau existent

6.3.3.1. DEP 1999-2007: ajutor nou sau existent

- (455) Comisia a concluzionat, în considerentul 429, că ajutorul de stat care decurge din DEP 1999-2007 a fost acordat începând cu anul 2000, la momentul acceptării de către autorități a declarațiilor fiscale ale A/S Øresund, în care s-a aplicat o rată de amortizare superioară ratei prevăzute în Legea daneză privind amortizarea fiscală. Având în vedere această concluzie, trebuie să se stabilească dacă ajutorul care decurge din DEP 1999-2007 se încadrează în una dintre definițiile ajutorului existent din cadrul articolului 1 litera (b) din Regulamentul 2015/1589.

- (456) În primul rând, Comisia observă că, astfel cum se explică în ceea ce privește RP 1991-2001 (considerentul 452), cererea de informații pe care a transmis-o la 21 februarie 2014 a constituit o „acțiune întreprinsă” de Comisie în ceea ce privește normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea.
- (457) Ca atare, termenul de prescripție pentru orice ajutor acordat începând cu 21 februarie 2004 a fost întrerupt la 21 februarie 2014 și, prin urmare, ajutorul respectiv nu constituie ajutor existent în sensul articolului 1 litera (b) punctul (iv) din Regulamentul 2015/1589.
- (458) Cu toate acestea, termenul de prescripție pentru orice ajutor acordat înainte de 21 februarie 2004 a expirat înainte de momentul în care acesta ar fi putut fi întrerupt și, prin urmare, constituie ajutor existent în sensul articolului 1 litera (b) punctul (iv) din Regulamentul 2015/1589. Comisia observă că Danemarca a confirmat în considerentul 271 că, în practică, A/S Øresund nu a solicitat amortizarea în declarațiile sale fiscale anterioare datei de 21 februarie 2004, astfel încât nu s-a acordat, de fapt, niciun ajutor care să poată fi calificat drept ajutor existent în temeiul articolului respectiv.
- (459) În al doilea rând, Comisia observă că ajutorul care decurge din DEP 1999-2007 nu îndeplinește condițiile prevăzute la niciunul dintre celelalte paragrafe ale articolului 1 litera (b) din Regulamentul 2015/1589.
- (460) În consecință, Comisia concluzionează că ajutorul care decurge din DEP 1999-2007, acordat de Danemarca consorțiului, constituie un ajutor nou în sensul articolului 1 litera (c) din Regulamentul 2015/1589, în măsura în care a fost acordat după data de 21 februarie 2004.

6.3.3.2. DEP 2008-2015: ajutor nou sau existent

- (461) Comisia a concluzionat, în considerentul 429, că ajutorul de stat care decurge din DEP 2008-2015 a fost acordat la momentul acceptării de către autorități a declarațiilor fiscale ale A/S Øresund, în care s-a aplicat o rată de amortizare superioară ratei prevăzute în Legea daneză privind amortizarea fiscală, până la acceptarea declarației fiscale pentru anul fiscal 2015. Având în vedere această concluzie, trebuie să se stabilească dacă ajutorul care decurge din DEP 2008-2015 se încadrează în una dintre definițiile ajutorului existent din cadrul articolului 1 litera (b) din Regulamentul 2015/1589.
- (462) La fel ca în cazul DEP 1999-2007 (considerentul 456), solicitarea de informații transmisă de Comisie la 21 februarie 2014 a constituit o „acțiune întreprinsă” de Comisie, astfel încât, și pentru DEP 2008-2015, termenul de prescripție ar fi fost întrerupt la 21 februarie 2014. Ca atare, termenul de prescripție pentru orice ajutor acordat începând cu 21 februarie 2004 ar fi fost întrerupt la 21 februarie 2014 și ajutorul respectiv nu constituie ajutor existent în sensul articolului 1 litera (b) punctul (iv) din Regulamentul 2015/1589.
- (463) În acest sens, Comisia observă că orice ajutor care decurge din DEP 2008-2015 a fost acordat în mod necesar după 21 februarie 2004 și, prin urmare, nu constituie ajutor existent în sensul articolului 1 litera (b) punctul (iv) din Regulamentul 2015/1589.
- (464) În al doilea rând, Comisia observă că ajutorul care decurge din DEP 2008-2015 nu îndeplinește condițiile prevăzute la niciunul dintre celelalte paragrafe ale articolului 1 litera (b) din Regulamentul 2015/1589.
- (465) În consecință, Comisia concluzionează că ajutorul care decurge din DEP 2008-2015, acordat de Danemarca consorțiului, constituie un ajutor nou în sensul articolului 1 litera (c) din Regulamentul 2015/1589.

6.4. Legalitatea ajutorului

- (466) Articolul 108 alineatul (3) din TFUE prevede că statele membre trebuie să informeze Comisia în timp util pentru ca aceasta să își prezinte observațiile cu privire la proiectele care urmăresc să instituie ajutoare. În plus, clauza de standstill menționată la același articol interzice statelor membre să pună în aplicare măsura preconizată înainte de adoptarea unei decizii finale de către Comisie.
- (467) Articolul 1 litera (f) din Regulamentul 2015/1589 menționează că ajutoarele noi puse în aplicare cu încălcarea condițiilor prevăzute la articolul 108 alineatul (3) din TFUE sunt ilegale.

- (468) Comisia a concluzionat în considerentele 454, 460 și 465 că ajutorul care decurge din RP 2013-2015, din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 constituie ajutor nou. Comisia observă că Danemarca a pus în aplicare măsurile respective fără a le notifica în prealabil Comisiei și fără a aștepta decizia Comisiei în acest sens. Prin urmare, Danemarca a pus în aplicare aceste noi măsuri de ajutor cu încălcarea condițiilor prevăzute la articolul 108 alineatul (3) din TFUE.
- (469) Din motive de exhaustivitate, Comisia observă că consorțiul a informat Comisia cu privire la existența modelului garanției de stat în legătură cu proiectul privind legătura fixă prin scrisoarea sa din 1 august 1995 (considerentul 149).
- (470) Chiar dacă această scrisoare ar putea fi înțeleasă ca incluzând și normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, întrucât acestea făceau parte din Legea privind construcția din 1991 [a se vedea și considerentul 504 litera (c)], astfel încât s-ar putea stabili că Comisia a fost informată cu privire la planurile de acordare a ajutorului care decurge din măsurile respective, acest lucru nu ar modifica concluzia potrivit căreia Danemarca a pus în aplicare măsurile respective cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din TFUE, având în vedere că nu a așteptat primirea unei decizii a Comisiei înainte de a proceda astfel.
- (471) În orice caz, Comisia consideră că scrisoarea din 1 august 1995 nu putea fi considerată ca reprezentând o notificare a noilor măsuri de ajutor (considerentele 454, 460 și 465) care au fost acordate cel mai devreme de la acceptarea declarației fiscale a A/S Øresund pentru anul fiscal 2004 (considerentele 418 și 429), adică la aproape zece ani de la transmiterea scrisorii din 1 august 1995 către Comisie.
- (472) Prin urmare, Comisia concluzionează că ajutorul care decurge din RP 2013-2015, din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 constituie ajutor ilegal.

6.5. Evaluarea compatibilității

6.5.1. Garanțiile de stat și RP 1991-2001

- (473) Comisia a concluzionat, în considerentele 388 și 404, că ajutorul care decurge din modelul garanției de stat și din RP 1991-2001 constituie ajutor individual, iar în considerentele 445 și 450, că acesta constituie „ajutor existent”.
- (474) Articolul 22 din Regulamentul 2015/1589 prevede că Comisia poate propune măsuri adecvate statului membru în cauză în cazul în care Comisia a concluzionat că o schemă de ajutor existentă nu este sau nu mai este compatibilă cu piața internă. Totuși, acest lucru nu se aplică ajutoarelor individuale existente. Prin urmare, având în vedere că Comisia nu poate propune măsuri adecvate în legătură cu ajutoarele individuale existente, nu este necesar să se evalueze compatibilitatea acestora cu piața internă.
- (475) În consecință, Comisia concluzionează că nu este necesar să stabilească dacă ajutorul care decurge din modelul garanției de stat sau din RP 1991-2001 este compatibil cu piața internă.
- (476) Cu toate acestea, Comisia observă că, pentru viitor, consorțiul a fost de acord să nu se prevaleze de dreptul său la garanții de stat fără o primă conformă cu piața, pentru finanțarea unor datorii noi sau refinanțarea datoriei existente. În acest scop, statele s-au angajat (considerentul 265) să se asigure că consorțiul va finanța noi datorii și va refinanța datoriile existente în condițiile pieței. Prin urmare, ajutorul pentru consorțiu care decurge din modelul garanției de stat va fi eliminat treptat pe măsură ce expiră instrumentele de datorie restante ale consorțiului. Statele au oferit Comisiei o imagine de ansamblu a tranziției către condițiile pieței pentru datoria rămasă și a profilului de rambursare preconizat (considerentul 265). Statele au confirmat, în acest context, că, de la pronunțarea Hotărârii *Øresund*, consorțiul nu a obținut nicio nouă finanțare sau refinanțare garantată de stat (considerentul 265).
- (477) Comisia reamintește că reclamantul susține (considerentul 222) că condițiile de finanțare mai favorabile obținute de întreprinderile a căror formă juridică prevede o exceptare de la normele obișnuite privind falimentul sau alte proceduri de insolvență pot constitui ajutor de stat, prin urmare consorțiul ar continua să beneficieze de un avantaj semnificativ, chiar și după ce statele încetează să mai emită garanții de stat specifice. Fără a stabili dacă este corect să se afirme că consorțiul este exceptat de la astfel de norme sau proceduri (fapt negat de state), Comisia observă că o

astfel de exceptare ar fi, pe de o parte, inerentă constituirii consorțiului și, pe de altă parte, dacă o astfel de scutire ar constitui un ajutor de stat, ajutorul de stat respectiv nu ar intra, în orice caz, în domeniul de aplicare al procedurii oficiale de investigare, care se limitează la modelul garanției de stat și la normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea.

6.5.2. *RP 2013-2015, DEP 1999-2007 și DEP 2008-2015*

- (478) Comisia a concluzionat că ajutorul care decurge din RP 2013-2015 constituie ajutor nou (considerentul 454), acordat anual, atunci când declarațiile fiscale ale A/S Øresund sunt acceptate de autorități (considerentul 418). Comisia a concluzionat că ajutorul de stat care decurge din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 constituie ajutor nou (considerentele 460 și 465), acordat începând cu 21 februarie 2004, la momentul acceptării de către autorități a declarațiilor fiscale ale A/S Øresund, în care s-a aplicat o rată de amortizare superioară ratei prevăzute în Legea daneză privind amortizarea fiscală, până la acceptarea declarației fiscale pentru anul fiscal 2015 (considerentul 429).
- (479) În cursul procedurii de investigare preliminară, Danemarca și Suedia au susținut că, în cazul în care Comisia consideră că măsurile de sprijin constituie ajutor, aceasta ar trebui să evalueze compatibilitatea lor în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE, care permite acordarea de ajutoare destinate să promoveze realizarea unui proiect important de interes european comun.
- (480) Comunicarea PIIEC ⁽¹⁹⁰⁾ stabilește principiile pe baza cărora Comisia evaluează finanțarea publică a unor astfel de proiecte. Punctul 52 din Comunicarea PIIEC prevede că „Comisia va aplica, în cazurile de ajutoare care nu au fost notificate, [Comunicarea PIIEC] dacă ajutorul în cauză a fost acordat după intrarea sa în vigoare și normele în vigoare la momentul acordării ajutorului în toate celelalte cazuri”. Comunicarea PIIEC a intrat în vigoare la 1 iulie 2014.
- (481) Din considerentul 429 rezultă că ajutorul acordat pe baza DEP 1999-2007 a fost acordat înainte de 1 iulie 2014 și că cel puțin o parte din ajutorul acordat în baza RP 2013-2015 și a RP 2008-2015 a fost acordat după această dată. Cu toate acestea, întrucât Comunicarea PIIEC consolidează practica Comisiei în ceea ce privește evaluarea compatibilității ajutoarelor în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE ⁽¹⁹¹⁾, principiile directoare de bază prevăzute în aceasta sunt informative și pentru evaluarea de către Comisie a ajutoarelor acordate înainte de intrarea sa în vigoare.
- (482) Unul dintre aceste principii directoare de bază este principiul proporționalității, care impune ca măsurile de ajutor să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor lor. Prin urmare, dacă construirea și exploatarea legăturii fixe ar putea fi realizată cu mai puțin ajutor, atunci ajutorul nu ar fi considerat proporțional. Acest principiu este prevăzut și la punctul 28 din Comunicarea PIIEC.
- (483) În secțiunea 5.4.4 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia și-a exprimat îndoielile cu privire la proporționalitatea măsurilor de sprijin, inclusiv a măsurilor fiscale speciale. Comisia a observat, în considerentul 151 din decizia de inițiere a procedurii, că nu dispunea de toate elementele necesare pentru a stabili limitele privind cuantumul și durata garanțiilor de stat și avantajele fiscale care ar putea fi considerate rezonabile. Din considerentul 152 din decizia de inițiere a procedurii se poate deduce că aceasta a fost o condiție prealabilă pentru a permite o metodă adecvată de cuantificare a ajutorului în cauză și limitarea acestuia. În consecință, Comisia și-a exprimat îndoielile cu privire la proporționalitatea măsurilor examinate.

⁽¹⁹⁰⁾ La 25 noiembrie 2021, Comisia a adoptat o comunicare revizuită referitoare la normele privind ajutoarele de stat pentru proiectele importante de interes european comun (JO C 528 din 30 decembrie 2021, p. 10). Întrucât această comunicare nu s-a aplicat decât de la 1 ianuarie 2022, ea nu este relevantă pentru niciun ajutor acordat înainte de această dată. În orice caz, Comisia observă că dispozițiile privind evaluarea proporționalității cuprinse în Comunicarea PIIEC din 2014 și în revizuirea din 2021 sunt în esență similare.

⁽¹⁹¹⁾ A se vedea, de exemplu, Decizia Comisiei din 17 martie 2009 în cazul N 157/2009 – Danemarca – Finanțarea etapei de planificare a proiectului privind legătura fixă peste strâmtoarea Fehmarn (JO C 202, 27.8.2009, p. 1); Decizia Comisiei din 13 martie 1996 privind ajutorul fiscal acordat companiilor aeriene germane sub forma unei facilități de amortizare (JO L 146, 20.6.1996, p. 42); Decizia Comisiei din 22 decembrie 1998 în cazul N 576/98 – Regatul Unit – Legătura feroviară prin tunelul de sub Canalul Mânecii (JO C 56, 26.2.1999, p. 6) și Decizia Comisiei din 13 mai 2009 în cazul N 420/08 – Regatul Unit – Restructurarea London & Continental Railways (JO C 183, 5.8.2009, p. 2).

- (484) Statele nu au prezentat, ca răspuns la decizia de inițiere a procedurii, nicio informație suplimentară care ar putea permite Comisiei să stabilească eventuale limite ale cuantumului și duratei ajutorului care decurge din RP 2013-2015, din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 care ar putea fi considerate proporționale sau să cuantifice ajutorul în cauză. În special, statele nu au prezentat un model privind deficitul de finanțare, care este impus de punctul 31 din Comunicarea PIIEC, care prevede că „[n]ivelul maxim al ajutoarelor va fi stabilit ținând cont de deficitul de finanțare identificat raportat la costurile eligibile. Intensitatea ajutorului poate atinge 100 % din costurile eligibile, dacă acest lucru este justificat de analiza privind deficitul de finanțare. Deficitul de finanțare se referă la diferența dintre fluxurile de numerar pozitive și negative pe durata de viață a investiției, actualizate la valoarea lor curentă pe baza unui factor de actualizare adecvat, care reflectă rata de rentabilitate necesară pentru ca beneficiarul să realizeze proiectul, în special ținând cont de riscurile implicate. Costurile eligibile sunt cele prezentate în anexa [...]”.
- (485) Statele au susținut că se vor confrunta cu mai multe provocări metodologice în ceea ce privește instituirea unui astfel de model privind deficitul de finanțare și au indicat riscul ca aceste calcule ale deficitului de finanțare să indice o supracompensare a consorțiului.
- (486) În plus, statele nu au considerat oportun sau necesar să prezinte observații suplimentare cu privire la compatibilitatea unui posibil ajutor acordat consorțiului, având în vedere poziția lor cu privire la calificarea ca fiind ajutor existent a modelului garanției de stat și la calificarea ca nefiind ajutor a normelor speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea. În plus, statele nu au prezentat observații cu privire la evaluarea economică a legăturii fixe, care a fost contractată de reclamant (considerentele 191, 193 și 201-206) și care a fost transmisă statelor (considerentele 30 și 38).
- (487) Pe această bază, Comisia constată că statele nu au reușit să demonstreze că ajutorul care decurge din RP 2013-2015, din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 a fost proporțional.
- (488) Întrucât statele nu au stabilit proporționalitatea ajutorului care decurge din RP 2013-2015, din DEP 1999-2007 sau din DEP 2008-2015, Comisia concluzionează că ajutorul respectiv nu este compatibil cu piața internă. Având în vedere cele de mai sus, nu este necesar să se stabilească dacă legătura fixă se referă la un proiect care este eligibil în conformitate cu Comunicarea PIIEC sau dacă măsurile sunt necesare și nu conduc la denaturări nejustificate ale concurenței care nu pot fi compensate de efectele pozitive ale acestora.

7. RECUPERAREA

- (489) În conformitate cu TFUE și cu jurisprudența constantă a instanțelor Uniunii, atunci când constată că un ajutor este incompatibil cu piața internă, Comisia are competența de a hotărî dacă statul membru în cauză trebuie să anuleze sau să modifice ajutorul ⁽¹⁹²⁾. De asemenea, instanțele Uniunii au susținut în mod consecvent că obligația unui stat membru de a anula ajutorul considerat de Comisie ca fiind incompatibil cu piața internă are rolul de a restabili situația existentă anterior ⁽¹⁹³⁾.
- (490) În acest context, instanțele Uniunii au stabilit că obiectivul menționat este atins în momentul în care sumele acordate sub formă de ajutor ilegal sunt rambursate de către beneficiar, care pierde astfel avantajul de care dispunea pe piață în raport cu concurenții săi iar situația anterioară plății ajutorului este restabilită ⁽¹⁹⁴⁾.
- (491) În concordanță cu jurisprudența, articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul 2015/1589 prevede că „[a]tunci când adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal, Comisia decide ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar”.

⁽¹⁹²⁾ Hotărârea din 12 iulie 1973, Comisia/Germania, C-70/72, EU:C:1973:87, punctul 13.

⁽¹⁹³⁾ Hotărârea din 21 martie 1990, Belgia/Comisia, C-142/87, EU:C:1990:125, punctul 66; Hotărârea din 15 septembrie 2022, Fossil/Commissioner of Income Tax, C-705/20, ECLI:EU:C:2022:680, punctul 42.

⁽¹⁹⁴⁾ Hotărârea din 17 iunie 1999, Belgia/Comisia, C-75/97, EU:C:1999:311, punctele 64 și 65, Hotărârea din 8 decembrie 2011, Residex Capital IV/Gemeente Rotterdam, C-275/10, EU:C:2011:814, punctul 34.

- (492) Articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul 2015/1589 prevede, de asemenea, că „Comisia nu solicită recuperarea ajutorului în cazul în care aceasta ar contraveni unui principiu general de drept al Uniunii”. În acest sens, s-a statuat că Comisia este obligată să ia în considerare, din proprie inițiativă, împrejurările excepționale care justifică, în conformitate cu articolul 16 alineatul (1), faptul că aceasta renunță să dispună recuperarea ajutoarelor acordate ilegal, atunci când recuperarea contravine unui principiu general al dreptului Uniunii⁽¹⁹⁵⁾. Prin urmare, Comisia trebuie, în primul rând, să evalueze existența unor astfel de împrejurări (secțiunea 7.1) și, în al doilea rând, să decidă cu privire la metodologia de recuperare a ajutoarelor (secțiunea 7.2).

7.1. Încrederea legitimă

- (493) Statele susțin că recuperarea ar trebui să fie împiedicată de principiul încrederii legitime. Principiul protecției încrederii legitime este un principiu general al dreptului Uniunii⁽¹⁹⁶⁾, care conferă drepturi persoanelor fizice⁽¹⁹⁷⁾. Potrivit jurisprudenței constante, dreptul de a se baza pe principiul protecției încrederii legitime revine oricărei persoane aflate în situația în care o autoritate a Uniunii i-a creat așteptări justificate⁽¹⁹⁸⁾.
- (494) Dreptul de a se prevala de încrederea legitimă presupune îndeplinirea a trei condiții cumulative. În primul rând, persoanei în cauză trebuie să îi fi fost furnizate asigurări precise, necondiționate și concordante, emise de surse autorizate și de încredere. În al doilea rând, aceste asigurări trebuie să fie de natură să determine persoana căreia i se adresează să nutrească o așteptare legitimă. În al treilea rând, asigurările furnizate trebuie să fie conforme normelor aplicabile⁽¹⁹⁹⁾.
- (495) Curtea a susținut în mod constant că dreptul de a se baza pe principiul protecției încrederii legitime revine oricărei persoane căreia o instituție i-a creat speranțe justificate. În plus, Curtea a admis că încrederea legitimă nu poate apărea decât atunci când o instituție a oferit ea însăși asigurări precise că măsura în cauză nu constituie un ajutor de stat⁽²⁰⁰⁾. În principiu, nu există niciun drept la încredere legitimă din partea beneficiarilor unui ajutor pus în aplicare în mod ilegal⁽²⁰¹⁾.
- (496) Comisia reamintește că a constatat anterior⁽²⁰²⁾ că – cel puțin până la data Hotărârii Aéroports de Paris din 12 decembrie 2000 – Danemarca, Suedia și consorțiul aveau încrederea legitimă că măsurile referitoare la legătura fixă nu constituie ajutor de stat. Acest lucru a fost confirmat de Tribunal în Hotărârea Øresund⁽²⁰³⁾.
- (497) Comisia observă că poziția reclamantului și a Scandlines et al. este aceea că Hotărârea Øresund a exclus existența încrederii legitime a consorțiului și a statelor, începând cu Hotărârea Aéroports de Paris (considerentele 213 și 214). Comisia nu este de acord cu această poziție.

⁽¹⁹⁵⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 24 noiembrie 1987, Rijn-Schelde-Verolme (RSV) Machinefabrieken en Scheepswerven NV/Comisia, 223/85, EU:C:1987:502.

⁽¹⁹⁶⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 3 mai 1978, August Töpfer & Co. GmbH/Comisia, 112/77, EU:C:1978:94, punctul 19.

⁽¹⁹⁷⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 19 mai 1992, Mulder și alții/Consiliul și Comisia, cauzele conexate C-104/89 și C-37/90, EU:C:1992:217, punctul 15.

⁽¹⁹⁸⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 11 martie 1987, Van den Bergh en Jurgens și Van Dijk Food Products (Lopik)/Comisia Comunităților Europene, 265/85, EU:C:1987:121, punctul 44 și jurisprudența citată în acesta.

⁽¹⁹⁹⁾ Hotărârea Tribunalului din 30 iunie 2005, Salzgitter/Comisia, T-347/03, EU:T:2005:265, punctul 102 și jurisprudența citată în acesta; Hotărârea Tribunalului din 23 februarie 2006, Cementbouw Handel & Industrie/Comisia, T-282/02, EU:T:2006:64, punctul 77; Hotărârea Tribunalului din 30 iunie 2009, CPEM/Comisia, T-444/07, EU:T:2009:227, punctul 126.

⁽²⁰⁰⁾ A se vedea Hotărârea Curții de Justiție din 22 iunie 2006, Belgia și Forum 187/Comisia, cauzele conexate C-182/03 și C-217/03, EU:C:2006:416, punctul 147; Hotărârea Curții de Justiție din 24 noiembrie 2005, Germania/Comisia, C-506/03, EU:C:2005:715, punctul 58.

⁽²⁰¹⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 11 noiembrie 2004, Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa) și Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava/Comisia, cauzele conexate C-183/02 P și C-187/02 P, EU:C:2004:701, punctele 44 și 45 și jurisprudența citată în acestea.

⁽²⁰²⁾ Decizia din 2014, considerentele 140-153, și decizia de inițiere a procedurii, considerentele 169-179.

⁽²⁰³⁾ Hotărârea Øresund, punctele 297-328.

- (498) La punctul 322 din Hotărârea Øresund, Tribunalul a respins acțiunea împotriva deciziei din 2014 în măsura în care aceasta privea constatarea Comisiei potrivit căreia consorțiul și statele puteau pretinde beneficiul încrederii legitime pentru perioada anterioară Hotărârii Aéroports de Paris. În ceea ce privește perioada ulterioară, la punctele 327 și 328, Tribunalul a observat că decizia din 2014 nu a formulat o constatare concludentă. Tribunalul a considerat că nu era necesar să se pronunțe cu privire la argumente în acest sens.
- (499) În aceste condiții, Comisia consideră că Tribunalul a lăsat la latitudinea examinării Comisiei chestiunea momentului până la care protecția încrederii legitime se aplica în cazul de față. În consecință, în secțiunea 6 (concluzia deciziei de inițiere a procedurii), Comisia a observat că va analiza perioada exactă în care beneficiarul, Suedia și/sau Danemarca puteau invoca încrederea legitimă, în cazul în care se constată că măsurile constituie ajutor de stat incompatibil.
- (500) Astfel cum se constată în considerentele 454, 460, 465 și 472, ajutorul care decurge din RP 2013-2015, DEP 2008-2015 și DEP 1999-2007 constituie ajutor de stat nou, ilegal, incompatibil cu piața internă (considerentul 488). Prin urmare, Comisia trebuie să stabilească momentul până la care părțile puteau invoca încrederea legitimă cu privire la ajutorul respectiv.
- (501) Anterior Hotărârii Aéroports de Paris, practica Comisiei era, în mod clar, de a concluziona că construirea și exploatarea infrastructurii de transport nu constituie o activitate economică⁽²⁰⁴⁾. Cu toate acestea, în Hotărârea Aéroports de Paris, Tribunalul a recunoscut că exploatarea unui aeroport ar putea fi considerată o activitate economică.
- (502) Prin urmare, astfel cum se menționează în Comunicarea privind noțiunea de ajutor de stat, punctul de vedere tradițional potrivit căruia finanțarea publică a construirii și exploatării multor infrastructuri nu intră sub incidența normelor privind ajutoarele de stat s-a schimbat odată cu Hotărârea Aéroports de Paris. Punctul 209 din această comunicare prevede următoarele:
- „[c]a urmare a incertitudinii care exista înainte de hotărârea pronunțată în cauza Aéroports de Paris, autoritățile publice puteau considera, în mod legitim, că finanțarea publică a infrastructurii acordată înainte de hotărârea respectivă nu constituie ajutor de stat și că, prin urmare, astfel de măsuri nu trebuiau să fie notificate Comisiei. Prin urmare, Comisia nu poate pune în discuție măsurile de finanțare adoptate definitiv înainte de hotărârea pronunțată în cauza Aéroports de Paris în temeiul normelor privind ajutoarele de stat. Aceasta nu implică nicio prezumție privind prezența sau absența ajutoarelor de stat sau încrederea legitimă în ceea ce privește măsurile de finanțare neadoptate definitiv înainte de hotărârea Aéroports de Paris, fiind necesară o verificare de la caz la caz”.
- (503) Astfel cum se menționează în considerentele 418 și 429, ajutorul care decurge din RP 2013-2015, din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 se referă la ajutoare care nu au fost acordate definitiv înainte de 12 decembrie 2000. Prin urmare, trebuie să se verifice dacă, în acest caz, încrederea legitimă de care s-au bucurat Danemarca, Suedia și consorțiul s-a prelungit după această dată.

⁽²⁰⁴⁾ A se vedea Hotărârea Øresund, punctul 308.

(504) Pentru a efectua această verificare, Comisia reamintește, în primul rând, circumstanțele care au determinat-o să concluzioneze, în decizia din 2014 și în decizia de inițiere a procedurii, că a apărut o încredere legitimă în acest caz, astfel cum se prevede în considerentele 144-153 din decizia din 2014 și în considerentele 170-179 din decizia de inițiere a procedurii:

- (a) anterior Hotărârii Aéroports de Paris, când proiectul privind legătura fixă era planificat și construit, poziția Comisiei a fost de a considera că finanțarea publică a infrastructurii reprezintă bunuri publice, și nu o activitate economică. Această poziție a fost stabilită în mod clar în diverse instrumente legislative fără caracter obligatoriu⁽²⁰⁵⁾, precum și în anumite decizii ale Comisiei⁽²⁰⁶⁾ (a se vedea considerentul 144 din decizia din 2014 și considerentul 170 din decizia de inițiere a procedurii);
- (b) la 1 august 1995, consorțiul s-a adresat în scris Comisiei, solicitând clarificări cu privire la aspectul dacă garanțiile ar constitui un ajutor de stat. În acest context, astfel cum se menționează în considerentul 148 din decizia din 2014 și în considerentul 174 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a considerat că este relevant să menționeze că scrisoarea consorțiului a fost transmisă Comisiei înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului 659/1999 și a Regulamentului (CE) nr. 794/2004 al Comisiei⁽²⁰⁷⁾ care a introdus noi formalități pentru notificările ajutoarelor de stat, inclusiv formulare de notificare, și transmiterea electronică prin intermediul sistemului SANI, cu validarea de către reprezentanțele permanente ale statelor membre⁽²⁰⁸⁾;
- (c) prin scrisorile din 1995 adresate Danemarcei și Suediei, serviciile Comisiei au confirmat că construirea legăturii fixe nu intră în domeniul de aplicare al normelor privind ajutoarele de stat și nu trebuia să fie notificată Comisiei. Acest lucru era în deplină concordanță cu practica Comisiei de la momentul respectiv (a se vedea decizia din 2014, considerentul 150 și decizia de inițiere a procedurii, considerentul 176). Chiar dacă scrisoarea consorțiului din 1 august 1995 se referea numai la garanții, răspunsul a dat naștere unei încrederi legitime în ceea ce privește normele speciale daneze privind reportarea pierderilor și amortizarea, precum și faza de exploatare a proiectului, întrucât întreaga activitate a consorțiului, adică atât construirea, cât și exploatarea, nu intra sub incidența normelor privind ajutoarele de stat, independent de forma finanțării acordate de stat (decizia din 2014, considerentul 152 și decizia de inițiere a procedurii, considerentul 177, confirmate de Tribunal în Hotărârea Øresund, punctul 313) și
- (d) în plus, legătura fixă a fost aprobată ca proiect TEN-T și a primit finanțare din partea Uniunii, ceea ce indică, de asemenea, că Comisia a fost informată în mod corespunzător că măsura sub formă de garanții de stat va fi pusă în aplicare (considerentele 58 și 442) (decizia din 2014, considerentul 151).

⁽²⁰⁵⁾ A se vedea, de exemplu, Orientările comunitare privind aplicarea articolelor 92 și 93 din Tratatul CE și a articolului 61 din Acordul privind SEE în cazul ajutoarelor de stat din sectorul aviației, JO C 350, 10.12.1994, p. 5. Punctul 12 se referă în mod explicit la poduri: „Realizarea sau extinderea proiectelor de infrastructură (aeroporturi, drumuri, poduri etc.) constituie o măsură de politică economică generală pe care Comisia nu o poate controla în temeiul normelor din tratat privind ajutoarele de stat”; Cartea albă a Comisiei din 22 iulie 1998 privind plata echitabilă pentru utilizarea infrastructurii: o abordare etapizată a tarifării comune a infrastructurii de transport în cadrul UE [COM(1998) 466 final], punctul 43; Cartea verde din 10 decembrie 1997 privind porturile maritime și infrastructura maritimă [COM(97) 678 final], punctul 42; Comunicarea Comisiei către Consiliu și Parlamentul European din 13 februarie 2001 intitulată „Consolidarea calității serviciilor în porturile maritime: un element esențial pentru transporturile europene” [COM(2001) 35 final].

⁽²⁰⁶⁾ A se vedea Decizia Comisiei din 14 septembrie 2000 privind ajutorul de stat N 208/2000 – Țările de Jos – Schema de subvenții pentru terminalele publice interioare (SOIT) (JO C 315, 4.11.2000, p. 22); Decizia Comisiei din 17 iulie 2002 privind ajutorul de stat N 356/2002 – Regatul Unit – Network Rail (JO C 232, 28.9.2002, p. 2); Decizia Comisiei din 20 decembrie 2001 privind ajutorul de stat N 649/2001 – Regatul Unit – Freight Facilities Grant, punctul 45 (JO C 45, 19.2.2002, p. 2); Decizia Comisiei din 8 martie 2006 privind ajutorul de stat N 284/2005 – Irlanda – Programul regional privind banda largă: rețelele zonelor metropolitane („MAN”), fazele II și III, punctul 34 (JO C 207, 30.8.2006, p. 2); Decizia Comisiei din 2 august 2002 privind ajutorul de stat C 42/2001 – Spania – Terra Mitica SA, punctele 64 și 65 (JO L 91, 8.4.2003, p. 23); Decizia Comisiei din 20 aprilie 2005 privind ajutorul de stat N 355/2004 – Belgia – PPP Aeroportul Internațional Anvers, punctul 34 (JO C 176, 16.7.2005, p. 11); Decizia Comisiei din 11 decembrie 2001 privind ajutorul de stat N 550/2001 – Belgia – Partenariat public privé pour la construction d'installations de chargement et de déchargement, punctul 24 (JO C 24, 26.1.2002, p. 2); Decizia Comisiei din 20 decembrie 2001 privind ajutorul de stat N 649/2001 – Regatul Unit – Freight Facilities Grant (FFG) (JO C 45, 19.2.2002, p. 2). A se vedea și punctul 201 din Comunicarea privind noțiunea de ajutor de stat.

⁽²⁰⁷⁾ Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 140, 30.4.2004, p. 1).

⁽²⁰⁸⁾ Ibid., articolele 2 și 3.

- (505) Comisia reamintește că, astfel cum s-a menționat în considerentele 371 și 399, ajutorul de stat care decurge din modelul garanției de stat și din RP 1991-2001 a fost acordat pentru a sprijini investițiile în planificarea și construirea legăturii fixe. Ajutorul de stat care decurge din RP 2013-2015, din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 ar trebui considerat ca sprijinind exploatarea legăturii fixe (considerentele 416 și 426).
- (506) Comisia observă că motivele pentru care a constatat inițial că a apărut o încredere legitimă în legătură cu proiectul privind legătura fixă (considerentul 504) au fost întemeiate pe faptul că scrisorile din 1995 au confirmat în mod explicit practica de la acel moment, conform căreia proiectele de infrastructură nu intrau sub incidența normelor privind ajutoarele de stat. Aceste scrisori au fost trimise ca răspuns la scrisoarea consorțiului adresată Comisiei la 1 august 1995, prin care se solicita să se clarifice dacă modelul garanției de stat pentru sprijinirea construirii legăturii fixe putea fi considerat ajutor de stat.
- (507) În Hotărârea Aéroports de Paris, Tribunalul a confirmat că exploatarea infrastructurii publice poate constitui ajutor de stat ⁽²⁰⁹⁾.
- (508) Astfel cum se arată în considerentul 471, Comisia nu consideră că scrisoarea consorțiului din 1 august 1995 ar fi putut fi considerată ca reprezentând o notificare a noilor măsuri de ajutor, care au fost acordate pentru prima dată la aproape zece ani de la transmiterea scrisorii respective și pe care nu se poate presupune în mod rezonabil că consorțiul ar fi putut să le includă în scrisoarea sa, întrucât toate cele trei măsuri își au originea într-o modificare viitoare a normelor fiscale obișnuite, care nu era aplicabilă pentru A/S Øresund. În mod similar, Comisia nu consideră că scrisoarea din 1995, care confirma neaplicarea normelor privind ajutoarele de stat în cazul investiției realizate la momentul respectiv, poate fi considerată în mod corespunzător ca acoperind și ajutoarele pentru activitatea curentă care au fost acordate după Hotărârea Aéroports de Paris și după finalizarea construcției.
- (509) În afară de scrisorile din 1995, Comisia nu are cunoștință de faptul că consorțiul sau statele ar fi primit asigurări care să îndeplinească cele trei condiții cumulative necesare pentru a da naștere încrederii legitime (considerentul 494).
- (510) Prin urmare, Comisia nu găsește niciun motiv pentru a considera că statele sau consorțiul ar fi putut avea o încredere legitimă că noile măsuri de ajutor, care vizează activitatea curentă a legăturii fixe, acordate după Hotărârea Aéroports de Paris, nu ar fi constituit ajutor de stat.
- (511) În consecință, Comisia constată că, începând cu 12 decembrie 2000, data Hotărârii Aéroports de Paris, statele și Consorțiul nu mai puteau avea o încredere legitimă că sprijinul acordat activității curente a proiectului nu constituie ajutor de stat.
- (512) Comisia observă că situația ajutorului care decurge din modelul garanției de stat și din RP 1991-2001 poate să nu fie neapărat aceeași cu cea a ajutorului care decurge din RP 2013-2015, din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015, având în vedere că ajutorul de stat care decurge din modelul garanției de stat și din RP 1991-2001 a fost acordat definitiv consorțiului la 13 februarie 1992 pentru a permite investiția în legătura fixă (considerentele 388 și 404 și considerentele 371 și 399), înainte de emiterea scrisorilor din 1995. Cu toate acestea, având în vedere că ajutorul care decurge din modelul garanției de stat și din RP 1991-2001 constituie ajutor existent care nu face obiectul recuperării (considerentele 473-475), Comisia nu este obligată să stabilească dacă consorțiul sau statele ar fi putut să își mențină încrederea legitimă după Hotărârea Aéroports de Paris în ceea ce privește ajutorul pentru sprijinirea investiției în construirea legăturii fixe.
- (513) În consecință, Comisia concluzionează că, întrucât a fost acordat după 12 decembrie 2000, noul ajutor care decurge din RP 2013-2015, din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 nu este exclus de la recuperare în virtutea aplicării principiului încrederii legitime. Prin urmare, acest ajutor trebuie recuperat.

⁽²⁰⁹⁾ Punctul 123.

7.2. Metoda de recuperare

- (514) Atunci când dispune recuperarea unui ajutor declarat incompatibil cu piața internă, decizia Comisiei ar trebui să includă informații care să permită destinatarului deciziei să calculeze cuantumul ajutorului care trebuie recuperat fără dificultăți excesive ⁽²¹⁰⁾. Pentru a restabili situația care exista pe piața internă înainte de acordarea ajutorului, recuperarea trebuie să acopere perioada de la data la care ajutorul a fost pus la dispoziția beneficiarului până la recuperarea efectivă. Suma care trebuie recuperată este purtătoare de dobândă până la recuperarea efectivă.
- (515) Ajutorul ilegal considerat incompatibil cu piața internă trebuie recuperat de la beneficiarii ajutorului ⁽²¹¹⁾. Pentru a restabili situația existentă pe piața internă înainte de acordarea ajutorului, beneficiarul trebuie să ramburseze ajutorul astfel încât să piardă avantajul de care a beneficiat pe piață în raport cu concurenții săi. Comisia a observat în considerentele 314-319 că, în scopul activității economice a legăturii fixe, A/S Øresund și consorțiul formează o singură întreprindere; că orice avantaj acordat întreprinderii unice pentru activitatea economică respectivă aduce beneficii și consorțiului, ca parte a întreprinderii și că orice reducere a costurilor legate de activitatea legăturii fixe este în beneficiul consorțiului, întrucât veniturile consorțiului sunt utilizate pentru a achita datoriile consorțiului. Având în vedere aceste împrejurări și pentru a restabili situația existentă pe piața internă înainte de acordarea măsurilor de ajutor, ajutorul ar putea fi recuperat fie de la consorțiu, fie de la A/S Øresund, ca parte a întreprinderii unice, întrucât consorțiul este cel care suportă orice reducere sau creștere a costurilor legate de legătura fixă.
- (516) Ajutorul care decurge din LCF 2013-2015 a fost acordat anual, la momentul la care autoritățile au acceptat declarațiile fiscale ale A/S Øresund. Ajutorul care decurge din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 a fost acordat la momentul acceptării de către autorități a declarațiilor fiscale ale A/S Øresund, în care s-a aplicat o rată de amortizare superioară ratei prevăzute în Legea daneză privind amortizarea fiscală. Pentru a cuantifica suma care trebuie recuperată, trebuie să se facă o comparație între impozitul A/S Øresund plătit efectiv și cuantumul impozitului pe care ar fi trebuit să îl plătească dacă s-ar fi aplicat normele general aplicabile privind reportarea pierderilor și amortizarea, calculate la datele la care impozitul economisit ar fi fost datorat în fiecare an fiscal. Această comparație între impozitul plătit efectiv și cuantumul impozitului care ar fi trebuit plătit este necesară pentru fiecare declarație fiscală depusă ⁽²¹²⁾ și acceptată de autoritățile fiscale după 21 februarie 2004.
- (517) În plus, Comisia observă că efectul normelor speciale daneze privind reportarea pierderilor și cel al normelor speciale daneze privind amortizarea nu pot fi luate în considerare în mod izolat, întrucât amortizarea are un impact asupra venitului impozabil al contribuabilului și poate avea un impact asupra pierderilor reportate. În plus, trebuie luată în considerare întreaga perioadă, de la prima acceptare a unei declarații fiscale după 21 februarie 2004 până la data recuperării, deoarece pierderile reportate pot avea un impact asupra impozitelor plătite efectiv în anii următori.
- (518) În ceea ce privește DEP 2008-2015, în special, Comisia observă că A/S Øresund putea, cu fiecare declarație fiscală, să decidă dacă să amortizeze sau nu o parte din activele sale. Aceste opțiuni efective trebuie luate în considerare la compararea impozitului plătit de A/S Øresund cu impozitul pe care ar fi trebuit să îl plătească, dacă normele de amortizare generale ar fi fost aplicabile și aplicate („declarația de impunere contrafactuală”). Dacă, într-un anumit an, A/S Øresund a depreciat la o rată mai mare decât cea permisă de normele general aplicabile, această amortizare excedentară ar trebui luată în considerare în declarația fiscală contrafactuală din primul an pentru care A/S Øresund a ales să nu își amortizeze activele aferente legăturii fixe (sau a făcut acest lucru doar la o rată mai mică decât norma general aplicabilă) și numai până la rata de amortizare permisă de normele generale. Fiecare excedent de amortizare rămas ar trebui, în vederea calculului, să fie luat în considerare în declarația fiscală contrafactuală din anul următor, până când valoarea amortizată cumulată din declarațiile fiscale ale A/S Øresund și cea din declarațiile fiscale contrafactuale sunt egale.

⁽²¹⁰⁾ A se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții de Justiție din 18 octombrie 2007, Comisia/Franța, C-441/06, EU:C:2007:616, punctul 29 și jurisprudența citată.

⁽²¹¹⁾ Hotărârea Curții de Justiție din 29 aprilie 2004, Germania/Comisia, C-277/00, EU:C:2004:238, punctul 75.

⁽²¹²⁾ Dacă este cazul, ar trebui luată în considerare o corecție efectuată de administrația fiscală daneză în contextul unui audit fiscal.

8. CONCLUZIE

- (519) Comisia concluzionează că modelul garanției de stat instituit de state pentru împrumuturile contractate de consorțiu pentru finanțarea costurilor de planificare și construire a legăturii fixe constituie ajutor de stat, în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, în favoarea consorțiului.
- (520) Modelul garanției de stat a fost acordat sub forma unui ajutor individual ad-hoc la 13 februarie 1992, când a fost înființat consorțiul. Măsura respectivă constituie ajutor existent. Cu toate acestea, Comisia observă că statele s-au angajat să se asigure că consorțiul va finanța datoriile noi și va refinanța datoria existentă în condițiile pieței. Prin urmare, ajutorul pentru consorțiu care decurge din modelul garanției de stat va fi eliminat treptat pe măsură ce expiră instrumentele de datorie restante ale consorțiului.
- (521) Comisia concluzionează că RP 2002-2012 și DEP 1991-1998 nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.
- (522) Comisia concluzionează că avantajele care decurg din RP 1991-2001, din RP 2013-2015, din DEP 1999-2007 și din DEP 2008-2015 constituie ajutor de stat, în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, acordat de Danemarca întreprinderii unice A/S Øresund și consorțiului și, prin urmare, consorțiului pe bază individuală ad-hoc. Ajutorul care decurge din RP 1991-2001 constituie un singur ajutor individual ad-hoc, care se califică drept ajutor existent. Ajutorul care decurge din DEP 1999-2007 constituie acordarea unui ajutor individual ad-hoc, care s-ar califica drept ajutor existent dacă ar fi fost acordat înainte de 21 februarie 2004 și care se califică drept ajutor nou, ilegal, în măsura în care a fost acordat începând cu 21 februarie 2004. Ajutorul care decurge din RP 2013-2015 și ajutorul care decurge din DEP 2008-2015 constituie ajutoare individuale ad-hoc, care se califică drept ajutor nou, pe care Danemarca l-a pus în aplicare în mod ilegal. Măsurile de ajutor care se califică drept ajutor nou nu sunt compatibile cu piața internă. Întrucât niciun ajutor în temeiul acestor măsuri nu a fost acordat înainte de 12 decembrie 2000, aplicarea principiului protecției încrederii legitime nu împiedică recuperarea. Danemarca trebuie să recupereze ajutorul ilegal și incompatibil acordat în temeiul RP 2013-2015, al DEP 1999-2007 și al DEP 2008-2015,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

RP 2002-2012 și DEP 1991-1998 nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Articolul 2

Modelul garanției de stat, acordat de state, precum și RP 1991-2001, acordată de Danemarca, constituie ajutor de stat, în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în favoarea întreprinderii unice A/S Øresund și a consorțiului și, prin urmare, în favoarea consorțiului. Ajutorul respectiv constituie ajutor existent.

Articolul 3

Avantajele care decurg din DEP 1999-2007 acordate de Danemarca constituie ajutor de stat, în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în favoarea întreprinderii unice A/S Øresund și a consorțiului și, prin urmare, în favoarea consorțiului. Ajutorul respectiv constituie ajutor existent în măsura în care a fost acordat înainte de 21 februarie 2004.

Articolul 4

Avantajele care decurg din DEP 1999-2007, în măsura în care au fost acordate începând cu 21 februarie 2004, avantajele care decurg din DEP 2008-2015 și avantajele care decurg din RP 2013-2015 constituie ajutor de stat, în sensul articolului 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în favoarea întreprinderii unice A/S Øresund și a consorțiului și, prin urmare, în favoarea consorțiului. Ajutorul respectiv constituie un ajutor nou care a fost pus în aplicare în mod ilegal de Danemarca, cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și care este incompatibil cu piața internă.

Articolul 5

- (1) Danemarca recuperează ajutorul menționat la articolul 4 de la întreprinderea unică A/S Øresund și de la consorțiu.
- (2) Sumele care trebuie recuperate sunt purtătoare de dobândă de la data la care au fost puse la dispoziția întreprinderii unice A/S Øresund și a consorțiului până la recuperarea lor efectivă.
- (3) Dobânda se calculează ca dobândă compusă, în conformitate cu dispozițiile capitolului V din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 și ale Regulamentului (CE) nr. 271/2008 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 794/2004.

Articolul 6

- (1) Recuperarea ajutoarelor menționate la articolul 4 este imediată și efectivă.
- (2) Danemarca se asigură că prezenta decizie este pusă în aplicare în termen de patru luni de la data notificării sale.

Articolul 7

- (1) În termen de două luni de la notificarea prezentei decizii, Danemarca comunică următoarele informații:
 - (a) valoarea totală a ajutorului, menționat la articolul 4, primit de întreprinderea unică A/S Øresund și de consorțiu;
 - (b) suma totală (principalul și dobânda de recuperare) care trebuie recuperată de la întreprinderea unică A/S Øresund și de la consorțiu;
 - (c) o descriere detaliată a măsurilor care au fost deja întreprinse și a celor prevăzute în vederea conformării cu prezenta decizie;
 - (d) documente care să demonstreze că s-a dispus rambursarea ajutorului de către întreprinderea unică A/S Øresund și de către consorțiu.
- (2) Danemarca informează Comisia cu privire la stadiul măsurilor naționale adoptate în vederea punerii în aplicare a prezentei decizii până la recuperarea completă a ajutorului menționat la articolul 4. Danemarca prezintă imediat, la simpla solicitare a Comisiei, informații cu privire la măsurile deja întreprinse și la cele prevăzute în vederea conformării cu prezenta decizie. De asemenea, Danemarca furnizează informații detaliate privind valoarea ajutorului și a dobânzilor de recuperare deja recuperate de la întreprinderea unică A/S Øresund și de la consorțiu.

Articolul 8

Prezenta decizie se adresează Regatului Danemarcei și Regatului Suediei.

Adoptată la Bruxelles, 13 februarie 2024.

Pentru Comisie

Margrethe VESTAGER

Vicepreședintă executivă
